JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2010 / 03 • 106422 • YIL 14 • SAYI 59 • 6 TL

JAZZ

BOYUT

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali

Stanley Clarke

Tuluğ Tırpan

Selen Gülün

DJango Reinhardt

Uğur Hüküm

Alper Maral

Tony Bennett

9 771300 884003 03

Garanti CAZ YEŞİLİ

İSTANBUL OLMASA CAZ
CAZ OLMASA BU YEŞİL
BU YEŞİL OLMASA
GARANTİ OLMAZDI

İSTANBUL HER YAZ
CAZ YEŞİLİ
YONCA BEYAZI

ULUSLARARASI
İSTANBUL CAZ FESTİVALİ
2010 SPONSORU

İKSV CAZ

1-20 TEMMUZ 2010

garanti.com.tr

Garanti'nin desteğiyle, cazın ustaları
cazseverler için İstanbul'da.
13 yıldır...
Başka bir arzunuz?

NARDIS

JAZZ

Sayı: 59
Temmuz-Ağustos-Eylül 2010
Kapak: Tony Bennett

Merhabalar,

2010 İstanbul Kültür Başkenti olduğunu iyice hissettirmeye başladı. Her yerde konserler, etkinlikler; açıkhavada, meydanlarda, tramvayda, her yerde müzik var. Sizlere ulaşabiliyor mu etkinlikler bilmiyorum ama benim Galata'da gözlemlediğim kadarıya turistler ve semt sakinleri olayın tadını çıkarıyor.

İstanbul Jazz Festivali vakti geldi çattı. Chick Corea Freedom Band haricinde dergimiz tüm sanatçılara yer verdi ama özel **Tonny Bennett** ve **Stanley Clarke** sayısı oldu bu sayımız. Chick Corea'ya geçmiş sayılarımızda özel dosyalar yaptığımız için Freedom Band Projesi'ne daha geniş olarak konserden sonra yer vermek istiyoruz.

17. İstanbul Jazz Festivali'nin en önemli konserlerinden kapak konumuz da olan **Tony Bennett** festivalin Şakir Eczacıbaşı anısına olan özel konseri. Can Ergelmiş'in geniş çalışması, dosya şeklinde bir kaynak yazısı oldu. **Stanley Clarke** da Orhan Kahyaoğlu ve Can Ergelmiş'in kaleminden iki farklı çalışma ile geniş olarak ele alındı. Hülya Tunçağ **Yaron Herman**, Aslı Delikara **Ayhan Sicimoğlu**, Serdar Sırtanadolu **Fahir Atakoğlu Trio**'yu yazdı.

Festival bu yıl çeşitli alt başlıklarla da konserler hazırladı. Salon Konserleri **European Jazz Club**'da yerli müzisyenler uluslararası isimlerle sahne alacak. Her yılki gibi Sokak Konserleri olarak marching band'ler oluyordu, bu yıl da devam ediyor. New Orleans'dan **Panorama Jazz Band** bu yıl sokaklarda müzik yapacak. Tünel Şenliği kapsamında 3 Temmuz'da hem **Tünel Meydanı**'nda hem de **Galata Meydanı**'nda konserler olacak. Bu yıl Vakıf'ın Genç Jazz Yarışmasın'nda dereceye giren genç gruplar sahne alacaklar. Bu kapsamda Nardis'te de Japon yılı etkinliklerinin devamı olarak Japon piyanist **Mitchiko "Rika" Ogawa** 3 Temmuz'da dörtlüsü ile sahne alacak. **Jazz Vapuru**'nda Panorama Jazz Band çalacak. Tüm bu konserleri ve detaylarını dergimizin sayfaları arasında bulacaksınız.

Dergimizde piyasaya çıkan yeni çalışmalarıyla sanatçılarımızla yapılan röportajlar da yer alıyor. **Selen Gülün**, **Güç Başar Gülle**, **Alper Maral**, **Tuluğ Tırpan** bu sanatçılar arasındalar. Diğer röportajlarımız ise; **Archie Shepp**, müzisyenlere hoca olarak çok emeği geçmiş bir usta; **Ömür Gidel**, **Umut Yasa**, Amerika'dan bir usta hoca **Peter Eldridge** ve İzmir'de sahnelenen bir jazz tiyatrosu **Japon Kuklası**'nın hikayesinin anlatıldığı yazıları umarız keyifle okursunuz.

Yaz ile birlikte sahillerdeki yerleşim bölgelerine taşınan jazz **Bodrum**'da çok hareketlenmiş görünüyor. **İzmir**'de ise Vivace Müzik Yaz Akademisi 10-12 Temmuz 2010 tarihleri arasında **Gümüldür**'de Angora Beach Resort evsahipliğinde 3.kez yapılıyor. Avusturya'dan uluslararası değerli eğitimcilerin davet edildiği yaz okulunda yoğun bir eğitimin yanısıra konserlere de yer veriliyor. Jazz atölyesine Christian Mühlbacher, Christoph Cech, Tibor Kövesti eğitimci olarak katılacaklar. Ayrıca jazz armonisi seminer ve uygulaması da yapılacak. Bilgi için **vivacemuzik.com**'u inceleyebilirsiniz. **İstanbul**'da **Akbank Sanat**'da ve şehrin önemli jazz kulüplerinden **Nardis**'te müzik Temmuz sonuna kadar devam ediyor. Ağustos'da şehir sakin olacağa benziyor. Eylül ile birlikte tekrar hareketlenecek. Bu arada 2010 Projeleri de Eylül ayında İstanbul'u renklendirecek.

Özellikle Avrupa'da 100. doğum yılı nedeniyle pekçok etkinliklerle kutlanan **Django Reinhardt** nedense bizde atlanıyor gibi. Bu konuda bir proje hazırlayan gitarist **Bilal Karaman** dışında konuya değer veren birisi olmadı. Dergimize Fransa'dan yazan arkadaşımız **Uğur Hüküm** konu hakkında çok geniş bir dosya hazırladı. Sanatçının müziklerine de ulaşmak çok kolay, pekçok derleme CD piyasada. Hem dinleyip hem de bu yazıyı okumanızı özellikle öneriyoruz.

Kaybettiğimiz değerli jazz müzisyenlerinden **Herb Ellis**, **Hank Jones**, **Mike Zwein** ve **Bill Dixon**'un veda yazıları da bu sayımızda.

Hepinize çok jazz'lı bir yaz diliyoruz.

Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

YAYIMLAYAN: BOYUT YAYINCILIK A.Ş.
Genel Yönetmen ve Sorumlu Müdür
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

Tasarım **Bülent USTAOĞLU**

Katkıda Bulunanlar
Aslı DELİKARA, Başak YAVUZ, Can ERGELMİŞ, Devrim DİKKAYA, Derya DOĞU, Dilek HİMAM ER, Elif SEVEN, Erdem KORKMAZ, Filiz KÜÇÜK, Füsun LEVET, Kaan ÇAĞLAYANGÖL, Leyla Diana GÜCÜK, Özgen ÖZMAN, Özlem Oktay VAROĞLU, Seda BİNBAŞGİL, Selim BENBA, Serdar SIRTANADOLU, Sevim YOLAÇTI, Seval Deniz KARAHALİLOĞLU, Sumru AĞIRYÜRÜYEN, Uğur HÜKÜM, Ülkem ÖZSEZEN.

YÖNETİM / REKLAM

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Genel Müdür Yardımcıları
Matbaa: **Memduh ARSLAN**
Müessese: **Ejvet OKTAY**

Reklam Satış Yönetmeni
Selim EREM

Reklam Satış/Pazarlama
Zeynep GÖKIRMAK BİÇİCİ

Abone: Sedef Varıcı
sedef.varici@boyut.com.tr

www.boyutstore.com

Yönetim
Boyut Yayın Grubu
Koza Plaza A26 Tekstilkent 34235
Esenler / İSTANBUL

Baskı
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde
No: 115 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: +90 212 413 33 33
Fax: +90 212 413 33 34

ISSN 1300-8846

© Her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince Boyut Yayın Gurubu'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 2010 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Kestutis Vaigilis, Ferid Odman, Caner Kaptan
İstanbul Jazz Festivali
2008 Nardis
Fotoğraf: Yalçın Aydın

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS
- JAZZ'ARAZZI, Zuhal Focan
- BRAD MEHLDAU HIGHWAY RIDER, Selim Benba
- CELIA CRUZ, Dilek Himam Er
- TWO FOR THE ROAD HENRI MANCHINI, Elif Seven
- TRINITY COLLEGE Erdem Korkmaz
- JAZZ KADINLARI – V Leyla Diana Gücük
- YAZARLARIMIZ; UĞUR HÜKÜM, Devrim Dikkaya

24 ŞU JAZZ DEDİKLERİ
- Ali Sönmez

26 FİRMALAR – SOUND'LAR
- STANLEY CLARKE, Orhan Kahyaoğlu

31 RÖPS.
- ARCHIE SHEPP, Yaprak Melike Uyar
- ALPER MARAL, Tunçel Gülsoy
- GÜÇ BAŞAR GÜLLE, Tunçel Gülsoy
- TULUĞ TIRPAN, Can Ergelmiş
- SELEN GÜLÜN, Serdar Karabatı
- JAPON KUKLASI, Seval Deniz Karahaliloğlu
- ÖMÜR GİDEL, Kaan Çağlayangöl
- UMUT YASA, Devrim Dikkaya
- PETER ELDRIDGE, Başak Yavuz

54 NELER OLACAK
- 17. İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ, Gülüm Baltacıgil
- TONY BENNETT, Can Ergelmiş
- STANLEY CLARLE & HIROMI, Can Ergelmiş
- FAHİR ATAKOĞLU TRIO, Serdar Sırtanadolu
- AYHAN SİCİMOĞLU, Aslı Delikara
- NARDIS JAZZ CLUB, Zuhal Focan
- ISTANBUL-PORI MUSIC NETWORKING, Zuhal Focan
- ISCMS 2010, Sumru Ağıryürüyen
- YARON HERMAN, Hülya Tunçağ
- BODRUM YEMEKTEN SONRA JAZZ

75 NELER OLDU
- BODRUM'DA JAZZ
- AKBANK JAZZ GÜNLERİ, Zuhal Focan
- ANKARA CAZ DERNEĞİ, Özlem Oktar Varoğlu
- CHARLIE PORTER, Zuhal Focan
- GRUP YORUM, Aslı Delikara
- HANK JONES, Sevin Okyay
- HERB ELLIS, Victor Bensusan
- MIKE ZWERIN, Victor Bensusan
- BILL DIXON, Viktor Bensusan
- PARİS'TE YAZ, Fusun Levet
- PARIS'TEN Uğur Hüküm

92 HI - FI
- HABERLER Derya Doğu
- BEO VISION Seda Çetmi

94 KLİNİK
- 12 TON Cem Tuncer

95 GÖRÜŞ AÇISI
- ÜLKEM ÖZSEZEN, Filiz Küçük

96 CD VİTRİNİ
- Selen Gülün (Answers), İlhan Erşahin (İstanbul Sessions feat Eric Truffaz), Alper Yılmaz (Over the Clouds), Güç Başar Gülle (İlk Renk), Oğuz Büyükberber & Sophie Hassfurther (Orient Express), Alper Maral (elektroakustisch!), Murat Öztürk (Crossing My Bridge), Stanley Clarke Band (feat. Hiromi), Keith Jarrett / Charlie Haden (Jasmine), George Benson (Top of the World; The best of), Chet Baker (The Best of My Funny Valentine), Gerald Albright (Pushing the Envelope), John Pizzarelli (Rockin' in Rhythm), Hiromi (Place to be), Kenny G (Songbird; The Best Of), Trio Da Paz & Joe Locke (Live at Jazz Baltica), John Proulx (Baker's Dozen), Ben Wolfe (No Stranger Here), Dena DeRose (A Walk in the Dark), Jeremy Pelt (Identity), Russell Malone (Live at Jazz Standard Vol.2), Carla Cook (Simply Natural), Jack Wilkins (Until It's Time), Nancy King (Live at Jazz Standard w/Fred Hersch), Metro (Metro Express), Dave Brubeck (Original Album Classics -5 CD), Nina Simone (Icons – 4 CD), Amos Hoffman (Carving), Five Corners feat. Mark Murphy (Hot Corner), Gustav Lundgren Quartet (8 Venues), Barbara Streisand (One Night Only), Chambao (En El Fin del Mundo), Moreland & Arbucle (Flood), Eric Bibb (Booker's Guitar), Pinetop Perkins & Willie 'Big Eyes' Smith (Joined at the Hip).

- Seda Binbaşgil'in Seçtiği Yeniler

102 KÖRLEME
- OZAN MUSLUOĞLU Ülkem Özsezen

103 RADYOLAR
- Filiz Küçük

104 BULMACA
- Serdar Karabatı

104 CAZGIR
- Özgen Özman

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Jazz camiası içinde pekçok şeyi yakından ve birinci ağızdan duymak gibi bir önceliğimi kullanma kararı alarak, ben de kendime köşe yapmaya karar verdim. Bildiğiniz gibi bir müzisyen eşi, editör ve jazz külüp işletmecisi olmanın getirdiği "olayların içinde" olmaktan dolayı duyduklarımı sizlerle paylaşmaya karar verdim. Bunların bir kısmı daha sonra "geniş haber olmaya aday" konular olabileceği gibi bir kısmı da "aramızda kalmasın" olmasını istediklerimdir. Bu sayımızın "jazz-arazzi" konuları şöyle;

JAZZ-ARAZZİ

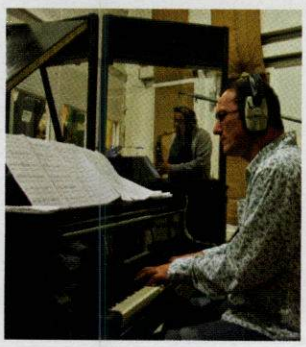

Kerem Görsev'in yeni albümü kaydedildi, yakında piyasada...

11 Nisanda tüm grup olarak Londra'ya giden sanatçı 12 ve 13 Nisan günlerinde Abbey Road stüdyoda Londra Philarmonia orkestrası ile birlikte adı Therapy olacak olan albümü kaydettiler.

10 parçanın kaydedildiği albümde besteler Kerem Görsev'e ait. Düzenlemeler ise Kamil Özler'e ait.

Orkestrayı Grammy'leri olan besteci, piyanist ve orkestra şefi Alan Broadbent yönetti. Albümde yine Grammy'li Ernie Watts tenor saksofon, Kağan Yıldız kontrabas, Ferit Odman davul ile yer aldılar. Kayıtları ve arkasından mix işlemlerini Star Wars, Harry Potter ve Lord of the Rings gibi pek çok film müziği ve onlarca büyük orkestra kayıtlarını yapan Abbey Road Studio'larının ses mühendisi Andrew Dudman gerçekleştirdi. Mastering ise 14 Nisan'da yine Abbey Road da Andy Walter tarafından gerçekleşti.

Dünyanın en seçkin orkestrası, stüdyosu ve müzisyenleri ile kaydedilen bu albümü merakla bekliyoruz.

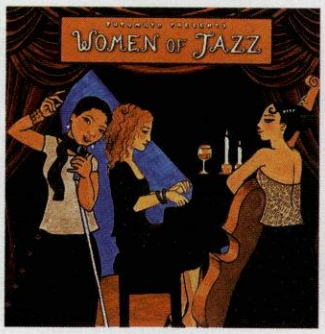

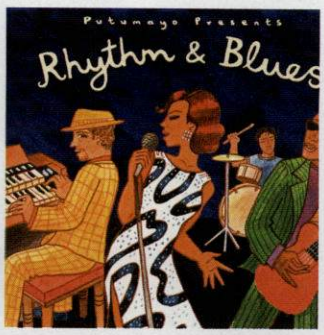

Putumayo

Putumayo etiketiyle piyasaya çıkan seriler jazz'ın büyüleyici güzellikteki küresel yolculuğunun en önemli öykülerini anlatan kayıtlar. Putumayo Presents adı altında jazz'ın dünya çapında müzisyenler üzerindeki güçlü etkisi sergileniyor. Bu toplama CD'de olağanüstü performanslar, besteler oldukça şık ambalajlar içinde sunulmuş. Farklı ritimler ve stiller, enstrümanlar geniş bir yelpazede

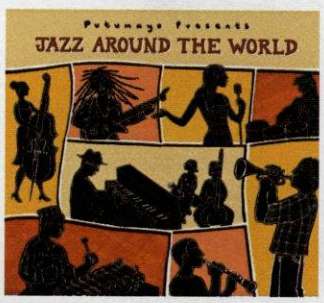

birleştirilmiş. Afrikalı köklerinden Amerika'nın günümüz dinamik yaşamına kadar geçen süreçte karşılıklı müzikal etkileşimleri gözler önüne seren bu çalışmalar Kanada'dan, Küba'ya; Cameron'dan Fransa'ya, Meksika'dan Mali'ye kadar ve pek çok ülkenin müzisyenlerinin jazz standartlarına yaklaşımlarını göstermesi açısından çok önem arzediyor.

Women of Jazz ise; adından da anlaşılacağı üzere Amerikalı ve Kanadalı kadın jazz müzisyenlerine ayrılmış bir çalışma. Yer alan sanatçılar; Melody Gardot, Madeleine Peyroux, Cassandra Wilson, Sophie Milman, Hope Waits, Kate Paradise, Jennifer Hartswick, Stacey Kent, Della Griffin, Etta James.

1993'den beri dünya müziklerini ve kültürlerini tanıtmak için kurulan Putumayo bu kez de çocukları için bir seri yapmış. Playground'da bebop, swing ve jazz'ın en güzel ve sevimli örneklerinin yer aldığı albüm çocuklar için hazırlanmış. Özellikle albüm kapaklarının görsel ve etkili başarısı firmanın geçmişinde yatan giyim markası olduğunu her zaman hatırlatıyor gibi.

Bu seriden tanıtacağımız bir diğer albüm Rhythm & Blues. Klasik ritim ve blues sanatçılarının toplandığı bir albüm. Albümdeki sanatçılar üstatlar ve yükselen blues sanatçıları arasından seçilmiş.

Lavelle White, James Hunter, Cracked Ice, The Quantic Soul Orchestra feat. Kabir, The Emotiojns, Sam Moore, Keb' Mo' & Angie Stone, Catherine Russell, Ruthie Foster, Snooks Eaglin, Sharon Jones & the Dap Kings, Rockie Charles, Irma Thomas with Henry Butler.

Bir anda değişmek, değiştirmek ya da
daha güzelini bulmaksa istediğiniz...

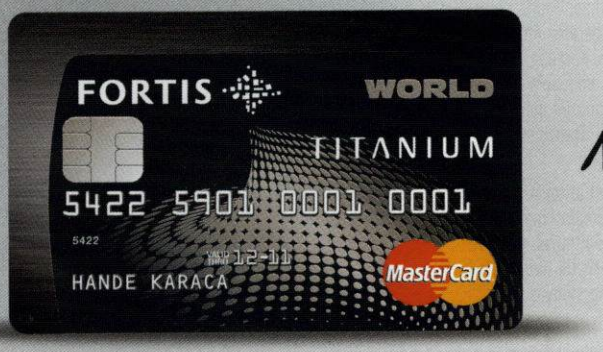

Neden olmasın?

FORTIS

Avrupa'da ve Türkiye'de bir ilke imza atıyoruz, hayallerinin peşinden gitmek isteyen seçkin müşterilerimize benzersiz bir kart sunuyoruz: Fortis Titanium Worldcard. Fortis Titanium Worldcard ile Lounge, havaalanı transferi, seyahat sigortası, uçak bileti servis bedeli, kaza durumunda ücretsiz araç kiralama, concierge hizmetleri, 1.500'e yakın sağlık kuruluşunda indirim, evde doktor muayenesi hizmeti ve daha pek çok ayrıcalığa sahip olacaksınız.

Fortis Titanium Worldcard sahibi olmak için Titanium yazıp 3787'ye SMS atın.

Fortis Titanium Worldcard ile ilgili ayrıntılı bilgi için 444 2 144 Fortis Telefon Bankacılığı'nı arayabilirsiniz.

* SMS ile başvuru için Turkcell kullanıcılarının 3787'ye, Turkcell dışı kullanıcıların ise 0532 444 0 144'e mesaj atması gerekmektedir.

www.fortisworldcard.com | 444 2 144

Can Atilla'dan yeni albüm

Bizans'tan günümüze İstanbul Aşkına

"ALTIN ÇAĞ"

"Ayasofya inşaasında çalışan bir ustanın kapıda bekçilik yapan çocuğuna ansızın bembeyaz bir melek görünmüş ve ondan babasını çağırmasını istemiş çocuk ayrılamayacağını söyleyince Melek "sen gelene kadar ben senin yerine bekleyeceğim" demiş. Bunu duyan İmparator Jüstinyen Ayasofya'yı sonsuza kadar melekler korusun diye çocuğu bir daha geri yollamamış. İşte o gün bu gün melekler şehrin hep üzerinde, İstanbul'u korurlarmış."

Elektronic New Age müziğinin ülkemizde ve yurt dışındaki tek başarılı temsilcisi CAN ATİLLA yepyeni bir stil yarattığı ve 100.000 CD 'den fazla satış başarısı getiren üçlemesi; Cariyeler ve Geceler, 1453-Sultanlar Aşkına ve Aşk -ı Hürrem notalarıyla hayal dünyamızı aralayan albümlerinden sonra bu kez, Bizans'tan günümüze 2500 yıllık İstanbul tarihini yeni albümü "Altın Çağ" ile anlatıyor.

Sanatçının İngiliz Kraliçesi II.Elizabeth onuruna verdiği konserin kayıtlarınında yer aldığı, 30 parça ve 2 CD setten oluşan "Altın Çağ" albümü 22 Mayıs'ta Sony Music etiketiyle müzik marketlerdeki yerini aldı.

Albümün vokali olan tek parçası "Yıldızların Kulesi Galata" yine Can Atilla'nın solisti Ayça Dönmez tarafından seslendirildi. Etnik, Ambient, Orient, Chillout ve Elektronic çizgide olan yeni albümde Can Atilla, şehrin sırlarla dolu geçmiş tarihini yine romantik keman ve çello soloları ile anlatıyor. Albüme, Galata Kulesi, Ayasofya ve Aya İrini Kiliseleri, Hazarefen Ahmed Çelebi, Fatih Sultan Mehmet, Cem Sultan, Karadan yürütülen gemiler gibi daha önce müzikle işlenmemiş konular ilham kaynağı olmuş. Ayrıca günümüzün modern İstanbul'u da albümde Electronic - Trance sound'u ile canlandırılmış.

30 Solist müzisyen ile yapılan kayıtlar toplam ikibuçuk yıl süren albümün mastering çalışmaları İngiltere'de Jean Michel Jarre, Peter Gabriel, Faithless, Massive Attack, Paul McCartney, Sting, Chris De Burgh, Björk gibi sanatçıların kayıt ve mastering stüdyosu olan Metropolis' te yapıldı.

CAN ATİLLA KİMDİR?

1969 Ankara doğumlu olan Can Atilla,H.Ü.Ankara devlet Konservatuarı Yüksek Lisans,Yaylı Sazlar Bölümü mezunu. 2 sezon boyunca Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasında görev alan Can Atilla,Türkiye'de New Age müziğin uluslararası platformdaki tek öncü temsilcisi. 1990 Yılından bu yana profesyonel olarak beste çalışmaları yapan müzisyen birçok TV dizisini (Şaşıfelek Çıkmazı, Ferhunde Hanımlar, Bizim Evin Halleri, Vasiyet, vb.), birçok tiyatro oyununu (Kuvayı Milliye Destanı, Gayri Resmi Hürrem, Süleyman ve Öbürsüler, Yer Demir Gök Bakır), belgeselleri (Atatürk, Tanrıların Tahtı Nemrut, Kuruluştan Kurtuluşa Fenerbahçe...) ve sinema filmlerini (Sır Çocukları, Jan Jan, Bir Erkeğin Anatomisi, Kuruluş-Osmancık) müziklendirdi.

1992 yılında hazırladığı ilk albümü "Bilinçaltı"nın yayınlandığı günden bugüne kadar yurtiçinde ve yurtdışında (Hollanda, İngiltere, Almanya) yayınlanan toplam 11 albüme imza attı...

Sanatçı özgün çalışmalarıyla,

1998 Avni Dilligil Tiyatro Ödülü,

2002 yılında Sanat Kurumu Yılın Sanatçısı Ödülü,

2003, Gayrı Resmi Hürrem Afife Jale Yılın En İyi Sahne Müziği Ödülü

2003, Gayrı Resmi Hürrem Tiyatro-Tiyatro Dergisi Yılın En İyi Sahne Müziği Ödülü.

2004, Afife Jale Ödülü,2004 Tiyatro Ödülü,

2004, Almanyada Schwingungen Elections / Dünya 2.liği Ödülü 'ne layık görüldü.

2007, Dünyanın Ortasında Bir Yer (Ayşenil Şamlıoğlu) Lions En iyi Sahne Müziği Ödülü.

2008, Kral Tv "Yılın En Başarılı Klibi " Ödülü.

2009, Ukrayna "XII Berdyansk Uluslararası Film Festivali" Jan-Jan Filmi En İyi Film Müziği ödüllerini almıştır.

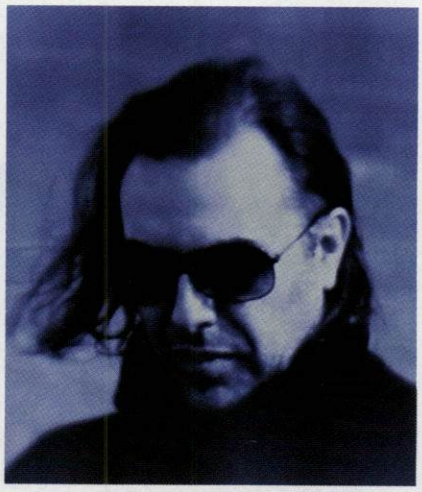

Trompetçi Ingrid Jensen'in yeni kaydı

Ingrid Jensen 8 Haziran'da Sheraton Ataköy'de yeni albümünden parçalarla Türk jazz severlere olağanüstü bir gece geçirtti. Trompet gibi kadınların çok fazla virtüöz olamadıkları bir enstrümanı en üst düzeyde çalan sanatçı, Norveçli kadın piyanist Maggi Olin'in bestelerini seslendirdiği Nordic Connect adlı grubuyla kaydettikleri ikinci albüm olan Spirals'ı tanıttı. Albümde yer almamasına karşın konserde birlikte çaldıkları Clerence Penn ise grubu hemen uyum sağladı.

Albümde yer alan sanatçılar;

Ingrid Jensen (tp), Maggi Olin (p), Christine Jensen (as), Matthias Welin (b), John Wikan (d). Biraz da aile albümü gibi olan bu kayıtta kız kardeşi Christine Jensen saksofonlarda, eşi Jon Wikan da davulda yer almış. Jon Wikan İstanbul'a Charlie Porter grup ile gelip Nardis Jazz Club'da da unutulmaz bir jam-session'a katılmıştı.

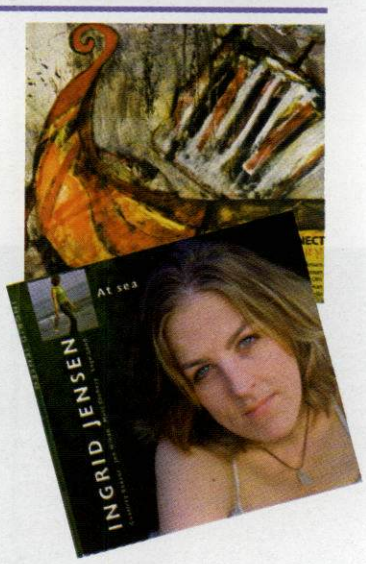

YapıKredi

adios

İstanbul, Çeşme ve Bodrum'da

%10 indirimli ödüyos. adios!

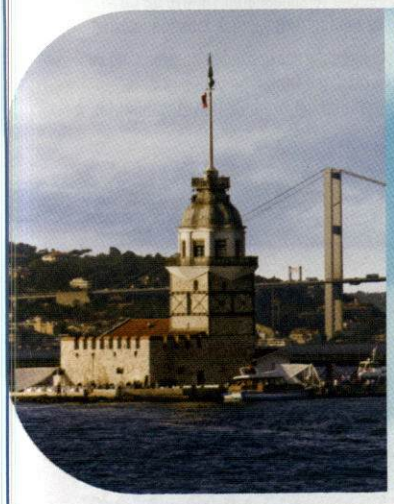

İstanbul

Changa - Müzedechanga
Divan
Doğa Balık
Go Mongo
Gourmet Burger Kitchen
Jukebox
L' Entrecote de Paris
Midpoint
Mirror
Pucci Plus
Punto
T.G.I. Friday's
Yelken Restaurant
Zanzibar

Çeşme

Bu'ra
Fun Beach Club
Ilıca Otel
İmren Han Cafe
İncirli Ev
Köşe Kahve
Köşem Emin'in Yeri
Mirror Lounge
Paparazzi
Picante
Port Restaurant
Sapa Otel
Seaside
Sefahathane
Shayna
Sole Mare
Şarabi
Tash Mahal Otel
15 Eylül
Kıraathanesi

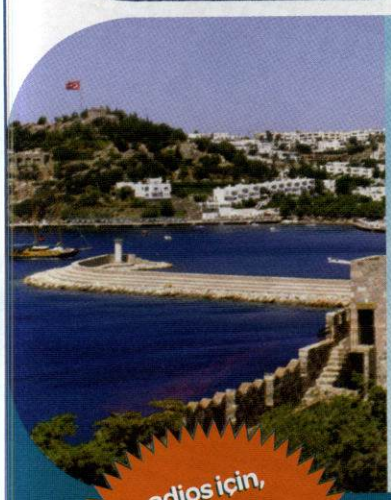

Bodrum

Bagno
Balıkçı Sait
Casita Beach
Divan Palmira
Maki Beach
Maki Otel
The Marmara Beach
Yu Otel

Bedavaya çok acayip seyahat ettiren kart

adios için, adios boşluk T.C. kimlik numaranızı yazın, Turkcell 4421'e gönderin.

444 0 444 / adioscard.com.tr

%10 indirim yukarıda belirtilen otel ve restoranlarda geçerlidir. Kampanyadan kazanılan indirim, bir sonraki ayın ikinci haftasının cuma gününde hesap özetlerine yansıtılacaktır. Worldpuan harcamaları ve nakit çekim işlemleri kampanya kapsamında değildir. Kampanyadan aynı ay içinde ve adios'un anlaşmalı olduğu Türkiye genelindeki tüm otel ve restoranlarda en fazla 250 TL'lik indirim kazanılabilir. Kampanya, diğer kampanyalardan doğacak indirimlerle birleştirilemez.

M.A.®K.A.

Alper Yılmaz, Volkan Öktem, Bodek Janke, Dave Binney

Alper Yılmaz "Over the Clouds"

New York'ta yaşayan jazz bascımız Alper Yılmaz, son albümü "Over the Clouds"ı Brooklyn'de Rose Live Music isimli mekanda düzenlediği CD Release konseriyle tanıttı.

Albüme ismini veren "Over the Clouds" dahil bazı parçaların sıkça çıktığı iş seyahatlerinde oluştuğunu anlatan Yılmaz albümün jazz kritiklerinden olumlu eleştiriler aldığını söyledi.

All About Jazz sitesinin eleştirmenlerinden Mark F. Turner "Over the Clouds"ı sıradışı ve akılda kalıcı olarak tanımlıyor. Yılmaz'ın bas çalışını Stanley Clarke ile karşılaştıran eleştirmen Turner, bascının kontrollü ve virtüözce çalışına, ustaca bestelerine ve müzisyenlerin arasındaki yüksek etkileşime dikkat çekiyor.

Ken Franckling Jazz Times'daki eleştrisinde ise Yılmaz'ı sezgileri güçlü ve yaratıcı bir besteci olarak nitelendirip, albümün "sonic" entrikalarından övgüyle sözediyor.

"Over the Clouds"un Brooklyn'de gerçekleşen kayıtlarında Alper Yılmaz'a alto saksofonda Dave Binney, gitar ve efektlerde Nir Felder, vokalde Aslıhan Demirtaş, davulda Bodek Janke ve Volkan Öktem eşlik ediyor..

Albümü kendi şirketi Kayique Records'dan çıkaran Yılmaz, albümün Türkiye sürümü için şu anda birkaç firmayla konuştuğunu ve sonbaharda Türkiye'de CD release partisi ve tanıtım turu yapmak istediğini söyledi.

Jazz severler albüme internet üzerinden amazon.com ve cdbaby.com gibi CD satan firmaların yanı sıra direk olarak www.alperyilmaz.net üzerinden de ulaşabilirler.

Sevim Yolaçtı
sevjazz@gmail.com

Sony Müzik'ten yepyeni bir seri piyasada

Özellikle filmlere müzik olmuş, hepimizde çok anılar bırakan sahnelerle dolu parçaların yer aldığı albümler piyasada.

20.
akbank
caz
festivali
20 yıldır şehrin sesi
23 Eylül - 12 Ekim 2010
ORGANİZASYON
pozitif
biletix
0216 556 98 00
www.biletix.com
AKBANK
sizin için

Selim Benba
selim.benba@gmail.com

Brad Mehldau - Highway Rider

Brad Mehldau'nun son çalışması Highway Rider, alıştığımız Mehldau çizgisinden uzak ve farklı renkler içeriyor. Mehladau'yu 1990'lı yılların başından bu yana piyano trio geleneğinde Bill Evans Trio ve Keith Jarret Trio'dan sonra çığır açan ve büyük ses getiren The Art Of Trio serisi ile tanıdık. Bazıları 2 CD'den oluşan bu seriyi 5 albüm oluşturmuştu. American Songbook'un en önemli bestecilerinin yanı sıra Mehldau'nun da artık standartlaşan besteleri, Radiohead cover'larını içeren bu albümlerin dışında Brad Mehldau'nun sideman olarak yer aldığı bazı projeler, Elegiac Cycle, Places ve Tokyo Concert gibi solo piyano kayıtları da yıllar içinde bizler ile buluştu. Yaklaşık 5 yıl önce kaydedilen farklı enstrümantasyonların yeraldığı ve değişik bir konsept çerçevesindeki Largo'dan sonra Highway Rider albümü bu sene yayınlandı.

Mehldau Highway Rider ile piyanistliği dışında besteji/aranjör kimliği ile de sahne alıyor. Jazz unsurlarının yanısıra klasik müzik unsurlarını da bugüne kadarki albümlerinde piyano stilinde kolayca farkedebildiğimiz Mehldau bu kez beste ve orkestrasyonlarında da klasik batı müziğinin en önemli bestecilerinden Beethoven, Tchaikovsky, Richard Strauss ve Brahms'a göndermeler yapıyor. Albümün genelinde jazz beşlisi ile yaylılar ve nefeslilerden oluşan orta büyüklükte bir oda müziği topluluğunun ustaca harmanlanmış bir karışımına tanık oluyoruz. Gerçekten de doğaçlama ile ile "yazılı" müziğin son derece dengeli ve tadında kullanıldığını, bunun da müziğin dinamiğini sürekli olarak yüksek tuttuğunu görüyoruz.

Highway Rider varolmayan, sanal bir filmin müziği şeklinde tasarlanmış. Bu filmin senaryosu bir yolculuk... Evden uzaklara yapılan ve daha sonra eve geri dönülen, büyük bir kısmının yalnız yapıldığı bir yolculuk... Seyrek te olsa insanlar ile karşılaşıldığında dostlukların, birlikteliklerin yaşattığı sıcaklığın ne kadar önemli olduğunun anlaşıldığı, yeni ufuklara doğru yola düşüldüğünde yalnızlık ile tekrar tekrar başbaşa kalındığı bir yolculuk... Brad'in vardığı sonuç: Her zaman bir yerlerden ve birilerinden ayrılarak yola çıkılıyor ve en sonunda bambaşka bir yere ve kişilere geri dönülüyor. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere Brad Mehldau, soyut bir kavramsal çerçeve üzerine kurduğu Higway Rider albümü ile müziğe ve hayata bakışını ilk kez bu kadar kişisel perspektiften anlatıyor. Gerek orkestrasyon gerek anlatım açısından Pat Metheny'nin "Secret Story" albümü ile paralellikler kurabileceğimiz Highway Rider albümünde Brad Mehldau'nun dışında kontrbasta Larry Granadier, davulda Jeff Ballard ve Matt Chamberlain ve saksafonda Brad'in yakın arkadaşı Joshua Redman çalıyor. Albümün prodüktörü Largo albümünde de birlikte çalıştığı Jon Brion.

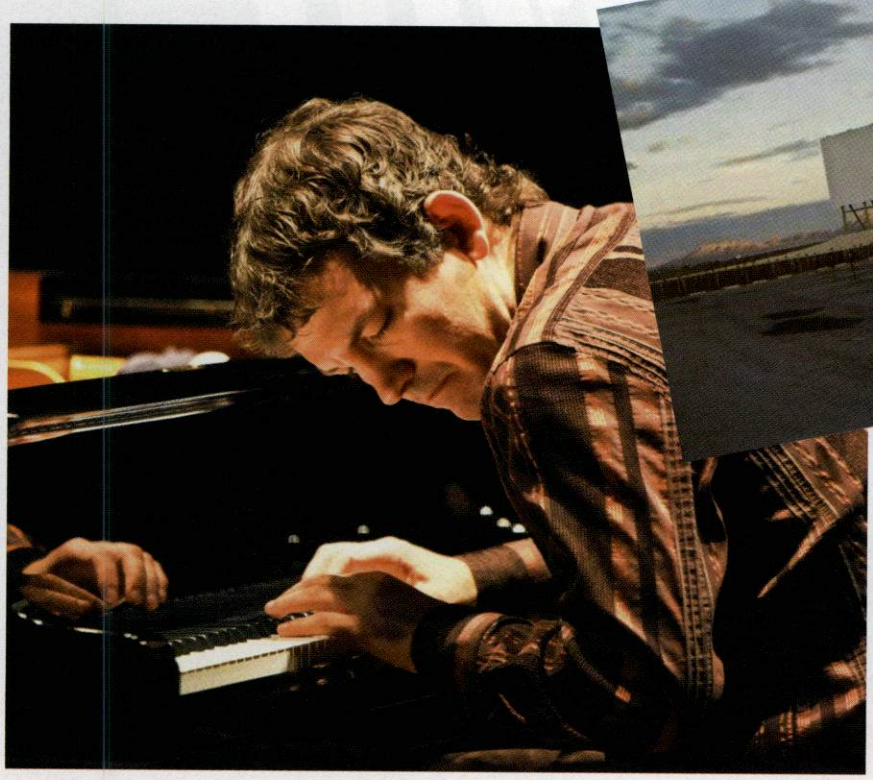

Brad Mehldau 1990'larda jazz piyanonun genç yıldızı olarak büyük bir heyecan yaratmıştı. Bugün artık 40'larında ve olgunluk dönemine girmiş bir sanatçı. Bu bağlamda yeni arayışlar ve yeni tınılar ile ortaya çıkması beni çok sevindirdi. Açıkçası Brad Mehldau – The Art Of Trio-6 yerine deneysel, kavramsal ve yenikçi bir çalışmayı dinlemek bana çok daha büyük bir keyif verdi. Hem Brad Mehldau hayranlarına, hem de sadece jazz değil iyi müzik dinlemeyi seven herkese hararetle tavsiye ederim.

Müzikle ve sevgi ile kalın...

Tavsiyeyi ilk kaynağından almak, sizi gitmek istediğiniz yere götürür.

FINANSBANK PRIVATE BANKING

Private Banking Hizmet Hattı: 0212 318 57 57
www.finansbankprivate.com.tr

Dilek Himam
dilek@genccazcilar.org

Celia Cruz'la Renkler ve Müzik Üzerine

Haziran ayıyla birlikte yazın sıcak günleri kendini hatırlatmaya başlayınca, zihnimde bir anda Latin müziğinin neşeli ve renkli bir yüzü beliriverdi: Salsanın kraliçesi ve müzik dünyasının unutulmaz siması Celia Cruz.

Önce özet bir biyografik bilgi ile başlayacak olursak; 21 Ekim 1925'te Havana'da doğan sanatçı, 14 yaşında amatör yarışmalarda şarkı söylemeye başladı ardından da Ulusal Müzik Konservatuarı'nda müzik teorisi, piyano ve ses eğitimi aldı. 1950 yılında ise artık Afro-Cuban müziğinin önemli bir ismi haline gelmişti ve kısa bir süre sonra da pek çok efsanevi isimle birlikte yaptığı başarılı çalışmalarla müzik dünyasının unutulmazları arasında yer almıştı.

Celia'nın başarıları onun şöhretinin sınırlarının Küba'nın dışına taşmasını sağlamıştı. 15 Temmuz 1960'da Küba'dan ayrılarak Amerika'ya giden Celia, Amerika serüvenini takip eden dönemlerde de Tito Puente ile pek çok sayıda albüm kaydetti. 70'li yıllarla birlikte de zaten latin müzikte bir patlama yaratmıştı. Dionne Warwick, Patti Labelle, David Byrne, Gloria Estefan, Wyclef Jean, Fabulous Cadillacs ve Jarabe de Palo.gibi birçok isim ve grupla da çalışmaları olan[1] Cruz, 2003 yılının Temmuz ayında New Jersey Amerika'da beyin tümörü nedeni ile 77 yaşında hayata veda etti. 2004 yılında Cruz'un son albümü "Regalo del Alma" yayımlandı.

Güler yüzü ve tarifsiz sahne enerjisi ile hafızalara kazınan Celia Cruz'un, giysileri, aksesuarları ve çılgın ayakkabıları ile renklendirdiği sahne şovları da elbette unutulmaz olmuştu. Cruz'u tanımlamak için "mutluluk" ve "neşe" anahtar sözcüklerdi. Aslında bu güleryüzün altında zorlukla geçen yılların izleri vardı, şarkıları ve renkli dış görünümü ise bu anlamda bir meydan okuma olarak yorumlanabilirdi.

1950'li yıllarda Küba'daki müzikalden bir sahne

"Zor zamanlardan kaçış, ne kadar tatlıysa o kadar iyi" dercesine yaşama olan bağlılığını anlatan Celia, her şarkısında atalarının Küba'da şeker kamışı tarlalarında geçirdikleri zor zamanları gözünün önüne getirirdi.

Celia'nın öğretmen olmasını istemesine ve şarkıcılığın onurlu bir meslek olmadığını düşünen babasına inat hayallerini gerçekleştiren Celia, 60'lı ve 70'li yılların modasını zaman zaman taktığı Afro perukları, saç aksesuarları, her an siyahi olması ile duyduğu gururu anlatırcasına seçtiği abartılı renklerle bedeninde kurguluyordu. Cruz, zamanının büyük çoğunluğun da giyinme odasında geçiriyordu. Şarkılarını söylemeye buradan başlıyordu çünkü.

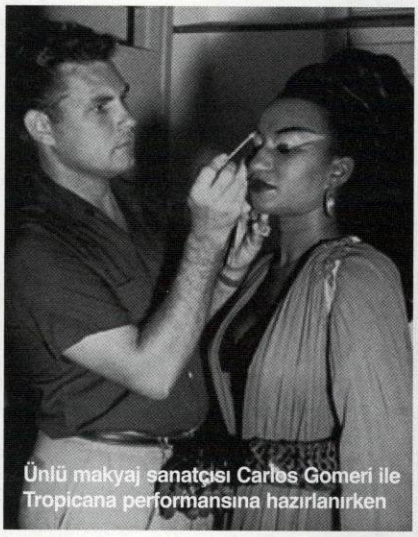
Ünlü makyaj sanatçısı Carlos Gomeri ile Tropicana performansına hazırlanırken

Azucar! The Life and Music of Celia Cruz, isimli sergiyi 2005 yılında Smithsonian's National Museum of American History'de gezme şansım olmuştu. Şarkıcının Marvette Perez tarafından küratörlüğünün yapıldığı bu retrospektif sergide Cruz'un yaşamına dair kesitler bulunuyordu. Sergide Cruz'un gardırobundan seçilen 9 giysi, birçok video, peruklar, son derece çılgın platform topuklu ayakkabılar, daha önce yayınlanmamış pek çok resim yer almaktaydı.

Celia'a ya 40 yıl boyunca ayakkabı tasarlayan Meksikalı Bay Nieto'ya ait tasarımlar. Soldaki ayakkabılardaki düz zemin topuk kısmını gizleyerek sahnede Celia'yı adeta uçarmış gibi gösteren ayakkabılar olarak ün salmıştı.

Celia'nın kıyafetlerinden örnekler

Sergiden iki görüntü

Kübalı müzisyenler 1940'lı yıllardan bu yana abartılı ve gösterişli giyim konusunda kendilerini özgün bir biçimde ifade etmişlerdi, daha önceki yazılarımızda 1940'lı yıllarda zoot suit olarak gördüğümüz abartılı ceket ve pantolonları ile tanıdığımız zazous'lar veya hemen sonraki kuşakta ise cool hipster'lar veya hipcat'ler bahsettiğimiz tarzın özgün örnekleriydi. Bu grupların giyim kültüründe latin kökleriyle beslenmiş bireysel estetikleri başarılı bir şekilde ortaya çıkmıştı. Bu yazımızda ise bir kadın solist figürü olarak hala pek çok hayranı olan bir divayı, "Celia Cruz"'u kısaca ele aldık. Bu vesileyle kendisini tekrar anmış olalım... Azucar !!!

1- http://www.allaboutjazz.com/php/musician.php?id=16464
2- http://havanajournal.com/culture/entry/smithsonian_museum_of_american_history_opens_celia_cruz_exhibit/

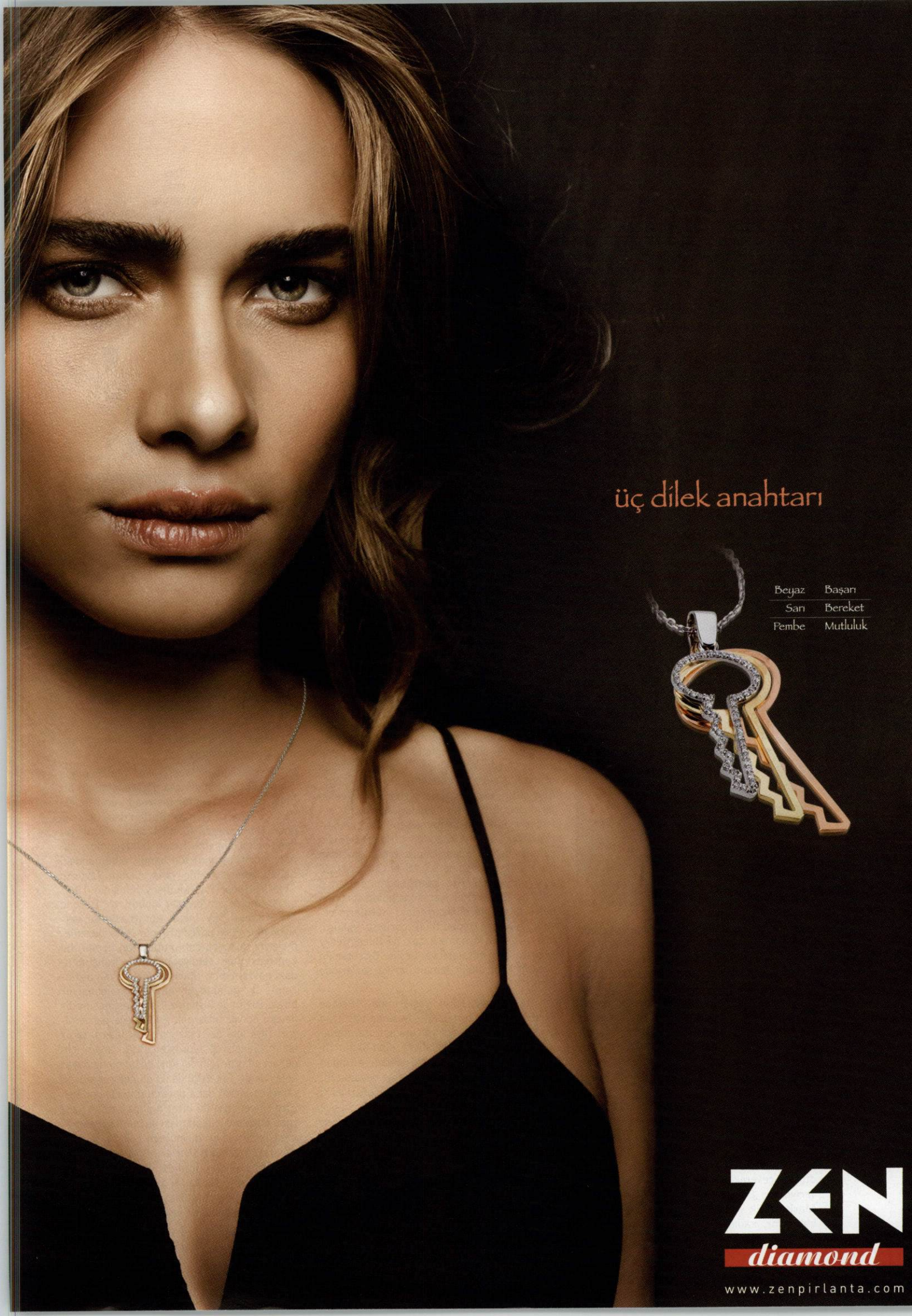
üç dilek anahtarı
Beyaz Başarı
Sarı Bereket
Pembe Mutluluk
ZEN
diamond
www.zenpirlanta.com

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

Jazz ve Sinema;

Two for the road ve Henry Mancini.

"Hangi iki insan aynı masada hiç konuşmadan oturabilir?" "Evli iki insan". İşte Joanna (Audrey Hepburn) ve Mark Wallace'ın (Albert Finney) hikayesi olan 1967 yapımı "Two for the road", bize bu soruyu sordurtan türden bir hikaye.

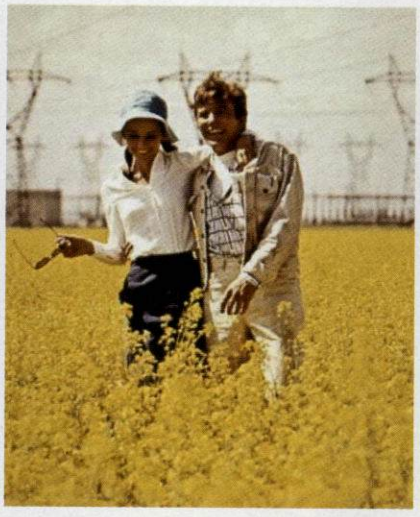

Joanna, okul gezisiyle Avrupa'yı turlarken, mimar olan Mark da iş amaçlı Avrupa'da bulunmaktadır. Yolda tanışırlar ve böylece başlar hayat boyu sürecek yolculukları. Öncelikli olarak "Singing in the rain"den tanıdığımız, birçok müzikali de yönetmiş Stanley Donen'ın ve "Breakfast at Tiffany's"in ödüllü müzisyeni Henry Mancini'nin ilk ortak çalışması değil "Two for the road". Ama önümüzün güzel bir yaz olması, yola çıkışlar ve bu yolculukta yaşanabilecekler bu filmi seçmeme neden oldu biraz da. Joanna ve Mark, yolculuğun başında daha henüz 20'li yaşların ilk günlerindeler. Umursamaz, cesur ve olabildiğince özgürler. Mark'ın Joanna'nın yolda bozulan okul minibüsünü tamiri sonucu tanışıyorlar. Ve yola otostop çekerek beraber devam etmeye karar veriyorlar. Erkeklerin büyük çoğunluğu gibi Mark evlilik ve çocuk kavramına çok sıcak bakmıyor, kadınların büyük çoğunluğu gibi de Joanna umursamıyormuş gibi davranıyor. Ve çiftlerin büyük çoğunluğu gibi de evleniyorlar ve çocukları oluyor. İşte asıl yolculuk orada başlıyor. Şu andaki hallerini gördüğümüz çiftin, tartışmalarla geçmişe gidiş gelişlerinden oluşan flashbackler, başlarına gelenler ve fonda hep o muhteşem Mancini bestesi "Two for the road"un farklı stillerdeki çalınışı ile başından sonuna hiç sıkılmadan bir evlilik serüvenine seyirci oluyoruz. Nasıl aşık oluyorlar? Hiç konuşmadan oturan o çifte nasıl hayretler içerisinde bakıp sonunda nasıl da o çifte dönüşüyorlar? Soruların cevabı Audrey Hepburn'ün çocuksu gülüşü, insan ruhuna oynamayı çok iyi bilen Henry Mancini'nin notaları ve Leslie Bricusse'ün yazdığı "yolculuk" temalı harika sözlerinde gizli.

İlk olarak 10'lu yaşlarımda "Pembe Panter" serisinin müziği sayesinde başlayan benim Henry Mancini yolculuğum ise, ilerleyen dönemlerde müzikallere olan ilgim ile daha da artıp neye elimi atsam altından Henry Mancini çıkar hale gelerek devam etti. 40 senelik müzik hayatında, "Moon river", "Days of wine and roses", "Charade", "Love story" başta olmak üzere toplamda yüzden fazla filmin ve televizyon dizisinin müziğini yapmış, bir o kadar kez ödüle aday gösterilmiş, bol ödüllü bir besteci, aranjör ve orkestra şefidir Mancini. Son olarak 2004 senesinde Amerikan hükümeti kendisini "birkaç basit notayla bir duygunun resmini yapabilen adam" olarak adlandırıp Pembe Panter'in 40. senesi şerefine özel bir posta pulu tasarımında resmetmiştir.

Her ne kadar "Moon river" gibi ön plana çıkıp ödüllere boğulmasa da Mancini'nin bir diğer balladı "Two for the road" un bendeki yeri çok ayrı. Tierney Sutton'dan, 2 sene önce Nardis Jazz Club'da canlı olarak piyano-vokal dinleme fırsatı bulduğumuz, sanatçının "I'm with the band" albümündeki ballad versiyonu bir yana, benim favorim Charlie Haden-Pat Metheny ikilisinin 1997 çıkışlı muhteşem başucu albümüm "Beyond the Missouri Sky"ındaki kontrbas-gitar versiyonudur. Eski parçaların günümüz düzenlemelerini duyunca çok mutlu olan benim, bu kontrbas-gitar versiyonuyla ilk tanıştığımdaki hayranlığım, Mark'la Joanna'nın aşklarının ilk günündeki hayranlığa benziyor biraz. Bizim de ilişkimiz 10 yılı aşkın süredir devam ediyor ama pek eskiyeceğe benzemiyor. İlişkilere özen lazım, emek lazım, sabır lazım. Senelerce aynı işte çalışan adam için de, arkadaşlar için de, karı koca içinde hayat kolay değil. Tek değil de iki olunca çoğalacak sanırken bazen daha da azalabiliyor her şey. Birbirinden ayrı iki bireyin onca zaman yanyana durmaya çabalaması ve bunu becerebilmesi kadar saygı duyduğum çok az şey var hayatta. O zaman, seneler geçse de hala birbirlerini sevebilen insanlar için gelsin "Two for the road". Ne kadar zor olursa olsun bu yolculcuk, yine de paylaşabilmek güzel. Siz siz olun yola çıkarken yanınıza sevdiğinizi almayı unutmayın.

erdem@genccazcilar.org
erdem@genccazcilar.org

Trinity college of Music

Dergimizin bu sayısında İngiltere'deki saygın akademi Trinity College of Music jazz müzisyenleri için nasıl imkanlar sunuyor incelemek istedik. Bu sayfalarda genellikle ABD'deki okullara eğilmekteyken özellikle son sayılarda Avrupa'ya da önem vermeye çalışmaktayız. Bu nedenle, bir önceki sayıda Hollanda'daki School of Jazz and Contemporary Music (DJAM) değerlendirilmişti. DJAM'ın tercih edilmesinin bir nedeni de bildiğimiz akademi anlayışından uzak olmasıydı. Böylece farklı tercihlerin de yapılabileceğinin hatırlanmasıydı. Bu sayıda yine Avrupa'dayız ancak önceki gibi bir kurum değil, bu defa bildiğimiz, aklımıza ilk gelen anlamına yakın bir konservatuvarı ele alacağız. Her türlü kurumun çeşitli avantajları ve dezavantajları olduğu ve bunların kişilere göre değişebileceği düşüncesinden yola çıkarak farklı niteliklere sahip olan ve jazz eğitimi ortak paydasında olan eğitim kurumlarını incelemeyi amaçlıyoruz.

Trinity College of Music (TCM) Londra Greenwich'te eğitim vermekte olan bir kurumdur. Tarihsel olarak baktığımızda, kuruluşu 1872'ye dayanmakta ve zaman içinde gelişme göstermiştir. Okul çeşitli değişiklikler sonrasında 2001 yılında şu anda eğitim vermekte olduğu adrese taşınmıştır. Ayrıca Trinity Collage of Music, 2005 yılında Laban (yine İngiltere'de eğitim vermekte olan başka bir konservatuvar) ile birleşmiştir ve Trinity Laban adıyla da bilinmektedir. Ek bir bilgi olarak, her ne kadar bu tarz sıralamalar kişisel olarak çok hoşuma gitmese de, okul The Guardian tarafından İngiltere'deki müzik okulları arasındaki sıralamaya göre 2010 yılı için 68 okul arasında 13. sırada yer almaktadır. Yine de, eğitim alınacak kurumun kişisel istek ve beklentilere ne kadar uygun olduğuna dikkat etmenin önemi unutulmamalıdır.

Okulda eğitim almak isteyenlerin neler yapabileceklerine baktığımızda öncelikle yurtdışından başvuracak öğrenciler için özel bir danışman görevlendirildiğini görmekteyiz. Böylece sınavlarda adaylardan beklenen kriterler, seçmelere hazırlık, vize başvuruları ve finansal konularda her türlü istenilen bilgiyi elde etmek mümkün olabiliyor.

Lisans programları için TOEFL; eski sınav sistemine göre en az 550, bilgisayarlı sınavdan 213 ve internet üzerinden yapılandan 80, IELTS'den 6 puan almış olmak gerekmektedir. Lisansüstü için yine TOEFL'dan sırasıyla; 600, 250 ve 100 ile IELTS'den 7 puan ve üzeri istenmektedir. Diğer bir konu olan öğrenim ücretlerine baktığımızda; yarı zamanlı eğitimlerin yıllık ücretleri 7-8 bin pound. Tam zamanlı eğitimlerin yıllık ücretleri ise 12-14 bin pound civarlarında. İngiltere Ulusal Öğrenci Sendikası tarafından bir öğrencinin eğitim ücreti dışında yıllık olarak yaptığı harcama konaklama, yiyecek, giyecek, ders kitapları, seyahat ve sosyalleşme gibi başlıklar altında ortalama 10-14 bin dolar olarak hesaplanmış. Elbette bu göreli yüksek sayılabilecek ücretlerle eğitim almak tek seçenek değil. Okulda burs imkanları da bulunmakta. Bursların genel olarak üç ana başlık altında toplandığı görülüyor. Seçmeler sırasında üst düzey performans gösterenlere tam burs verilebiliyor, bazı enstrümanlara özel burslar verilebiliyor (başvuruların az olduğu bölümlere) ve eğitim ücretinde belirli bir oranda indirimi içeren burslar verilebiliyor. Enstrüman bazında baktığımızda şu anda fagot ve kontrbas için eğitim özel burslar verilmekte. Bunlar okulun sağladığı burslar. Öte yandan, çok çeşitli kurum ve kuruluşlardan çeşitli düzeylerde burs almak mümkün. Bu tarz burslara ilgili bilgilere okul yetkililerinden de ulaşmak mümkün.

Trinity Collage bünyesinde lisans ve lisansüstü düzeyinde eğitim veriliyor. Ayrıca, Erasmus vb. değişim programları çerçevesinde bir veya iki dönem okulda eğitim almak da seçenekler arasında. Ayrıca yaz okulu olarak jazz programları da açıyorlar. 1'er haftalık kısa süreli yaz programlarında performans anlamında tüm enstrümanlar ve vokal programları var. Ücretlerine baktığımızda 1 haftalık eğitimin bedeli 440 pound, ayrıca konaklama ve yeme-içme de eklenirse toplamda 672.40 pound olduğunu görüyoruz. Unutulmaması gereken, yaz okulunda bireysel çalışmaya yer vermiyorlar, daha çok ensemble çalışılmakta. Bu nedenle, her ne kadar okul yetkilileri her düzeyde müzisyen kabul ettiklerini ifade etseler de, en azından belirli bir düzeyin altı için çok yararlı olmayabilir.

Çeşitli avantajları ve dezavantajları göz önünde bulundurularak TCM tercih edilebilecek okullar arasında değerlendirilebilir. Bunun için, her zaman olduğu gibi kişinin ne istediği ve neye ihtiyacı olduğunu belirlemesi önem taşımakta. Okulla ilgilenenlerin tüm soracakları için caz@genccazcilar.org adresine e-posta gönderebileceklerini hatırlatalım.

L.Diana Gücük
jazzcaffee@gmail.com

RIFFS

Jazz Tarihindeki Kadın Sanatçılar

Bu sayıda feminist bir gruba ve üyelerine değinmek istedim. Sonrasında da yine klasik tarihteki ünlü bir kaç sanatçının hayatını ele aldım.
Keyifle okumanız dileği ile...

Feminist Improvising Grup (FIG)

1977 yılında Londra'da İskoçyalı şarkıcı Maggie Nicols ve ingiliz fagot sanatçısı ve besteci Lindsay Cooper (Henry Cow grubu üyelerinden) tarafından kurulmuştur. Diğer grup üyeleri ise cello ve basta Georgie Born, piyanoda Cathy Williams,trompette Corinne Liensol tarafından oluşmaktaydı. Onlar dönemin doğaçlama yapan ilk kadın grubu olmuştur.

Grup üyelerinden Irène Schweizer grupları hakkında şunları dile getirmiştir: Amaç, bir kadın grubu kurmaktı. Yüzlerce ekek üyelerden oluşan gruplar var ve biz bir kadın grubunun gücünü göstermek istiyorduk ve aslında provakatif anlamlıydı. Fakat grubumuz diğer bazı gruplar tarafından anlaşılmadı ve kolay kolay hazmedilemedi. Müzikal seviye çok farklıydı. Biz ama gövde gösterisi yapmak istemiyorduk, biz kadınların ne gibi yeteneklere sahip olduklarını ve kadınların da her şeyi yapabileceklerini göstermek istiyorduk. FIG, bünyesinde birçok özellikli kadını oluşturuyordu. Beyaz karışımı, siyah ve lezbiyen ve çalışanları orta sınıftandı. Grup üyelerinden Maggie Nicols farklı geçmişe ve müzisyenliği farklı düzeyde olmasına rağmen daha önce hiç doğaçlama yapmamış kadınlara öncülük etmek istiyourdu.

FIG hakkında yorum yapanlar ya çok pozitif ya da çok negatif olmuşlardır.

1983 yılında FIG grubu üyelerinden Annick Nozati ve Joëlle Léandre European Woman Improvizing Group (EWIG) geliştirdiler. Bu isim seçildi çünkü tüm bu kadın hareketleri içinde aktif idiler. 1980'li yıllarda grup ismini tenkit edenler çıktı ve politik olduğunu öne sürdüler. Dolayısıyla bu ismi kullanarak daha evrensel olmasını sağlamışlardır. Canaille-Festivali için EWIG hazırlanan grup emprovize çalabilecek tüm elemanları bir araya getrirmiştir. 1986 Nisan ayında Katerina Goth „Kültür zaten Getto içinde" etkinliği ve Frankfurt'ta Arena Açıkhava Tiyatrosunda ücretsiz konserler verilmiştir. Halka ve kadınlara ulaşmak için önemli halk festivalleri yapmışlar ve bir çok projelerde görev almışlardır. Zürih, Lyon, Berlin, Viyana, Amsterdam gibi bir çok önemli şehire turneler düzenlemişlerdir.

Grup üyelerinden bazı isimler ...

Maggie Nicols

24 Şubat 1948 tarihinde Edinburgh'ta Maggie Nicholson olarak dünyaya geldi. İskoçyalı jazz şarkıcısı ve danscısıdır. Nicols 15 yaşındayken okulu tekedip dans hayatına Moulin Rouge'da dans ederek başlamıştır. Gece kulüplerinde de şarkı söyleyip Bop Piyanisti Dennis Rose ile çalışmaya başlamıştır. 1968 yılında Londra'ya Maggie Nichols olarak, John Stevens'in „Spontaneous Music Ensamble" grubuyla Berlin'de sahne almıştır. 1970 yılında bir vokal atölye etkinliğini Londra'daki Oval House Theatre'da gerçekleştirmiş olup, bu ilk bağımsız tiyatro prodüksiyonu olmuştur.

1970'lerde Lindsay Cooper ile birlikte Feminist Improvising Gruop'u kurmuşlar ve Avrupa başta olmak üzere bir çok ülkede başarı göstermişlerdir. Ayrıca multimedya performans grubu Contradictions'in organizasyon işlerini de üstlenmiştir. 1980 yılından beri Trio Les Diaboliques'ta piyanist Irène Schweizer ve bascı Joëlle Léandre ile birlikte çalışmıştır. Piyanist Pete Nu ile ikili çalışmıştır. Avangart sanatçılardan Charlotte Hug ve Caroline Kraabel ile yanı sıra Pinguin Moschnerv ve Joe Sachse ile trio olarak çalıştı. Mores Festivali'nde yalnız sahne alarak solo performansını gösterdi. Nicols sayısız projelerde yer aldı.

kleer
cut loose

KABLOSUZ KULAKLIKLARDA DIGITAL RF DÖNEMİ

MeTan ofiste deneyebilirsiniz!

SENNHEISER RS 180

Kablouz ses iletiminde dünya lideri Sennheiser, kablosuz kulaklıklarda çıtayı çok yükseklere koyuyor: Kleer teknolojisini kullanan ve Digital RF tekniği ile çalışan yeni RS serisi kulaklıklar ile duyacağınız sesin -kablo ile olduğu kadar net- kalitesine inanamayacaksınız!
Kablosuz kulaklık teknolojisinin geldiği son nokta ile tanışmak için bizi arayıp randevu alabilirsiniz.

MeTan
Sennheiser Türkiye Distribütörü
Adres: İnönü cad. Devres Han 50/2-B 34437 Gümüşsuyu / İstanbul
Tel: 0212 293 37 50 / 51 **Faks:** 0212 252 39 66 www.kulakligim.com bilgi@kulakligim.com

SENNHEISER

Lindsay Cooper

3 Mart 1951 tarihinde İngiltere'de Hornsey'de doğmuştur. Fagot ve obua çalan sanatçı politik aktivitelerde de yer almıştır.

11 yaşında piyano öğrenmeye başlamıştır. 1965-1968 yılları arasında Dartington College of Arts'ta ve Royal Collage of Arts'ta eğitim almıştır. National Youth Orchestra of Great Britain'da çaldığı dönemlerde Londra'daki Royal Academy of Music üyesi olmuştur. 1960'lı yılların sonlarında New York'ta yaşamış ve bu dönemde klasik müzik projeleri içinde de yer almıştır. Cooper 1971 yılında İngiltere'te döndükten sonra klasik müziği bırakmış ve Caterbury sahnesinde çıkarak progressiv rock çalmaya başlamıştır. Piyanodan sonra fagot ve obuayı da enstrümanları arasına katmıştır. Moke Oldfield'in Hergest Ride (1974) albümünde yer almıştır. Daha sonraki yıllarda Henry Cow'un avantgarde rock grubunda yer almış, 1977 yılında da FIG'de çalmaya başlamıştır. Cooper'ın bilinen en iyi bilinen çalışması 1987 yılındaki şarkısı *Oh Moscow*'dur. Sally Potter ile de bir çok ortak çalışma yapmışlar ve Zürih Jazz Festivali'nde Kuzey Amerika ve Mokova'da performans göstermişlerdir. Avrupa'daki soğuk savaş sırasındaki bazı sorgulamaları içeren şarkıları, 39 gün sonra Berlin Duvarı'nın düşmesiyle de enteresan bir zamanlamaya denk gelmiştir. *Oh Moscow* 1989 yılında Ocak ayında kayıtlara alınmıştır.

1990 yılında bir kaç ayını Avustralya'da geçirmiş ve fagot ve saksofon ile solo performanslar vermiştir.

Irene Schweizer

2 Haziran 1941 tarihinde Schaffhausen'da dünyaya gelen İsviçreli piyanist ve vurmalı çalgılar sanatçısıdır. Avrupa'daki Free Jazz kurucularından biri sayılmaktadır. Dollar Brand (Abdullah Ibrahim), Blue Note ile Chris McGregor ve Cecil Taylor (1966) ile tanışması sonucu onu Free Jazz'a yöneltmiş oldu. Özellikle Triosuyla birlikte birçok festivalde yer almıştır. 1960'lı yıllarda davulda Mani Neumeier ve basta Uli Trepte, 1970'li yıllarda davulda Pierre Favre ve basta Peter Kovald, 1970'li yılların sonlarında ise saksofonda Rüdiger Carl ile çalışmıştır.

Schweizer bir yandan doğaçlama yapmayı severken, diğer yandan da geleneksel müzik formlarına sadık kalarak ve klasiklerin kompozisyonlarından Thelonious Monk ile Duke Ellington'un etkilerini görmek mümkün olmuştur. 1980'li yıllarda ise FIG'te aktif olarak yer almış. Joëlle Léandre ve Maggie Nicols ile çalıştığı triyosunda etkileri hala görülmektedir.

Annemarie Roelofs

1955 yılında Amsterdam'da dünyaya gelen trompet ve keman sanatçısıdır. Frankfurt'ta Hochschule für Musik und Darstellende Kunst'ta profesördür. Amsterdam Konservatuarı'nda trompet ve keman eğitimi amıştır. 1979 yıllarında tiyatro müziklerine yoğunlaşmıştır. Bunun yanında Hollanda ve İngiltere'de çaldığı birçok kulüpte jazz, free-jazz, funk ve salsa'da çeşitli deneyimler kazanmıştır. Aynı zamanda da FIG grubunda çalmış ve Lindsay Cooper'in projesinde yel almıştır.

Georgina Born

15 Kasım 1955 tarihinde Wheatley'de doğmuştur. Akademisyen, antropolog ve müzisyendir. Müzikal kariyerinde Georgie Born olarak tanınmaktadır. Müzik eğitimini Londra'da Royal College of Music'te cello ve piyano eğitimi alarak tamamlamıştır. Bir yıl kadar da Chelsea School of Art'ta eğitim almıştır. 1976 yılında Henry Cow'un İngiliz avand rock grubunda bas gitarist ve çellist olarak çalmaya başlamıştır. 1977 yılında da Femininist Improvising Grubu'na katılmıştır. 1980'li yıllarda Derek Bayley'in grubuna katılarak çello ve bas çalarak birçok film için soundtrack ve televizyon programlarına katılmıştır.

Akademik kariyeri ise; Londra'da University College'de antropoloji eğitimi almıştır. Daha sonra doktora yapmıştır. İlk araştırmaları antropolojik ve sosyolojik açıdan sanat ve popüler müzik üzerine olmuştur. Etnoğrafik ve kültür tarihini analiz ederek 20. yüzyıl müziği ve bilgisayar müziği ile ilgili diğer araştırmalar yapmıştır.

Klasiklerden...

Ivie Anderson

Iva „Ivie" Anderson 10 Temmuz 1905 tarihinde Kaliforniya'nin Gilroy Eyaletinde Iva Smith olarak dünyaya gelmiş ve 27 Aralık 1949 yılında Los Angeles'te vefat etmiştir. Washington, DC'de bir kilise okulunda şarkıcılık öğrenimi görmüştür. 1922 yılında müzik dünyasında keşfedilmiştir. Daha sonra ise Kaliforniya'da bir çok gece kulübünde şarkı söylemeye başlamıştır. Vodvillerde Mamie Smith ile turnelere katılmıştır. 1930 yılına kadar Amerika ve Avustralya'da bir çok turneye katılmış olan sanatçı, New York'taki Cotton Club tarafından misafir edilmiştir. Anderson, ilk defa bir beyaz grupta Anson Week Orkestrası ile şarkı söyleyen siyahi sanatçı olmuştur.

1931 yılının Şubat ayına kadar, piyanist Earl Hines ile çalışmıştır. Daha sonra Duke Ellington ile birlikte 1942 yılına kadar birlikte çalışmışlardır. Duke Ellington'un parçalarını yorumlamasıyla da ün kazanmıştır. *In a Mellowtone* ve *It Don't Mean a Thing (If It Ain't Got That Swing* (1932), *Troubles Waters* (1934), *Kissin' My Baby Goodnight* (1936) ya da *Rocks In My Bed* ve *I Got It Bad (and That Ain't Good* (1941) gibi. *All God's Chillun Got Rhythm* ile aynı isimli ilk plağını doldurmuştur. Avrupa turnesinde Londra Palladium'da jazz standardı olan *Stormy Weather* isimli parçayı seslendirmiştir. Los Angeles'te Duke Ellington Orkestrasıyla da çalışmıştır. Duke Ellington ile olan kariyerini ne yazık ki astımı nedeniyle sonladırmak durumunda kaldı. Ancak sonrasında Los Angeles'te Chicken Shack adlı kulübü açmıştır. Sanatçı 44 yaşında vefat etmiştir.

Hadda Brooks

29 Ekim 1916 tarihinde Los Angeles'te Hattie L. Habgood olarak dünyaya gelmiş Amerikalı R&B piyanist ve vokalistidir. 21 Kasım 2002 Tarihinde vefat etmiştir.

Boggie'nin kraliçesi olarak anılmıştır. Los Angeles'te büyümüştür. Müzikal gelişiminde büyükbabasının etkisi çok olmuştur. Onu tiyatro ve opera dünyasına tanıştıran da büyük babası olmuştur. Sonraki dönemlerinde İtalyan öğretmeni Florence Bruni'den piyano dersleri almıştır. Chicago Üniversitesi'ndeki eğitimini tamamladıktan sonra Los Angeles'e geri dönmüş ve vodvillerde şarkı söylerken Bert Williams'ı tanıma şansı yakalamıştır.

1940'li yıllarda profesyonel anlamda piyanist olarak bir step dans stüdyosunda çalışmaya başlamıştır. Bunun yanında Fred Aster, Gene Kelley ve Shirley Temple gibi ünlü sanatçılarla da çalışmıştır. Bu dönemde Earl „Shug" Morrison ile kısa bir evliliği olmuştur. Bir yıl sonra eşini kaybetmiştir.

1945 yılında ilk 75'lik plağını çıkartmıştır. Kendi bestesi olan *Swingin the Boogie* dönemin hiti olmuştur. *Out oft he Blue* Top Ten listelerinde yer almıştır.

Benny Goodman sanatçıyı tanıdığı bir rejisöre tavsiye ederek *Out of Blue* (1974) adlı filmde yer almasını sağlamıştır. Filmlerde lounge piyanistliğini severek yapan sanatçı, 1950 yılında kendi yerini Humphrey Bogart'ın yanına açtı. Brooks, 1975 yılında ilk defa kendi ismiyle *The Hadda Brooks Show* adlı televizyon programı yapan Afro Amerikan sanatçılardan olmuştur. 1970'li yıllarda gece kulüpleri ve festivaller için Avrupa'ya gelmiştir.

1993 yılında Prestigious Pioner ödülünü almıştır. 1996 yılında ise Time Was When albümünü gitarist Al Viola, bascı Eugene Wright ve celloda Richard Dodd ile çıkartmıştır. Bu albümde kendi besteleri olan *You Go Your Way, I'll Go Crazy ve Mama's Blues*'da yer almaştır. Son yıllarında çeşitli gece kulüplerinde çalmıştır. Bunlardan bazıları New York'ta Algonquin Room ve Hollywood'da Goldfinger ve Cinegrill kulüpleri olmuştur. 80. doğum gününü Uma Thurman ve Jack Nicholson'la kutlamıştır. 2002 yılında da 86 yaşında Los Angeles'te White Memorial Medical Center'da bir kalp operasyonunda hayatını kaybetmiştir.

Dianne Reeves

23 Ekim 1956 tarihinde Michigan'ın Detroit Eyaletinde doğmuştur. Müzikal bir aileden gelmektedir. Babası şarkı söylüyordu ve henüz Reeves 2 yaşındayken kanserden vefat etmiştir. Annesi hastabakıcılık yapıyor ve trompet çalıyordu. Kızkardeşi Sharon ile birlikte büyükannesinin yanında Denver'de büyümüştür. Kuzeni ünlü piyanist ve plak yapımcısı George Duke'tür. Henüz 11 yaşında iken piyano dersleri almaya başlamış ve şarkı söylemeye ilgi duymuştur. Amcalarından biri olan Charles Burrell bir gün Ella Fitzgerald Sarah Vaughan ve Billie Holiday'in plaklarını vermiş ve onları dinledikten sonra jazz'a ilgisi başlamıştır.

1974 yılında Denver'deki George Washington Highschool'u bitirdikten sonra okulun grubunda yer almıştır. Aynı yıllarda grupla bir müzik yarışmasına katılmış ve kazanmışlardır. Trompetçi Clark Terry ile tanışıp birlikte müzik yapmasına vesile olmuştur bu yarışma. Sonraki yıllarda da Sergio Mendes ile de dünya turuna çıkmışlardır.

1983'ten 1986 yılına kadar Harry Belafonte ile çalışmış ve kendisini ünlü gruplarda solist yapmıştır. İlk deneyimi dünya müziği ile başlamış sonra kalipso ve jazz'la devam etmiştir. 1987 yılında Jazz firması Blue Note Record ile bir anlaşma imzalamış ve 1992 yılında Los Angeles'e, Denver'e dönmüştür. 2002 yılında Kış Oimpiyatları kapanışında yer almıştır. Ayrıca popüler televizyon dizisi Sex and the City'de bir sezon müzikal konuk oyuncu olarak yer almıştır. 2003 yılıda jazz konserleri için Los Angeles Filarmoni Orkestrası'nın organizasyon işlerine girmiş, 2003-2004 yılbaşı programında da Berlin Filarmoni Orkestrası ile çalışmalar yapmıştır.

2005 yılında George Cloonney'in bir filmi olan Good Night and Good Look'da şarkıcı olarak yer almıştır. Bu film ile 2006 yılında „En İyi Jazz Vokal Albümü" ile Grammy ödülü kazanmıştır. Hollanda'daki North Sea Jazz Festivali'ne çoğunlukla katılmıştır.

Grammy Ödülleri

2001 In the Moment – En iyi Jazz Vokal Performans

2002 The Calling – En iyi Jazz Vokal Performans

2003 A Little Moonlight – En iyi Jazz Vokal Performans

2006 Good Night, And Good Luck – En iyi Jazz Vokal Albümü – Soundtrack

Diskografi

1977 – Welcome to My Love

1987 – Better Days

1988 – I Remember

1990 – Never Too Far

1991 – Dianne Reeves

1993 – Art & Survival

1994 – Quiet After the Storm (1995 yilinda Grammy adayı)

1995 – Peter Herbolzheimer RC&B: Colours of a Band (Özel Konuk: Dianne Reeves)

1996 – The Grand Encounter

1996 – Palo Alto Sessions

1997 – That Day...

1997 – New Morning (Live)

1999 – Bridges

2000 – In the Moment: Live in Concert (Ilk canli-CD, 2001 yılında ilk Grammy ödülünü kazanmiştir)

2002 – The Calling: Celebrating Sarah Vaughan

2002 – Best of Dianne Reeves (Best of Hitslerinden oluşan albüm)

2003 – A Little Moonlight (üçüncü Grammy ödülü 2004)

2004 – Christmas Time is Here (ilk Noel-CD'si)

2006 – Good Night, And Good Luck (Aynı isimli filmden Soundtrack)

2008 – When You Know

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

JAZZ insanları

Paris'ten Her Üç Ayda Bir Metresi İstanbul'a Mektup Gönderen, Ebedi Jazz Aşığı

Uğur Hüküm...

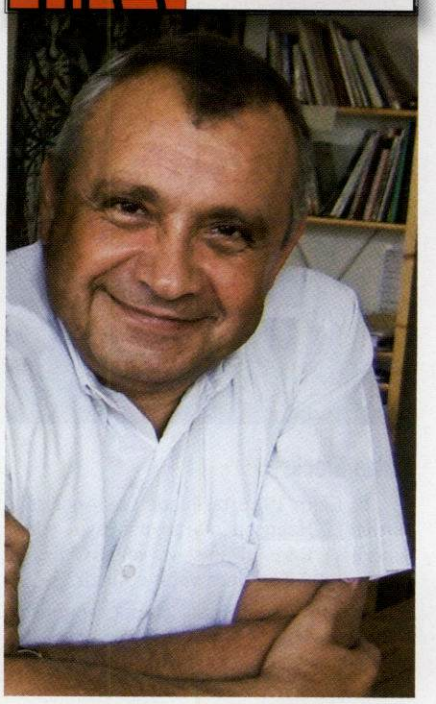

Dergimizin yurt dışında yaşayan yazarlarının, bitmez tükenmez bir "Burada Olanları Lütfen Bilin" tavrı vardır ki, habercilik endişesinden çok, jazz aracılığıyla çok sevdikleri ülkeleri Türkiye ile iletişimlerini koparmamak isteğindedirler sanki...

Bu yazarlar arasında, gerek radyo programlarında, gerek gazete ve dergilerde, gerekse de internet sitelerinde siyaset ve sinema gibi konularda yüzlerce makale yazmış olsa da, jazz'a olan saygısı nedeniyle alçakgönüllülükle "...az yorum, bol bilgi..." üslubuyla yıllardır yaşadığı kent olan Paris'ten dergimize düzenli jazz mektupları gönderen, değerli yazarımız Uğur Hüküm'ü tanıtmak istiyoruz sizlere...

"İlk göz ağrılarım hep bu benzersiz kentten"

1949 İstanbul Beyoğlu doğumlu yazarımız Uğur Hüküm, ailesinin de etkisiyle küçük yaştan itibaren sanata duyarlı bir çevrede yaşar. *"Parmakkapı İlkokulu'nda öğrenciyken öğle yemeklerini yediğim kantinde, sürekli vals, tango ve big band türü müzikler dinlediğimi hatırlıyorum."*

İstanbul, özellikle de Beyoğlu gibi kozmopolit bir çevrede jazz'la karşılaşması çok da şaşırtıcı değildir. Fakat müzik zevkinin gelişmesinde bir *sinefil (Amatör Sinema Aşığı)* olan babasının arşivindeki 1940'lı ve 50'li yıllara ait filmlerin payı büyüktür. Gospel'dan blues'a, Bigband'dan, be-bop'a kadar zamanın müziklerini filmlerde kullanan Hollywood yapımlarını sıklıkla izleyen yazarımız, farkında olmadan ilk jazz eğitimini almaktadır.

Kulağı iyi müziği her ne kadar küçük yaşlarda fark etse de yaşamının merkezinde müzikten önce tiyatro vardır.

"1960–64 arası İŞT kadrosundaydım. 15 kadar oyunda oynadım. Çocuk oyunları arasında Peter Pan, Yıldız Ece veya büyük oyunları arasında Bir Kavuk Devrildi, Macbeth, İyi Saatlerde Olsunlar'ı sayabilirim. Ayrıca Haldun Dormen'de Pasifik Şarkısı veya Lale Oraloğlu Tiyatrosu'nda Hint Domuzları da sayılabilir. Üç operaya da (örneğin, Madam Buttterfly) çocuk figüran olarak katılmıştım. 10 kadar da film seslendirmiş, sanırım 3 filmde de oynamıştım."

Uğur Hüküm liseyi iki ayrı okulda, önce Alman Lisesi ardından Parmakkapı Bakırköy Lisesi'nde tamamlar. İstanbul'a her ne kadar gönülden bağlı olsa da üniversite tercihini Ankara'dan yana yapar. Fakat İstanbul'a geri dönmesi geç olmayacaktır.

"ODTÜ'yü iki kez sınavla kazandım... 1968–69 döneminde ODTÜ'yü kazanıp, hazırlık okuluna başladım. 2 ay sonra, ancak o yıllarda ve gençlikte yapılabilecek hafiflik veya cesarette bir adımla, aileme rağmen ODTÜ'yü terk edip, o zamanlar yeni kurulmakta olan bir özel üniversiteye, İstanbul Işık Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu'na aklım sıra Dev-Genç örgütlenmesi için girdim."

İyi bir mimari öğrencisi olmasına rağmen iki ay sonra siyasi faaliyetlerinden ötürü okuldan ayrılmak zorunda kalır. Hayatını kazanmak için devamlı çalışmak zorundadır. İstanbul macerası ardından ikinci kez girdiği ODTÜ sınavlarını kazanır. Toplum yaşamına olan derin merakı nedeniyle dönemin en önemli fakültelerinden ODTU Sosyoloji bölümüne kaydını yaptırır.

Üniversiteli Uğur Hüküm'ün gelecekteki iş yaşamını öncülleyen aktif bir öğrencilik yaşamı vardır. O yılların gençler arasındaki özgürlükçü havasını derinden solumakta, toplumsal olaylarda başı çekmektedir. *"Fen ve Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Öğrenci Derneği"* başkanlığı döneminde okul yönetimi ile sorunlar yaşamaya başlar.

Kendisini *"Siyasal ve sosyal militan"* olarak tanımladığı yazarımız, Oğuz Atay'ın deyimiyle bir *"eylembilimci"* olarak ilk yazma deneyimlerine bu yıllarda başlar. Takma isimlerle gazetelerde yazıları çıkar ama yazarlığı hele hele gazeteciliği meslek olarak hiç düşünmemektedir.

Bu dönemde siyaset kadar müzik de onun ilgi alanındadır. ODTÜ'de dönemin rock ve avangart müzikleri ile tanışan Uğur Hüküm, etrafındaki aydın öğrenci kitlesi ile jazz'ı daha bilinçli dinlemeye başlamıştır.

"İstanbul'dan Fransa'ya Zorunlu Göç"

Üniversitede sorunlar giderek artmaktadır. Okulunu bitirmeden 1973 yılında yurtdışına çıkmak zorunda kalır. Tercihi jazz'ın dünyada en fazla dinlenilen ikinci ülkesi olan Fransa olacaktır. Her ne kadar Fransa'yı tercih etmesinde müziğin payı olmasa da bu tercih onun jazz'la olan ilişkisi açısından büyük fırsatlar sağlayacaktır.

Uğur Hüküm, Fransa'daki tek arkadaşının Paris'te yaşaması nedeniyle bu şehre eşiyle birlikte yerleşir. Tek kelime Fransızca bilmeden, yabancı bir kente göçmen olarak çok sayıda işte çalışmak zorunda kalır. Bir yandan da eğitimine devam etmek istemektedir.

"Fransa'da aldığım sosyoloji lisans ve masters diplomalarının ardından doktoraya başlayıp, sosyoloji ve tarih dalında o zamanki deyişle doktora yeterlilik belgesini aldım. 12 Eylül ertesi koşullarda Türkiye'ye dönmek mümkün olamayacağı için Doktora tezi savunmak, hazırlamaktan vazgeçtim. Tam zaman çalışıp hayat kazanmak, aile babalığı ve siyasi-sendikal militanlığın yanı sıra doktora tezi hazırlamak da pek kolay olmuyordu açıkçası. Diplomalarım 8. Paris Vincennes Üniversitesi'nden tescillidir."

Fransa'daki üniversite eğitimi süresince (1973–1982) Thomson-LGT isimli bir telekomünikasyon firmasında ücretli olarak tam 15 yıl (1974–1989) çalışır. Türkiye ve Fransa'dan aldığı diplomalar kariyeri için basamak oluşturmaktadır. Sırasıyla işçi, memur ve yönetici görevlerinde bulunduğu bu kurum, 1981 yılında Fransa'da hükümeti ele geçiren Sosyalist Parti'nin kamulaştırma politikalarından nasibini alır. Hükümetin siyasi görüşüne uzak olmayan değerli yazarımız bu durumu fırsata çevirmeyi başarır.

ECM CAZ VE ÖTESİ

Keith Jarret & Charlie Haden
Jasmine
ECM2165

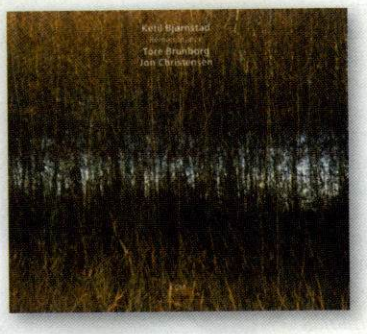

Ketil Bjørnstad & Jon Christensen, Tore Brunborg
Remembrance
ECM2149

Food: Thomas Strønen, Iain Ballamy, Nils Petter Molvaer,Christian Fennesz
Quiet Inlet
ECM2163

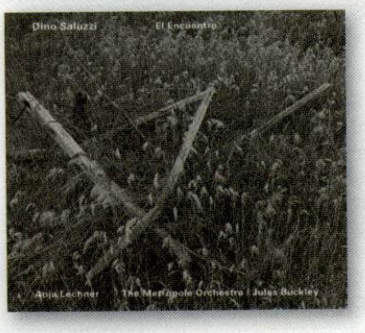

Dino Saluzzi & Anja Lechner
El Encuentro
ECM2155

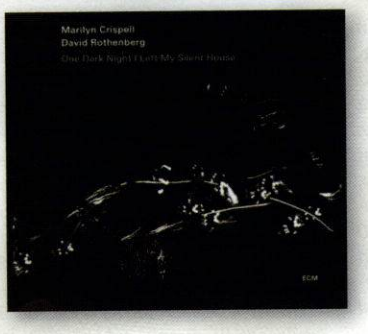

Marilyn Crispell & David Rothenberg
One Dark Night I Left My Silent House
ECM2089

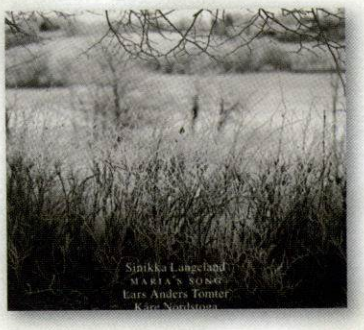

Sinikka Langeland
Maria's Song
ECM2127

A.K. MÜZİK YAPIM ORG. OSMANLI SOK. OSMANLI İŞ MERKEZİ 18/13 GÜMÜŞSUYU İSTANBUL | T: (212) 243 4151 | W: WWW.AKMUZIK.COM.TR

"Fransa'da 1981'de sosyalist partili François Mitterrand'ın cumhurbaşkanı seçilmesinin ardından yapılan erken seçimlerde sol iktidara geldi. Thomson'un da içinde olduğu stratejik işletme ve sektörlerde millileştirmeye gidildi. Bunun arkasından çıkartılan ve yalnızca kamu sektörünü kapsayan «Demokratikleştirme» yasası çerçevesinde 1984–86 yılları arasında ESSEC isimli Fransız kapitalizmin büyük okullarından birine bağlı ISSEC Enstitüsü'nde işletmecilik ve uluslararası pazarlama okudum ve Thomson hesabına Afrika ve ABD'de pazar-sektör araştırmaları yaptım."

Değerli yazarımızın yaşamı "*...eşim, aşkım...*" dediği Paris'te devam ederken 1990 yılında "*...sonuna kadar ilk göz ağrım, metresim kalacak...*" dediği İstanbul'a iş nedeniyle döner. Bu yılın tümünü (*15 günde bir, teknoloji transferi ve ailemi görmek gerekçeleriyle Paris'e gidip gelerek*) İstanbul'da "*Veritel*" isimli Türkiye'nin ilk özel bilgi bankasını kurmakla geçirir. Bir çeşit erken internet ağı olarak çalışan bu bilgi bankası işi her ne kadar maddi ve manevi olarak olumlu fırsatlar sağladıysa da, ülkemizin devlet ve özel sektöründe bugün bile gerçekleşemeyen profesyonelleşmeme hastalığından dolayı Uğur Hüküm gibi bir idealist insanı barındıramaz. Fransa dönüşü onun yaşamında yeni bir sayfa açılacaktır.

"15 Ekim 1991 tarihi benim yaşamımda çok önemli bir tarihtir"

Uğur Hüküm, bu tarihte ODTÜ'den arkadaşı *Selami Şakıroğlu* ile Paris'te yaşayan Türk ve Türkiyeli topluluğa yönelik Türkçe bir radyo yayını başlatır. 1981'de Fransalı Arapların (*Tunus ve Cezayir kökenli*) göçmen hakları mücadelelerinin uzantısı olarak Marsilya'da kurulmuş bir «derneksel kamu» radyosu olan "*Radio Soleil*"de (*Gelirlerinin yüzde 80'ni devletten olsa da tamamen bağımsız olan bir radyodur bu*) program hazırlamak Uğur Hüküm için çok önemlidir.

"Selami'nin 1995'te ayrılmasından sonra haftada 2 gün 2'şer saat, toplam 4 saatlik yayınları Seval Özmen ile 2005'e kadar yürüttüm. O tarihten 2007'ye kadar da tek başıma bu yayınlara devam ettim. Radyonun Marsilya ve Paris dışında Nancy ve Saint Etienne kentlerinde de antenleri mevcuttu. Yalnızca Paris'te izlenebilen Türkçe yayınlar, Büyük Paris'te yaşayan yaklaşık 100 binlik nüfusumuz arasında sevilen ve sayılan bir yayındı. Resmi araştırmalara göre yaklaşık 20 ile 25 bin arası düzenli dinleyicisi vardı.

Yazarımız aynı tarihlerde BBC'nin Fransa'daki eşdeğerindeki devlet radyosu Radio France Internationale (*RFI*)'da da program yayınlamaya başlar. Bu önemli radyoda görev almasında tanınmış ressam ve kültür adamı Abidin Dino ve edebiyat eleştirmeni, yazar ve çevirmen eşi Güzin Dino'nun payı bulunmaktadır.

"1935–39 arası Nazi propagandasına karşı hazırlanan Türkçe yayınlar dışında Fransız kamu yayıncılığında Türkçe duyabilmek için 1970'leri beklemek gerekecektir. Orta Dalga'da yapılan bu yayınların 1990'lardaki sorumlusu olan Dino'lar, Radio Soleil'in başarısından hareketle 1992 sonunda RFI Türkçe yayınlarının sorumluluğunu almamı istediler. 1993 Ocağının ilk haftasından itibaren önce «Program yapımcısı» sıfatı, 1993 sonundan itibaren de servis şefi olarak görevlendirildim."

Bu yıllarda yazarımızın beraber çalıştığı arkadaşları arasında Nedim Gürsel, Mine Kırıkkanat gibi isimleri sayabiliriz. Habercilik artık yaşamının merkezindedir. 1994 yılında bugün de geçerliliği devam eden profesyonel gazeteci kartını alır. 1999–2006 yılları arasında, 19 yabancı dilde yayın yapan RFI'de Yabancı Diller Koordinatörlüğü görevini üstlenir.

"...Ancak Türkçe radyoların hiç biri bugün artık hayatta değil. 2006'da RFI'de, 2007'de de Radio Soleil'de Türkçe yayınları sona erdi. RFI'de bir yıl hazırladığım Türkçe İnternet Servisi projesi çok güdük ve küçük bir biçimde 2007'de faaliyete geçti. Radyo yönetimi 2009 sonunda 8 yabancı dille birlikte Türkçe servisini de tümüyle kapattı. Ben de bu vesileyle 50 yıllık, resmen aktif bir hayata son verip RFI'de hazırlanan Sosyal Plan'dan yararlanarak emekli olmağa karar verdim."

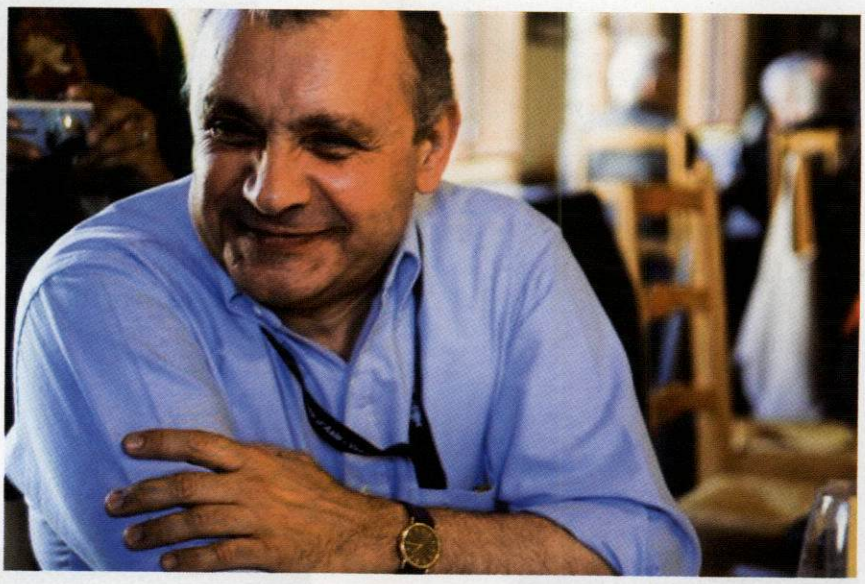

2009 yılı Fransız kamu yayıncılığı için kara bir yıldır. Bu ülkenin radyo yayıncılığında 70 yıllık bir geçmişi olan Türkçe yayınlarının son verilmesine duyarlı aydınlar, "*Hayır!*" demektedirler. RFI'de 10 ay süreyle çeşitli direniş eylemleri yaşanır ve bu eylemlerin, sorumlu düzeyde olmasa da en aktif üyelerinden birisi Uğur Hüküm'dür.

"Araştırmacı yazarlık ve gazeteciliğimi daha faal bir biçimde sürdürmeğe kararlıyım"

Uğur Hüküm'ün emeklilik günleri yaklaşsa da kendisi, radyo dışında basılı medyalara karşı olan derin bir ilgisi nedeniyle yazarlık sıfatını kolay kolay bırakmayı düşünmemekte. Zaten yazarımızı Türkiye'de yaşayan okurları Jazz Dergisi dışında Cumhuriyet gazetesinden de takip etmekteler.

Cumhuriyet gazetesi ile ilişkisi 1995 yılında başlar. Ticari bir beklenti içinde olmadan bu gazeteye "*Paris Muhabiri*" sıfatı ile halen siyasal ve güncel yazılar hazırlamaktadır. Özellikle 16 yıldır düzenli katıldığı Cannes Film Festivali hakkında Cumhuriyet gazetesi, sansursuz.com internet sitesi ve çeşitli dergilerde tanıtım ve eleştiri yazıları merakla beklenmektedir. İnterneti aktif bir şekilde kullanan Uğur Hüküm'ün yazılarını hukum.blogcu.com/ ve http://www.sansursuz.com/ adreslerinden takip edebilirsiniz.

"Takma isimle yazdığım yayınlardan Bilim ve Ütopya, Aydınlık'ı zikredebilirim. Ayrıca kendi imzamla ve hatırlayabildiğim kadarıyla Radikal, Nokta, Aksiyon, Yeni Sinema, Sanat Cephesi gibi gazete ve dergilerde çıkmış yazılarım mevcut. Avrupa'da, Fransa'da 10 civarında yayın organında basılmış dosya veya makalelerim var. Örneğin 2003'te GEO dergisine Türkiye hakkında özel bir sayı hazırlamıştım."

Bir İstanbul aşığı olarak Fransızlılara kentini anlatmanın ağırlığını hissederek eşi Deniz Gürsoy'la birlikte "*Bir Sivil Toplumun Doğuşu - İstanbul:* " adlı esere imza atarlar. Fransa'nın en önemli ve öncü yayınevlerinden Autrement Yayınları tarafından basılan çalışma oldukça ilgi görür. Ayrıca dört arkadaşıyla ortaklaşa yazdıkları "*Fransa'da Türkler*" (Bleu Autour yayınları - 2007) adlı ikinci bir kitabı daha vardır.

"İstanbul (özelde de Beyoğlu) benim doğup büyüdüğüm kent. Her türlü ilk heyecan ve deneyimleri bu kentte tattım, yaşadım. İlk göz ağrılarım hep bu benzersiz kentten. Uslanmaz bir militan sıfatıyla ilk yazdığım, yazdığımız kitabın dahi İstanbul olması bir raslantı değildir.

İstanbul bugün yalnızca Türkiye'nin değil dünyanın en dinamik, en yaratıcı ortamlarından zeminlerinden birine sahip. Yaşlanmak bilmeyen bir çingene güzeli adeta İstanbul. Bugünkü eşim, aşkım Paris ise, İstanbul sonsuza, sonuna kadar ilk gözağrım, metresim kalacaktır."

"Derginin ilk çıkışından itibaren takipçisiyim. O zamanlar bana gün gelecek burada yazacaksın deseler, inanmazdım"

Uğur Hüküm, ODTU'den tanıdığı usta jazz vokalistimiz Sibel Köse hakkında Cumhuriyet gazetesi'nde yazmış olduğunu bir yazının JAZZ Dergisi için istenmesi ile kendisini bu sayfalarda bulur. Zuhal Focan'ın kendisini cesaretlendiresi ile düzenli hale gelen yazılarının, 10 Aralık 2003 tarihli JAZZ Dergisi'nin 33. sayısındaki ilk yazısında belirttiği gibi, *"...elinden geldiğince yorumu az, haberi, bilgisi bol, seçme yapraklar yollamaya çalışmaktadır."* Yazarımız, JAZZ Dergisi'nde çoğunlukla Amerika ve Klasik jazz'a yer verildiğini düşünerek Avrupa jazz'ına odaklanır ve habercilik kimliğine uygun keyifli bir üslupla özellikle Fransa jazz ortamı hakkında yazılar yazmaktadır.

"Bilginin paylaşılmasında cimrilik yapmam" diyerek özetlediği iş anlayışı çerçevesinde Avrupa ve Fransız Jazzı'nı Türkiye'de, Türk Jazzı'nı da Fransa ve Avrupa'da daha iyi tanıtmak gibi bir hedefi olduğunu belirten Uğur Hüküm, hiç bir ticari veya profesyonel beklentisi olmadan bu doğrultuda ufak tefek girişimler yapsa da Türkiye'deki genç firmaların *"küçük dağları kendileri yaratmış"* tavırlarından kırıldığını belirtmekte.

"Bizler ne kadar böbürlenmeyi sevsek, biri bin göstersek de, Türkiye, Türk Jazz'ı, sineması veya çeşitli sanat dalları gerçek bir ağırlık kazanmaktan, «patlamak»tan çok uzaklar. Örneğin Fazıl Say, Orhan Pamuk ve Nuri Bilge Ceylan'ın haklı büyük başarıları veya Jazz'da Aydın Esen, (kısmen ve tam aynı kategoride olmayan Barbaros Erköse, Burhan Öcal, Okay Temiz, Senem Diyici) ve İlhan Erşahin'in nispi ve sınırlı başarıları Türkiye'yi dünya piyasasında gerçek bir alternatif, farklı bir ekol kılmaya yetişmiyor."

Uzun yıllardır yurtdışında yaşayan, *"yalnız ve güzel"* ülkesini çok seven bir aydın olarak, ülkemizdeki sanatçılara *"ciddiyetle çalışmak, çok dinlemek ve dünyayı izlemek gerekiyor"* diyen Uğur Hüküm, 2,5 milyonluk Ermenistan'dan gelen 23 yaşındaki piyanist ve besteci Tigran Hamasyan, 1970 doğumlu İsrailli kontrbasçı ve besteci Avishai Cohen veya 1980 doğumlu Lübnanlı trompetçi ve besteci İbrahim Maalouf gibi dünya çapında ün ve takdire erişmiş bir tane bile jazz'cımız olmamasını kabul etmek istememektedir.

"Jazzı Düzenli Takip Ediyorum"

Uğur Hüküm jazz'ı derinlemesine takip

etmekte. Radyo geleneğinden gelen biri olarak jazz'ı radyodan takip etmenin keyfini değişmemekte. Düzenli olarak dinlediği iki Fransa radyo kanalını (*TSF Jazz:*. www.tsfjazz.com *ve her akşam, 19-21 arası son derece başarılı Jazz programları yayınlayan Diğer radyo ise 24 saat Jazz ağırlıklı kamu radyosu ve FIP:* http://sites.radiofrance.fr/chaines/fip/endirect/) oldukça beğenmekte. Çalıştığı dönemde bile her ay en az bir konsere gittiğini belirten yazarımız, *Down Beat* ve Fransız *"So Jazz"* dergilerini düzenli takip etmekte.

Uğur Hüküm, dünyada jazz dinleyici oranının düşünülenden fazla olduğunu, bu

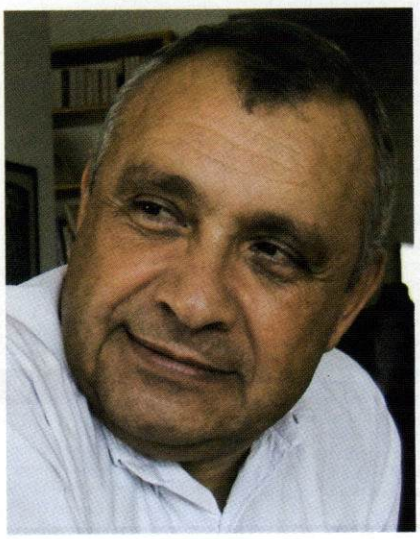

nedenle bu müziğe TV'lerde daha geniş yer verilmesini söylemekte. İnternet TV ile bu yönde çalışmalar yapıldığını belirtse de jazz'ı daha geniş kitlelere sevdirmek için TV'nin hala önemli bir mecra olduğunu düşünmekte.

Şu an arşivinde 15.000 albümü olduğunu belirten yazarımızın ilk jazz plağı ise 1967 yazında İstanbul Taksim'de çalışmakta olduğu kırtasiyeye *Durul Gence* (ya da *Erol Pekcan)* tarafından satılması üzerine bırakılan *Billie Holiday'in "Lady In Satin"* albümüdür.

Her ay 15–20 CD'nin eklendiği arşivinin yarıya yakınını jazz'ın oluşturduğunu belirten Uğur Hüküm'ün arşivinin bu kadar geniş olmasının altında, 1973 yılında Fransa da ki zor şartlar alın kendisine verdiği bir söz vardır: *"Her ay kazandığım para ile bir jazz albümü almaya karar vermiştim"* Yurtdışında aldığı ilk albüm BB King'in iki plaklık bir albümüdür.

"Müzik zevkimi, jazz müzisyeni olan oğluma, sinema zevki kızıma verdim"

Uğur Hüküm başarılı mesleki kariyerleri yanında sanata olan düşkünlükleri nedeniyle çocuklarıyla gurur duymakta.

"Fransa'da doğup büyüyen kızım Zeynep psikiyatr doktor olarak yaşıyor. Kendisi müthiş bir sinema amatörü, sinema ansiklopedisi gibi bir çocuktur, fakat şimdilik yalnızca mesleğinde kariyer yapmayı düşünmektedir. 5 yaşından beri müzikle haşır neşir oğlum Sinan ise Yüksek Hemşire okulundan mezun olduktan sonra, hem çalışıyor hem de şu anda Jazz Akademisi'nde "bas" eğitimi görüyor. Fransa'daki Türk arkadaşlarıyla ayrı, Fransız arkadaşlarıyla ayrı iki toplulukta çalıyor."

"Son Söz..."

Yazarımız Tüm JAZZ Dergisi yazarlarının benzer açıklaması gibi okurlarıyla olan iletişiminin istediği düzeyde olmamasından yakınmakta. Fakat Türkiye'de yaşayan bir İtalya gazetecinin kendisini Fransa'daki Miles Davis etkinlikleri haberi için araması gibi istisnaları, hoşuna giderek anlatmakta.

"Jazz adına ilk hedefim Jazz dergisi yazılarımı düzenli sürdürebilmek. Vaktim oranında konserlere daha sık gitmeğe çalışacağım. Yukarda sözünü ettiğim Radio Soleil isimli radyomun yönetimine özgün bir Jazz ve Dünya müziği önerisi sunmuştum. Üstüne atlayıp, açık çek verdiler. Eylül ayından itibaren Cuma veya Cumartesi akşamları Paris'ten 1–2 saatlik Fransızca bir program yapabilirim. Fakat sorumluluğu ve bağlayıcılığı korkutuyor. Açıkçası henüz karar vermedim. Gönlümde yatan aslanlar arasında Türkiye'de bir radyoda jazz programı sunmak var, fakat koşulların ne ve nasıl olacağına bakar."

Değerli yazarımıza, gözlemlerini, deneyimlerini ve önerilerini cömertçe hiç yorulmadan bize aktardığı için teşekkürlerimizi sunuyoruz. Dostlarının *"iki gözümüzün akı gibi sevdiğimiz" diyerek tanıttıkları,* her zaman gülen gözlerinden insan sıcaklığını okuduğumuz Uğur Hüküm, inanıyoruz mektuplarında inci gibi dizeledeği jazz cümlelerini daha uzun yıllar bize gönderecek.

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez.2010@gmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"What I came back to is that Jazz is the music to be played and not to be intellectualized on. /
Sonunda kanaat getirdim ki Jazz, üzerinde kafa patlatılacak değil, çalınacak bir müziktir." – **Gerry Mulligan**

Genç Koleksiyoncu: NINA SIMONE

(21 Şubat 1933 – 21 Nisan 2003)

Her ne kadar beyazların aşağılayıcı bir terim olarak kullandığına inandığı "Jazz" sözcüğüne duyduğu antipatiden ve müziğinin sınıflandırılmasından haz etmediğinden dolayı, Jazz şarkıcısı olarak anılmaktan hoşlanmasa da, özellikle kariyerinin ilk evrelerinde çok başarılı bir Jazz şarkıcısı olan ve şöhretinin zirvesine çıktığı 1960'lı yılların sonunda, "Soul Tapınağının Başrahibesi" olarak anılan Nina Simone'un yaşam öyküsü, ABD'nin Kuzey Carolina eyaletinin Tyron kasabasında, 21 Şubat 1933'te başladı. Yoksul ama müzikle içiçe bir ailenin dördü erkek, dördü kız sekiz çocuğunun altıncısı olarak dünyaya gözlerini açmıştı Eunice Kathleen Waymon. Müziğe karşı olağanüstü yeteneği keşfedildiğinde daha dört yaşındaydı. Küçük kız, ilk siyahi piyano virtüözü olmasını isteyen annesinden aldığı müzik eğitiminin yanısıra, kızkardeşleriyle birlikte kasaba kilisesinin korosunda da görev aldı. Bir hayırseverin yardımıyla, 6 yaşındayken ilk profesyonel klasik piyano derslerine başladı. Kısa zamanda büyük ilerleme kaydeden küçük kız, kasabanın kütüphanesinde ilk piyano resitalini verdiğinde henüz 10 yaşındaydı. Ama o gün, yaşamı boyunca mücadele edeceği ırkçılıkla ilk elden tanıştı: evlatlarını izlemek üzere gelip en ön sıraya oturan anne ve babasını oradan kaldırıp yerlerine kasabanın ileri gelen beyazlarını oturttuklarını ömrü boyunca unutmayacaktı! Klasik piyano eğitimini sürdürürken Jazz ve folk müziğine de ilgi duyan ve Billie Holiday'e hayran olan genç kız, 1950 yılında, 17 yaşındayken, burs alarak New York'taki ünlü Juilliard Müzik Akademisi'ne girdi. Ancak gerek maddi sıkıntılardan, gerekse o dönemdeki ırkçılık olaylarından dolayı, iki yıl sonra okulu bırakıp, ailesiyle birlikte New York'u terk ederek Philadelphia'ya yerleşmek zorunda kaldı. Orada bulunan Curtis Enstitüsü'nden burs alıp okumak için sınava girdi ve görünürde müzikle ilgili nedenlerden ancak büyük bir olasılıkla ten renginden ötürü kazanamadı. Artık tüm yeteneğine karşın, siyah tenli olmasının, klasik müzik kariyerinde hep karşısına dikileceğini, hiçbir zaman istediği noktaya gelemeyeceğini sezmişti. 1954 yılında, ailesine destek olmak için, Atlantic City'de bulunan Midtown Bar & Grill'de piyano çalmak üzere başvurdu; mekânın patronu şarkı da söylerse onu hemen işe alacağını söyledi. Teklifi kabul eden Eunice Waymon, müzik yaşamında yeni bir sayfa açarken adını da değiştirmek istedi. Çok sevdiği Latin bir erkek arkadaşının ona taktığı "nina = genç kız" lâkabının arkasına, hayran olduğu Fransız yıldız Simone Signoret'nin ismini ekleyerek, ömrünün sonuna kadar koruyacağı Nina Simone sahne adını kullanmaya başladı. Piyanosuyla eşlik ettiği güçlü kontralto sesiyle, caz ve folk parçalarını kendine has bir tarzda yorumlayan Nina Simone kısa sürede Atlantic City'de ismini duyurdu. 1957 yılında, küçük bir şirket için, bir süreliğine lâkabı da olacak "Little Girl Blue" adlı ilk albümünü kaydetti. "Jazz as Played in an Exclusive Side Street Club / Özel Bir Kulüpte Çalındığı Gibi Caz" alt başlığını taşıyan bu albümde yer alan, Gershwin'in ilk siyahi müzikali olan ünlü "Porgy & Bess"ten "I Loves You Porgy" yorumu, 1959 yılında 45'lik plak olarak piyasaya sürüldüğünde, listelerde hızla yükseldi ve Nina Simone ismini tüm Amerika'ya tanıttı. Yine bu albümde yer alan "My Baby Just Cares For Me" ise, ikinci bir 45'lik olarak 1960 yılında listelere girecek ve hatta 1987'de, ünlü bir parfüm markasının reklamlarında kullanıldığında, İngiltere listelerinde 5 numaraya kadar yükselip Nina Simone'a yepyeni, genç bir hayran kitlesi kazandıracaktı. İlk albümünün ve sözünü ettiğimiz iki şarkının başarısı üzerine ünlü plak devi Columbia'nın markası Colpix'le kontrat imzalayan piyanist-şarkıcı, 1960'lı yılların ilk yarısında bu şirket için kaydettiği 10 albüm ve özellikle bunlar arasında bulunan konser kayıtlarıyla adını sadece ABD'de değil, uluslararası piyasada da geniş kitlelere duyurmayı başardı. Bu dönemde seslendirdiği şarkıların çoğu standartlar ve geleneksel Blues parçalarıydı. Ancak zamanla repertuarına Jazz standartlarının dışında gospel, rhytm & blues, folk gibi farklı türlerden parçaları da katan Simone, 1961 yılında New York'lu bir polis detektifi olan Andy Stroud ile evlendi, hemen ertesi yıl 12 Eylül 1962'de kızları Lisa Celeste dünyaya geldi. 1963 yılı Nina Simone'un yaşamında bir dönüm noktası oldu. Çok başarılı bir konser piyanisti olabilecekken, tüm yeteneğine karşın ırk ayrımcılığının kurbanı olarak klasik müzik eğitimini yarım bırakmak zorunda kalan Simone, siyahi aktivist Medgar Evers'in Haziran 1963'te Mississippi'de; dört siyahi kız öğrencinin de bir kilisenin bombalanması sonucunda Eylül 1963'te Birmingham, Alabama'da öldürülmesinden sonra, protest şarkılar kaleme almaya başladı ve ABD'de hızla yayılmakta olan Yurttaşlık Hakları ve Siyahlara Eşitlik hareketinin aktivistleri arasına girdi. 1964 yılından itibaren Philips'le 3 yıllık bir kontrat imzalayan şarkıcı, artık siyahların eşitliği için mücadele ediyor ve bu doğrultuda repertuarını da değiştiriyordu. Simone'un 1965 kayıt tarihli stüdyo albümü "I Put a Spell on You" eklektik bir çalışmaydı ve bu albümde ilk dönemlerindeki Jazz sound'undan iyice uzaklaşmaya başlamıştı. İkisi Charles Aznavour'a, biri de Jacques Brel'e ait üç Fransız şansonunun yorumlarını da içeren albümde, şarkıcının Fransızca olarak seslendirdiği "Ne Me Quitte Pas" ilerki yıllarda Jazz baladlarından geleneksel folk melodilerine ve pop-soul parçalarına kadar uzanan eklektik repertuarının demirbaşları arasına girecekti. 1966 yılında kaydettiği yedinci ve son Philips albümü "High Priestess of Soul"un ardından, menajerliğini de üstlenen kocasının isteği doğrultusunda RCA plak şirketine geçti ve 1967-74 yılları arasında bağlı bulunduğu bu şirket için toplam dokuz albüm doldurdu. Pek çok Jazz eleştirmeni, Nina Simone'un 1967 yılından itibaren yaptığı kayıtları Jazz kategorisine sokmasa da, böyle bir kategoriye hapsedilmekten zaten kendisi de rahatsızlık duyan ünlü şarkıcının pek çok yorumunda, iyi bir Jazz vokalistinin tüm erdemlerini gözlemlemek mümkündür. RCA yıllarında; ırksal eşitlik savunucusu, şiddet karşıtı siyahi önder Martin Luther King'in 4 Nisan 1968'de Memphis, Tennessee'de bir suikaste kurban gitmesinden sadece 3 gün sonra verdiği konserin kayıtlarını içeren ve "En İyi Albüm" dalında Emmy ödülüne aday gösterilen "'Nuff Said"ten, Bob Dylan, John Lennon, Leonard Cohen gibi dönemin ünlü ozan-şarkıcılarının bestelerini yorumladığı popüler albümlere; siyahların özgürlük ve eşit haklar mücadelesinin marşlarına dönüşen "To Be Young, Gifted and Black", "Mississippi Goddam", "Four Women" gibi efsanevi bestelerinden, Vietnam karşıtı 20 dakika süren emprovize parçalara kadar, çok geniş bir yelpazede ürün veren Simone, o dönemde Birleşik Devletler'de sesini yükselten politik şarkıcıların başını çekiyordu. Ancak bu aktivist yaşam, kocasıyla yollarını ayırmasına, Vietnam Savaşı'nı bahane ederek vergilerini ödemediği gerekçesiyle vergi kurumu IRS tarafından mahkemeye verilmesine ve finansal bakımdan iflasın eşiğine gelmesine yol açacaktı. Yaşadığı çağı, ülkesinin politikalarını devamlı sorgulayan Simone, artık daha fazla tahammül edemeyeceğine karar vererek, 1973 yılında kızını da yanına alıp Amerika'yı terk etti. 1985'te bir dizi konser vermek için dönene kadar da anavatanına ayak basmadı. 1974 tarihli son RCA albümü "It Is Finished" (Bitti), adından da anlaşabileceği üzere, "artık her şeyin bittiğine" inanan Nina Simone'un veda albümüydü. Önce Karayipler'deki Barbados adasına, daha sonra da, yakın dostu Güney Afrikalı ünlü şarkıcı Miriam Makeba'nın önerisi doğrultusunda, Afrika'da 1847 yılında Amerikalı eski zenci köleler tarafından kurulan Liberya'ya giden 40 yaşındaki şarkıcı, o günden itibaren, 70 yaşında hayata gözlerini kapayana kadar, anavatanından uzakta, gönüllü bir sürgün hayatı sürecek, değişik zamanlarda Trinidad, Fransa, İsviçre, Hollanda, Belçika ve İngiltere'de yaşayacaktı. Özellikle Avrupa'daki hayran kitlesini arttırdığı bu sürgün yılları, hayalkırıklığını ve öfkesini bastırmak için büyük güç sarfeden asi ruhlu şarkıcının alkolizme ve manik-depresif bir ruh haline teslim olduğu dönemdir. Farklı ülkelerde konserler vererek, festivallere katılarak veya gece kulüplerinde şarkı söyleyerek çileli bir hayat sürdürür. Ne yazık ki artık performanslarının nasıl geçeceğini kestirmek çok güçtür. Bazen harikalar yaratıp izleyicilerini büyülerken, bazen seyirci veya müzisyenlerle kavga edip konserleri tamamlamadan sahneden inebilmektedir. Bu yüzden kulüp sahipleri, konser ve festival organizatörleri (Nice ve Montreux Jazz Festivalleri dışında) onunla çalışmak konusunda çekingen davranmaktadır (ve sırf bu nedenle, 1998'de Selanik'e kadar geldiği halde, Türkiye'ye maalesef hiç davet edilmemiştir). Yeni stüdyo albümleri iyice seyrekleşirken piyasaya sayısız korsan konser kaydı çıkar. 1992'de otobiyografisini yayınlar; ertesi yıl Güney Fransa'da küçük bir kasabaya taşınır. 63 yaşında yakalandığı göğüs kanserini atlatarak, 24 Temmuz 1998'de Nelson Mandela'nın doğum gününde özel konuk olarak ağırlanır. 1999 Dublin Blues Festivali'nde kızı Lisa Celeste ile düet yapar ve 2001'de, yıllar sonra Carnegie Hall'da Amerikalı hayranlarının önüne son kez çıkar. 21 Nisan 2003'te, Carry-Le Rouet'de, menajerinin yaptığı resmi açıklamaya göre, "yatağında uyurken eceliyle" hayata veda eder. Vasiyeti üzerine külleri Afrika'nın çeşitli ülkelerine serpilmiştir... Jazz, Blues, Gospel ve Soul gibi siyahi müziğin temel türlerinde yetkin olduğu kadar, Folk, Protest ve popüler müziğin seçkin örneklerini de kendine özgü stiliyle mükemmel bir biçimde yorumlayan ve her söylediği şarkıyı adeta silbaştan yazan, 500'den fazla bestenin sahibi bu hırçın, sıradışı yeteneğin geride bıraktığı 40'ın üstünde "resmi", en az bir o kadar da korsan albüm arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtlarını birer okla vurguladık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledik.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- ➲ Anthology (1957-93) RCA 53015 (2 CD) ☪
- ➲ The Nina Simone Collection: Colpix Label (1959-64) EMI GOLD 66116 2 8 (2 CD) ☪
- ➲ Gold "Philips Years" (1964-66) MERCURY 0602498325322 (2 CD) ☪
- ➲ Angel of the Morning: The Best of Nina Simone (1966-74) CAMDEN 88697467042 (2 CD) ☪
- ➲ Forever Young, Gifted & Black: Songs of Freedom and Spirit (1967-69) RCA / LEGACY 74413 ☪
- * Just Like a Woman: Sings Classic Songs of the 1960s (1967-78) SONY 85174
- * The Tomato Collection (Kayıt Tarihleri Yok!) TOMATO R2 71712 (2 CD)

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- ➲ Little Girl Blue (1957) BETHLEHEM / FUEL 302 061 544
- ➲ The Amazing Nina Simone (1959) + At Town Hall (1959)
COLPIX / COLLECTABLES 6206 (2 LP in 1 CD)
- ➲ At Newport (1960) + Forbidden Fruit (1961) COLPIX / COLLECTABLES 6207 (2 LP in 1 CD)
- ➲ At the Village Gate (1962) COLPIX / EMI 473218 ☪
- ➲ Sings Duke Ellington (1962) + At Carnegie Hall (1963)
COLPIX / COLLECTABLES 6414 (2 LP in 1 CD)
- * Nina's Choice (1963) COLPIX / COLLECTABLES 6308
- * Folksy Nina (1964) + Nina with Strings (1966)
COLPIX / COLLECTABLES 6208 (2 LP in 1 CD)
- * Broadway-Blues-Ballads (1964) PHILIPS / VERVE 600602 ☪
- ➲ In Concert (1964) + I Put a Spell on You (1965)
PHILIPS / MERCURY 846543 (2 LP in 1 CD) ☪
- ➲ Pastel Blues (1965) + Let It All Out (1966) PHILIPS / MERCURY 846665 (2 LP in 1 CD) ☪
- ➲ Wild is the Wind (1966) + High Priestess of Soul (1966)
PHILIPS / MERCURY 846892 (2 LP in 1 CD) ☪
- ➲ Sings the Blues (1967) + 'Nuff Said! (1968) RCA / BMG 869672 (2 LP in 1 CD)
- ➲ Silk & Soul (1967) + Nina Simone & Piano! (1969) RCA / BMG 698812 (2 LP in 1 CD) ☪
- * To Love Somebody (1969) + Here Comes the Sun (1971) RCA / BMG 924792 (2 LP in 1 CD)
- ➲ Black Gold (1969) + Emergency Ward (1972) + It Is Finished (1974)
RCA / BMG 924802 (3 LP in 2 CD)
- * Baltimore (1978) EPIC / LEGACY ZK57906 ☪
- ➲ Fodder on My Wings (1982) SUNNYSIDE 1144
- * Live at Ronnie Scott's (1984) METEOR 28
- * Nina's Back (1985) CHARLY SNAP 040
- ➲ Live & Kickin' (1985) ARTS RECORDS INT'L 1002
- * Let It Be Me (1987) VERVE 831437 ☪
- * A Single Woman (1993) ELEKTRA / WARNER JAZZ 79999 ☪

KOMPLE SETLER

("Tuzu kuru" Nina hayranları için!)

- ➲ To Be Free: The Nina Simone Story (1957-93) RCA / LEGACY 11009 (3 CD + 1 DVD)
- ➲ Only the Best of Nina Simone (1959-66) COLLECTABLES 946 (6 CD)
- ➲ Four Women: The Nina Simone Philips Recordings (1964-66) VERVE 065021 (4 CD)
- * Original Album Classics (1968-74) SONY 56923 (5 CD) ☪

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

STELLA BY STARLIGHT

Söz: Ned Washington
Müzik: Victor Young

The song a robin sings,
Through years of endless springs,
The murmur of a brook at evening tides.
That ripples through a nook where two lovers hide.

That great symphonic theme,
That's Stella by starlight,
And not a dream,
My heart and I agree,
She's everything on this earth to me.

That great symphonic theme,
That's Stella by starlight,
And not a dream,
My heart and i agree,
She's everything on this earth to me.

I'LL REMEMBER APRIL

Söz: Patricia Johnston & Don Raye
Müzik: Gene DePaul

This lovely day will lengthen into evening,
We'll sigh goodbye to all we've ever had.
Alone where we have walked together,
I'll remember April and be glad.

I'll be content, you loved me once in April,
Your lips were warm, and love and spring were new.
But I'm not afraid of autumn, and her sorrow,
For I'll remember April and you!

The fire will dwindle into glowing ashes,
For flames and love live such a little while.
I won't forget, but I won't be lonely,
I'll remember April, and I'll smile.
This lovely day will fade away.

I WISHED ON THE MOON

Söz: Dorothy Parker
Müzik: Ralph Rainger

I wished on the moon
For something I never knew
Wished on the moon
For more than I ever knew
A sweeter rose, a softer sky
An April day that would not dance away

I begged of a star
To throw me a beam or two
Wished on a star
And asked for a dream or two
I looked for every loveliness,
It all came true
I wished on the moon for you

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00 - 24:00 arasında, TRT Radyo 3'te.

Önemli kadın Jazz şarkıcılarının kapsamlı tanıtımı, Nina Simone (NS) ve Blossom Dearie'nin (BD) özgün albümleriyle sürüyor.

2 Temmuz	NS: It Is Finished – 2 (1974) + Baltimore (1978)
9 Temmuz	NS: Fodder on My Wings (1982)
16 Temmuz	NS: Nina's Back (1985)
23 Temmuz	NS: Live & Kickin' (1985)
30 Temmuz	NS: Let It Be Me (1987)
6 Ağustos	NS: A Single Woman (1993)
13 Ağustos	NS: To Be Free: Previously Unreleased Tracks
20 Ağustos	BD: Blue Stars of France (1954) + Plays For Dancing (1955)
27 Ağustos	BD: Blossom Dearie (1956)
3 Eylül	BD: Give Him the Ooh-La-La (1957) + Once Upon A Summertime" – 1 (1958)
10 Eylül	BD: Once Upon A Summertime" – 2 (1958) + Sings Comden and Green – 1 (1959)
17 Eylül	BD: Sings Comden and Green – 2 (1959) + My Gentleman Friend (1959)
24 Eylül	BD: Soubrette: Sings Broadway Hit Songs (1960) + May I Come In? (1964)

BİR KİTAP / BİR VİDEO

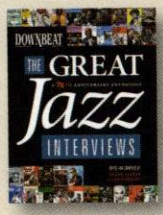

DOWNBEAT -
The Great Jazz Interviews
A 75th Anniversary Anthology

Frank Alkyer & Ed Enright (Editörler)
Hal Leonard (ABD), 2009
ISBN: 978-1-4234-6384-9
340 sayfa
Karton Kapaklı
24.99 $

Özet:
Dünyanın en ünlü Jazz dergisi DownBeat'in 75. yılını kutlamak için arşivlerinden derlenen bu kitap, içerdiği hepsi birbirinden ilginç, müzisyenlerle yapılmış 106 söyleşi ve müzisyenler tarafından kaleme alınmış 22 makale (ve de eklerindeki tarihi fotoğraflarla) başından sonuna zevk ve merakla okunan bir eser.

Detay:
1934 yılının Temmuz ayında yayın hayatına atılan DownBeat'in 60. yılı için hazırlanan "60 Years of Jazz"a benzer bir formatta, ama bu kez daha cazip bir grafik tasarım ve renkli sayfalarla albenisi arttırılan bu büyük boy derleme kitap, Jazz dünyasından geçmiş hemen hemen tüm önemli isimleri kapsıyor. DownBeat'in yayımcısı Frank Alkyer ve editörü Ed Enright'ın seçtiği söyleşi ve makaleler, 10 yıllık dönemler halinde kronolojik olarak sıralanmış. Yukarıda sözünü ettiğim bir önceki anı kitabıyla ortak sadece 16 söyleşi/makale'ye yer verilmiş olması, Studs Terkel, Nat Hentoff, Ira Gitler, Ralph J. Gleason, Dan Morgenstern, Stanley Dance ve Leonard Feather gibi efsanevi Jazz yazarlarının klasik değerlendirmelerini de içeren bu yeni kitabın cazibesini arttırıyor. Kendi makalelerini kaleme almış Jazz müzisyenleri arasında Cannonball Adderley, Louis Armstrong, Chet Baker, Duke Ellington, Benny Goodman, Lionel Hampton, Woody Herman, Joe Lovano, Charles Mingus, Jelly Roll Morton ("I Created Jazz in 1902, Not W.C. Handy" başlıklı ünlü yazısı!) ve Wayne Shorter dikkat çekiyor. Son 20 yılda "Jazz, Blues and Beyond" mottosunu kullanan derginin yeni yayın politikası doğrultusunda, Jimi Hendrix, Van Morrison, Muddy Waters, Carlos Santana, Frank Zappa, Ike & Tina Turner, B.B. King, Tom Waits, Brian Eno, Captain Beefheart, James Brown, Elvis Costello gibi müzisyenlerle yapılmış söyleşilere de, her dönem ve türden Jazz ustalarının yanında yer verilmiş. "Best of DownBeat" olarak değerlendirilebilecek kitabın tek eksik yönü, 60. yıl kitabının aksine, müzisyen fihristinin bulunmaması. Buna karşılık, içindekiler listesi daha kapsamlı.

NINA SIMONE
Live at Montreux 1976

Eagle Eye Media EE 39106-9
ABD, 2005 (1976)
111'
Renkli; 1.33:1
DDS 5.1 – DTS – PCM Stereo
DVD Region 1 & 4 / NTSC
14.98 $

Özet:
20. yüzyılın en büyük seslerinden Nina Simone'un belki de en başarılı konser videosu. Ülkemizde izleme olanağı bulamadığımız bu karizmatik ve eksantrik yeteneğin Montreux'de 1976 yılında (ve DVD'ye "bonus" olarak eklenmiş 1987 ve 1990 konserlerinde) en ünlü şarkılarını seslendirirken sergilediği muhteşem sahne performansının ötesinde, parçalar arasında izleyiciye seslendiği anlar da fırtınalı iç dünyasını net bir biçimde yansıtıyor. Mutlaka edinilmesi gereken bir DVD.

Detay:
Meslek yaşamı boyunca Montreux Jazz Festivali'ne 4 kez katılan Nina Simone'un, 1968 konseri hariç geriye kalan performanslarının özeti sayılabilecek, çok kaliteli görüntü ve sese sahip bu DVD sırasıyla şu şarkıları içeriyor: sahneye bir davulcu eşliğinde çıktığı 1976 konserinin tamamı, yani: "Little Girl Blue"; "Backlash Blues"; "Be My Husband"; "I Wish I Knew (How It Would Feel to be Free)"; "Stars / Feelings"; "African Mailman"; 1987 konserinden: "Someone to Watch Over Me" ile "My Baby Just Cares For Me"; ve 1990 konserinden: "I Loves You Porgy"; "Liberian Calypso"; "Four Women / Mississippi Goddam"; "Ne Me Quitte Pas"... 1976 konserinin çekimleri genellikle yakın plan çalışılmış olduğu için, o sırada Liberya'dan yeni ayrılıp İsviçre'ye yerleşmiş olan 43 yaşındaki Simone'un hassas ruh halini yüzünden, tepkilerinden rahatça okumak mümkün. Parçaların arasında, biraz da rahatsız bir biçimde izleyiciyle iletişim kurup sohbet etmeye çalışırken, seyircinin ona karşı oldukça ruhsuz davrandığını söylemek mümkün. Hatta bir noktada, seyircilerden biri Simone'a seslenip, artık konuşmaktan vazgeçip şarkıya başlamasını bile istiyor! 1968 konserinin zirvesi, hiç kuşkusuz muhteşem "Feelings" yorumu. Simone'un bu iç bayıcı şarkıyı adeta yeniden yarattığını ve içten bir duygusallıkla seslendirdiğini görüyoruz. Şarkıcının küçük gruplar eşliğinde çıktığı diğer iki konserde ise en popüler şarkılarını seslendirirken daha profesyonel bir performans sergilediği dikkat çekiyor.

EFSANEVİ JAZZ MEKÂNLARI

THE COTTON CLUB

644 Lenox Avenue @ 142nd Street

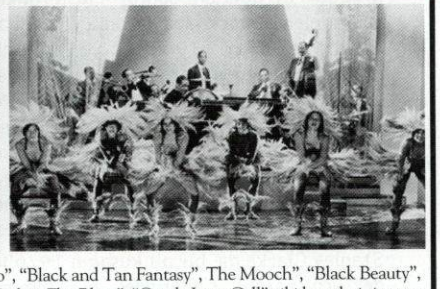

İlk kez 1920 yılında ünlü boksör Jack Johnson'ın Club De-Luxe adıyla Harlem'in göbeğindeki modern bir apartmanın ikinci katında açtığı bu mekân, Al Capone'nin yardakçısı bir gangster olan ve kaçak içki imal eden Owney Madden tarafından 1923'te satın alınmış ve yeniden dekore edildikten sonra Cotton Club adını almıştı. Açılışı, dönemin New York'taki en önemli Jazz grubu sayılan ve Coleman Hawkins ile Don Redman gibi ümit vaat eden genç müzisyenleri de içeren Fletcher Henderson Orkestrası yapmıştı. O günden itibaren, her yıl iki ayrı özgün revünün sahneye konulduğu 400 kişilik kulüpte, büyük orkestranın önünde, 6 adet çikolata renkli (yani melez) dansçı kız, 6 adet korocu delikanlı, komedyen ve vodvil sanatçıları sahne alıyordu. Sahneye çıkanların zenci veya melez olmasına karşın, müşteri olarak sadece beyazların girebildiği kulübün ilk revüleri, Harold Arlen, Ted Koehler, Dorothy Fields ve Jimmy McHugh gibi ünlü Broadway bestecileri tarafından yazılıyordu. Kulüp daha bu ilk yıllarından itibaren, Louis Armstrong, Bessie Smith, Fats Waller, Ethel Waters gibi dönemin en ünlü yeteneklerinin sahne aldığı mekan olarak büyük ilgi görmüştü. 4 Aralık 1927'den itibaren "Jungle Band" adını verdiği 11 kişilik orkestrasıyla birlikte sahne almaya başlayan Duke Ellington 1931 yılına kadar, "Harlem'in Aristokratı" lakabıyla anılan kulübün daimi şefi ve bestecisi olacaktı. Bu dönemde sergilenen bir, bir buçuk saatlik şovlar için, "East St. Louis Toodle-Oo", "Black and Tan Fantasy", The Mooch", "Black Beauty", "Harlem Flat Blues", "Creole Love Call" gibi bestelerini yazan Ellington'ın performansları haftada bir kere CBS radyosu tarafından tüm ABD'ye naklen yayınlanınca, gerek Ellington ve Orkestrası, gerekse Cotton Club büyük ün kazandı. Aynı zamanda, Ellington'ın sofistike besteleri, özellikle beyazların Jazz müziği hakkındaki olumsuz fikirlerini değiştirmişti. 1931'de ayrılan Ellington Orkestrası'nın yerini, "Minnie the Moocher"la büyük üne kavuşan Cab Calloway ve Orkestrası aldı. Yeni revülerin bestecisi, "Between the Devil and the Deep Blue Sea", "I've Got the World o a String" "I Can't Give You Anything But Love" ve "Stormy Weather" gibi eserlerini Cotton Club için yazacak olan Harold Arlen'di. Sahne yaşamına bu kulüpte başlayan koro kızlarından biri de 16 yaşındaki Lena Horne'du. 1933'te ABD'deki içki yasağı kaldırılınca, müşterilerine kaçak içki veren Cotton Club'ın bu önemli özelliği ortadan kalktı. 1934'te Cab Calloway'in yerini Jimmie Lunceford aldı. 19 Mart 1935'te Harlem'de beyazların işyerlerine karşı başlayan ayaklanmada zarar gören kulüp, ertesi yıl Manhattan'ın merkezine, Broadway ve West 48th Street'teki yeni mekanına taşındı. Ancak Duke Ellington'ın geriye dönüşü bile kulübü kurtaramadı ve 1940 yılında kapılarını kesin olarak kapatarak eğlence dünyasında bir dönemi sona erdirdi.

Stanley Clarke

Orhan Kayhaoğlu
orhankahyaoglu@hotmail.com

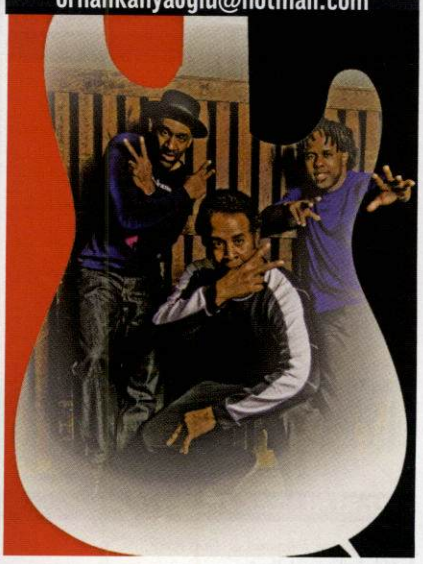

Rock – jazz fusion tarzını yakından izleyen her jazz sever için 1970'li yıllar özel bir anlama sahiptir. Bu açılımın da temel öncüsü kabul etmemiz gereken Miles Davis Group, özellikle 1960'ların tam sonunda çıkan "In A Silent Way" ve "Bitches Brew" albümleriyle bir öncülüğü üstlenmişti.

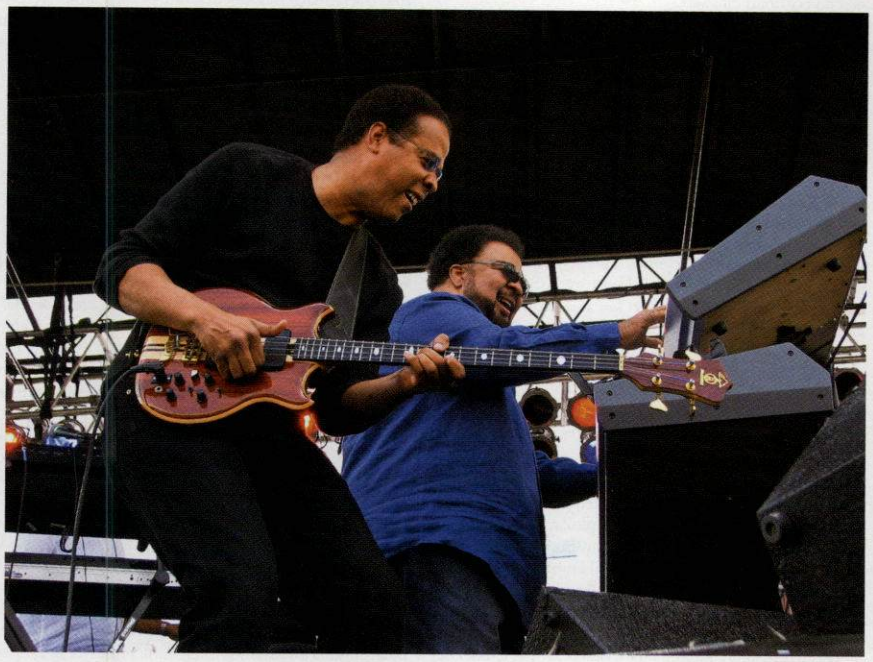

Grubun, bu dönemki kadrolarında yer alan Joe Zawinul, John McLaughlin veya Chick Corea gibi müzisyenler, gruptan ayrıldıktan sonra, oluşturdukları yeni projelerle rock-jazz fusion'a yepyeni açılımlar taşıdılar. 1968'da yerini Chick Corea'ya devreden Herbie Hancock da gelecek on yıldaki açılımın öncü gruplarını oluşturacaktı. Bu birbirinden önemli müzisyenler bu jazz'la ciddi bir popülariteye yönelirken, kurdukları grupların içinden de dünya ölçüsünde önem taşıyan genç ve yepyeni yetenekleri gün yüzüne çıkardılar.

Stanley Clarke da, bir alt kuşağın 1970'lerdeki en parlak isimlerinden biri olmuştu. Chick Corea'nın 1972'nin başlarında kurduğu Return To Forever (RTF) grubunun kadrosunda genç virtüöz Stanley Clarke da bulunmaktaydı. Clarke, etkili bir bas yeteneğiydi. Akustik ve elektro bas'ı aynı mükemmeliyette çalan ilk basçı durumundaydı. Stanley Clarke, 1951 Philadelphia doğumluydu. İlk gençliğinde rock çalan bir basçı durumundaki Clarke, Philadelphia Müzik Akademisi'ndeki eğitimi sürecinde jazz'la da haşır neşir bir basçıydı. Çok genç yaşlarda, kendine has bir bas tekniği oluşturmanın uğraşını verirken, 1970'de, daha henüz ondokuzundayken, modern jazz'ın menşei olan New York'a taşındı. Clarke, jazz arenasına, büyük bir hızla girdi. İki yıl içinde, jazz tarihinin birbirinden parlak isimleri Horace Silver, Art Blakey, Dexter Gorden, Joe Henderson, Pharoah Sanders, Gil Evans ve Stan Getz'in grup, albüm ve projelerinde yer aldı. Gerçi, bu devlerle çok uzun soluklu bir birliktelik yaşamadı. Ta ki, sonunda Chick Corea'yla anlaşıp, onunla birlikte RTF'ın kurucu kadrosunda olana dek. Tüm dünya, Clarke'ı bu grubun albüm ve turneleri yoluyla tanıyacaktı. RTF sürecinde, kısacık bir zaman içinde kendi solo albümlerine de adım atan Clarke, daha yirmibeşine gelmeden, dünyada hayranları olan bir basçıydı. Yalnız geliştirdiği bas teknikleriyle değil, mucidi olduğu bas enstrümanlarıyla da izlenir oldu.

Clarke, örneğin John McLaughlin gibi, öncelikli olarak bir hız basçısıdır. Esinlendiği temel müzisyenler olarak hep Jimmy Blanton, Oscar Pettiford, Paul Chamber, Scott La Faro, John Coltrane ve Miles Davis adlarını anar. Melodik çalışı, beklenmedik ve çarpıcı efektlerle bezelidir. Tellerle çalmaktan çok, onları "tokatlar gibi" enteresan ve büyülü bir çalış tekniği dikkatleri çekmektedir. İlk döneminde, Scott La Faro'nun tekniğini, baş parmağıyla çalıp, apayrı ses ve tınılar üretir. Clarke, basını tam bir serbestilik içinde çalmaktadır. Süreç içinde, basın geleneksel rolünü değiştirmeye başlayan bir gençtir. Sanki, basın fonksiyonlarını değiştirmek için bir uğraş vermektedir. Modern jazz geleneğine köklerde bağlıyken; rock, folk, R&B, funk, Latin müzikler stili ve sound'unu yeni bir tavra doğru taşıyacaktır. Fusion, müzisyenin stil ve sound'una yedirilmeye başlanmıştır. Bu yeni ses ve tını arayışları, onun piccolo bas ve tenor bas gibi yeni enstrümanlar icat etmesine de neden olur. Ortaya hep, kompleks jazz armonileriyle bezeli bir teknik çıkar. Basın tellerini tokatlıyormuş gibi çalan bir funk tekniktir ortaya çıkardığı. Clarke, bir konuşmasında, bu tekniğin başlangıç cümlelerini Sily And The Family Stone'un basçısı Lenny Graham'da yakaladığını söyler. Bu ürkütücü hızı, karmaşık jazz armonilerine adapte eder. Bunu Lerry Graham başlatmıştır. Bu sadece önemli bir adımdır. Clarke'sa bunu bir başka boyuta taşır. Gitgide biricikleşen bu teknik, turneler ve şovlarda Clarke'ı jazz tarihinde önemli bir yer tutmasını sağlar.

Clarke, tüm bu yenilik ve arayışları, daha çok RTF'li dönemde yaşar. En çarpıcı, özgün solo albümleri bu zaman diliminde gün yüzüne çıkar. RTF'de aslında bir tür jazz-fusion okulu gibidir. İlk kadroda, Corea ve Clarke'ın yanında Airto Moreira, Flora Purim ve Joe Farrell'da bireysellliklerini dünyaya kanıtlayan isimlerdir. Gruba süreç içinde katılan Bill Corner, Al Di Meola, Lenny White veya Gayle Moran'da sonraki jazz kuşaklarının çarpıcı gitarist, davulcu veya vokalistleridir. RTF'in 1970'lerde çıkan sekiz albümleri arasında Grammy ödülü alanları bile vardır.

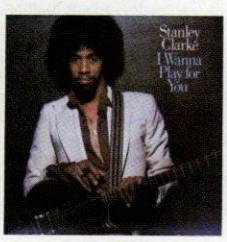

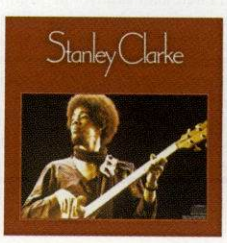

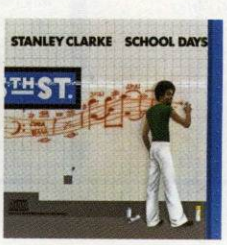

DURANCE

doğal güzellik ürünleri ve ambiyans parfümleri

doğal oda kokuları | natural home fragrances

www.durance.com.tr

Durance ürünlerinin içeriğinin en az % 95'i doğaldır
ambalajları geri dönüşümlüdür
hiçbiri hayvanlar üzerinde test edilmez
paraben, phenoxyethanol, laureth sulfat, propylene glycol içermez.

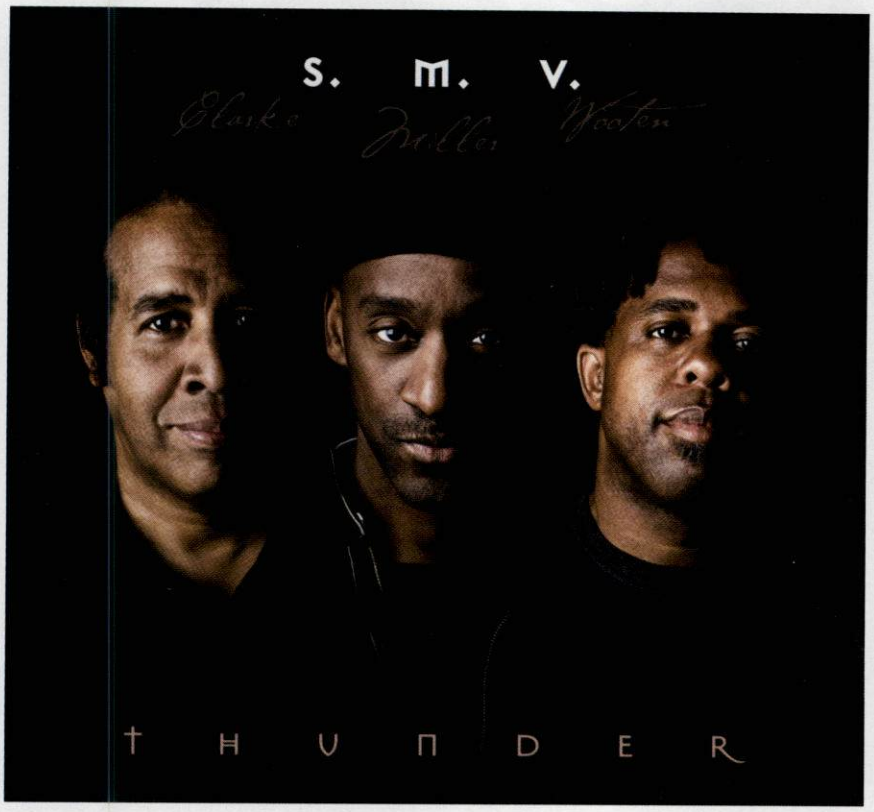

Bu grubun daha ilk yıllarında; Clarke çok önemli bir basçı, soloist, besteci ve grup lideridir. RTF'in içinde pozisyonu tabii ki çok önemlidir. Ama, onun bireysel arayışlarını, müzik dil ve vizyonunu en iyi yansıtansa, çıkardığı solo albümler, film ve TV müzikleri ve prodüktörlüğü olmuştur. Oluşturduğu farklı grupların müzikleriyse, Clarke'ın jazz algısındaki çeşitliliğin işareti olacaktır. Clarke, daha ilk solo albümüyle 1974 yılında, adı en çok anılan müzisyenler arasına girer. Virtüözitesi tüm incelikleriyle bu albümdeki kompozisyonlara yedirilir. Geniş anlamda bir jazz-rock kaynaklı albümdür "Stanley Clarke". Dinleyeni şaşırtan, farklı dalgalarda gezindiren bir stil ve sound çıkmıştır ortaya. Albümün çekirdek müzisyenleri, Miles Davis okulu ve rock-jazz fusion'ın ünlü davulcusu Tony Williams'dır. Jan Hammer ve Bill Corners kadronun diğer müzisyenleridir. İnanılmaz dinamik, Clarke'ın virtüözitesini öne çıkaran bir performans albümü gibidir. Albümde, dinleyeni çarpan, hem jazz hem de rockçılara hitap edebilen dinamik bir jazz-rock tavrı ön plandadır. Michael Gibbs tarafından bestelenip düzenlenen "Spanish Phrases For Strings And Bass" adlı parça, sofistike bir kaynaşım sound'unu işaretler. Geri kalan birbirinden enteresan parçalar Clarke'ın besteleridir. Yalnız, dört bölümlük bir suit olan "Life Suite"ın yaylılar ve bas için orkestral düzenlemesini yine Gibbs yapmıştır. Jazz ve rock'un yanında Latin ve derinlerde klasik müziğin esinleri dikkat çeker.

Daha bir yıl sonra, 1975'te yayımlanan "Journey To Love" türler arası yolculuk bu albümde de devam eder. Dolayımlı da olsa devreye pop unsurlar da girer. Bir single'ı bile yayımlandı: "Silly Putty". Bu parçada R&B öğeler oldukça ön plana çıkmıştı. Ancak, Clarke'ın en sansasyonel albümü 1976'da yayımlanan "School Days" oldu. Yankılar uyandıran bu albümde, Clarke'ın yanında Stan Gadd, Billy Cobham gibi müzisyenler yer alırken; tek bir parçada ünlü jazz gitarcı John McLaughlin de çaldı. Clarke'ın andığımız sayısız mahareti bu albümde gün yüzüne çıktı. Örneğin, Clarke, iki parçada şarkı söylüyordu. "The Dance" adlı parçadaysa, mucidi olduğu, etkili bir piccolo bas gitar solosu yer almaktaydı. Bu jazz'da, rock unsurlar yer alsa da, asıl kuşatıcılık Siyah Müzik'in farklı çizgileriydi.

Bu bağlamda, 1970'yi yılların ikinci yarısı, basçının üretimine hiç ara vermediği dönem oldu. Müzisyenin, anımsattığımız, incelikli bas tekniği "School Days"de yalnız bir virtüöziteye dönmüyor; Clarke sound'unu tam anlamıyla biricikliğe koşturuyordu. Turne ve konser performanslarında örneğine rastlanmayan bir jazz- bas stiliyle karşı karşıya kalınıyordu. "School Days"ın ardından "Modern Man" (1978), "I Wanna Play For You (1979) ve "Rock Febbles & Sand" gibi albümleri yayınlandı. "I Wanna Play For You" bizce bu albümler arasında en mükemmeliydi. Jazz- fusion'ın farklı mecralarında gezinirken, Clarke jazz'ının spesifik özellikleri bu albüme derinlemesine sinmişti. Eski yol arkadaşı büyük ustalar yer alıyordu bu albümde. Örneğin saksofonuyla büyük usta Stan Getz ve RTF'nin ilk albümündeki yol arkadaşı, perküsyon ustası Airto Moreira, albümdeki Latin esintilerinin sembol isimleriydi. Rock tarihinin büyülü gitaristi Jeff Beck de bu projede yerini almıştı. Artık, vokalsiz bir Clarke müziğini düşünmek mümkün olmuyordu. Nitekim, bugün de büyük ilgiye sahip jazz şarkıcısı Dee Dee Bridgewater, bu albüme katkıda bulunanlar arasındaydı. Jazz, rock ve Latin müziğinin yanında, geniş anlamda Siyah Müzik'in farklı kulvarları, bu albümdeki kompozisyonlara sinmişti.

Clarke, artık, uluslararası jazz arenasının festivaller dünyasının en çarpıcı konukları arasındaydı. Bas, bir solo enstrüman olarak dünyaca kabul görmüş, bir popülerlik kazanmıştı. Clarke, 1980'li yıllara yepyeni bir açılımla adım attı. Yer yer popa yaklaşan bir jazz ve Siyah Müzik algısı, onun sound'unun olmazsa olmazı durumundaydı. 1981'de, uzun yıllar sürecek olan bir projeye adım atıyordu. Jazz dünyasının ünlü klavyecisi George Duke'la beraber "The Clarke Duke Project"i oluşturdular. Kendi adına çıkan ilk albümde "Sweet Baby" adlı ilk önemli hit parça gündeme geldi. Clarke'ın virtüözitesini doruklara çıkardığı bir projeydi bu. Sözkonusu ikiliyi, Türkiyeli jazz severler de uzun yıllar önce canlı izleme olanağı buldular. Clarke'ın elindeki bas gitarla, Açık Hava'daki izleyicilerin arasında dolaşarak yaptığı şovu unutmak olası değil. Ancak, bir mükemmeliyet ve virtüöziteye koşut olarak, basçının bir pop ikonuymuş gibi bir duruşa yönelmesi, sofistike jazz'a tutkuyla bağlı olanları biraz yadırgatmıştı. Clarke'ın Duke'la olan müzikal yolculuklarında, özellikle ilk dönem çıkan üç albümü anımsatmak gerek. Kendine has bir pop-jazz, rock-jazz ekseni içinde gezinen bir fusion tavrıydı sound'larında ağırlığını koyan.

Clarke, Miller, Wooten

1980'li yıllarda, Duke'le olan proje ve albümlerin dışında, kendi bireysel üretimine de es vermedi Clarke. Bu on yıl boyunca, toplam beş albümü daha yayımlandı. Bu üretken süreç içinde, özellikle iki albüm, "Time Exposure" (1984) ve "Hideaway" (1986)'i anımsatmakta yarar var. Bu albümlerin ilki, tam bir olgunlaşma sürecinin işaretleriyle doluydu. İkincisiyse, müzisyenin kompozisyon yetisi kadar, kendi jazzını tanımlayışının bir ifadesi durumundaydı. Çok özel bir kaynaşım sound'uydu albümlerde biriken. Bu iki albümün dışındaki "If This Bass Could Only Talk" (1988) çalışmasında, virtüözite çok ön planda, hatta abartılı becerilerle doluydu.

Bu on yılın ortalarının, Clarke'ın müzik hayatında önemli bir yeri var. Çünkü, Clarke, 1985'le birlikte profesyonel müzik hayatında bambaşka ve çok zengin açılıma adım atıyor. Bu zaman dilimiyle birlikte, basçı, yoğun bir biçimde film ve TV müziklerine yönelmeye başlayıp, özellikle 1990'lardan bu yana, bu iki alanda, müzik endüstrisinin en gözde kompozitörleri arasına girecekti. Özellikle Siyah Müzik ve kültürünün odağında bir besteci ve yorumcu olarak da endüstrinin kayda değer isimleri arasında buldu kendini. Müzisyenin biraz daha önceden gelen prodüktör kimliği de bu zaman dilimiyle öne çıktı. Artık, bir jazz bas virtüözü olmayı da aşan bir "müzik adamı"ydı Clarke. Prodüktör ve süpervizörlüğünde yapılan sayısız albümün yanında, sanatçı, 1970'lerin ikinci yarısından itibaren, dünyanın birbirinden önemli ve ünlü jazz, rock ve pop yıldızlarının basçısı olarak günümüze dek serüvenini sürdürdü. Bu serüvenlerde, Clarke, besteci ve performansçılığının yanında, orkestrasyonlar yapan bir müzikçi veya kondaktör olarak bile uğraşlarını sürdürdü. İnanılmaz bir çok yönlülüğe doğru yol alıştı bu. Nitekim, sanatçı, son çeyrek yüzyılını bu alanların tümünde dolaşarak geçirdi. Kaçınılmaz olarak, 1990'lardan sonra, solo albümlerinde bir azalma oldu. Ama, bize sorarsanız, sözkonusu görece uzun da olabilen aralar, çıkacak albümlerin daha yenilikçi ve özgün olmasına neden oldu. Ama, nasıl bir üretim temposu ki, bu zaman diliminde, müzisyenin konser performansları, projeleri, yeni gruplarıyla yaptığı çalışmalar hiç silinmedi. 1970'lere oranla biraz düşük olsa da, hep sürdü.

Film ve TV müziklerinden biraz söz etmek gerekirse, size sanatçının onlarca üretimlinden birkaçını anımsatmak isteriz. "Boys N The Hand", "Passenger 57", "Higher Learning", "Poetic Justice", "Panther", "The Five Heartbeats" ve "Romen Must Die" oldukça çarpıcı çalışmalardır. Ayrıca, Tina Turner'in hikayesini konu alan "What's

SCOTT JOPLIN'DEN NIK BAERTSCH'E CAZ OP. 3A'DA

OPUS3A
CİHANGİR CAD. 3/A | [212]2518405 | OPUS3A.COM

Love Got To do With It" adlı çalışmanın ortaya çıkışında da Clarke'ın emeği büyük orandadır. Clarke, bu çalışmalarda da, Siyah kültürünü odak alan film ve TV programı müziklerine eğilimlidir. Bu çalışmaların bazılarının müzikleri ileride "film müziği" olarak da albümleştirilir. Jon Singleton'un direktörlüğünde çekilen "Michael Jackson" belgeselinin müzik partisyonlarını Clarke hazırlayacaktır. Bu serüven içinde, öyle yol kat eder ki Clarke; kısa zamanda Hollywood tarafından talep gören, elit bir kompozitör konumuna yükselmiştir.

Clarke'ın prodüktörlüğünü yaptığı albüm sayısı da çoktur. Müzikal kimliği kadar, teknik becerileriyle de endüstri de yer alır. Roy Ayers'in "In The Dark"ı , Dee Dee Bridgewaters'ın "Just Family", Natalie Cole'un "I'm Ready", Maynard Ferguson'un "Hollywood", Kent Jordan'ın "No Question About It", Jim Walker'ın "Private Flight" ve Rodwey Franklin'in "Marathon"u, müzisyenin daha ilk döneminde başlayan prodüksiyonlarının birkaç örneğidir.

Bu türden, albüm dışı müzikal çalışmaları, bizce apayrı bir konudur. Biz, daha çok, Clarke'ın "kendi için yaptığı" müzikleri odak aldığımızdan, albüm ve bazı sound-tracklerini konu alan bir Clarke jazz yolculuğunu yeğliyoruz. Clarke, Duke'le olan ortak projesinin dışında, daha birçok kadroyla albüm ve turneler de yaptı. Örneğin Chaka Khan'la birlikte çıkardığı "Echoes Of A Era" bunlardan biriydi. Stanley Clarke'ın yanında, Randy Brecker, McCoy Tyner, Frank Morgan, Peter Erksine, Roger Kellaway ve Ernie Watts'lı 1987'de nefis bir kadroyla "Implosion" adlı bir albüm ortaya çıkmıştı. "Manhattan Project" adlı bir başka ortak projedeyse Clarke'ın yanında Lenny White, Michael Petruccianni, Wayne Shorter gibi dev müzisyenler "Manhattan Project'i üreteceklerdi. Modern jazz'a yeni açılımlar taşıyan bir albümdü bu. Yılıysa 1989'du. Anmaya değer bir başka projeyse, Al Di Meola ve star virtüözü Jean-Luc Ponti'ye birlikte oluşturduğu trioydu. "The Rite Of String" adlı albüm, üçlünün virtüözitesinin ön planda olduğu kompozisyonlarla bezeliydi. McCoy Tyner ve Lenny White'la birlikteyse 1999 yapımı "Vertu" çıkacaktı.

Albümlerin tümü, jazz fusion özelliği taşımıyordu. Daha çok modern jazz'ın ilginç deneyleri içinde gezinen, jazz ufkunun genişliği ve zenginliğinin belgelendiği albümler. Bunların dışında, yine onlarca albümde konuk müzisyen olarak yer aldı. Bu çok sayıda albüm arasında Gato Barbieri'nin "Unde- Fire" ve Art Blakey'nin "Child Dance'ini anımsatmak gerek. Andığımız çok farklı jazz eğilimi albümlerde, Clarke akustik ve elektrikli basın yanında, mucidi olduğu basları da yer yer kullandı. En önemli boyut, artık solo kabul edilen Clarke bas gitarının, büyülü melodi cümleleri ve tutku yüklü doğaçlamalıydı. Müzikseverleri en çok etkileyen boyutsa, başta vurguladığımız bası çalış

üslup ve tekniğiydi. Hız, bu noktada, Clarke stilinin ana öğesi olarak düşünülemezdi.

Bu çok yönlü müzikal serüven ve yolculuğundan kendi adına çıkardığı albümlere ve müzik performanslarına dönersek, örneğin 1989'da kendi kompozisyonlarını performe edebilmek için bir trio kurdu. Bu trionun adı Animal Logic'di. The Police'in davulcusu Stewart Copeland'la, Los Angeles'li şarkıcı-şarkı yazarı Daborah Holland trionun diğer üyeleriydi. Clarke, 1991'de 1976- 77 konser kayıtlarını bir albüme dönüştürdü. "Passenger 57" adlı film müzikleri, bir yıl sonra, bir soundtrack olarak yayımlandı. Aynı yıl bir koleksiyon albümü çıkardı. Bu dönemin çarpıcı albümü, 1993'de yayımlanan "East River Drive"dı. Bu albümde, Cameronian'ın basçısı Armand Sabal- Lecco, albümün konuk müzisyeniydi. Yine aynı yıl "Bolaro" adlı bir albümü daha çıktı. 1990'lı yılların ikinci yarısında, Clarke'ın film müziklerinden bir seçki albüm "At The Movies" adıyla çıktı. 2007'de ise bir başka koleksiyon olan "Bass-ic Collection" karşımızdaydı.

İyi gözlemlenirse, 2003 yılına kadar, yaklaşık on yıl Clarke'ın stüdyo albümü çıkmadı. Tabii ki bu süreçte film müzikleri, süpervizörlük çok daha ön plandaydı. Farklı turneler hep gerçekleşti. Ama, müzisyen kimliğiyle, 2003'te çıkan "1,2 To The Bass" albümüyle bir müzikal arınma dönemine girmişti. Özellikle de 2007'de çıkan "The Toys Of Me", Clarke için tam bir ustalık dönemi yapıtıydı. Bu zaman diliminde farklı projelerle turneler de yapmaktaydı. Jazz, rock ve klasik müziğin farklı bileşenlerinde gezinen bir sound'u işaretlemeyi sürdürüyordu Clarke. 2005'teki İstanbul Jazz Festivali'nde triosuyla konuk olan Clarke, geçen yıl, yani 16. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'ne, bas virtüözleri gelmişti. Bir başka dev basçı Marcus Miller ve jazz'ın diğer büyülü basçısı Victor Wooten'la birlikte Clarke, bas gitarın bugün ulaştığı düzlemi jazz severlere sundular. Stanley Clarke, 2010 Temmuz'unun İstanbul Jazz Festivali'nin de konuğu. 8 Temmuz günü gerçekleşecek Stanley Clarke Band projesinde, bu kez çok önemli bir müzisyenle sahne alıyor. 2000'li yılların adından sıkça söz edilen piyanisti Hiromi, bu kez Clarke grubunun konuğu. Hiromi, 2003'de Telarc'dan yayınlanan "Another Mind" albümüyle, dünya jazz'ında yankılar uyandırmıştı. Jazz'ın yanında rock ve klasik müziği, sound'unun ve kaynaşımının bir parçası kılan genç bir virtüözdü. Geçen yıllar içinde ardı ardına, birbirinden enteresan beş albüm yayımlayan Hiromi, 2008'de Chick Corea'yla birlikte "Duet" adı taşıyan ikili bir albüm çıkardı. Corea'nın, çok daha gençken keşfettiği, birlikte sahne aldığı Hiromi, bu kez ustasıyla bir şöleni albümleştirmiş. 2009 yılında ise, Stanley Clark Trio, Hiromi'yi konuk alarak "Jazz In The Garden" adlı bir albümü yayımladı. Çok ilginç bir kaynaşımdı ortaya çıkan. Clarke'ın deneyim ve birikimiyle Hiromi'nin yeni jazz vizyonu ortaya çarpıcı bir yapıt çıkardı. Hiromi'nin 2010 Ocak ayında da "Place To Be" adlı çalışması gün yüzüne çıktı.

Stanley Clarke'ın, geçen yıl albüme de dönen Hiromi'li projesini, Açık Hava'da dinlerken, Clarke'ın kırkıncı yılına ulaşan jazz birikim ve tarihinin bir yankısıyla karşılaşılacak. Clarke'ın ulaştığı jazz düzlemine, tekniğindeki biricikliğe bir kez daha şahit olunacak. Clarke'ın özellikle uzun aralı albümlerinde, virtüözlüğü de aşan bir bas tavrına doğru yol alışına şahit olunuyor. Hızdan vazgeçmiyor. Ama, stili derinleşiyor. Jazz basın müzisyenliği kadar mucitliğiyle de tanınan ustasını, bu kez Arkeoloji Müzesi'nde izlemek bir başka ilginçlik taşıyor. Bu müzik adamı onu her dinleyişimizde bizleri şaşırtmıştır. Bakalım, Hiromi gibi görece genç bir yetenekle nasıl bir kaynaşıma yol alacak? Merakla bekliyoruz.

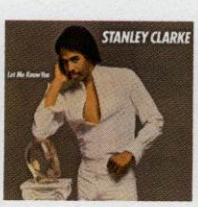

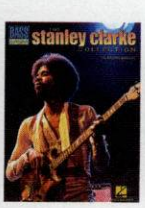

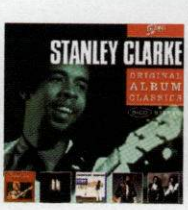

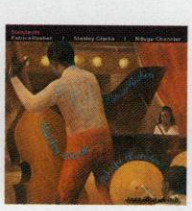
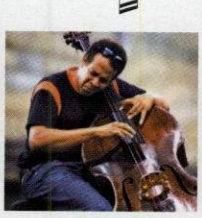

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Archie Shepp

Mart ayı içersinde Ghetto'da dörtlüsü ile bir konser vermek üzere ülkemizi ziyaret eden, özgür jazz dönemimin karakteristik isimlerinde tenor saksofoncu Archie Shepp ile mini bir sohbet...

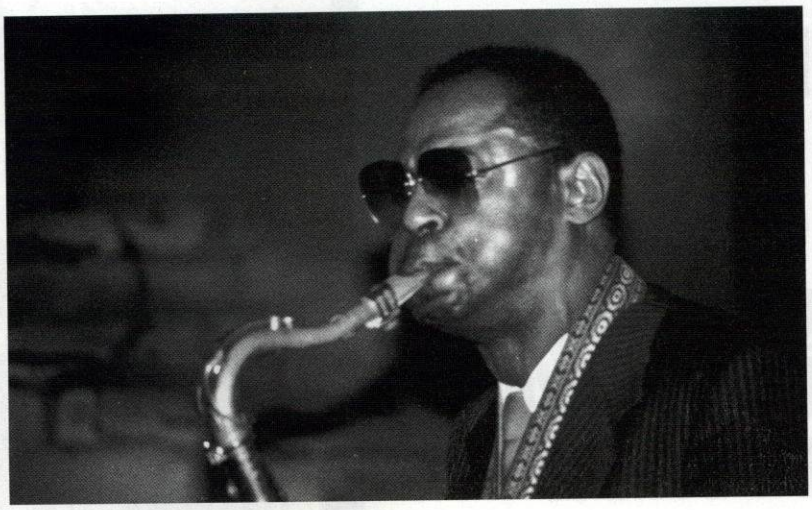

İsmi genellikle özgür jazz dönemi ile beraber anılan bir müzisyensiniz, ancak son zamanlardaki çalışmalarınızın geleneksel jazz'a daha yakın olduğu söylenebilir. Atonaliteden sıkılmanız gibi bir durum mu söz konusu?

Sıkılmakla alakalı değil, aslında kendi müziğimi tonal ya da atonal gibi etiketlerle nitelendirmedim hiç. Bu insanların bir nitelendirme şekliydi. Şimdilerde daha melodik çalıyorum, çünkü dinleyicilerimin çoğunu gençler oluşturuyor ve iletişim kurmak çok önemli. Hem en karmaşık müzik bile basitliğe ihtiyaç duyuyor.

Geçtiğimiz aylarda Cecil Taylor da bir performans için İstanbul'u ziyaret etti. Sizin üzerinde onun müziğinin nasıl bir etkisi oldu?

Cecil Taylor sanata ve müziğe bakış açım ve düşünüş biçimim açısından bende oldukça etkili oldu. Cecil oldukça donanımlı biri, klasik eğitimli bir besteci, dans çalışmış ve çok okumuş biri. Mesela onu ilk dinlediğim zamanlarda, çalarken parmaklarının piyano tuşlarının üzerinde dans edişini düşündüğünü söylemişti. Onun müziğini yalnızca müzik olarak algılamadım, müzik ve dansın bir ilişkisi gibiydi. Tabi ki fiziksel değil daha zihinsel bir danstan bahsediyorum. Ayrıca sosyal ve politik duruşunu siyahî müzik ile bağdaştırabilen biriydi. Böylece onunla çalışmak, sahip olduğum bazı kısıtlandırmalardan kurtulmamı sağladı. Yanlış olarak kabul edilen notaları çalmayı mesela...

Ken Burns'ün jazz tarihi hakkında yapmış olduğu belgeseli nasıl buluyorsunuz?

Biraz kafa karıştırıcı buluyorum, New Orleans'in jazz'a kattıkları konusunda gereğinden fazla değindiğini düşünüyorum. Mesela 1930'larda müzikal gelişim Orta Batı'ya doğru kaymaya başladı. Aslında Afro- Amerikan müziğinin doğduğu yerin New Orleans olması bir mit gibi. Çünkü bu müziği kaydeden insanlar ve bunun hakkında yazan gazeteciler New Orleans'in Fransız asıllı kısmıydı.

*Söyleşinin gerçekleşmesini sağlayan Gülay Acar'a çok teşekkürler.

HARMONIA MUNDI'YE CAZ GELDİ!

THE WYNTON MARSALIS QUINTET & RICHARD GALLIANO
FROM BILLIE HOLIDAY TO EDITH PIAF-LIVE IN MARCIAC
F209

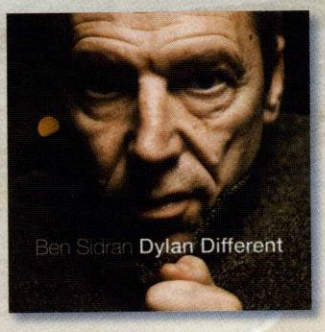

BEN SIDRAN
DYLAN DIFFERENT
BON091101

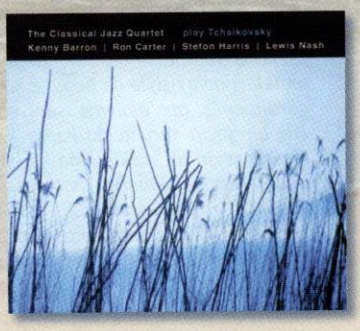

THE CLASSICAL JAZZ QUARTET
KENNY BARRON, RON CARTER,
STEFON HARRIS, LEWIS NASH
PLAY TCHAIKOVSKY
KOB 10011

AK MÜZİK

A.K. MÜZİK YAPIM ORG. T: (212) 243 4151 | W: WWW.AKMUZIK.COM.TR

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Alper Maral ile elektroakustisch! Üzerine Akustik Bir Sohbet

Bazen albümün namı kabadayının namı gibi önden gider, Alper Maral'ın albümünden önce hakkında yazılmış bir yazı elime geçti:

Dünyaca tanınmış seçkin sanatçıların katkılarıyla klavsen, saksofon, viyola da gamba, blok flüt, ney gibi çok farklı enstrümanların kullanıldığı ancak bunlardan herhangi biri, ikisi, üçü, vb. ile karakterize edilmesi tek başına yeterli olmayan bir albüm elektroakustisch!. Çünkü Alper Maral'ın synthesizer'a müzikte gerçek işlevini kazandırmaya yönelik uzun süreli çabasından çok yoğun izler taşıyor. Bir yandan piyano ile synthesizer arasındaki tek ortak noktanın siyah ve beyaz tuşlar olduğunun altını çizerken, bir yandan da kullanılan tüm enstrümanların birbirinin ve nihayet elektronik ortam içinden geçerken özgürleşmelerini talep eden bir müzik var ortada.

İsminden de anlaşılacağı üzere elektronik ve akustik birlikteliğin ötesinde bir karmaşa vaat ediyor elektroakustisch!..Yazılı parçaların yanında doğaçlamaların önünü, öncelikle kafasında duyduğu ses yönünde açan Alper Maral, elektroakustisch!'teki parçaları farklı dönemlerde tamamlamış. Aralarında tiyatro, sinema ve belgesel için yazılmış yapıtların da bulunduğu bu albüm, temaları dolayısıyla da bugüne kadar benzeri görülmemiş bir dinleme serüveni sunuyor. Hiç bir şeyin göründüğü kadar kolay, ancak hiç bir şeyin de korkulduğu kadar zor olmadığını kendi üslubunca hatırlatan elektroakustisch!'i kavrayabilmek için albümdeki aynı isimli parça ile birlikte 'Şeytanın Sözlüğü'ndeki maddelere göz atmakta fayda var.

Besteci, yorumcu ve akademisyen kimlikleriyle 'yeni müzik'inin Türkiye ve daha çok da dünyada en renkli isimlerinden olan Alper Maral'ı izlemek ve elektroakustisch! dinlemek her tür müzikseverin 'menfaati icabıdır'!

Menfaatin boyutlarını daha iyi algılamak için Alper'i yeni moda deyimle şöyle bir Google harmanına attım, o sırada henüz arama motoru hükümetle papaz olmadığı için bir dolu madde saniyenin bilmem kaçta kaçı kadar zamanda önüme geldi, seçtim içlerinden bakın ilk ilgimi ne çeken onun bir konser duyurusu oldu

"Parti değil ama... Piyano başında buluşan ehl-i keyif müzik düşkünleri için sonsuz bir repertuardan seçme yapıtlar: 1920'lerden 1980'lere; ballad, blues, swing, samba, bossa nova, hatta özgür doğaçlamaya uzanan engin bir jazz yelpazesini Broadway'den 52. Cadde'ye, Berlin'den Rio'ya arşınlayacaksınız. Tam anlamıyla "serbest klasman"da sayılacak bu konserde ev sahibiniz atölye çalışmalarından tanıdığınız Alper Maral. Bu defa piyanonun başına geçen sanatçı, konserden çok ev atmosferinde geçecek ve bu neşeli etkinlikte çalınan müziklerin mutfak kapısını sizin için aralayacak. Şarkı söylemek, parça istemek, dolaşmak, hatta piyanoya geçmek serbest!"

Eray Aytimur adlı güzel kara gözlü genç kadın beni AK Müzik'e davet edip onunla tanıştıracağını söyleyince bu serbestliğin Alper'in hoş görüsünden mi yoksa her önüne gelenin kendisini müzisyen sanmasından mı olduğunu öğrenmem çok uzun sürmedi.

Önce asansör vardı; bazı kitaplar böyle başlar, benim yazım da böyle başlasın istedim ve başladım. Asansöre bindim, tuhaf görünüşlü bir adam da benimle bindi ve kendi kendine şarkı söylemeye başlayınca şaşırdım, bu alemde asansörün şarkı krallığını elimden almaya çalışan adama ters ters baktım ama adam benimle aynı katta inince fazla uzatmadım. Asıl şok adamla aynı odada çay içerken geldi, asansördeki özgür ruhun meğer kendisi ile röportaja geldiğim Alper Maral olduğunu öğrendim. Ve Alper elekro akustik olmayan sıcak bir sesle konuşmaya başladı, karşımdaki özgür ruhun benim gibi etten kemikten bir varlık olduğunu fark ettim:

42 yaşındayım, jazz kökeninden geliyorum, müziğe jazz piyanisti olarak başladım, daha sonra çeşitli topluluklarda bas trombon ve bas blok flüt çaldım. Uzun yıllar tiyatro ve film müzikleri de yaptım. 15 yıldan beri çeşitli üniversitelerde keyif ve adanmışlıkla öğretim görevlisi olarak çalışıyorum. Kompozisyon yapıyorum ve pasaportumun meslek hanesine kompozitör yazılsın istiyorum.

Elekroakustich benim adımın büyük harflerle yazıldığı ilk albüm ama bunun bir öncesi var. Kaldı ki adımın önce yazılması bu albüme katkısı olan bir çok değerli insanın önemini azaltmaz. Birçok kişi albüme katkıda bulundu.

Elektroakustik ortamı tercih etmemin sebebini şöyle anlatabilirim. Uzun yıllar boyunca çeşitli çalgı topluluklarında hem icracı hem de kompozitör olarak faal oldum. Bu süre içerisinde asıl ait olduğum yerin elektroakustik ortam olduğunu fark ettim. Bu albümden başka yayınlanma sırası bekleyen dört albümüm daha var. Bununla başladım çünkü en çok bu müziğe mesai verdim. Daha sonra oda müziği, tiyatro, film ve piyano müziklerim albüm olarak yayınlanacak.

Burcumu sordunuz, kova burcuyum, çoğu insan sizin gibi bunu merak etmez, daha çok albümdeki parçaların adlarının nereden geldiği merak edilir ve sorulur. Siz en çok hangi adı merak ettiniz?

Ben en çok "*Beynini Patlatırım*" ve "*Bush!agamemnon*" adlarına takılmıştım. "*Uranüste bir Satürnlü*" de ilgimi çekmişti çünkü Türkiye'de jazz ile uğraşmak bu tanıma girer diye düşünüyordum. Bence albümdeki parçaların isimlerinden onların birer tiyatro oyunu müziği olduğunu anlamak çok zor değildi. Ayrıca albümü dinleyince ayaklarım suya ermiş ve hiçbir tanesinin sırtınızı dayayıp gözlerinizi kapatıp dinleyebilerek hayal kurabileceğiniz şeyler olmadığını fark etmiştim. Tam aksine albümdeki tüm parçalar yaşamımızdaki zıtlıkları, sonsuz çelişkiler ile dolu bir dünyayı anlatan ve onlar hakkında farkındalık yaratmayı amaçlayan müziklerdi. Alper'e ne düşündüğümü söyledim ve konuşunca onun da benimle aynı düşüncede olduğunu gördüm.

Tanımlarınızın altına hiç tereddüt etmeden imzamı atarım, feci bir çağda yaşıyoruz, nefes alıp veren her insanın bu duyguları yaşaması şaşırtıcı olmazdı. Benim müzik dışında siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler lisansım var. Bu müziklerin gerçek hayatta yaşananlardan ne derece yoğun etkilendiğin-

boşlukta dalgalanan fuar standı...

Altında her tür ürünün sergilenmesine

olanak veren, sınırsız bir tasarım

Isısan Buderus, Gea, Daikin , Sodex 2008, İstanbul

ECA Serel, ISH 2007 Frankfurt

Kütahya, Unicera 2008, İstanbul

REMAR

Hoşdere Köyü Mevkii,Isıso Sanayi Sitesi U 2 Blok No15 34500 Bahçeşehir, Büyükçekmece-İstanbu

MİMARLIK DEKORASYON LTD.ŞTİ. Telefon. 0212 623 01 73 pbx Faks. 0212 623 01 82 info@remar.com.t

www.remar.com.t

den haberdarım. "21. yüzyılda sarsılan toplumlarda müzik konusunda doktora tezim de var. Müziğin sadece eğlendirici bir şey olmadığını ve onun toplumsal bağlarını derinden hisseden gruptan bir insan olarak bu sarsıntıyı ifade etmeyi kendime bir misyon olarak edindim. Tüm müzikler eğlenceli olmak zorunda değil. Örneğin jazz müziğinde de Albert Mangelsdorff, Cecil Taylor ve Gill Evans gibi müzisyenlerin müzikleri de şekermeşrep şeyler değiller. Stravinsky'e bayılırım, onun müzikleri de böyledir, İlhan Mimaroğlu benim pirimdir, piyanomun tepesinde onun resmi asılıdır. Bu insanların hepsi belli mücadeleleri bağırarak çağırarak değil yapıtlarıyla vermiş insanlardır. Ben kendimi de bu geleneğin uzantısı olarak görüyorum.

Elekroakustik ortam geleneksel çalgılarla elektronik ortamın bir arada bambaşka, daha güçlü ve daha organik bir yapı hedeflediği bir şeydir. Benim için en önemli enstrüman elektro akustik ortamdır. Bildiğimiz geleneksel enstrümanları alışıldıkları bağlamların ötesinde konumlandırmak için iyi bir zemin sunar. Ortaya geleneksel enstrümanların elektroakustik ile organik iletişiminden oluşan bir müzik çıkar. Bu bambaşka dili ve retoriği olan bir müziktir, bunu öğrenmek için de herhangi bir müzik aletini öğrenmek için gereken kadar çalışma zamanı harcamak gerekiyor. Yoksa güncel diye elektronik müziğe el atan arkadaşlarımızın hali ortada. Bu "keman ne güzelmiş, biraz da ben tıngırdatayım" demek kadar çiğ bir şey, bir gaflet.

Alper öyle müzikten dünyalığını doğrultmuş bir adama benzemiyordu, dinlediğim albümü kaç kişinin merak ve iştah ile alabileceğini kafamdan hesapladım, dünyalığı doğrultmanın öbür dünyaya kaldığı çok aşikardı. Ona hedefinin ne olduğunu sordum.

Cevap verdi: *"Bu müzik az, öz ama doğru bir insan kitlesine ulaşsın istiyorum."*

Tam cümlesini bitirmişti ki telefonu çaldı ama bir tuhaf çaldı, Nokia müziğine hiç benzemiyordu, hemen kafamdan geçeni anladı ve açıkladı:

Gil Evans'ın Out of the Cool albümünden bir melodi bu, Gill Evans'a bayılırım.

Bugünkü yaygın anlayışa göre zengin bir insan değilim ama çok zengin bir hayatım ve çok iyi insani ilişkilerim var, hayatın orasında burasında bazı yerlere sokuşturmuş olduğum çomaklar var, koskoca bir kuşağın bana "hocam" demesi, ayrıksı ürünlerle tanınıyor olmak, bildiğimden şaşmadan, slogan atmadan çok politik bir duruş sergilemekten dolayı memnunum.

Karşımda oturan adam artık o asansörde şarkı söyleyen insan değildi o sanki içeri gitmiş ve yerine çok ciddi bir adam gelmişti:

Ben her zaman her yerde şarkı söylerim. Bana göre Türkiye'nin en iyi komedyeni Şener Şen'dir, aynı zamanda da dostumdur. Ama Şener Şen dünyanın en ciddi ve en çalışkan insanlardan birisidir. İşinde müthiştir. Ben de çok ciddi bir insanım, çalışırken kendimi unuturum, ama bu benim fena halde eğlenmemi ortadan kaldırmaz. Hem okulun en ciddi hocasıyım hem de koridorlarda öğrencilerle top oynayan, sohbet eden hoca benim.

Bu sefer gülmeye başlamasından cesaret alarak ona daha dünyevi şeyler sormaya başladım, hangi takımı tutuyordu, ne yemek yemeyi seviyordu, şaşılası şeyler söyledi:

Ben fanatik bir voleybol izleyicisiyim, futbolla alakam yoktur, her ne kadar şimdiki halini tasvip etmiyorsam da 30 yıldan beri Eczacılı'yım. Günde 20 saat Çin'de yapılan olimpiyatları televizyondan seyrettiğim olmuştu. Futbol şahane bir spor bunu yadsımıyorum ama benim sevdiğim futbolu anlamak için İngiltere 2. veya 3. ligi hakkında bilgili olmak ve izlemek gerekiyor. Daha yiyeceğim çok fırın ekmek var ama Ay taşı dışında her şeyi yerim, tipim göstermez ama benim kadar gırtlağına düşkün insan azdır. Atalarım Trabzonlu ama ben doğma büyüme Kadıköylü'yüm. Patlıcan yemeklerine bayılırım, Uzakdoğu Asya yemeklerinde iddialıyım. Bir dönem bunları yemekten bizim evde çatal bıçak kullanılmadığını fark ettik, çok sağlıklı beslenirim, çayı şekersiz içerim, zeytinyağını sabah aç karnına çay bardağı ile içerim, un, tuz ve şekerden uzak dururum, kahve içmem, çikolata yiyeceksem bitter olanını tercih ederim. Evde her zaman 20-30 çeşit çay bulunur.

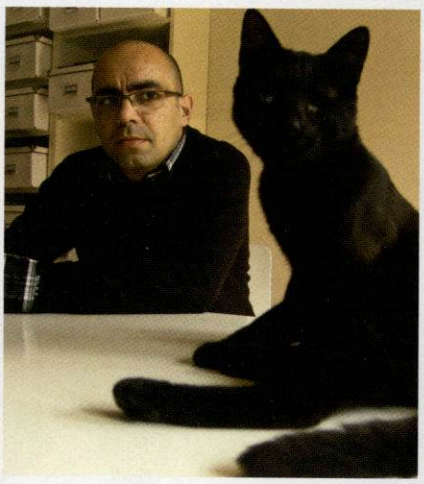

Alper'in bu yaşantısı doğal olarak yaptığı müziğe de yansıyor:

Tutarlı yaşamaya çalışıyorum, müziğim de her türlü eleştiriye açıktır, içinde bir dirhem yalan yoktur. İddialıyım, Gandi ekonomisi anlayışı ile müzik yaparım, üç enstrümanın yaptığını iki enstrüman yapabiliyorsa az olanını tercih ederim. Benim müziğim sade ve yoğundur, kolay tüketilecek bir şey değildir. Oldum olası çok mutlu olduğumu iddia ederim ve müziğime de bu mutluluk yansır. Jethro Tull'un bir şarkısında şu sözler vardır: "hüzünlü şeyler söyleyip insanları mutlu etmek kolay iş değildir". Benim müziğimde biraz bu kavram yani kültür içinde müzik, müzik içinde kültür vardır. Kültür ve yaşam pratikleri olmadan bir müziğin bana bir şey söylemediğini, benimle aynı anlayışta olan insanlara bir şey söyleyemediğini biliyorum. Ben ciddi bir kültür oburuyum. Evimde çok kitap, çok plak vardır. Cihangir'de AK Müzik'n yeni bir dükkanı açıldı, orada vitrinde duran org benimdir. Jazz kökenli olmaktan çok memnunum, değişik bir yoldan müziğimi sürdürüyorum, tuhaf bir tromboncu olan Albert Mangelsdorff'un izinden yürüyorum, o kısık ateşte pişmeye devam ediyorum, piyano açısından Martial Solal'ın izindeyim. Cecil Taylor ve Thelonious Monk hayranıyım. Her sene değişik kulvarlarda konserler veriyorum. Türkiye'de doğru dürüst bir ensemble müziği olsun diye çok çaba sarf ediyorum. "Karınca Kabilesi" diye bir topluluğum var, ayrıca Alper Maral Multiphonic Ensemble adlı bir başka topluluğum var.

Hepimiz üç farklı insanızdır, kendimizi nasıl sandığımız bunun bir tanesidir. Alper bunu zaten anlatmıştı. Bir de başkalarının bizi nasıl gördüğü vardır. Alper hakkında bu konuda wikipedia da esaslı ip uçları buldum, bakın kim neler demiş:

"Alper Maral ve Karınca Kabilesi çağdaş müzik yapıtlarıyla Tiyatro Z Kafe bölümünde mikrofonsuz sıcak bir ortamda izlenebilir. Elektroakustik ağırlıklı ensemble yapıtları ve sahne müzikleriyle tanıdığımız öncü besteci Alper Maral, son yıllarda başta Yıldız Teknik Üniversitesi olmak üzere birçok akademik kurumda öğrenci yetiştirmeye; yayınları, seminerleri ve mutfağında yer aldığı Yeni Müzik festivalleriyle, yepyeni, bilinçli ve aktif bir müzikçi kitlesi kurmaya gayret ediyor. Kendisiyle çalışan, başta kompozisyon ve müzikoloji öğrencilerinden kurulu Yeni Müzik topluluğu "Karınca Kabilesi", bu programlarında usta Japon, Alman, ABD'li ve Türk bestecilerin öncü yapıtlarından Alper Maral ve öğrencilerinin, elektroakustikten müzik tiyatrosuna genişleyen bir yelpazede anlatı ve drama ağırlıklı müziklerine, ilgi çekici bir seçki sunmayı amaçlıyor. Alper Maral, sahne ve ekran müziği ağırlıklı bini aşkın yapıtı, müzik ve sosyal bağlamı ağırlıklı yüzü aşkın yayını; YTÜ, GSÜ, İÜ, Marmara ve İ. Bilgi Üniversiteleri başta, yürüttüğü kültür-baskın dersleri; katıldığı yurtiçi ve yurtdışı festivaller, performanslar ve aldığı ödüllerle pekiştirdiği meslek hayatıyla hep iletişim peşinde oldu. Hoca ya da ustası bildiği Ahmet Yürür, Leyla Pınar, İlhan Mimaroğlu, Mark Lindley ve Hans G. Schubert için "başımın üzerinde yerleri var" diyor. (H)"

"Derste, yok mu bana Stravinsky'nin bahar ayinini mırıldanacak, ben bunları ortaokuldayken dinleyip bitirdim arkadaşlar nolucak bu işler böyle diye çıkışan, akabinde kazık bir final ödevi veren, kocaman gözlükleri ve kimi zaman yeşil siyah güzel kazağıyla ortalarda dolanan, öğrencilerle koridorlarda futbol oynayan, alper 'abilik'le alper maral arasındaki ince çizgiyi her zaman koruyan engin kişi (allah allah ben bu adamı bu kadar severmiymişim? dedirten kişi)".

Üçüncü kişi gerçekte ne olduğumuzdur, onu çoğu zaman insan hiçbir zaman bilemez, ama ben Alper'e bakınca, onu dinleyince içindeki sıcak yürekli atom karıncayı hissettim, kendi müzik grubuna "Karınca Kabilesi" demek ancak gerçek bir karıncanın aklına gelebilir. Onu tanıdığıma çok memnun oldum. Ayrılırken bana söyleyecek son bir şeyin var mı diye sordum, vardı ve söyledi:

"Keşke doğru dürüst bir big band olsa da dinlerken şapkalarımız uçsa"...

Artık bu çağrıyı kim duyarsa...

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

İlk Renk, İlk Albüm, Güç Başar Gülle ile
Osmanlı Müziğine Farklı Bir Bakış:

Güneşin altında söylenmemiş söz yoktur... Acaba gerçekten öyle midir veya rahmetli "Art Appreciation" ve "Art Workshop" hocam sevgili Özer Kabaş ağabeyin dediği; *sanatta onda dokuz taklit edip onda bir yeni bir şey katabilmek gerçekten yenilik yapabilmek demektir* ifadesi doğrumudur?

Güç Başar Gülle'nin AK Müzikten çıkan albümü 'İlk Renk'i dinlediğimde aklıma bu iki söz geldi ve düşündüm, bu perspektiflerden bakarsam Güç Başar'ı nereye koyabilirim veya bir yere koymam gerekiyor mu?

Güç Başar Gülle'nin ilk albümü 'İlk Renk' Osmanlı - Türk Müziği kavramlarını temel alarak bu müziği bugüne ait bir anlayışla işliyor. Temel olarak Osmanlı - Türk Müziği'nin bugün de yaşadığını ve gelecek için belli açılımları olabileceğini göstermeyi amaçlayan bu 'ilk' albümde Güç Başar Gülle ud, Volkan Hürsever kontrbas ve Türker Çolak ise vurmalılar çalıyor. Biri dışında hepsi Güç Başar Gülle'ye ait olan eserlerin üzerinde hiçbir bilgisayar müdahalesi yapılmamış.

Albümle birlikte gönderilen bültenlerde Güç Başar Gülle albümünü şöyle anlatmış:

"Bu albümde temel aldığım müzikal birim ritimdir. Yapılan müzikolojik çalışmalar gösteriyor ki klasik Osmanlı-Türk müziği bestecisi beste yaparken ritmi bir kalıp olarak görür ve sesi bu kalıba dökerdi. Her ne kadar Osmanlı-Türk müziği kaynaklarından beslenmeye çalışsam da, Klasik Batı müziğinin ve jazz'ın süsleyici etkileri albümde kolaylıkla hissedilmektedir. Armoni kullanımından özellikle kaçındım. Türk müziğinin ihtiyacı olan şeyin Klasik Batı müziğinde ve jazz'da kullanılan armoni anlayışından çok, kendi dilindeki temel kavramların bugünün anlayış ve ihtiyacıyla tekrar değerlendirilmesi olduğunu düşünmekteyim."

Bizim sohbetimizde Güç'ten bu kavramı biraz daha açmasını rica ettim:

Osmanlı Türk Müziği ile ilgili olarak yaptığım bir araştırma sonucunda gördüğüm bir nokta beni bu albümü yapmaya yönlendirdi. Bu müzik gerçek kimliğini İstanbul'un fethinden sonra 1600-1900 yılları arasında buluyor, fetihten sonra hem doğudan hem de batıdan bir çok sanatçı İstanbul'a gelmiş ve orada önemli bir kültürel harmanlanma meydana gelmiş. Tabi bu harmanlanmayı meydana getiren birçok sosyal ve ekonomik faktörler de var. O devirde müzikte bir Osmanlı kimliği ortaya çıkmaya başlamış. O zamana kadar temel aldığımız en önemli kültür İran kültürü imiş ama bu zamanla değişmeye başlamış. Osmanlı müziğinin temelinde usul ve velvele dediğimiz ritmik kalıplar var. Aynı dönemde var olan Klasik Avrupa müziğinin temelinde ise armoni anlayışı idi. Ben bu temel farklılığı yakaladıktan sonra olaya değişik bir şekilde bakmaya başladım. 1850 yılından sonra 1900'lu yıllara kadar süren dönemde batılılaşmanın etkisiyle biz Osmanlı Türk Müziğinin bu temel noktasını kaybedip müziği çok seslilik ve armoni üzerinden düşünmeye başlıyoruz. Ben çok sesliliğe karşı değilim ama bizim kendi yaptığımız müzikte ritimi temel almamız gerektiğini düşünüyorum. Bu olmazsa temel fonksiyonu ritim olan bir müziğin içerisine armoni yerleştirmek ters oluyor, müzik temel anlamını yitirmeye başlıyor. Ben buna nasıl bir alternatif konulabilir diye düşünmeye başladım. Bu yüzden de albümde mümkün olduğunca armoniden kaçınmaya çalıştım ve ritmik öğelerle de çok renkli bir müzik yapılabileceğini ortaya koy-

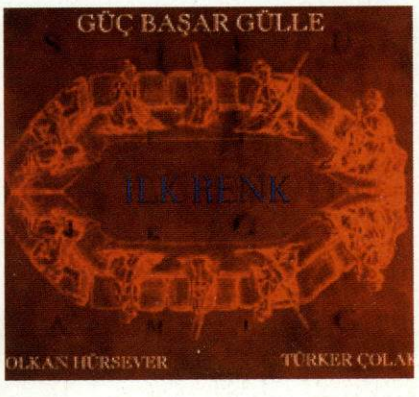

dum. Albüme nasıl tepkiler aldığını ise şöyle anlattı:

Türkiye'de hangi müzik kesimden insanlar olursa olsun insanların ortak noktası "evet biz bu müziği biliyoruz ama içinde bilmediğimiz çok şey var" oldu. 1900'lerde Osmanlı Türk Müziği etkisini kaybetmeye başlayınca biz o müziğin geçmişi ile ilgilenmeye veya ona benzer çalışmalarla dünyamızı kurmaya başladık. Ben 2010 yılında kafamdaki jazz ve klasik müzik tınılarını Osmanlı Türk müziği zemininde nasıl ortaya koyarım, geçmişin müziğin algısını günümüzde yeni bir platformda nasıl daha iyi yürütebilirim diye düşünmeye başladım.

Madem en temel faktör ritim, ben de kendi müziğimin zeminini ritim üzerine kurmaya karar verdim. Klasik Batı müziğinde perküsyonun gelişmesinde Osmanlı müziğinin çok ciddi bir etkisi olmuş, örneğin bizim kös orada timpani haline dönüşmüş. Ama biz o müziği hiçbir zaman Osmanlı müziği olarak dinlemiyoruz, klasik batı müziği olarak dinliyoruz çünkü esas olan zeminin ne olduğu. Aynı şey jazz müziği için de geçerli, Miles Davis ve Gil Evans'ın ortak projelerindeki en ortak etki Debussy Ravel dönemindeki ortak empresyonist anlayıştır, bu o müziklerde çok baskın olarak hissedilir. Ama biz ona jazz diyoruz.

Türker Çolak, Volkan Hürsever, Güç Başar Gülle

Güç 1977 doğumlu, Terazi burcu, Ağrılı ve kendi tabiriyle Anadolu Kültürü ile büyümüş bir insan. 2001 yılında Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun olmuş. Üniversite yıllarında klasik ve Flamenko gitar çalışmalarına Safa Yeprem ile başlamış ve bu dönemde verdiği resitallerde kendi kompozisyonları dışında Flamenko ve klasik gitar repertuarından seçkin örneklerini sergilemiş Üniversite eğitiminin ardından İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Konservatuarı'nda başladığı yüksek lisans öğreniminde Mutlu Torun ile Türk Müziği formları ve ileri ud teknikleri, Nevzat Atlığ ile Türk Müziği repertuarı ve Nail Yavuzoğlu'yla teori çalışmaları yaparak 2004 senesinde mezun olmuş.

2004 yılında girdiği Berklee Müzik Okulu'ndaki dört senelik Jazz Kompozisyon Bölümü'nü iki senede tamamlamış. Bu süreçte Bruce Bartlett ile jazz gitar, Ken Pullig, Dick Lowell ve Greg Hopkins ile jazz kompozisyon, Jackson Shultz ve Scott Free ile aranjman teknikleri üzerine çalışmalar yapmış. Boston'da yaşadığı dönem içerisinde Harvard Üniversitesi'nde kendi eserlerini de içeren bir klasik gitar resitali vermiş. UCLA, George Washington University, MIT, Rice University gibi Amerika'nın birçok üniversitesinde gerçekleştirilen konserlerde gitarist ve udi olarak çeşitli gruplarla birlikte yer almış. Berklee Müzik Okulu'nda Türk Müziği üzerine workshop düzenlemiş. Leo Blanco, Bruno Raberg, David Fiuczynski, Tiger Okoshi gibi önemli jazz müzisyenleriyle çeşitli projelerde aynı sahneyi paylaşmış. 2006-2008 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nde (MIAM) Dr. Michael Ellison ve Reuben de Lautour ile Klasik Batı Müziği Kompozisyon ve Teorisi çalışmış.

Bir Anadolu gezisinden sonra Osmanlı Türk müziği üzerine çalışmaya karar vermiş. Müziğe Haliç Üniversitesi Türk musikisi konservatuarında öğretim görevlisi Mutlu Torun'un desteği ile başlamış ve gene Torun'un desteği ile Osmanlı Türk müziğine yönelmiş. Halen bu yolda ilerliyor ve ona peki şimdi nereye doğru ilerliyorsun dediğimde ise şu cevabı veriyor:

Kendi kimliğimi ve kişiliğimi ortaya koyma yolunda ilerliyorum. Bunu müzik alanında yansıtmaya çalışıyorum.

Güç henüz bekar, evlenmeyi düşünüyor, ona "bunu yazabilir miyim*" diye soruyorum gülerek "evet" diyor, bekar Jazz Dergisi okurlarına sosyal bir hizmet olarak bu bilgiyi de vermek isterim. Okurlarımızın mutluluğu için elimizden gelen her şeyi yapmak isteyen bir dergiyiz biz.

Sohbet derinleştikçe ve albümü dinledikçe aklımda oluşan soruya sıra geliyor ve Güç'e soruyorum: Sence Türk Jazz'ı diye bir şey var mı? Onun cevabı ise daha geniş bir açıdan geliyor:

Sadece müzikte değil daha birçok konuda henüz yeterince özgün bir döneme geçemedik. Futbolda da, sanayide de aynı sıkıntıyı yaşıyoruz. UEFA kupasını almış bir ülke için bugün aynı kupayı alabilmek şimdi bir hayal oldu. Şu an sanayide "copy and paste" dönemini yaşıyoruz. Başka bir şey yapmıyoruz, halbuki bir çocuk önce babasını taklit eder sonra kendi benliğini bulur. Ben bu çalışma ile birlikte Osmanlı tarihine de çok yoğun olarak girdim. Toplumsal olarak çok travma yaşamışız, bir çok zorluk yaşamışız ve kimlik bunalımına girmişiz. Böyle olunca da sadece simgelere sığınmışız, herkes bazı simgelere sığınmış. Muhafazakar kesim Osmanlı simgelerine sığınmış, ama onu bugüne taşımak için hiçbir çaba olmamış. Çağdaş olarak kendini tamamlayan kısım ise batının simgelerine sığınmış. Üretim alanında orjinaliteyi ortaya koyabilecek bir zemin henüz oluşmadı. Belki de önce şimdiye kadar yapılan şeylerin tüketilmesini beklemek lazım. Benim için siyah veya beyaz diye bir anlayış yok, hiçbir şeyi iyi veya kötü diye nitelendirmem. Mesela bir Türk Beşlileri diye adlandırılan besteciler vardı, yeni bir şeyler yapmayı denediler, iyi ki de denediler, belki de onlar bu denemeleri yapmasa idiler ben de bu albümü yapmış olmazdım. Onların çalışmaları benim için bir zemin hazırladı. Bunları aşınca Türkiye'de kendi jazz müziğimizi, sinemamızı, tiyatromuzu yapacağız. Şunu da söylemek isterim, orijinal olmak için ille de Osmanlı ile ilgili bir şeyler yapmak gerekmiyor. Bir jazz triyosunda Türk Jazz'ı oluşabilir, türkülere sığınılmadan da kişilikler ortaya konulabilir. Malzemenin niteliği değil ona nasıl yaklaşıldığı önemlidir, şu an bu anlayışla bir şeyler ortaya konulmuyor, hala herkes bir takım simgelere sığınıyor. İnsanlar müziği karşılarına alıp benim bu malzeme ile derdim nedir, ben gerçekten ne söylemek isterim diye düşünmüyor. Ben kendi hesabıma kendimle yüzleşiyorum ve hesaplaşıyorum. Türk Jazz'ının oluşması için müzisyenlerin de dinleyicilerin de kendileri ile hesaplaşması gerekiyor.

Bu yazının başında sormuştum kendime acaba güneşin altında söylenmemiş söz var mıdır diye, Güç ile konuşunca belki de bir şeyler hala kalmıştır diye düşündüm.

Özer ağabeyi düşününce ona hak verdim, sanatta ondan bir yenilik yapabilmek yenilik yapabilmiş olmaktır, üstelik Güç'ün ortaya koyduğu şey bu oranı da artırmış gibi gözüküyor. Güç Başar'ı bir yere koymaya gelince onu yakın takip edilecek ilginç müzisyen arkadaşlar listesine koydum bile.

Son söz ise basın bülteninden geliyor:

Osmanlı – Türk müziğinin bambaşka bir bakışla yeniden doğuşuna tanık olmak için 'İlk Renk'e kulak verin!

Can Ergelmiş
canerge@hotmail.com

Tuluğ Tırpan ve...

Fotoğraf: Zuhal Focan

"Tüm bunları nasıl yazacaksın?" dedi Tuluğ Tırpan ayağa kalktığımızda. Ben de, "Merak etmeyin, ucundan tutarım elbette, ortaya çok güzel bir yazı çıkacak" derken bir an için düşündüm: "Hakikaten, o kadar çok şey konuştuk ki... Çok güzel bir sohbet oldu, gerçekten çok derin konulara değindik. Bu süre boyunca sadece müzik yapan birisiyle değil, aynı zamanda düşünen ve gerçek anlamıyla kendi felsefesi olan birisiyle konuştum. Ama yine de, yine de nereden başlayacağım yazmaya?"

Sohbetimizin en etkileyici hikayelerinden biriyle başlamak, oradan başa dönmek, sonra da aralıklarla Tırpan'ın etkileyici düşüncelerine yer vermek, müziği yeniden yorumlamak, müzikle, jazz'la ilgili bildiklerinizi sorgulatmak, sizleri düşündürmek ve daha çok düşündürmek istiyorum. Önce Tırpan'dan kısa bir anekdot...

Hayat, jazz gibidir.

Hayat, aynı jazz gibidir. Hayatın, ne zaman ne getireceğini bilemezsiniz ve zaman zaman emprovizasyon yapmanız gerekir.

Yıllar önce, Fransa'ya, Orlianne'a *20th Century Piano Competition* isimli bir piyano yarışmasına katılmak için gittim. Paris'ten Orlianne'a trenle geçecektim, ancak ilk treni kaçırmıştım. Tren istasyonunda bir sonraki trenin gelmesi için beklemeye başladım, iki saat kadar vakit geçirmem gerekiyordu.

Sigara içiyorum o zamanlar... Yaktım bir sigara bekliyorum. Elimde de James Joyce'un *Portrait of the Artist as a Young Man* kitabı var, onu okuyorum. 23 yaşında falanım. O dönemler seyahat etmeyi çok severdim, adeta bütün dünya benimdi...

Yanıma, elinde bir şişe şarapla yaşlı bir adam geldi. "Ne güzel sigara içiyorsun, bir tane verir misin?" dedi. Ben de "Tabi, ama sen de bana şarabından biraz vereceksin." diye karşılık verdim. Ardından gittim bir plastik bardak aldım, o bana şarap ikram etti, ben de ona bir sigara uzattım. Adam keyifle sigara içerken, kendini tanıttı. Kolombiyalıymış, hatta Gabriel Garcia Marquez'in kuzeniymiş. Başta inanmadım, palavra atıyor sandım, ama bana birlikte çekildikleri fotoğrafları gösterdi. Gerçekten de kuzeniymiş. Bir dönem Fransa'da, İsviçre'de yaşamış, yıllarca simültane tercümanlık yapmış.

"Paris'te ne yapmaya geldin?" dedim. O da bana hiç unutamayacağım şu cevabı verdi:

"Geçmişin ayak izlerini bulmaya çalışıyorum. İlk aşık olduğum kızın evine gideceğim."

Meğerse adam pankreas kanseriymiş. Zamanında Paris'te en güzel zamanları geçmiş, gençliğini burada yaşamış. Şimdi de o günleri yeniden yaşarcasına hatırlamak istiyormuş.

Yaşlanınca, hele de ömrünün sonuna geldiğinin farkındayken, geçmişi hatırlamak kadar kalp parçalayan bir şey yok. Benim de kalbim parçalandı... Ben anlattım, o anlattı, iki saati boyunca konuştuk ve ben de trenim gelince Orlianne'a doğru yola çıktım.

İlk treni kaçırmasam, ya da o adamdan korksam, çekinsem belki de dünyanın en keyifli sohbetlerin birini kaçıracaktım. Ama şöyle bir şey de var; gençken insan, hem kendine, hem de diğer insanlara karşı çok daha açık oluyor. Ancak büyüdükçe, yaşlandıkça tuhaf bir koruma mekanizması geliştiriyor. Bir alışkanlık haline geliyor insanlardan uzaklaşmak, araya bir mesafe koymak. Bir kişiyle yaşanan sorunlardan dolayı, bu sefer başka insanlarla kurulan ilişkiler soğuklaşıyor, donuklaşıyor. İnsan daha da güvensizleşiyor zamanla.

Evet, hayat gerçekten jazz gibidir. Zaman zaman doğaçlama yapmanız gerekir.

My Green Color

Tuluğ Tırpan'ın, 2007 yılında kaydettiği albümü *My Green* Color, henüz birkaç ay önce Türkiye'de Pozitif etiketiyle yayınlandı. Müzisyenin ikinci jazz albümü olan bu kayıtta, Tırpan'a basta Juan Herreros Garica, davulda ise Antonio Sanchez eşlik ediyor.

İlk jazz albümü *My Red Color*'dan sonra kaydettiği *My Green Color*, çoğunlukla Tırpan'ın bestelerinden oluşuyor. Ancak, müzik yolculuğunda kendisine ilham veren bestecilerin eserlerini de kendi üslubuyla, kendi anlayışıyla yeniden yorumlamış. Tüm parçalarda ciddi bir dinamizm göze çarpıyor; güçlü bir ekip ruhu, orijinal besteler ve gerçek bir virtüözite saklı. Albümdeki sürprizlerden bir diğeriyse, şahane vokaliyle iki parçada yer alan Sertab Erener.

Tekrar Tuluğ Tırpan' a kulak verelim, bize albümün hikayesini anlatsın.

My Green Color'daki tüm parçaları evliliğimin ilk yılında yazdım. O yüzden albümün adı *My Green Color* oldu. Çünkü yeşil, benim için kök salmayı da ifade ediyor.

Türkiye'ye yeni taşındığım dönemlerdi; yaklaşık üç yıl önce... Gelir gelmez yüzlerce CD aldım; sürekli Türk müziği dinliyordum. O yüzden ister istemez *My Green Color*'da doğu etkisi açıkça hissediliyor. Aslında albümdeki Türk ezgileriyle dokunmuş eserleri yazarken, albümü yurtdışındaki festivallere gönderdiğim zaman, beni nereye konumlandıracaklarını da bilsinler istedim. Ben de o yerden mutlu oldum ve belki de bu yolda devam edebilir, daha sonra prepared piyano'yla bile ilgilenebilirim. Yani Erkan Oğur'un gitarda girmiş olduğu dünyalara piyanoyla girmeye çalışabilirim. Bunu da ancak zaman gösterecek.

Bu albümün fikrinin oluşmasında, Trilok Gurtu'yla çalışmaya başlamam çok önemli bir rol oynadı. Kariyerim boyunca çok iyi hocalarım oldu, Trilok da bu hocalarımın en iyilerinden biri kesinlikle. Onun bir şekilde ders vermesine gerek yok; sadece birlikte çalmanız fazlasıyla yeterli.

Trilok'la duo konseri çaldıktan sonra, bambaşka bir dünyaya girdim. Çünkü o, birlikte çaldığı müzisyeni öyle bir yere konumlandırıyor ki, bir daha aşağıya inmek çok zor oluyor. Enerji seviyesi çok yukarılarda, yaratıcılık bambaşka bir yerde... Sonra da başka şey çalmak istemiyorsunuz, hep onu çalmak istiyorsunuz. Ağzınıza bir parmak bal çalıyor, sizden başka da bir şey istemiyor. Chick Corea'yı, Herbie Hancock'ı, ya da John McLaughlin'i artık çok daha iyi anlayabiliyorum. Onlar öyle bir ligdeler ki, bir daha oradan inemezler. Bu enerji, bu yaratıcılık, bağımlılık yapıyor resmen. Gerçek anlamıyla kariyer de o ligde kalabilmek, o ligde var olabilmek. Ancak, orada süper star olmanıza gerek de yok, o dürüstlükle, o enerjiyle kendi dilinizi yaratabilmeniz yeterli. O da bu işin son noktası...

İşte böyle bir müzisyenden aldığım enerji, ilham bu albümün fikrini geliştiren güçtü. Juan ile Antonio turnelerinin arasında Berlin'den geldi, ben de İstanbul'dan gittim; kaydı Viyana'da gerçekleştirdik. Geldiğimiz gün stüdyoya girdik, yalnızca soundcheck yaptık. Davula, basa baktık; piyanonun da akordu yapıldı. Sonra o kadar yorulmuşuz ki, provayı enstrümanlar olmadan, sadece elimizde notalarla, solfej yaparak tamamladık.

Ertesi gün, bütün albümü kaydettik ve çıktık. Antonio Sanchez ile çalmak bambaşka bir duygu. Antonio'nun albümde bulunmasının en büyük avantajı, ikinci ya da üçüncü take'ten sonra bir kez daha çalmak istediğinizde, sizi durdurması ve "Bu tamamdır, bundan daha fazla bir şey çıkmaz." demesi. Yani, sizi yoracak ve başka parçaları daha kötü çalmanıza sebep olabilecek anlamsız, gereksiz çabalar içine girmenize kesinlikle izin vermiyor.

Antonio, gerçek bir Robin Hood, elmayı bir atışta vuruyor. Bir solo çalıyor, başka çalmıyor. Çok iyi bir davulcu; çok farklı bir çevreden, biraz önce bahsettiğim şampiyonlar liginden geliyor. Pat Metheny, Steve Swallow gibi müzisyenlerle çalmış. Aynı zamanda çok da iyi bir piyanist ve bu da davulu çalmasına sirayet etmiş. Davulu da vurmalı çalgı gibi değil, adeta piyano gibi çalıyor.

Antonio'nun etkileyici bir tutarlılığı var. Parçanın sonuna kadar sizi getiriyor, ana fikirden hiç bir zaman kopmuyor, ortalığı dağıtmıyor. Özellikle böyle bir müzikte, böyle bir davulcuyla çalışmak çok doğru olmuş benim için. Sizi hep o çanağın içinde tutuyor ve otoritesiyle müziğin doğru yerden uzaklaşmasına izin vermiyor. Mesela bir snare çalmasıyla hemen hizaya geliyorsunuz.

Juan da son derece melodik müzisyen. Hepimiz birbirimizi dinleyen, dinledikçe anlayan insanlarız ve zamanla, çaldıkça aramızda acayip bir dinleme oluştu. O yüzden de bu yaptığımız, jazz trio'dan başka bir noktaya, oda müziği boyutuna geldi.

Tuluğ Tırpan, şimdiye kadar Avrupa'da yayınlanan ve büyük ilgi gören albümler kaydetti. Liszt ve Mozart kayıtları, Klasik Batı Müziği alanındaki virtüözitesini açıkça yansıtır nitelikteydi. Orijinal fikri tüm spektrumdaki renkleri kaydetmek olan sanatçı, *My Red Color* ve *My Green Color* ile başladığı yolculuğa, şimdilik bir albüm daha eklemek istiyor.

Onu da bu sene kaydedeceğim: *Blue Color*. Şimdiye kadar herkese *Purple* diyordum, ancak şu anda *Blue* olacağını düşünüyorum.

Viyana'dayken, eski ev sahibimle birlikte Albertina Müzesi'ne, bir empresyonistler sergisine gitmiştik. Son derece ilgi çekici olan bu sergide, empresyonizmin yükseldiği dönemde Paris'te yaşamış, ancak meşhur olmamış, başka milletlere mensup, Japon, Hintli, Amerikalı sanatçıların eserleri yer alıyordu. Bu sanatçılar, bambaşka geleneklerden gelmiş, ancak oradaki kültürü ve hissi absorbe etmiş insanlardı ve bu hissiyatlarını eserlerine kendilerine has bir şekilde yansıtmışlardı. Oradaki bu eserleri görünce, birden bire o gri hava, benim için güneşli, harika bir hava haline geldi. Resmin de böyle bir gücü var işte.

Bu sergide, renk teorisiyle ilgili bir şey dikkatimi çekti: Kırmızı, yeşil ve maviyi hızla çevirdiğiniz zaman bu renk yumağını beyaz olarak görmeye başlarsınız. Ben de böyle bir renk teorisini izlediğime göre, o zaman bir sonraki albümünün mavi temalı olması gerektiğini düşünmeye başladım.

My Green Color, çok iyi bir albüm. Birbirinden dinamik, ilham verici eserlerden oluşuyor. Tüm parçaların hikayesine değinmemiz mümkün değil, ancak benim en çok dikkatimi çeken birkaçından bahsetmeden geçemeyeceğim. Bu parçalardan biri *Diba*, Tuluğ Tırpan'ın yeğenine ithaf ettiği ballad.

Her ailede, zamanla yaprak dökümleri başlıyor ve bu yaprak dökümleriyle beraber, sonbahar mevsimi, kış ayları tuhaf bir hal alıyor.

Hava karardığında, soğuduğunda insan kendini ayrı bir hüzün aleminde hissediyor. Ancak böyle bir dönemde, bir bebeğin doğumu kadar mucizevi bir şeyin olmadığını idrak etmek mümkün olabiliyor.

Aileye gelen yeni bir çocuk, inanılmaz bir yenilenme, inanılmaz bir taze hava getiriyor. Sanki sizlere öbür taraftan bir mesajla geliyor. O çocuğu gördüğünüzde, yeniden mucizelere inanmaya başlıyorsunuz. Bu mucizevi anı kutlamak için de, elbette ona şarkı yazmak gerekiyor.

Bir sürü insanı kaybettik, onlar da bize onu gönderdi; elbette onun için şarkı yazacağım. Harika bir enerji, harika bir duygu bu...

Kendi bestelerinin yanı sıra, Türk Sanat Müziği formunda iki esere de yer vermiş Tuluğ Tırpan *My Green Color*'da: *Bozlak* ve *Amed Nesim-i*. Bir Atilla Özdemiroğlu bestesi olan *Bozlak*, Demir Demirkan'ın yazdığı, yalın ve derin melodilerle bezenmiş bir intronun ardından Sertab Erener'in vokaliyle Nihavend makamında devam ediyor.

Amed Nesim-i ise, Abdülkadir Meragi tarafından yazılan, benim çok sevdiğim bir Klasik Türk Müziği eseri. Sertab Erener'in vokali Rast makamındaki bu eserde de tek kelimeyle büyüleyici. Türk Müziği'ne özel tavırla, Batı soundunu bir potada eriterek bu parçayı yorumlayan Erener'in vokallerinin daha da anlam kazanması ve parçanın hakkıyla yorumlanabilmesi için eser orijinalinden daha ağır bir tempoda yorumlanmış.

Aslında bu parçalar, Türk Müziği dağarcığı içinde piyanoya daha rahat uygulanabilinen eserler arasında. Ama yine de bazı mikrotonları piyanoda çalmak imkansız; bunu başarabilmek için de Sertab bizimle birlikteydi. Ben de özellikle sert eşlikler kullanarak çarpışmalar üretmeye çalıştım ki, Türk Müziğinin ruhunu farklı bir görüşle ortaya çıkarabilelim.

Bizim müziğimiz bambaşka bir anlama sahip. Batı müziğine baktığımızda, Klasik Müziğin de, jazzın da bir temayı alıp varyasyonlarla, ters çevrimlerle, armonik modülasyonlarla, sekanslarla, ayna teknikleriyle çeşitlendirdiğini görebiliyoruz. Yani küçük bir temayı alıp, onu geliştirip, başka bir yere götürüp, ardından da bir çözüme ulaştırıyor batı anlayışındaki müzik. Aynı bir film senaryosu gibi formu, hikayesi olan bir şey. Bizim müziğimiz ise hep küçük hikayelerden oluşuyor. Belki de bu toprakların müziğinin eleştirilebilecek noktası da bu.

Küçük hikayeler, ama derin. Bizim müziğimiz aslında yatay anlamda çok geniş değil, ancak derinlemesine indiğiniz zaman o kısa hikayelerin duygusal boyutu da bambaşka ve bize özgü. Bu yüzden de, Türk müziği batı üslubuyla yeniden ele alındığında, ortaya hem çok derin ve anlamlı melodilerin olduğu, hem de ince düşünülmüş ve farklı tekniklerle çeşitlendirilerek zenginleştirilmiş yapıtlar ortaya çıkabiliyor.

Aynı Velasquez'in dediği gibi "Kısa hikaye yazmak, nakavt ile maçı kazanmaktır. Romanla ise maçı puanla kazanırsınız." Aynen öyle bir şey...

Müzik, asla sadece müzik değildir.

Tuluğ Tırpan, Bilkent Üniversitesi Konservatuarı'nda aldığı eğitimin ardından gittiği Viyana Konservatuarı'nda bambaşka müzikal boyutlarla tanıştı, müzik kariyerini uzun yıllar Avrupa'da sürdürdü. Ve bugün burada, İstanbul'da yaşıyor. Birlikte geçmişe kısa bir seyahat gerçekleştirdik; Tırpan öğrencilik yıllarından, Avrupa'daki anılarından ve müzik kariyerinden bahsetti.

Bilkent'teki eğitim stili beni çok etkilemişti. O zamanlar İstanbul'da durum bambaşkaydı: Jazz çalanı okuldan atarlardı. Genel anlamda müzik enstitülerinde tuhaf, despot bir tavır vardı. Hiçbir zaman bu tavrı anlayamadım. Halbuki, o kadar çok etkileşim var ki Klasik Batı Müziği ile jazz arasında. Stravinsky jazz kulüplerine gidermiş, Horowitz'in en sevdiği piyanist ise Art Tatum'mış. Mesela Shostakovich jazz süiti... John Coltrane'in Tokyo konserini yeni müzikle ilgilenen, ancak çalanın Coltrane olduğunu bilmeyen birisine, Pierre Boulez'in solo tenor saksafon için yazdığı fantazi diye çalsam, ya da herhangi bir Pharaoah Sanders, Cecil Taylor kaydını dinletsem, son derece beğenerek, duyduklarının modern müziğin en şaşırtıcı ve büyüleyici yapıtları olduğunu bile söyleyebilir.

İnsan, müzikle ne kadar iç içe olursa, ama müziğin yanında başka sanat dallarıyla ilgili okur, araştırır, düşünürse üslubu da, müziği de, her şeyden ötesi dünyaya bakış açısı da değişiyor. Bu değişimin sonucunda, müzik, sadece müzik olmaktan çıkıyor.

İlk aldığım eğitim, Klasik Batı Müziği alanındaydı fakat hocam modern müziği çok severdi. Çok erken yaşta bana "Bela Bartok, Mikrokozmos" dedi, beni o dünyalarla tanıştırdı ve kulaklarım disonans, konsonans dilini öğrendi.

John Coltrane'in *A Love Supreme*'iyse beni çok etkileyen bir albümdür. O zamanlar açıkça hayrete düşmüş, kendi kendime "Bu nasıl bir şey" demiştim. Tabi ki Türkiye'de birçok genç gibi ben de bir zamanlar AC/DC, Pink Floyd, Jethro Tull, Emerson Lake and Palmer, Frank Zappa dinliyordum. Bunu yapmazsan ayıp olurdu zaten, değil mi?

Liseden sonra Mimar Sinan Konservatuarı'nda bestecilik okumaya başladım. O zamanlar Bilkent Üniversitesi yeni açılmıştı, orada çok esnek bir ortam vardı. Mesela Janusz Szprot yıllar boyunca Bilkent'te Klasik Batı Müziği öğrencilerine jazz doğaçlama dersi verdi. Ben de babamın yönlendirmesiyle Mimar Sinan'dan Bilkent'e geçtim.

En konservatif olması gereken yerlerden biri olarak düşünülebilen, Klasik Batı Müziği'nin Mekkesi olarak bile görülebilen Viyana Konservatuarı'nda da sözünü ettiğim son derece esnek ve özgür ortam mevcuttu. Burası jazz ile doğaçlamayla, etnik müzikle, farklı ritimler ve fikirlerle son derece barışık bir kurumdu. Benim hocam da bana bir kez olsun "Onu çalma, bunu çalma" demedi.

Müziğin standartlarını belirleyen insanın beyni ve ruhu. Sadece müziğin değil, hayatın standartlarını belirleyen de onlar zaten. Müzik aslında sadece çerçeve işlevi görüyor, onu sadece bir şeyleri yansıtmak, bir şeyler anlatmak için kullanıyorsunuz. O yüzden de benim hiç bir zaman yaşamımın odak noktası bu olmadı. Her zaman bir müzisyen olmaktan çok, bir düşünür olmayı tercih ettim.

Bilkent'teki hocam Martin Berkowski'yle çalışmaya başlayınca anladım ki, temelde hiçbir stil arasında fark yok. Liszt, Mozart, Beethoven, ya da Miles Davis... Açıkçası böyle bir usta ile çalışmak benim için çok büyük bir şans oldu. Viyana'daki zorlu ortamda da çok şanslıydım; beyni, algısı son derece açık insanlara denk geldim ve bu yüzden de hiçbir zaman kendimi bir şeyleri bırakmak ve yeni bir şeylere başlamak zorunda hissetmedim. Mesela bitirme tezimi, Franz Liszt ve John Coltrane üzerine yazdım. Birbirleriyle hiç alakaları olmayan, birbirlerini hiç duymamış ve duymayacak müzisyenlerin, son derece farklı gezegenlerde aslında ne kadar çok benzerlik taşıdıklarını, müziklerinin zamanla virtüoziteden spiritüeliteye değiştiğini, o değişimin müzikal yansımalarının nasıl birbirine benzediğini yazdım. Liszt'in de, Coltrane gibi dindarlaştıkça döneminin en agresif ve modern kişiliklerinden biri olduğunu anlattım. Ses halılarının, her ikisinde de aynı dönemde çığlıklarla, ton merkezinden uzaklaşmalarla kaplandığını gördüm. Elbette tüm bunları bilimsel bir düzleme oturtmak kolay olmadı, ancak son derece ilginç bir çalışma ortaya çıktı. Hatta ileride bir yarıda Liszt, diğer yarıda Coltrane çalacağım bir konser vermek istiyorum.

Benim için jazz esasında ortaya atılmış bir kavram. Nasıl felsefede Marx'in tarihsel materyalizmi, Hegel'in idealizmi, Foucault'nun güç kavramı vardır; Jazz doğaçlamada Levi Strauss'un *bricolage* kavramında olduğu gibi yorumcu -*bricoleur*- o anda etkileşim içinde olduğu müzikal fikirleri jazz yapısında yeniden üretiyor.

Piyanist de olma, müzisyen de.

Bunların tümünü, *My Red Color*'da bulabilirsiniz. Mozart'ın en sevdiğim aryalarından birinin trio için aranjmanı da var; Malcolm X için yazmış olduğum *X* de var; *Nihavend Longa* da var; *Turco Latino* da var.

Bu etkileşimlerin hiçbirini dışlamadım, bir noktadan sonra "Bir şey olmalıyım" diye uğraşmayı bırakıp, bir şeyler yapmak gerekiyor. Mesela Nisan'da Eskişehir'de Beethoven'ın Triple Concerto'larını çaldım. Şubat'ta Shostakovich

çaldım, önümüzdeki yıl ise Bach'ın Goldberg Varyasyonları'nı kaydetmek istiyorum.

Sonuç olarak her şeyi çalabilmek için iyi bir tekniğe ihtiyacınız var, bu kesin. O sistemli çalışma disiplini de bir tek genç yaşlarda oluşuyor ve klasik müzik eğitimi de size bunu sağlıyor. Kasların gerçek gelişimi, parmakların sınırlarının zorlanması, beyin – parmak koordinasyonu, iki elin koordinasyonu ancak böyle gelişiyor. Bunları kotardıktan sonra da teknik olarak rahatlıyor, ne isterseniz çalabiliyorsunuz.

Çok doğru. İnsan ne kadar yetenekli olursa olsun, tekniğini geliştirmesi şart ve teknik de çalışma olmadan, uzun saatler boyunca çalışmadan da gelişmiyor. Thomas Edison bunu çok güzel bir sözle ifade etmiş: "Deha yüzde bir ilham ve yüzde doksan dokuz terdir." Ama yine de önemli olan tekniği oturtup geliştirdikten sonra, ilerleme kaydetmek, bir sonraki boyuta geçmek.

Önce piyanist oluyorsunuz. Ancak sonra iyi bir hocaya denk gelirseniz, size "Aman, piyanist olma, müzisyen ol" diyor. Piyanoyu çalarken sadece piyano olarak değil, her notayı ayrı ayrı algılamanız gerektiğini, bir orkestra gibi görmeniz gerektiğini anlıyorsunuz. Onu da geçince, "Aman, müziği de unut, yalnızca resimlerle ilgilen" diyor. Ve sonraki boyut en zoru: "Aman, resmi de unut, müziği de unut, kendini de unut..."

Artık o noktadan sonra müzik de bambaşka bir algılama haline geliyor. Kendinizi bırakıyorsunuz, müzik akıyor. Kendinizi bir köşeye bırakıyorsunuz, 'ben' fikrinden uzaklaşıyorsunuz. Ben henüz o noktaya gelmedim, gelip gelemeyeceğimi de bilemiyorum.

Gerçek gurular böyle var oluyor. Sohbetimiz hep dönüp dolaşıp Coltrane'e geliyor ama buna Pharoah Sanders, Ornette Coleman, ya da Sonny Rollins'i de ekleyebilirsiniz. Özellikle Coltrane gerçek bir guru. Hiç bir zaman güzel çalmaya çalışmamış, hatta kötü bir tonu var. Ama artık öyle bir noktaya gelmiş ki, 'ben' fikrinden uzaklaştığı için, dinlediğinizde çok daha zorlayıcı, çok daha öte bir şey duyuyorsunuz. Ve bu da kelimenin tam anlamıyla paha biçilmez.

Coltrane'i dinledikten sonra teşekkür edeceksiniz ve daha iyi bir insan olma yolunda bir adım daha attığınız için mutlu olacaksınız.

Müziğin iyileştirici bir boyutu var, jazz çalmak insanı rahatlatıyor, doğaçlama yapmak da insanı özgürleştiriyor. Ancak beni jazz çalmak, klasik çalmaktan ziyade müzik üretme fikrine getiren de biraz önce bahsettiğim boyut. Beni heyecanlandıran, müzikteki spiritüellik ve teslimiyet.

Gözlerinle duyacaksın, kulaklarınla göreceksin.

Martin Berkowski derdi ki: "Gözlerinle duyacaksın, kulaklarınla göreceksin." Bunu ilk duyduğumda tam olarak ne demek istediğini anlamamıştım. Meğerse bana iki bin yıllık Zen felsefesinden bahsediyormuş.

Zamanla bu sözün barındırdığı hazineyi anlamaya başladım. İşte o zaman dev bir kiliseyi başka algılıyorsunuz, bir manzaraya baktığınızda başka algılıyor, Berlioz dinlediğinizde başka resimler görüyorsunuz. Mahler dinlerken, Coltrane dinlerken, Miles Davis dinlerken ise bambaşka... Müzik aracılığıyla ne mesajlar veriyor besteciler, ne biçim şifreler gönderiyorlar; "Biz bir şeylere uyandık, siz de uyanın" diyorlar sanki. Yoksa Stalin'i o dönemde bu şekilde eleştirebilen tek sanatçı olan Shostakovich bunu nasıl yapabilirdi? Tabi ki alt metinlerle, sembolizmle...

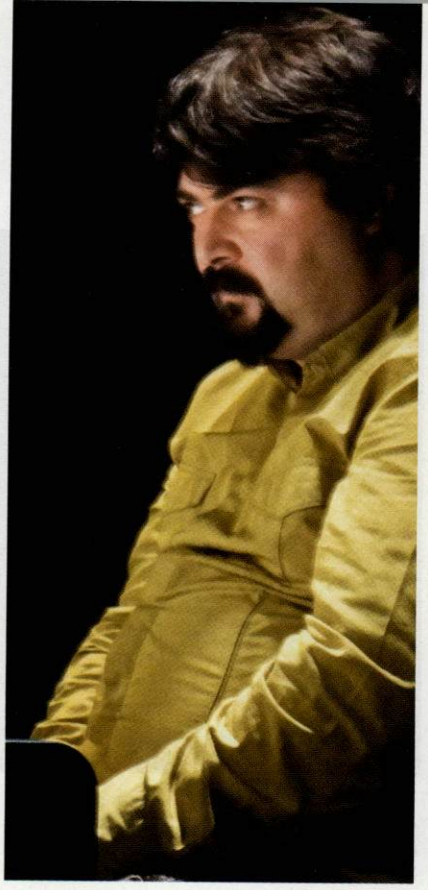

Aydın Esen de "Yazacaksın, ama çalmayacaksın" der. Bana söylediğinde de uzun süre düşündüm bunun üzerinde. Yani çalıyorsun; orada armoniler, binlerce fikirler olacak, ama bir kısmını çalmayacaksın, kendiliğinden duyulacaklar. Onlar üçüncü, dördüncü boyutlar... Dinleyicilerin algısını açmasını beklemek, onları özgür bırakmak lazım. Her şeyi yazmayacaksın, her şeyi çalmayacaksın, ama duyacaksın. Onu isteyeceksin yani, ama çalmayacaksın. Tuhaf bir şey belki bu söylediğim, ama öyle.

Müzik, artık kelimelerin bittiği yerde başlamıyor.

Müzikte kariyer yapmış olan ve yapmaya devam eden birisine sorulması gereken en önemli sorulardan biridir "Müzikten para kazanılır mı?" sorusu. Müzik endüstrisinin yeni bir yapıya bürünmeye başlamasıyla birlikte, değişen müzik ekonomisini irdelemek ve bir müzisyenin gözünden görmek, özellikle genç müzisyenlere yol gösterecektir. Tuluğ Tırpan'ın söyledikleri, müzisyenlerin, artık müziği sadece sanat olarak değil, bir iş kolu olarak görmesi gereken bir dünyada yaşadığımızı bir kez daha gözler önüne seriyor.

Artık "Ben böyle bir köşeye çekilirim, bütün gün evde çalarım. Üzerim sigara kokar, her yerde boş içki şişeleri... Beni ararlar ve çağırırlar, ben de hemen gidip çalarım." dönemi bitti. Pat Metheny, Joshua Redman, Kurt Rosenwinkel bile iş adamı gibi, web siteleri, Facebook, twitter üzerinden iletişim kuruyorlar, çeşitli projeler yapıyorlar, film müziği yazıyorlar. Bir müzisyen olarak konsantre olmanız gerekli, size gelen her teklifi ciddi bir şekilde değerlendirmeye almalısınız. Belki yüzlerce toplantıya katılacak, mektuplar yazacaksınız ve eğer şanslıysanız tüm bunların içinden belki sadece yirmi tanesi gerçekleşecek. Artık sadece bu tarz müzisyenlerin hayatta kalabileceğini düşünüyorum.

Jazz kariyeri yapmak mümkün. New York'a gidip, hard bop piyanisti olarak kariyer yapmak çok zor, çünkü o topraklarda bu notalarla büyümüş çok insan var. Ancak eğer nereden geldiğinizi güzel anlatırsanız o zaman daha anlamlı oluyorsunuz, dinleyicilerin zihninde kendinizi ve müziğinizi doğru bir yere konumlayabiliyorsunuz. Mesela bir Türk piyanisti olarak bir festivale katıldığımda, insanlar benim dünyamdan bir şeyler duymayı bekliyor. Seyirci de istiyor bunu, organizatör de. Bunu siz de ne kadar dürüst, ne kadar lezzetli yapabilirseniz kariyeriniz için o kadar iyi oluyor. Doğruya doğru...

Bu toprakların fikirlerini jazz combo ya da daha büyük grupların üstüne taşıyabilmek, anlatabilmek de beni en çok heyecanlandıran fikir. Şu anda Amerika'da yaşayan Mehmet Ali Sanlısoy bunu çok iyi yapan bestecilerden biri. Aynı şekilde geçtiğimiz yıl En İyi Jazz Piyanisti Ödülü'nü alan Bojan Zulfikarpašić de Balkan dünyalarını, çok güzel, çok doğru bir jazz lezzetiyle birleştirerek süper bir kariyer yaptı.

Zaten sofistike müzikler ile gerçek anlamıyla bir servet kazanmak zor. Ancak, bu işlerle uğraştığınızda, hayatınızı dürüst, temiz bir şekilde idame ettirebilirsiniz. Kiranızı öder, kedinizin, köpeğinizin mamasını alırsınız, eşinize hediye alabilirsiniz arada sırada; film festivalindeki üç beş filmi izleyebilirsiniz. Zaten spora, müziğe, bir şeylere kafayı takmış olan insanlar gerçek anlamıyla yaşamak için çok büyük paralara ihtiyaç duymazlar ki. Yani, mutlu bir toplum oluşturmak için, illa ki zengin bir toplum yaratmaya ihtiyaç yok elbette.

Evet, müzikten para kazanılabilir, ancak esnek olmalısınız ve işinizi ciddiye almalısınız. Her çaldığınız işi mümkün olduğunca en yüksek seviyede gerçekleştirmeli, takdimini iyi yapmalısınız. Yani çok hızlı yükselme olmuyor belki, ancak her sene santim santim ilerlemek mümkün. Bir festivale gidiyorsunuz, oradan bir kişi sizi duyuyor, başka bir yere çağırıyor. Böyle böyle kariyer yapılabiliyor. Kariyer yapma kısmı nispeten zevkli bir kısım, ancak neyi anlatacaksınız? Diyelim ki o an geldi, Montreux Jazz Festivali'nde, Brad Mehldau'nun önünde çalıyorsunuz ve onu dinlemek için gelmiş olan on bin jazz hastası sizi de dinleyecek. Ve o an geldiğinde, işte o an sizin parlama ya da sönme anınız olacak; işte o anda bu işi kotarmanız gerekiyor.

Güzel bir laf vardır: "Müzik, kelimelerin bittiği yerde başlar". Ancak durum biraz değişti. İnsanlar yaptıkları, yapmayı düşündükleri şeyler hakkında daha çok konuşup, kendilerini daha çok anlatıyorlar. Bir müzisyenin işi esas albümü çıktıktan sonra başlıyor. Röportaj yapacaksınız, radyoya gideceksiniz, albümünüzü tanıtacaksınız, kendinizi anlatacaksınız ve tüm bunları sıkılmadan yapacaksınız. Çünkü ben şimdi bunları anlatmazsam, insanlardan bunu dinlemelerini, anlamalarını bekleyemem. Hem kendimi anlatmam, hem de işlerimi anlatmam gerekir. Tüm müzisyenlerin de bu işi ciddiye almaları şart; kim olursa olsun, kendisini anlatmaktan kaçınmamalı.

Zormuş piyano konçertosu yazmak.

Tuluğ Tırpan, *My Green Color*'ı çıkardı, ancak öte yandan diğer projelerine aralıksız devam ediyor. Biz de onunla birlikte albümünden, jazz'dan, müzikten, hayattan bahsettik. Kendisiyle tanışmaktan, sohbet etmekten, müzikle ilgili, sanatla ilgili, yaşamla ilgili fikirlerini dinlemekten çok keyif aldım, umarım siz de almışsınızdır. Tuluğ Tırpan, röportajımızın sonunda güncel olarak yürüttüğü projeleri anlattı; ona son bir kez daha kulak verelim.

14 Mayıs'ta, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın kapanış konserinde sahne alacağım; Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda Egberto Gismonti çalacağız. Geçenlerde de İzmir'de Birinci Piyano Konçertomu çaldım. Zormuş piyano konçertosu yazmak. Evet, bunu da başlık olarak kullanabilirsin, zormuş piyano konçertosu yazmak.

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

selen/gülün /answers

Selen Gülün ile yeni yayınlanan albümü ve kısa vadedeki beklentileri üzerine konuştuk.

Selen'ciğim son 1,5 yıldır çok iş çıkardın. Bunu neye borçluyuz?

Meraklıyım ben çok. Hep söylüyorum, her zaman. Kendi yaratıcılık sınırlarını zorlayan bir bakış açım var müziğe karşı. Bu sene çaldıklarım arasında mesela Ulrich Drechsler ve Jörg Mikula ile bassız proje var, bas klarinet ve davul. Burada Oğuz Büyükberber ile yine basçı olmadan denemeler, Demirhan Baylan ve Cengiz Baysal ile vokalli trio, Serhan Erkol ve Ediz Hafızoğlu ile yeniden jazz dörtlüsü, tamamen solo doğaçlama konserleri ve saire. Enerjim oldukça böyle çalışayım diyorum ben.

Bu tempo yıl sonuna kadar devam eder mi böyle?

Biraz duracağım çünkü müzik yazmak istiyorum. Dönem dönem bir şeyler öne çıkıyor, hepsini bir arada dengede tutmak için uğraşmıyorum. Şimdi tam yazmak istediğim bir dönem. Yaz işlerini reddettim bu yıl.

Answers 2006 kaydı. Yıllar içinde, defalarca çaldıktan sonra parçaları CD'de duymak nasıl bir his?

Parçaları yazalı çok oldu ama çalınması organik bir süreç. Hal, tavır değişiyor, yeni alışkanlıklar doğuyor zamanla. Açılış ve kapanış parçaları 1997'den. 2001'den ve 2004 yılından parçalar var. Bu albümün çok ayrı bir yeri var bende. Kronolojik bir özelliği var çünkü. Jörg [Mikula] ve Patrick [Zambonin] o yıllardan bu yana, dönem dönem beraber çalmış olduğum müzisyenler. Parçaları çıkış sırasıyla izlemiş ve yaşamış iki insanla kaydettim bu albümü. Gelişimi benimle birlikte bu insanlar üzerinden gerçekleşti. O nedenle bu albümü çok çok seviyorum.

Daha önceki albümlere niye koymamıştın herhangi birini?

Değişik formlarda çalıyordum ama demek ki trio formatında hayat buldular.

Bir yerlerde Answers için "ilk albüm" dediler galiba!

Evet, birinin uydurduğu bir laf alıyor gidiyor basında, hiç araştırma yapılmadan. Ama sanırım benim icracı olarak da iddiası olan ilk jazz albümümdür diyebiliriz!

İlginç! Bunu biraz daha açalım derim.

Jazz tasvirini önceki kayıtlarıma yapmakta zorlanıyorum. İlk albüm canlı kaydedilmiş idi, daha az planlı bir projeydi. Benim çok çalmadığım, daha çok kompozitör olarak yer aldığım bir kayıt. İkinci albümüm Sürprizler, zaten şarkı albümü olduğu için nasıl kategorize edileceğini tam bilemedi kimse. Geçen yıl çıkardığım albüm ise 3,5 saatte kaydedilmiş bir solo deneyim. Answers gerçekten form olarak ve stil olarak jazz çalalım dediğim ilk stüdyo albümü.

Answers ile "kafamdaki bazı sorulara cevap buldum" mu demek istiyorsun?

Babama yazmıştım 97'de. Çok özel hikayesi. Parçayı yazdığım gece rüyamda babamın yatağından kalkamadığımı gördüm ve endişelenip telefon ettim. Berklee'deydim halen o zaman. Öğrendim ki kalp krizi geçirmiş; benden saklanmış tabii. Bu duygusal tarafı. O ara bir de Questions isminde bir parçam vardı, yüksek tempo. Buna Answers dedim, yavaş bir tango. O zamanlar ikisini arka arka çalmaya başladık ama önce Answers olmak üzere. Zamanla Questions repertuarımdan düştü. Şu yaşadığım dönem de en sonunda bazı cevaplarım var diye düşündüğüm bir dönem. Yani aynen söylediğin gibi!

Neydi bu cevaplar? Hayatta nelerin öncelikli olması gerektiğine dair sorulardan çıkıp geliyordur sanırım.

Çokça hayatın gerçeklerini ve karşıma çıkan sürprizlerin değerini sorguladığım, bitip tükenmek bilmeyen bir arayışım var. Çok da meraklı birisiyim dedim ya; başıma gelmedik kalmaz bu yüzden! Şarkı albümümün sözlerini taramıştım en çok hangi kelimeleri kullanmış olabilirim diye. Sonuç "gerçekler" ve "sürprizler" idi. Albümün Answers olmasının bir sebebi daha var. Artık öyle bir noktaya geldim ki, yaptığım işlerden gayet memnunum, çalışmak ve daha fazla şeyler üretmek istiyorum. Bu nokta, artık yirmi yıldan sonra eğlenmeye başladığın nokta.

Son zamanlarda seni en çok ne endişelendiriyor?

En çok, yaptığım işlerin alışılagelmiş standartlarla değerlendirilmesinden rahatsızım. Çoğu zaman, yeni projelere önceki işlere bakıp oluşturdukları bir beklentiyle yaklaşıyor insanlar. Müziğe ve müzisyene böyle sabitlerle yaklaşmak iyi değil. Ben sadece jazzla değil çağdaş müzikle de ilgileniyorum; bu tarafımın fazla bilinmemesi normal olabilir ama müzikte tek bir dil arayışı olamaz.

Kapak fotoğrafında farklı bir duruş var bu kez. Sence neyi temsil ediyor?

Müziğe yaklaşımımı çok güzel yansıttı kapak. Fotoğraf sanatçısı Beril Yarkın'ın ciddi emeği var. Piyanonun başında sabit değil, müziğe yukarıdan bakan, daha büyük bakan bir durumu resmediyor. Yani piyano odaklı değil müzik odaklı düşünmek gibi. Aslında oturup planlamadık o kareyi ama güzel

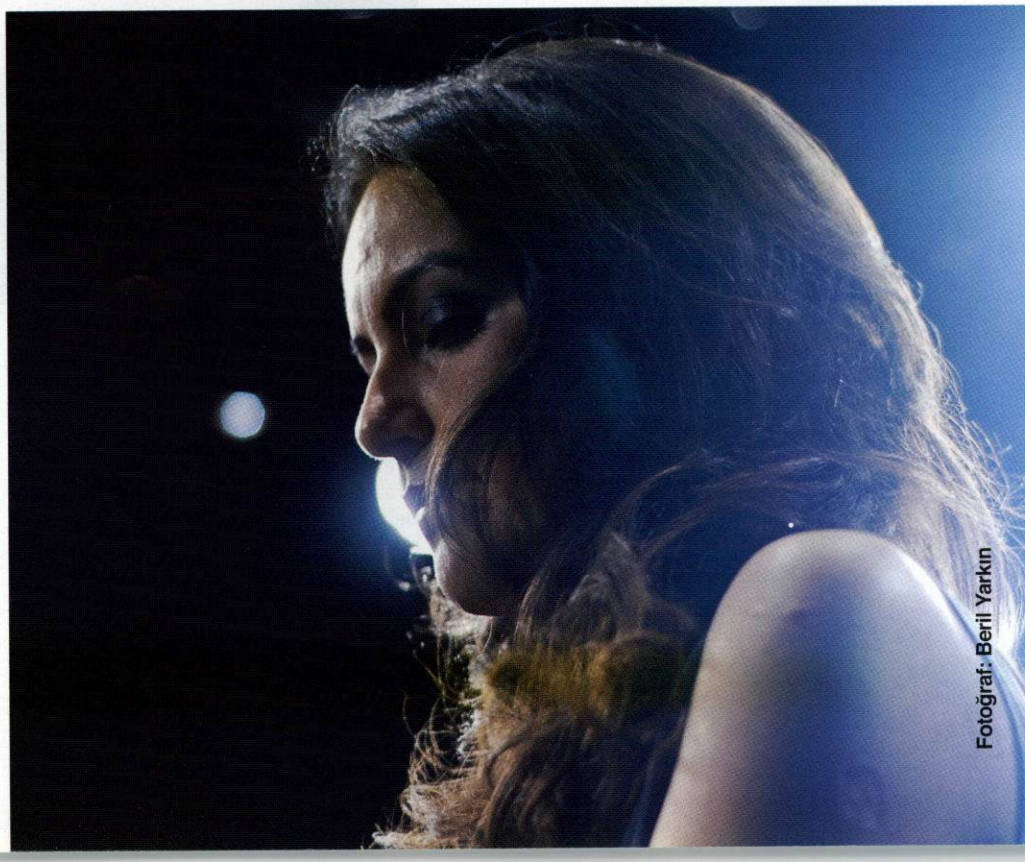

Fotoğraf: Beril Yarkın

Fotoğraf: Gözde Evran

oldu bence. Bir noktada sandalyeyi kaldıralım dedim, piyanoyla aramda mesafe olsun istedim. İki ayrı enstrüman gibi, ben ayrı o ayrı.

Pozitif ile hangi koşullarda anlaştınız?

Yılın hemen başlarında gerçekleşti anlaşmamız. Mehmet Uluğ elimde hazır bir albüm olduğunu biliyordu, bir karşılaştığımızda konuyu açtı, onu takiben bir süreç başladı. Pozitif'ten Okan Aydın yeni ekibiye birlikte çalışarak hızla yayınlanmasına yardımcı oldu. Çok iyi çalışıyor bu yeni ekip gerçekten.

Albümün tanıtımı için bir konser dizisi olacağını biliyorum.

Akbank Jazz çerçevesinde bir seri yapacağız. 4-8 Ekim arasında birkaç şehir dolaşıyoruz. Web sitemden takip edilebilir. Akbank için Patrick geliyor ancak Jörg'ün programı yoğun, uymadı tarihleri. Ediz [Hafızoğlu] çalacak onun yerine. Eski ve yeni gruptan müzisyenler ilk defa bir araya gelecekler ve bence harika olacak!

Bu konserlerde kayıt yapar mısınız?

Serinin sonunda, yani Ekim'in 9'unda The Seed'de solo konser çalacağım. Tamamen doğaçlama olacağı için belki orada alırım bir kayıt.

Eylül Bar'daki gayrı resmi ilk konserde Alper [Yılmaz] ve Ediz ile harika çaldınız. Zaman zaman jazz-rock havasına büründüğü için ayrıca hoşuma gitti!

(Gülerek) Elektrik piyanoyla ilgisi var biraz da tabii! Senin sevdiğin havalar! Ediz biraz daha sert çalan bir davulcu, Alper ise elektrik bası gerçekten elektrik bir alet olarak çalan bir başçı. Yeni yazılmış parçalar da vardı, dolayısıyla grup orada kendine has bir hava yakalamış oldu.

Büyük orkestraya yakıştırdım konserdeki bazı parçaları. Böyle bir projeye nasıl bakardın?

Answers'ın big band versiyonu var hazırda. TRT çaldı bir ara; Phil Wilson Rainbow Band için aranje edilen versiyon. Daha öncelikli olarak gitarlı bir grup var aklımda hep. Sadece gitarist gibi düşünmeyip çalan biriyle çok rahat birliktelik kurulabilecek müzikler bunlar. Ama ondan da önce bu yaz yeni bir şarkı albümü geliyor. Bütün sene Demirhan ve Cengiz ile çaldığımız yeni parçalar. Öncekine göre daha prodüksiyon bir albüm olacak, yaylılar ve elektronikler ile. Kendi stüdyomda kaydedeceğim, o da ayrı bir zevk!

Seval Deniz Karahaliloğlu
seval_deniz_karahaliloglu@mynet.com

Japon Kuklası:
Tiyatronun Jazz Hali

Yorgun uykusuz işçiler, bitkin bezgin, esneyerek işe gelirler. Yorgunluğunu bir türlü üzerinden atamayan insanların halleri var üzerlerinde. Çalışma başlar. Dımstak, dımstak, tak,tak, tak, çıkır,çıkır, tak, tak, tak, cımstak, cımstak, güm, güm,güm... Çekiç sesleri, çevrilen bir koldan çıkan çıkrık sesleri. Tam bir jazz tınısı. Çok sesli bir "jazz orkestrası" dile gelir. "Fabrikada kadınlar eziliyorlar. Sanki evde ezildikleri yetmiyormuş gibi, çalışma temposu dayanılmaz." Jazz'ın ritmi artar, artar, artar ses yükselir. Tempo dayanılmaz hale gelir. Nefesler kesilir, eller, kollar, bedenler yorulur. Hayatta kalmanın tek belirtisi artık jazz'dır. Jazz'ın tınısı zayıflasa bile o hep vardır. Cımstak, cımstak, güm, güm,güm... Jazz burada "varoluşun" simgesidir. Jazz burada, oyun boyunca hiç susmadan devam eden "canlı bir orkestranın" iç sesidir.

Jazz ritminde şarkılar. Özgürlüğe açık, aç ruhlara ilaç. "Bazı fabrikalarda, (cımstak, cımstak, cımstak) öğleden sonra işçilere yorgunluğu atan, (gümbede, gümbede, gübede,) enerjik kılan haplar dağıtılıyor. Öyleyse hapı yut. Nasıl olsa bedava. Haplar şirketten. (tam, tam, tam)" Cımstak, cımstak, gümbede güm, güm, güm..

Jazz'ın ruhunu izle. Karşı çık. Varoluşunu kutla. Tam, tam, tam, gümbede, güm, güm, güm, tam, tam, tam...Yer İzmir Makine Mühendisleri Odası Tepekule Sahnesi. Makine Mühendisleri Odası, "Kentin Oyuncuları" Tiyatro Topluluğu Dario Fo'nun "Japon Kuklası" adlı oyununu sahneliyor. Dekor bir fabrikanın içi. Variller, iki katlı büyük bir platform, işçi aletleri, kasklar, cantlar, yangın söndürme aletleri, bidonlar, uyarı tabelaları dört bir yana dağılmış. İki katlı platformda, İngiliz anahtarından çekice kadar geniş bir yelpazede her türden alet mevcut. Aslında hepsi çok sesli "jazz orkestrasının" elemanları olarak görev yapıyor. Kendi iç sesini bulmuş olmanın huzuru ve emin tavrıyla dile geliyorlar. Tam, tam, tam.... Tempo hafifften yüksek perdelere doğru ilk önce yavaş, giderek hızlanan bir ritimle yükseliyor, yükseliyor, yükseliyor ve kalp atışımızı anımsatan bir gürültüyle midemizde patlıyor. Güm, güm, güm. Bütün bir "jazz orkestrası" üyelerinin yani oyuncuların katıldığı bir toplu ayine dönüşüyor.

"Japon Kuklası", insanın "karşı duruşuna" bir güzelleme. Louisiana kölelerinin isyan çığlıkları oyunun yönetmeni Günay Toprağın yüreğinde patlamış olmalı ki jazz müziğini bir "oyun kişisi" olarak tasarlamış. Aslında oyunda baş rol yok. Bu oyunda herkes başrol oyuncusu. Ama jazz müziği oyunculara göre iki kere daha kıdemli. Yani, burada jazz'ın kendisi sahnede oyunculardan rol çalıyor. Hatta oyunun temel direği, giderek oyunun ruhu oluyor.

Oyun, İtalya'da Milano yakınlarında bir fabrikada geçiyor. Fabrika işçilerinin kraldan çok kralcı olan fabrikanın baş mühendisi tarafından sistematik olarak sömürülmeleri ve can güvenlikleri hiçe sayılarak ölümüne çalıştırılmalarını konu ediyor.. Bu gidişe bir eşek şakası dur diyecektir. Her şey iyi yürekli, saf işçi Armida'nın uğradığı cinsel tacize duyduğu öfkeyle başlar. "Benim popom şirketin malı değil herhalde. Gelip iş sırasında popomu arkadan mıncıklayıp, elleyince illet oluyorum."

Jazz korosu devreye girer,

"Armida, işçisin Armida
Her şey senin için bu fabrikada,
Patronun şefkatli elleri her an poponda
Ama yalnızsın sanma bu fabrikada
Kollar seni arkadaşların gözleri üzerinde"

Trampet çalan bir işçi, çekiç kullanan bir başkası, İngiliz anahtarıyla demirlere vuran diğerleri, çıkrık çevirenler. "Müdür, geliyor müdür!" nidasıyla, çalışma hızlanır, tempo artar, ses yükselir. Müdür bir orkestra şefi gibi işçilerini yani "senfonik jazz orkestrasını" kollarını açe açe yönetir. Neredeyse müdürden çok bir "orkestra şefi" gibidir. Sahnede bir çeşit jazz senfoni orkestrası konser veriyor. Tiyatro ve jazz'ın ortak dili, Dario Fo'nun "Japon Kuk-

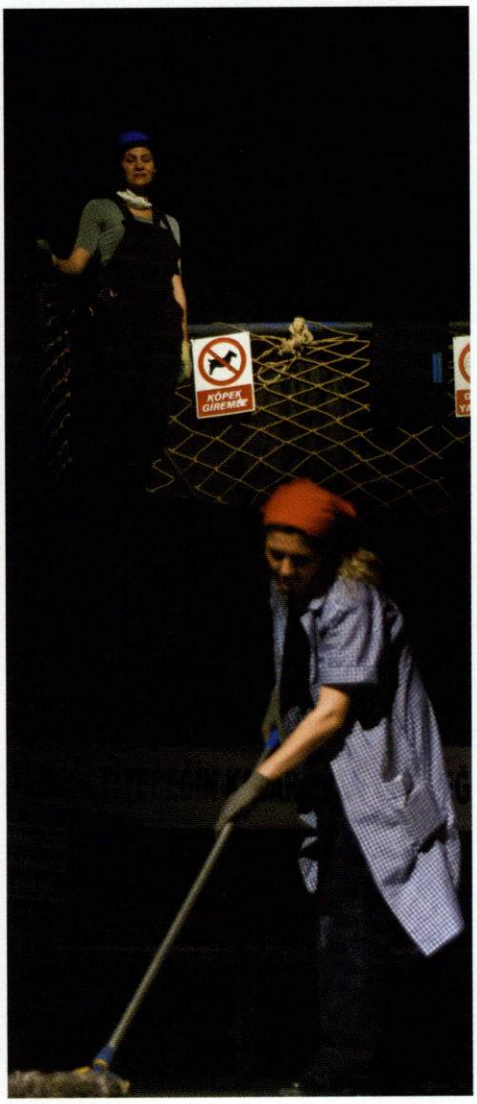

lasında" şiir gibi dökülüyor. Orkestranın sesi yükselirken öykü giderek çok sesli bir "jazz operasına" dönüşüyor.

Yemek saatlerinde bile jazzın tınısını duyarız. Yemek tepsilerine ritmik vuruşlar, kaşıkların metal tepsiye tempolu çarpışı. Tekdüzeleştirilmiş, sıradanlaştırılmış bir topluluk. Jazz artık işçilerin midesinde atar. Tekdüzeleştirme ve sıradanlaştırmayı kırmada jazz'ın ritmi uyarıcıdır. İşte, jazz budur!

Oyunun ilerleyen bölümlerinde, Japonya'da fabrika işçilerinin stres atmalarını sağlamak amacıyla üretilen "sözde bir kuklanın" varlığını öğreniriz. Bu kuklanın en nefret edilen yönetici olarak tasarlanabileceği fikrinden yola çıkan şaka işlerin karışmasına neden olur. Üstelik baş mühendisinin ciddi iş ihmali nedeniyle, yüksek akıma kapılması ve saf Armida'nın kazık gibi kala kalan mühendisi "Japon Kuklası" zannetmesiyle oyun arapsaçına döner.

Sonrası mı? Sonrası İzmir Makine Mühendisleri Odası "Kentin Oyuncuları" Tiyatro Topluluğu'nun Tepekule Sahnesi'nde sergilediği "Japon Kuklası" oyununda. Başrollerini Evrim Haspolatlı, Seval Sırtmaç, Hüseyin Tatlıdiller, Sinem Çalışkaner, Recep Karagöz, Barış Akın, Burcu Ovacık Erdem ve Özgün Uyumaz'ın paylaştığı oyunda, müzikler Mert Saraçoğlu ve Cemal Gülyurdu'na ait. Müzik düzenlemede Özgün Uyumaz ve Cemal Gülyurdu'nun imzası var. İşte burada bir es verip oyunun yönetmeni **Günay Toprak**'a oyunun çıkış noktası olarak gördüğü jazz müziğini soralım istedik. Neden jazz müziği?

Oyunun kalbinde güm, güm atan bir jazz var. Oyunun baş rolüne oturmuş. Adeta "ben buradayım" diyor. Jazz'ı bir "oyun kişisi" olarak kullanma fikri nereden çıktı?

Jazz müziğini sahnelemede bir oyun kişisinden çok hikayenin perspektifini, derinliğini seyirciye iletmede önemli bir araç olarak kullanmak istedik. Belli ölçüde Bertolt Brecht'in epik-diyalektik tiyatro kuramındaki "tarihselleştirmeye" denk düşüyor bu seçim. Yani hikayeyi kendi özel koşullarından çıkarıp, üretim sürecindeki üretim ilişkilerinin açıklayıcısı olarak işçilerin "iş ve üretim araçlarıyla olan ilişkisini" oyun boyunca sürekli vurgulamaktı temel amacımız.

Jazz müziğini oyunda kullanmaya nasıl karar verdiniz?

Herhangi bir fabrikadaki üretime yönelik hareket ve işlerden çıkan seslerin (ki 2 yıl BMC fabrikasında çalıştığım için bu sesleri çok iyi tanıyorum) zaman zaman kendi gerçekliğindeki gibi hızlanması ya da yavaşlaması, yemeklerden sonra yavaştır, müdürler ya da mühendisler dolaşırken hızlanır, bazen isteksiz, bazen kaotik, bazen de nedensizmiş gibi çılgıncadır. Bu jazzın temel yapısına çok benzer. Ayrıca üretimden çıkan sesleri dikkatli dinlediğinizde tartımsal karakterini de fark edersiniz. Bir orkestra. Siren sesiyle ağır ağır başlayıp çılgınca tempolara ulaşan, bazen düşen siren sesiyle sona erip günün gerilimini, duygu ve düşüncesini de içinde barındıran ve ertesi gün yinelenecek olan sonsuz bir müzik gibi. Sonsuz. Çünkü çalışmak insanın temel faaliyetidir ve güzeldir. Ancak çalışmanın, insanın kendini yüceltmekten çok başkalarının sermaye birikimine neden olması gibi bir işlevi de sürekli sorgulanmalı kanımca. İşte oyunu yorumlarken temel çıkış noktalarımız bunlar oldu. İşçilerden kurulu orkestranın çıkardığı sesler hem hikayenin geçtiği yerin çevresini oluşturuyordu hem de olaylara ve oyun kişilerine yorumlayabileceğimiz bir uzaklıktan bakmamızı sağlayan bir araç oldu.

Jazz'da bir "muhalif olma" durumu vardır. Bir karşı çıkış. Bir karşı duruş. Yani insanın "ben" olma hali. Bu "muhalif tavır", Dario Fo'nun "muhalif tavrına" uygun diyebilir miyiz?

Jazz'da bir kendinden geçmeden çok genel olarak "farkında olma" hali var bana göre. Oyunsu bir duygu. Birlikte oynanan bir oyun. Huizinga'nın oyun kuramında sözünü ettiği, oyun oynamadan alınan zevk ve kendini kaptırmanın yanı sıra, oyun oynamanın bilincinde olmanın ve uyanıklığın yan yana olması gibi bir şey. Bazen satirik bir umursamazlık, dalga geçme bazen aşırı gibi gelen bir duygulu olma hali. Ama sonuçta "her şeyin farkındayız ve dönen dolapları biliyoruz" tavrı var. "Bu durum bize zaman zaman acı verse de hiç de bu durumu sonsuza kadar sürdürecek bir salaklığımız yok"'hali söz konusu. Yani av ve avcının

her an yer değiştirebileceği anın o görkemli eşiği. Bu tavrı olağanüstü buluyorum ben. Enerjik. Bu tavrı, olaylara dışarıdan bakan koronun tavrı olarak yerleştirmeye çalıştım oyunda.Ve böylece oyundan çıkan seyirciye bu tavrın sirayet etmesini istedim. Farkındalık, enerji ve kendine güven duygusu. Bu anlamda da muhalif. Politik. Ama asla rahatsız edici değil. Dario Fo'nun bütün oyunlarının temel yapısı ve üslubu da bunu amaçlıyor zaten. Dario Fo gibi bir tiyatro ustasının bir oyununu oynamak istiyorsanız ilk yapmanız gereken şey onu çok iyi anlamaya çalışmaktır. Onu anlamaya başladığınız zaman şifreler ardı ardına çözülmeye başlıyor.Ve aslında basit gibi görünen, çoğu zaman politik bir ajitasyona dönüştürülerek sahnelenen oyunlarının çok katmanlı ve derinlikli yapısı hep ihmal edilir. O büyük bir usta ve biz onun olağanüstü oyunlarındaki gülmeden çıkan politik tavrı çok seviyoruz, önemli buluyoruz. Çünkü gülme çelişik olanı, yanlış olanı ortaya koyduğu gibi birlikte yapıldığında daha da güçlü bir enerjiyi açığa çıkaran toplumsal bir eylem biçimidir. Gülme, aynı zamanda Bergson'un dediği gibi, "kalbin bir an için sustuğu zihinsel bir eylem olarak" da oldukça öğreticidir. Tek başına ağlayabiliriz ancak tek başına gülmek hiç de hoş karşılanmaz. En güçlü olduğumuz an ise birlikte güldüğümüz zamanlardır. Toplumsal bir eylem biçimi olarak gülmenin politik karakterinin değiştirici gücü, bütün iktidarların korkulu rüyasıdır. Pek çok iktidar bütün ciddi eleştirilerin üstesinden bir şekilde gelir, ancak gülmenin hedefi olmaktan her dönem korkmuşlardır.

Müzik burada, bir başlı başına bir "jazz orkestrasına" dönüşmüş. Oyunda müziği sade bir alt metin olarak da kullanabilirdiniz, bunun yerine "canlı bir jazz orkestrası" olarak kurgulamayı tercih ettiniz. Kurgulama aşamasını nasıl gerçekleştirdiniz?

Biliyorsunuz biz yedi yıldır sokakta tiyatro yapıyoruz. Kente yönelik bir alanda ve sosyolojik çalışmalar yapıyoruz. Seçtiğimiz oyunlardan başlayarak oyunları sahneleme biçimimiz hep kentliye ve kentte yaşadığı halde henüz tam manasıyla kentlileşememiş seyirciye yöneliktir. Bizim seyircimiz farklı kültürel, sosyolojik ve politik yapılardan gelmektedir. Aralarında uçurumlar olsa da hepsi kentte bir aradadır. Biz bu geniş profilde ortak ilgi alanlarını bulmak zorundaydık. Bu ortaklık da hepimizi bir şekilde etkileyen burjuva dünyası ve küçük burjuva alışkanlıklarımız oldu. "Japon Kuklasının" son derece kentli olan hikayesi bizim için çok uygundu. Özellikle, İzmir gibi büyük bir sanayi kentinde, kentsel nüfusu oluşturan insanların çoğu, üretimin her alanında Armida'nın koşullarına benzer konumlardadır.

Yani emek ve yoğun bir çalışmanın içersindedirler. Jazz, her ne kadar Afrikalı kaynaklardan beslense de daha çok endüstri toplumunun alt kesimlerine özgü kentsel bir alanda olgunlaşmıştır. Ve son derece kentlidir. Üstelik lüks mekanlardan çok sokağa ve halka çok daha yakın olduğunu düşünüyorum. Jazz konusunda derinlemesine bir bilgim yok ancak tam bu noktadaki benzerlikler seçimimizin uygun olduğunu gösteriyor bize. Bu noktada "jazz"; kentli, dinamik, kapalı değil açık ve son derece oyunsu.

Biliyorsunuz Klasik Yunan Tiyatrosunda bir "koro" öğesi vardır. Siz bu "koro" motifini, 21. yüz yıla bir "jazz orkestrası korosu" olarak taşımışsınız gibi duruyor. Bu konuda ne diyebiliriz?

Evet oyunda belirgin bir şekilde oyunun açılışını yapan, oyuna arada bir müdahale eden ve son sözü söyleyen bir "koro" var. Tam da sizin sözünü ettiğiniz Klasik Yunan Tiyatrosundaki gibi duruyor. Ancak, benzer işlevleri olsa da tam olarak öyle diyemeyiz. Seyirciye direk söylemi nedeniyle, son deyişi ile ve olayları yorumlaması ile benzer ancak merkez karakter diyebileceğimiz Armida ile çatışma ya da işbirliğine hiçbir şekilde girmemesi nedeniyle de farklı. Koro aslında oyun metninde yok. Sadece Franca Rame'nin oyunu açan bir girişi var. Biz bu girişi kapanış olarak da kullandık tıpkı jazz müziğinde olduğu gibi. Yani ana temamızı girişte kullandık. Hikayemiz gelişti, olaylar oldu ve tekrar ana temaya döndük. Ama bu kez biraz sertleşerek.

Oyuncular, bu "jazz orkestrası" fikrini nasıl karşıladılar ve orkestraya nasıl uyum sağladılar?

Oyuncular çok heyecanlandı tabi. Ancak bu zor ve meşakkatli bir iş olduğu için de kaygılıydılar. Daha önce benzer bir çalışma yapmadıkları için ve bir enstrüman çalmadıkları için yapılacak şey daha bir bilinmezdi onlar için. Ancak sahnelemeye yönelik birkaç deneme ve doğaçlamadan sonra neden söz ettiğimi daha iyi anladılar. Çok hoşlarına gitti. Ama bir müzik elde etmek, üstelik bunu çekiçle, makarayla, bidonla, cantla yapmak oldukça zor bir şeydir. Doğaçlamalar keyifli olsa da sonuç tam bir kakofoni, felaket oldu. Sonrasında ise 2 aylık bir tartım eğitimi, arayışlar, denemeler ve uzun yerleştirme provaları sonucunda bugünkü halini buldu.

Oyunu sahneye koyma aşamasında herhangi bir jazz müzisyeninden profesyonel anlamda yardım aldınız mı? Sizi çalıştıran bir jazz sanatçısı oldu mu?

Sahne üzerinde müziği kurgularken, yaptığımız çalışmalarda profesyonel destek olarak Cemal Gülyurdu ile 2 aylık bir işlik çalışması gerçekleştirdik. Bu çalışma, oyuncularda "birlikte çalan bir orkestra" duygusunu da geliştirdi. Ayrıca, oyunda kullanılan şarkıların ve doğaçlamalarla elde ettiğimiz müziğin ortaya çıkmasında her zaman saksofon ve gitarıyla bizim yanımızda olan Mert Saraçoğulları'nın da önemli desteği oldu.

Jazz'ın oyunun ritmini, oyunun kalp atışını ya da ruhunu yakaladığını mı düşünüyorsunuz?

Tabii ki öyle. Dario Fo'nun oyunlarının üslubuna uygun bir sahnelemede pek çok teatral unsuru bir arada kullanmak gerekir. Hikaye basit gibi görünse de çok katmanlı yapısını aktarmak için özellikle bu unsurları ihmal etmemek önemlidir. Kukla kullanımı, görsel ve işitsel efektlerin yanı sıra sürprizler, seyri her zaman canlı tutmak için temel araçlardır. Bizim yorumlamamızda bütün bunların yanında oyuncuların oyun boyunca yaptıkları "canlı orkestrasyon" ile ulaşmaya çalıştığımız "jazz'a yakın efekt-müzik", seyrin dinamik geçmesi için yaslandığımız temel araçlardan biri oldu. Jazz oyuna, oyuncuya destek verdiği gibi anlamları iletmede ve yorumlamada da etkin oldu.

İşçilerin yemek sırasında jazz tınıları kullanılması bana çok çarpıcı geldi. Metal yemek tepsisine ritmik biçimde vuran kaşıklar "tek tipleştirilmiş" bir topluluk için bir başkaldırı gibi değerlendirilebilir mi? Jazz tınıları bu "sıradanlaşmayı" kıran bir "anahtar" olarak kabul edilebilir mi?

Jazz oyun boyunca bazen çok düşük seviyede de olsa sürekli olarak devam etti. Ancak bazen müziği öyle öne çıkardık ki sözlerle sayfalarla sürecek olanı, bir çırpıda ve etkili bir biçimde anlatabilmemiz mümkün oldu. İşçilerin yemek molasında yemek yerken tabldotlarla yaptıkları müziği buna örnek verebiliriz.Yemek yemenin hazsal yanından çok mekanik yanını vurgulayan ritmik vuruşlardan oluşan senfonik sesler, "yabancılaşmanın" hangi boyutlara ulaştığını etkili bir biçimde iletiyordu kanımca. Burada jazz müziği olaya başka gözle bakmamızı ve düşünmemizi sağlaysan bir anahtara dönüşüyor.

Oyunun unutulmaz anlarından biri "müdür geliyor, müdür!" çığlığıyla işçilerin çalışmayı hızlandırması, çalışma ritminin bir "jazz orkestrasına" dönüşmesi ve müdürün kollarını açarak sanki bu "jazz orkestrasını" yöneten bir "şef "gibi davranması oldu.

Yine aynı şekilde yemekten sonra ağır ağır başlayan çalışma sesleri uyumsuzken, müdürün gelmesi ile birlikte aniden hızlanır ve düzen kazanır. Müdürün işlevi tam da budur. İşi organize etmek, planlamak ve karlılığı en üst düzeye çıkaracak önlemleri uygulamak. Çalışmanın uyumu ve temposunu bir "orkestra şefi" gibi yükselterek emeğe yabancılaşmanın en üst düzeydeki gösterisini bize sunar. Çılgınca bir tempoyu yakalayana kadar "şefliği" sürdürür. Üretim bu tempoda devam ederken artık o koltuğu ile arasındaki tuhaf ilişkiyi yaşayabilecektir. Bütün bu örnekler müziğin oyundaki işlevinin boyutlarını bize gösterir. Üretim ilişkileri, üretim araçları, emek ve sermaye çatışmasının boyutları gibi politik unsurlar oyuna müzik aracılığıyla bağlanır.

Oyunun broşüründe, ekonomik sorunlara boğulmuş kent insanının "eylemsizliğini" kırmaya çalıştığınızı söylüyorsunuz. Burada "jazz " bu "eylemsizliği" kırmada bir araç olarak mı kullanılıyor? Yani jazz için insanı kendine getiren bir tür "taze hava" gibi diyebilir miyiz?

Tiyatro toplu bir eylem biçimi aynı zamanda. Bir durum ya da olaya yönelik olarak yüzlerce insanın aynı anda güldüğünü düşünün...Büyüleyici bir enerji, patlama ve üstünlük duygusu açığa çıkıyor. Toplumsal bağlarından koparılmış, yalnızlaşmış kent insanının bir arada olma ve daha büyük bir topluluğun parçası olduğunu hissetmesine ihtiyacı var. İşte o zaman geleceğine yön verebilme gücünü ve enerjisini kendinde hisseder. Jazzın ritmik karakterinin daveti, kollektif icrası ile gülmenin acımasız okları birleşince seyir tam bir şölene dönüşür. Bu durum bir rahatlamadan öte bir farkındalık haline ve enerji birikimine yol açar. "Kentin Oyuncuları" olarak işte tam da bunun peşindeyiz yıllardır.

Canlı bir "Jazz'ın Orkestrasının" oyunun enerjisini arttırarak, oyunun ritmini yükselttiğini ve bunun seyirciyi yakalama ve seyirciyi oyuna dahil etme aşamasında bir "itici bir güç" olduğunu düşünebilir miyiz?

Oyunu izleyen bir arkadaşım oyunla ilgili bir dolu olumlu düşüncelerini söyledikten sonra rahatsız olduğu bir şeyden bahsetti. Bu rahatsızlık, seyirci olarak oyunun onu bir türlü bırakmaması, oyunun onun üstünde bir egemenlik kurmasına yönelik bir eleştiri. Bu sanırım ritmik bir sahneleme ile birlikte arka arkaya gelen sürprizler ve efektlerin yanın da müziğin oyun boyunca canlı bir performans gibi hikayeye eşlik etmesi, yorumlaması ile alakalı bir durum. Müziği bir fon gibi değil de aksiyonu yorumlayan, kimi zaman destekleyen kimi zaman karşı çıkan bir yoğunlukta kullandığınızda, seyirci kendi düşünce evreninden sizin alanınıza taşınmış oluyor. Bu durum belli ölçüde seyirciye egemen olma hali. Jazz müziğinin tartımsal varyasyonları, melodik etki ve dramatik olan ile ilişkisi yoğunluklu bir seyri getiriyor. Oyun kısa sayılabilecek bir süre (60 dk) içinde arasız oynanıyor. Başlıyor ve bitiyor. Ama son derece enerjik, yoğun ve derinlikli.

Kağan Çağlayangil
kaancaglayangol@hotmail.com

Ömür Gidel ile samimiyet üzerine;

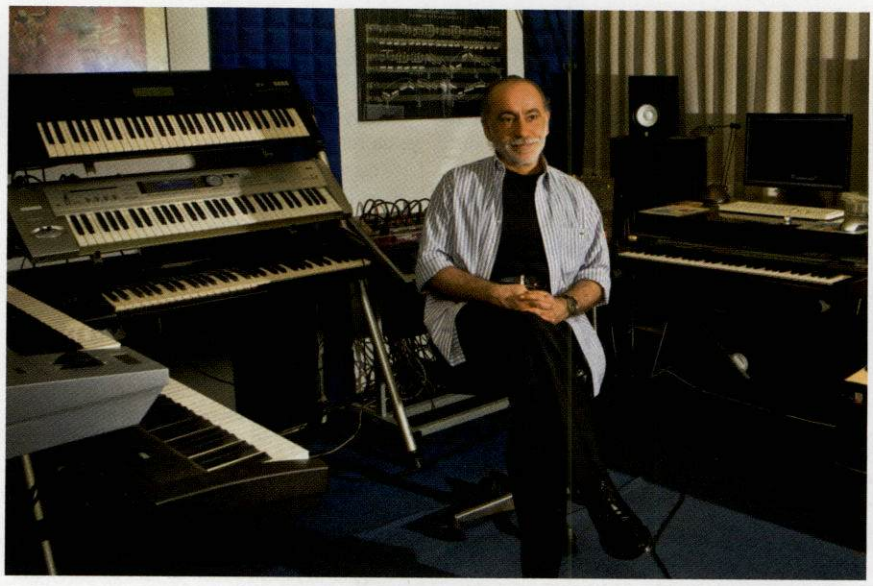

Bazı insanlar vardır, inandıkları yoldan asla dönmezler ve yol onlar için engellerle dolu olsada, bunu bildikleri halde o yoldan dönmezler. Üstelik tüm bildiklerini paylaşmaktan da çekinmezler. Başarının ve öz verinin gerçek sahibidir bu tür insanlar. Günümüzde sayıları fazla olmasa da yine onlara rastlıyoruz. Eğer böyle insanları tanıdıysanız çok sanşlısınız benim gibi. İşte o insanlardan birisi de Ömür Gidel'dir. Kendisiyle samimi ve içten bir şekilde tecrübeleri ışığında jazz üzerine konuştuk. Herkesin böyle insanlar tanıması dileğiyle...

'Herşeyden önce başlangıcından günümüze dek tüm zorluklara rağmen sabır ve özveri ile yayınlandığını düşündüğüm Jazz Dergisi'ni tebrik eder, sayın Zuhal Focan hanımefendiye teşekkürler ederim.

Bir jazz tutkunu olarak ilk sayıdan bu yana heyecan ile takip etmekteyim'

Ömür Gidel

Sizin için jazz müziğine geçiş nasıl oldu? Bu olay sizin için bir an mıydı?

Aslında doğduğum evde müzik vardı. Keman, viyolonsel, piyano gibi enstrümanlar ve onları çalan aile büyüklerim vardı. Baba mesleği sinema işletmeciliğiydi, evimizin hemen karşısında sinemamız ve hemen yanında bando binası vardı. Louis Armstrong, Benny Goodman, Tommy & Jimmy Dorsey, Gene Krupa gibi zamanın starlarının filmlerini defalarca seyrettim. Ve yine hemen karşımızda olan bando sayesinde ise nefesli enstrümanlar ile tanıştım. Ancak yağmurlu bir gün ve hava kararmak üzere... Evde birşeyler ile uğraşırken radyo açık, birşeyler çalmakta. Bilirsiniz o eski yeşil gözlü radyolar. Birden müzik sustu. Uzun bir amors, ardından gizemli bir ses; 'Şimdi John Coltrane dörtlüsünü dinliyorsunuz' anonsunu yaptı ve o an çarpıldım. İşte bu kadar.

Combo Band ve daha sonra İzmir Caz Beşlisi adlı iki grup kurdunuz. Bu gruplar ile programlar yaptınız, konserler verdiniz. İzmir'den bir proje ve grup çıkarmak size nasıl deneyimler yaşattı?

'Combo' aslında 5-6 kişilik topluluklara verilen isim. Biz bu ismi koyduğumuzda Avrupa'da zaten ayrıca bir 'Combo' daha varmış Türk grubu olarak. Biz hafiften jazz rock, funk, fusion, biraz latin çalmaya çalışıyorduk. Sekiz ay prova yaptık, yıl 1980-1981 ver elini Bodrum. Bu çaldığımız müziği ancak Bodrum kaldırır düşüncesi ile. Ancak o tarihte bu çalışmanın feci bir hüsran ile sonuçlanacağını ön görememiştik. Parasızlık, üzüntü v.s. Emin Fındıkoğlu Topluluğu ile 200 metre aralıklarla çalıyorduk. O yıl Emin ağabeyden çok şeyler öğrendim, sağolsun. İşte bu hüsran sonucu tekrar İzmir'e dönük, sıradan bir 'nightclub'a başladık. Amaç dağılmamaktı. Bu arada perküsyoncu Hacı Murat Özbey de bize katıldı. Kim gelirse çalıyorduk. Oryantel, beşinci sınıf şarkıcılar gırla.

Amaç hem ayakta kalmak hem grubu birarada tutmak. Daha sonra ise 'American Officers Club' günleri. Bir süre sonra ise grup çatırtadı ve dağılmak zorunda kaldık.

Combo Band: Raci Pişmişoğlu (electrik bas), Ersun Çavuşoğlu, Bülent Özdemir (elektrik gitar), Ali İfer (davul), Ömür Gidel (tuşlular), Hacı Murat Özbey (vurmalılar).

Herşeye rağmen bu çalışma bir anlamda İzmir Caz Beşlisi'nin oluşumuna zemin oluşturdu diyebiliriz. Proje olan buydu o günkü düşüncemize göre. Konserler verme düşüncesi ile kurulmuştu. Beşliyi sabit tutup üzerine konuk müzisyenler çağırıyorduk. Sayısını hatırlamıyorum ama birçok konser ve dinletiler verdik. Canlı olarak jazz müziğini tanıtan programlar yaptık. 1982-1990'a kadar sürdü diyebiliriz. Zaman zaman jazz beşlisi adını korumak amacıyla temeli aynı farklı adlarda isimler kullandık. Bazen boyumuzdan büyük işlere kalkıştık, bu müzikleri çalabilmek adına daha kaç fırın ekmek yemek yememiz gerektiğini pek anlamamıştık galiba. Düşe kalka işte. Basın yok, sponsor yok, sahne yok, menajer yok, ses sistemi yok, afiş için bilgisayar yok, herşeyi biz hazırlıyorduk. Grupta çalan müzisyenler gece çalıştığı için herşey oldu bittiye geliyordu. Yaşanılan deneyimler bunlar işte.

Dedikodu, kapris, eyyam, hazımsızlık birçok grupta olduğu gibi bu grubu da bitirdi. Para yok, şöhret yok. Paylaşılamayan nedir? Buyurun siz söyleyin efendim. Yine de birçok iş yaptık bu olanaksızlıklara rağmen. Anlattığım tüm bu çalışmalar A'dan Z'ye evimde olup bitti, evet tüm projeler. İnternette gördüklerim ve kulağıma gelen fısıltılar başka türlü ne yazık ki. Müzisyen arkadaşlar evimde bu çalışmaları yaparken ben de sokakta futbol oynuyordum herhalde!

İzmir Caz Beşlisi zaman içinde (1982-1990) Raci Pişmişoğlu (eb), Ömür Gidel (keyb), İlker Demir- Duke (keyb), Yalçın Kızılateş (d), Ersin Son (d), Doğan Işık (perc), Hacı Murat Özbey (perc), Tuğrul Gülenç (g), Ersun Çavuşoğlu (g), Ergun Aydın (vo), Çiğdem Tuvay (vo), Mehmet Ceyhan (s), Birol Soyurgal (s), Ergun Sesligil (s).

70'li ve 80'li yıllarda ülkemizde çıkmış olan jazz albümü sayısı ancak iki ile ifade edilebiliyor. Günümüzde ise durum çok farklı. Zaman içinde değişen ne oldu?

İletişim, internet, teknoloji, menajerlikler, organizasyon şirketleri, prodüksiyon, halkla ilişkiler kuruluşları, yeni atılımcı girişimciler, festivaller, yurtdışından gelen müzisyenlerimiz, onlar ile bağlantılar, stüdyolar, jazz dergisi, cesaret v.b. herşey değişti.

Gerek grup gerek kişisel olarak çalışmalarınızı bir albüm haline getirmek istediniz mi?

Kim istemez ki. Ancak o zamanlar böyle bir prodüksiyon yapabilmek Atlantis'e yolculuk kadar yakındı bize.

Günümüzde İzmir'de grup kurup konser ve festivallere katılmak için çabalayan gençler var. İstanbul ya da yurtdışı hevesler ise çoğunlukta. Ancak bu çabalar bir türlü İzmir'e geri dönmüyor. Bu konuyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Gelecek vaad eden hiçbirşey yok, ufukta birşey görünmüyor. İzmir'i müzisyen ihraç eden liman gibi düşünün. İzmir'den birçok yetenek çıkmıştır ve çıkmaktadır da. Zaten insanlar müzik dinlemek yerine seyretmeyi tercih ediyorlar. Ve jazz müziği anlayışları ya da kafalarındaki jazz müziği algıları aslı ile hiç örtüşmüyor. Sahnede çalınan parça nedir, kimindir, orijinali kimindir, önceki yorumlar nelerdir? Kimin umurunda? Salt entellektüel görünebilmek amacı ile gidilir bu konserlere. O da yurtdışından ya da İstanbul'dan gelen bir iki isim olursa. İzmirli müzisyenler ise 3-5 liraya haftada en fazla iki kez çalabilmektedirler şurada burada. Konserlerinde ise salon dolu, para yok. Çok yaşadık bunları çok. Ancak müzisyenlerin de birçok hataları var. Üç kişi bir araya gelip bir proje üretemiyorlar. Bunun nedeni ise ucuz dedikodular, gereksiz kaprisler, ben artık oldum gibi düşünceler. İzmir'e dönüş ancak İstanbul'a gidip, orada boy gösterdikten sonra olabilir. İşte o zaman rüştünüzü ispat edip, itibar görebilirsiniz.

Bir önceki soruyla ilgili olarak sormak gerekirse 'Berklee College Of Music' başta olmak üzere yurtdışında jazz eğitim almak günümüze oranla çok zordu. Şimdilerde ise gidenlerin sayısı artıyor, şartlar daha mı kolaylaştı?

Evet sanırım çok daha kolaylaştı. Dünyanın her yanında sınavlar açıyorlar. İstanbul'da da açıldı. Bir takım burslar veriyorlar, çok çeşitli bölümler eklendi. Fakat o eski ciddiyet, disiplin artık yok. Belli ki para ve açılım düşünceleri de-

ğişti ama jazz'ın özgürlüğü ve o dik duruşu da oldukça geride kaldı. Bu öğreti adeta rafine edildi, preset haline getirildi, kodlandı. Özetle bir sektör haline geldi. Ancak yine de çok pahalı bir eğitim, keşke tüm gençler gidebilseler.

Eğitimcilik yönünüzü bilmeyen yok gibi. Buna ne zaman karar verdiniz?

Uzun zaman oldu sayılır. Aktif müzik yaşamını bıraktıktan sonra. Aslında ben eğitimci olduğumu hiç düşünmedim. Sporcuları maça hazırlayan bir takım koç gibi düşünüyorum kendimi.

Yetiştirdiğiniz birçok müzisyen ve gruba pek çok destekler verdiniz, onlara koçluk yaptınız. İçlerinde bugün yaşları 40-45'lere varanlar var. Birçok başarılar elde ettiler, müzikten yaşamlarını kazandılar. Bu nasıl bir duygu?

Şüphesiz çok güzel bir duygu başarılı olduklarını görmek onur verici. Bu müzisyenlerin içlerinden bazıları direkt müzik yaşamına atıldılar, bazıları yurtdışına çıktılar. Bazıları 'Berklee'yi kazanıp mazun oldular. Şu anda okuyanlar var, yeni kazananlar var. Hepsinin isimlerini yazmak isterim ama bazı kırgınlıklara yol açmasın diye yazmıyorum. Ancak kimse gücenmesin Engin Recepoğulları'ndan söz etmeden geçemem. Kendisini tanıdığım zaman henüz 14-15 yaşlarında idi. Okulun bando odasından cazımtırak saksofon sesleri geliyordu. Gidip baktım, Engin çıktı karşıma çok beğendim, 'Tamam, işte bu çocuk olur dedim'. Daha sonra uzun yıllar çalıştık birlikte. Bugün kendisiyle iftihar ediyorum ne mutlu bana. Bu arada Dergi'deki 'Everybody Loves Engin' başlığına da bayıldım, tam oturmuş doğrusu. Müzisyenliği ve beyefendiliğiyle dört-dörtlük. Engin yolun açık evlat, devam...

Yıllar içinde değerli deneyimlerinizi gençlere aktardınız, aktarıyorsunuz da. Peki kendinizle ilgili planlarınız var mı?

Şu sıralar kendi 'home studio'mda araştırmalar yapıyor bazı farklı tınılar deniyor ve kitap okuyorum. Bu arada jazz dünyasında olup biteni yakından izliyorum. Kendimize karşı samimi olmalıyız, yaptığımı önce benim onaylamam gerek. Takım oyununu hala öğrenemedik, öğreneceğimiz de yok maalesef. Bu işi belki çok fazla ciddiye alıyorum ama ben yaptım oldu ile olmaz. Herhangi bir albüm projesi her zorluğa rağmen %60 sonuç vermeli bence. İşte gelecekle ilgili planlarımın cevabı bu, yani şimdilik YOK!

Müzikle geçmiş 35 yılı aşan bir süreyi düşününce kırgınlıklar, mutluluklar elbette olmuştur. Geriye baktığınızda hangisi daha ağır basıyor?

İşte bu en zor soru. Bakınız bir müzisyenin çaldığı estrüman ve müzikal düşünceleri şerefidir diye düşünüyorum. Herkes yeteneği ve çalışması sonucu kendi kadar çalar. Ancak insanlar zaman içinde gelişir ve olgunlaşırlar. O gün karalayıp, aşağıladığınız insanları 25 yıl sonra da aynı şeyi tekrarlıyor, yüzüne ise gülebiliyorsanız bravo doğrusu. Müzik alemi bir tuhaftır, vefa yoktur. Zaten 70 küsür milyonda kaç kişi jazz ile uğraşıyor ki herkes birbirinin kuyusunu kazıyor. Evet geriye dönüp baktığımda mutlu günleri hatırlıyorum ama acı günler daha fazlalıkta ne yazık ki. Umarım yakın bir gelecekte 'Downbeat' listelerinde görürüm kendilerini. Kavga, gürültü geçer gider unutulur ama kırgınlıklar çok zor unutulur. İşte genç jazz'cılara en önemli tavsiyem bu. Samimi olunuz ve insan kıymeti biliniz lütfen.

Günümüzde türler ve akımlar iç içe geçmiş durumdalar, bu durum jazz'da da geçerli. 10-15 yıl sonrasını düşününce neler olacağını kestirmek pek de kolay değil. Bu değişimler salt jazz kavramını etkiler mi?

Jazz müziği bir ekoldür. Fusion, jazz rock, pop jazz v.b. gibi müzikler o ekolün içinde birer türdürler. Bazıları yaratıcı sanatçılar ve prodüktörler tarafından sunulmuş, bazıları ise tamamen plak şirketlerinin masa başı ürünleridir. Günümüzde o kadar azgın bir tüketim var ki bu söz ettiğiniz türler daha da bölünüp amip'imsi bir hal alacaklardır. 10-15 yıl sonrasını düşünemiyorum bile. Önce değerler tükendi. Bugün Coltrane, Davis, Parker, Evans gibi isimler neredeyse anılmıyorlar artık. Ekoller çoktan bitti, sanki birileri eline büyük bir zımpara almışta müziği kazıyor gibi.

Geçmişten günümüze beğeni ile izlediğiniz (yurtiçi-yurtdışı) jazz sanatçıları kimlerdir?

Ben koyu bir 'Herbie Hancock' hayranıyım. Akustik ya da elektrik ayrımı yapmam. Hani bildiğiniz bir söz var ya 'Yeni birşey bulduğunu sanma, mutlaka Herbie on yıl önce yapmıştır' diye. İşte aynen öyle. Bunun yanı sıra Bill Evans, John Coltrane, Miles Davis, Charlie Parker yani önce temel direkler. Daha birçok isim var saymakla bitmez.

Bize gelince, canlı olarak gördüğüm gerçek jazz piyanisti Tuna Ötenel'dir. Katıksız bir jazz müzisyenidir. Önder Focan ve Kerem Görsev'in çalışmalarını başından beri takdirle izliyorum. Önemli hizmetleri var doğrusu, ülkemizde jazz'ı daha geniş kitlelere tanıttılar, onlarla birlikte çalışan müzisyenler tanındılar, isim yaptılar, para kazandılar. Hepimiz biliriz jazz çalarak para kazanmak çok zordur. Neşet Ruacan sanatı ve kişiliği ile çok istisnai bir yerdedir benim gönlümde. Yeni kuşağa gelirsek Genco Arı'yı çok beğeniyorum, müthiş bir müzisyen, büyük yetenek. Burak Bedikyan'ı çok beğeniyorum o da katıksız jazz'cı bence ve de çok çalışkan. Önder Focan ve Kerem Görsev ile çalışan genç kuşak jazz'cıların tümünü hem takip ediyor hem de çok beğeniyorum, çok temiz çalıyorlar bravo. İzmir'i soracak olursanız Kürşat And diyeceğim. Jazz'ı gerçekten bilen, kültürlü ve bilinen özelliklerinden farklı derin müzikal özelliklere sahiptir.

Aydın Esen tüm klasmanların dışında. Yıl 1994 Emin Hoca'ya (Fındıkoğlu) Aydın'ı sorduğum gece 'Onu karıştırma, o tüm bu kategorilerin üstünde, farklı bir yerde demişti bana'. Ben de aynı şekilde hatta dahasını da düşünüyorum. O bir gerçek 'genuis'dır. Ve çalışmaları özel bir mercek altına alınmalıdır. Eğer kısmen anlaşılırsa çok büyük aşama kaydedilebilinir. Komplekslere kapılmadan.

Big Band adı altında orkestralar görüyoruz. Ancak Big Band kavramıyla bağdaşmayan müzikler duyuyoruz. Bu durum nasıl açıklanabilir?

Ben böyle bir 'Big Band'ler falan göremiyorum. Benim bildiğim Neşet Ruacan önderliğinde TRT Caz Orkestrası ve İstanbul Superband var. Bilmediğim başka bir oluşum varsa affola. Haa anladım çakma big band'leri soruyorsunuz. Efendim tüm Big Band'ler belirli bir formasyona göre kurulmuşlardır. Trumpet section, saksofon section, trombone section v.b. örneğin. Aranjör 5 saksofon için yazmıştır sizin siparişle getirdiğiniz partitürde. Ayrıca tüm nefesli estrümanların aynı fabrikada üretilmiş olması bile önemlidir. Oysa sizde bir ya da iki saksofon vardır gibi. Nasıl bir müzik çıktığını siz düşünün artık. Bir iki standart çalınır sonra pop, en sonunda da alatura havaları. Özetle 'ben yaptım oldu' orkestrası. Bunlar daha pahalı işler alabilmek adına kurulmuş kalabalık extra orkestralarıdır ancak.

'Ömür verdiğin işler bozulsa da yılmaz, koyulabilirsen işe yeniden, döküp ortaya varını yoğunu, bir yazı turada yitirsen bile yitirdiklerini dolamaksızın dile baştan tutabilirsen yolunu. Yüreğine, sinirine dayan diyecek direncinden başka bir şeyin kalmasa da, herkesin bırakıp gittiği noktada, sen dayanabilirsen tek' diye devam ediyor Rudyard Kipling'in meşhur 'Adam Olmak' *şiiri. Röportaj bittikten sonra konuştuklarımızla birlikte harmanlanıp aklıma bu mısralar geldi. Sanıyorum bana fazlasıyla Ömür Gidel'i hatırlatıyor bu şiir.

Keyifle okumanız dileğiyle.

***Şiir'in orijinalinden çeviri; Bülent Ecevit**
Fotoğraflar: Uğur Barışkan

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

Johan Sara Türkiye'deydi,
Umut Yasa Norveç'e Gidecek...

Bu ülkenin geniş coğrafyasında gün gelip açığa çıkmasını bekleyen ne kadar renkli insan ve ne çok jazz hikayesi var, birazdan okuyacağınız gibi... İzmirli müzisyen bir fizyoterapist, Norveçli bir müzisyen turiste verdiği seansın ardından Norveç'te Yılın Folk Albümüne imza atacak etnik jazz sound'lu bir çalışmaya imza atar...

Bergama doğumlu Umut Yasa mandolinle başladığı müzik hayatına, Türk halk müziği, Türk sanat müziği ve batı müziği eğitimiyle devam eder. İzmir gibi ehlikeyif bir ortamında müzikten yaşamını kazanmanın olanaksızlığını görerek 2002 yılında Dokuz Eylül Üniv. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulundan mezun olur. Halen yakın zamanda Avrupa Challenge Kupası'nda şampiyonluk kazanan ***Arkas*** voleybol takımının fizyoterapistliğini yapmakta.

Müzisyenimiz İzmir ve Bergama'da bir yandan müzik yaşamını devam ettirmekte, enstrümanları olan ud ve bağlamayı geliştirmekte, söz ve beste yazmakta. Fakat bu yazıya konu olan çalışması, 2008 yılı kasım ayında Norveç'te yayınlanan, Türkiye ayağının yönetmenliğini Umut Yasa'nın üstlendiği "***Johan Sara Jr. in Turkey- Mino/Mano***" adlı albüm. Umut Yasa'nın söz yazarı ve besteci kimliğiyle de katkıda bulunduğu albüm, Norveç'te 2009 yılının folk müzik albümü ödülünü alır ve ***Johan Sara Jr.*** yılın folk müzik prodüktörü seçilir. ***Umut Yasa*** ise bu çalışmasıyla Türk-Norveç Dostluk Birliği tarafından 2009 onur ödülüne layık görülür.

Peki jazz bu hikayenin neredesinde diye sorabilirsiniz. "***Johan Sara Jr. in Turkey-Mino/Mano***" her ne kadar folk müzik dalında ödül kazanmışsa da sound olarak etnik jazz kategorisine girebilecek parçalar içermekte. Üstelik bu albümün konserleri konuk sanatçılarla tümüyle doğaçlamaya yer veren bir yapıya sahip. Şimdi Umut'a soralım:

Merhaba Umut, yolun Norveç'e nasıl düştü?

2003 yılında Balçova termal tesislerinde fizyoterapistlik yaparken Johan Sara Jr. benim hastam oldu. Kendisiyle o zamanlar fizik tedavinin yanısıra bol bol da müzik yaptık. O kendi çalışmalarını sundu ben de benimkileri, bir takım ön kayıtlar gerçekleştirdik ve böylelikle kültürel iletişimimiz ve ilişkilerimiz gelişmeye başladı. 2005 yılında Johan, Norveç ve Türk müziğini bir albümde birleştirme projesini bana mail yoluyla iletti ve bunun üzerine çalışmalara başladık. Mailler, telefonlar, oldu olacak derken 2007 Nisan itibariyle kayıtlara başladık...

Johan Sara hakkında kısa bilgi verebilir misin? Norveç müzik dünyasında nasıl bir yeri vardır?

Johan Sara Jr. Norveç'in en kuzeyinde Finnmark denilen bölgede yaşayan, kökleri şamanizme dayanan Sami (Lapon) ırkına mensup birisi. Dil yapısı ve genotip açısından bakıldığında da Sami'lerin Türk kökenli olduğuna dair bir takım tezler mevcut. Konservatuar gitar bölümü mezunu. Yıllarca gitaristlik ve öğretmenlik yapıyor (2002'ye kadar), tabi kendi üretim çalışmalarını da ihmal etmiyor. Tiyatro, film ve reklâm müzikleri yapıyor ve animasyonlar için de kayıtlar gerçekleştiriyor.

Geleneksel Sami müziğine "***Yöyk***" adı veriliyor. Gerek aksak ritm yapısı gerekse kullanılan koma sesler bakımından Türk müziği ile şaşırtıcı benzerlikler içeren bir yapısı var, Johan bu benzerliği ve iki müzik arasındaki uyumu ilk fark eden kişi.

Norveç'te ve dünyada tek diyebileceğimiz öncü bir tarzı var Johan'ın. Kendi köklerini ihmal etmeden müziğini geliştiren, modernize eden ve araştıran bir

müzik adamı. Norveç'te 2009 yılın Folk Müzik prodüktörü ödülü sahibi. Hindistan'dan İspanya'ya, İsveç'ten Kanada'ya dünyanın her yerinde konserler veriyor.

"Johan Sara Jr. in Turkey - Mino/Mano" albümünün Türkiye ayağının yönetmenliğini üstlendim" diyorsun, bu iş nasıl oldu?

2007 yılında kayıtlara, Johan'ın Balçova Termal oteldeki stüdyoya çevirdiğimiz odasında başladık, D.E.Ü. Konservatuarı Stüdyosu ile kayıtlara devam ettik. Projeye katılacak müzisyenlerin ve kayıt yapılacak stüdyonun bulunması, projenin açıklanması ve aklımdaki sound, makam, nerede ne kadar çalınması gerekliliği konusunda işin Türk tarafıyla ilgili her organizasyonu üstlendim. Aynı zamanda da albümde iki parçanın söz ve müziğini ve bir parçanın da sözlerini yazdım.

Albüm, 2009 yılının folk müzik albümü ödülünü almış. Sound olarak world müzik, etnik jazz ve folk müzik karışımı olarak duyulmakta. Norveçli ve Türk müzisyenlerin yarattıkları bu ortak sound nasıl oluştu, anlatabilir misin?

Albümdeki eserlerin hepsi, çok ciddi zaman harcanarak ve birlikte yaşanarak oluşturuldu (1,5 yıl kadar). Bir yırtma yapıştırma çalışma olmamasına özen gösterip, herkesin içinden geleni cesurca ortaya koymasına fırsat verildi. Kah fazlalıklar atıldı, kah eksikler giderildi.Ana temayı Johan oluşturdu, geri kalanı biz müzisyenlere kaldı.

Şunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim ki, herkes bu projede yüreğini ortaya koydu ve öyle çaldı. Bu gün böyle bir sound duyuluyorsa, nedeni samimiyettir.

Umut Yasa'nın söz yazarı ve besteci kimliğiyle de katkıda bulunduğu albüm, Norveç'te 2009 yılının folk müzik albümü ödülünü alır ve Johan Sara Jr. yılın folk müzik prodüktörü seçilir.

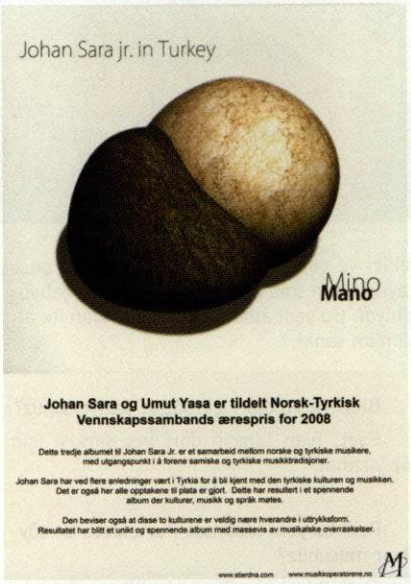

Albümün kayıt hikayesi de ilginç...

Balçova Termal Otel 2007 Nisan, Kuzey Kutbu (Maze) 2007 Eylül, Benim evim (Balçova) 2008 Mayıs, Bergen ve Oslo 2008 eylül-ekim tarihleri ve yerleri arasında gitmeli-gelmeli, konserli-muhabbetli, Back stage-jam session dolu bir kayıt hikayesi var:) Sanırım yukarıda yazdıklarım bu sorunun cevabını içeriyor.

Bu albümün konserleri oldu mu?

Evet oldu! Hatta ilk konserimizi Sırbistan Müzik Festivalinde verdik.

Mayıs 2009, ardından Haziran başında Oslo National Jazz Stage'te sahne aldık, son olarak ta Uluslararası Bergama Kermesinde Asklepion antik tiyatroda sahne aldık (2009 Haziran). Hala konser vermek için yanıp tutuşan bir ekibiz:))

Albümün konserlerinde daha fazla doğaçlama ve belki de jazz'a daha daha fazla yaklaşma oluyordur diye tahmin ediyorum. Çünkü müziğiniz buna müsait, ne dersin?

Albüm, bize yalnızca oyun alanını ve başlangıç noktasını gösterir, gerçek müzik ondan sonra sahnede ortaya çıkandır.

Dolayısıyla doğaçlama ve yeniden yaratım süreci bu ekibin asıl peşine düştüğü aşktır. Düşüncelerinde haklısın, umarım ileride canlı olarak dinleme şansınız olur.

İzmirli müzisyenimize başarılar diliyoruz. Algıları açık bir müzisyen olarak hayallerini gerçekleştireceğini düşünüyoruz. Zaten ilk hedefi belirlemiş: "Umut Yasa in Norway"

Başak Yavuz
basakyavuz@gmail.com

Peter Eldridge ile bir Pazar günü...

Peter Eldridge, New York Voices'in üyelerinden birisi, vokalist, piyanist, eğitimci, aranjör, prodüktör, besteci ve söz yazarı. Peter ile güzel bir bahar günü Blue Note'un önünde buluştuk. Yazmakta olduğu sinema filminin müziğiyle ilgili oldukça heyecanlıydı, aslında bir vokalistle röportaj yapmak üzere olduğumu unutup film hakkında sorular sormaya başladım.

Sinema filmi müziği? Bununla ilgili herşeyi siz mi yapıyorsunuz?

Film müziği ile ilgili tecrübesi olan bir orkestratör ile çalışıyorum. Bu proje, ikimiz arasında bir işbirliği. Müziği görüntü ile kare kare eşleştiriyoruz. Bunun böyle bir iş olduğunun daha önce farkında değildim. Harika birşey ve çok şey öğrendim. Bu kadar uzun zamadır New York Voices ile birlikte olduktan sonra-ki bu harika birşey-başka şeyler de yapıyor olmaktan dolayı çok mutluyum. Uzun zamandır turnelere çıkıyoruz ve böyle bir grupta olmakla ilgili beklentilere alışmıştım.

Bu sinema filmi neyle ilgili?

"No Job For A Woman" isminde bir film ve İkinci Dünya Savaşı sırasındaki gerçekten bütün bu deneyimin bir parçası olmuş kadın muhabirlerle ilgili bir belgesel bu. Dört kadın ve her birinin hayatları ile ilgili, yaşadıkları zorluklar ve zaferler. Ayrıca Chicago'dan bir arkadaşımın yönettiği bir müzikalin de müziklerini yazıyorum, Gustav Klimt'in hayatı ve ilişkileriyle ilgili bir müzikal. Şimdilik şarkılarını besteliyorum, şarkıların diyalogla uyumu, müzikal yazmanın da kendine göre spesifik mekanikleri var. Bu iki proje benim için çok farklı deneyimlerdi, daha önce birçok şarkı yazdım ama spesifik birşey için değildi bu şarkılar, genelde sadece ben, New York Voices ve Moss vardı.

Yeni solo albümünüz çıkmak üzere.

Evet, yeni bitirdik.

Brezilya müziği ağırlıklı bir albüm olduğunu duydum.

Evet, bu müziği çok seviyorum, Jobim'i, Ivan Lins'i her zaman sevdim.

Daha önce Ivan Lins'le birlikte çalıştınız değil mi?

Evet, daha küçükken, bu müziğin belli bir kültüre ait olduğunu dahi bilmeden önce onun müziğine kendimi kaptırmıştım. Sanki herşeyin en iyisi gibi, ritmik açıdan komplike ve oldukca tatmin edici, armonik açıdan ilgi çekici ve çok tutkulu bir müzik. Daha önce kaydettiğim solo albümler, her telden çalıyor gibiydi. Bu yeni albüm, bir çizgisi olan ilk albümüm sanki.

Brezilya şarkıları için söz de yazıyorsunuz?

Evet, Ivan Lins'in dört beş şarkısı için söz yazdım.

Peki bu yeni albümde Portekizce de söylüyor musunuz?

Evet, iki şarkıyı Portekiz dilinde söylüyorum, ayrıca Ivan'la birlikte yazdığımız, "New Tomorrow" ismindeki şarkıyı da kaydettim. New Tomorrow'u Ivan da yeni albümü için kaydetti.

Brezilya müziği için İngilizce söz yazmak zor olmalı diye düşünüyorum.

Aslında şarkı sözü yazmak genel anlamda çok zor. Günde iki şarkı besteleyebilirim, ama sözler konusunda çok titizim, çünkü daha önce birçok kez söylenmiş olan şeyleri bir kez daha söylemek istemiyorum. Sade, ama insanların kendilerini bulabilecekleri, anlaşılabilir, ama ucuz olmayan sözler olmalı. Dediğim gibi çok titizim bu konuda. Bazen gizemli olmak da eğlenceli olabiliyor, böylece bir dinleyici, diğer dinleyiciden farklı bir anlam yükleyebiliyor şarkıya. İnsanlar duygusal olarak bağlanmak istiyorlar.

Piyano mu vokal mi okudunuz?

Piyano.

Jazz piyanosu dalında mı?

Hayır, klasik piyano bölümünde okudum. Çocukken düzenli piyano dersleri alıyordum. Ailem hiçbir zaman çalışmamı söylemedi, çünkü hiç gerekmedi, piyano çalmayı çok seviyordum, Daha sonra maddi sebeplerden dolayı ders almayı bırakmak durumunda kaldım. Böylece, müzik dinlemeye başladım, ablamın ve ağabeyimin plaklarını dinliyor, üzerine çalıyordum. Böylece, daha önce edindiğim temel üzerine, kulaktan çalmaya başladım. Kendi sistemimi yarattım, mesela içinde o garip nota olan Do akoru, ki muhtemelen diyez 11 idi o garip nota. O zamanlar yedinci sınıftaydım ve ne yaptığımı bilmiyordum. Lise ve kolej yıllarımda, akorları anlamaya başladım, ama uzun süre kulaktan çaldım ve uzun vadede bunun iyi olduğunu düşünüyorum.

Peki şarkı söylemeye ne zaman başladınız?

Kolej yıllarımda başladım. Şarkı söylemekten ölesiye korkuyordum, içimden bir ses çıkması fikrinden. Kardeşlerimin ikisi de çok iyi şarkıcılardı. Ben de ailedeki şarkı söyleme eyleminin onlara ait olduğunu düşünmüştüm. Korkunun üstesinden gelmek çok uzun zamanımı aldı. Şarkı söyleme fikri, çok kırılgan, nazik bir fikirdi. Küçükken kilise korolarında söylediğimi hatırlıyorum ama ne zaman benden bir solo söylememi isteseler, koşarak binadan dışarı kaçıyordum. New York Voices'la ilk birkaç sene boyunca da şarkı söylediğime inanamadım. Dediğim gibi çok uzun zaman aldı. Hala arada sırada duraklayıp düşünüyorum, şarkı söylüyorum, hatta Manhattan School of Music'de şarkı söylemeyi öğretiyorum.

Hatta vokalistliğiniz, piyanistliğinizden daha ön planda, insanlar sizi öncelikle vokalist olarak tanıyor. Ama aslında piyanistsiniz?

Bir bakıma. Uzun zaman kendimi şarkı da söyleyen bir piyanist olarak düşündüm ama artık, piyano çalan bir şarkıcıyım. Aslında üniversitede daha sonra klasik vokal bölümüne geçiş yaptım, ki iyi bir fikir değildi.

Beni şaşırtıyorsunuz?

Schumann, Poulanc söylemeyi çok severdim.

Beste yapmaya ne zaman başladınız?

Şarkı yazarak başladı, lisede, hatta üniversitenin ilk yıllarında yazılan o şarkıları bilirsiniz. Hatta mezuniyet resitalimde kendi yazdığım şarkılardan da söylemiştim, bazıları iyiydi ama bazılarını tekrar dinlediğimde, insanların oturup beni bunu yaparken dinlediklerine inanamıyorum.

Ailenin komik küçük velediydim, komik hikayeler anlayip herkesi eğlendirirdim, daha sonra daha ciddi bir insana dönüştüm ve bu yönüm şarkı yazarlığıyla ortaya çıktı. Şarkı yazmak, benim kendimi ifade etme biçimimdi, çünkü müzik, gerçek olmakla ilgiliydi. O iki farklı dünyayı bir araya getirmek de çok zaman aldı.

Ne hakkında yazıyorsunuz?

O dönem neyle ilgili tutku hissedersem.

Bazı insanlar sadece aşk şarkıları yazıyor mesela?

Benim şarkılarım bir bakıma aramakla ilgili, mesela bir konuyu anlamıyorsam, onunla ilgili şarkı yazıyorum, böylece kendimi daha iyi anlıyorum.

Geçen gün Cornelia Street Cafe'de gerçekten bir koli kutusu mu çaldınız? Kutu muydu gerçekten o, doğru mu gördüm?

Evet. "Full Grown Man" şarkısını besteledim, spontan duyulmasını istediğim bir şarkıydı. Birçok farklı enstrüman denedim, Snare davulla denedim mesela, çok fazlaydı, istediğimden çok daha büyük ve çok daha aranje edilmiş duyulmuştu snare ile. Bir masa ya da bir duvarı çalıyormuşum hissi olsun istedim. Ne kadar enstrüman denediysem olmadı.

Bazen büyük konser salonlarında, ülkemdeki İş Sanat gibi, bazen de Cornelia Street Cafe gibi ufacık yerlerde konser veriyorsunuz, farkı ne?

Çok çok farklı. Kulüplerde daha rahat, oturma odanızda çalıyor gibi bir his oluyor. Ama büyük konser salonları daha farklı. Demek istediğim, mesela New York Voices'la seyircinin büyüklüğünden ya da küçüklüğünden bağımsız olarak aynı içtenliği yakalamaya çalışıyoruz. Bence asıl önemli olan bu. Seyirciyi kendine çekmek, yaptığın işi onların kafasına vurmak değil, onları samimiyetle kendine çekmek önemli, davetkar olmak önemli.

Onu anladım, peki nasıl yapıyorsunuz bunu?

Bazı insanlar bu konuda gayet iyi. Mesela Tony Bennett, kendi yöntemleri var, ya da Al Jarreau mesela. Al Jarreau'nun yaptığı bazı hareketler bence çok hoş. New York Voices olarak bizim de bir sunumumuz var. Ama solo performanslarımda, ben genelde piyanonun arkasındayım ve elimden geldiğince seyirciye ulaşmaya, davetkar olmaya çalışıyorum.

Piyanonun arkasında olsanız da bir duruşunuz var.

İşte o rahat olmak ve kendiniz olabilmekle ilgili.

Her ne kadar müzisyen olsam da, her zaman konserlere gidip dinleyicinin arasına karışıyorum. Demek istediğim, bir müzisyen olarak değil, insan olarak ki bunu ömür boyu yapabilmeyi umuyorum. Gözlemlediğim, bazı insanların sahte bir gülümsemesi oluyor ve ben bundan hiç hoşlanmıyorum. Bence ilk düşünülmesi gereken şey, hangi şarkıyı söylediğiniz. Benim için, şarkı sözü ve şarkı sözünün melodiyi nasıl etkilediği, herşeyden daha önemli.

Dünyanın en iyi okullarından biri olan Manhattan School of Music'de vokal jazz öğretiyorsunuz?

Evet, bence iyi de bir öğretmenim, çünkü yapılabilecek bütün yanlışları daha önce muhtemelen yaptım, performans sanatçısı olarak, şarkı söylemenin psikolojik yönleri, başarısızlık korkusu ve hatta başarma korkusuyla yüzleştim.

Piyanist, vokalist, besteci, şarkı sözü yazarı, aranjör ve prodüktörsünüz. Bütün bunları nasıl yapıyorsunuz, ayrıca New York Voices ve Moss da var?

Bilmiyorum.

Demek istediğim, gün 24 saat ve yedisekiz saati uyumakla geçiyor.

O kadar uyumuyorum ben, belki bu da bir parçasıdır. Öncelikli olarak besteciliğe önem veriyorum, solo çalışmalarım ikinci sırada, ama daha çok bir besteci olarak tanınmayı isterim. Gerisi ise hayatını idame ettirmek ve daha önce yapmadığım yeni projeleri yapmaya çalışmak.

Four Brothers?

Four Brothers, gerçekten çok keyifliydi. Mark Murphy, Jon Hendricks, Kurt Elling ve ben.

Son albüm ne zaman yayınlanıyor?

Önümüzdeki sonbaharda. Sonunda bir plak şirketiyle anlaştık. Bayağı büyük bir adımdı, özellikle herşeyin çok zor olduğu bu süreçten bahsedersek. Üç şirket bu albümle ilgilendi ve bu beni çok heyecanlandırdı.

Ben "Strangers in Town" albümünü de çok keyifle dinliyorum.

O albümde harika müzisyenler çalıyor. Aslında tam o dönemde, aynı zamanda iki albüm yapıyordum. Asıl diğer albüm olan "Fool No More" üzerinde yoğunlaşmış, çok zaman harcamıştım. Daha sonra plak şirketi, öncelikle standartlar albümünü yapmamı istedi ve biz de yaptık o albümü, fakat aranjmanları kayda giderken metroda yazdım. O albümde Brecker çalıyor. O gün harika zaman geçirdik. "Flower is a Lovesome Thing"deki solosu, bence Brecker'ın en iyi sololarından biri. O albüm, birkaç radyo istasyonundan yılın en iyi albümü ödülünü aldı.

Kahramanlarınız kimler?

Jazz'da Mark Murphy. "Bop for Kerouac" diye bir albümü var, içinde Boplicity olan. Küçükken o albümü dinlediğimde beynimde bir ışık yanmıştı. Diğer favori albümlerimden birisi de Cedar Walton'un "Eastern Rebellion" albümü. İçinde Bolivia, Made for Joe var, çoğunlukla Cedar Walton'un müziği. Bu kuartet, gençken, enstümanların kuartetteki rolünü anlamamı sağladı. Ayrıca şarkılar çok güzeldi ve çok iyi swing ediyordu, o albümü tekrar tekrar dinlemiştim. Mel Torme "Swings Shubert Alley" albümünü çok severim ve Chet Baker, tabi ki Joe Williams. Kadınlardan, Irene Krall ve Jo Stafford. Jo Stafford'un sesi çok kontrollü ve hiçbir efor sarfetmeden çok iyi swing ediyor. Tabi ki Sarah Vaughan ve Carmen McRae. Ayrıca çokca pop müzik de dinledim kardeşlerim vesilesiyle. Joni Mitchell, Stevie Wonder, Donnie Hathaway, Steely Dan.

Kendi müziğinizi nasıl tarif edersiniz?

Sofistike pop diyebilirim.

Sofistike pop nedir?

Geleneksel pop müzik akorlarından oluşmayan pop müziği, yani büyük J ile başlamayan bir müzik.

LAND ROVER KOLEKSİYONU

Land Rover ve Range Rover'lar, şimdi yenilenen yüzleri ve yenilenen motor seçenekleriyle Borusan Otomotiv Yetkili Satıcıları'nda.

Resimdeki araçlar opsiyonel donanım içermektedir.

Borusan Otomotiv

Borusan Otomotiv tarafından ithal edilen Land Rover'lara 3 yıl ya da 100.000 km (hangisi önce dolarsa) olmak üzere özel garanti verilmektedir. Bu özel garanti, yasal garantiyi aşan süre ve km bakımından, bedelsiz onarım için olup, yasal mevzuatın garanti süresi içinde tüketicilere tanıdığı diğer seçimlik hakların doğumuna neden olmaz.

Freelander 2 TD4 2.2 Şehir içi (lt/100) 11, Şehir dışı (lt/100) 6,8 Ortalama (lt/100) 8,5 CO_2 emisyonu (g/km) 224 / **Discovery 4 TDV6 2.7 – TDV6 3.0** Şehir içi (lt/100) 13,1-11,2, Şehir dışı (lt/100) 8,5-8,3, Ortalama (lt/100) 10,2-9,3 CO_2 emisyonu (g/km) 270-244 / **Range Rover Sport TDV6 3.0,** Şehir içi (lt/100) 11,2 Şehir dışı (lt/100) 8,1 Ortalama (lt/100) 9,2 CO_2 emisyonu Ortalama (g/km) 243 / **Range Rover TDV8 3.6,** Şehir içi (lt/100) 14,5 Şehir dışı (lt/100) 9,2 Ortalama (lt/100) 11,1 CO_2 emisyonu (g/km) 294.

Test sürüşü randevusu için www.landrover.com.tr veya (0212) 337 66 55.
RANGE ROVER
LAND ROVER
GO BEYOND
Land Rover Türkiye Distribütörü Borusan Otomotiv Pazarlama ve Ticaret A.Ş.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali

1-20 Temmuz 2010

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından bu yıl 13. kez Garanti Bankası sponsorluğunda düzenlenen 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali, 1–20 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilecek.

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali, 50'nin üzerinde konser, 300'ü aşkın yerli ve yabancı sanatçıyla yine İstanbul'u bir jazz kentine dönüştürmeye hazırlanıyor. Şehrin çeşitli mekânlarına yayılacak Uluslararası İstanbul Jazz Festivali konserlerine bu yıl, **Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi**'nin yanı sıra **Arkeoloji Müzesi, Aya İrini Müzesi, İstanbul Modern, İstinyePark, Salon, Sepetçiler Kasrı** ve **The Marmara Esma Sultan** ev sahipliği yapacak.

İstanbul Jazz Festivali'nin bu yılki yeniliklerinden biri festivalin ilk hafta sonu gerçekleşecek **Tünel Şenliği** olacak. Festival kapsamında **3 Temmuz Cumartesi** günü gerçekleştirilecek **Tünel Şenliği**'nde, Tünel ve Galata meydanlarında kurulacak ana sahnelerin yanı sıra bölgedeki birçok farklı mekândaki etkinliklerle, **"festival içinde festival"** geç saatlere kadar devam edecek. Festivalin gelenekselleşen etkinlikleri **Jazz Vapuru** ve **Sokak Konserleri** bu yıl da jazz coşkusunu İstanbul sokaklarına taşımaya devam edecek.

Sponsorluğunu 13. kez Garanti Bankası'nın üstlendiği **17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali**'nin programı İKSV binasında yer alan **Salon**'da yapılan basın davetiyle tanıtıldı. Basın toplantısında konuşan **İKSV Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Eczacıbaşı** *"80'li yıllarda İstanbul Festivali kapsamında gerçekleştirilen jazz konserleriyle temeli atılan, zaman içinde hem izleyicinin yoğun ilgisi hem de güncel müziğin dinamik potansiyeliyle başka bir festivalin sınırlarına sığmayan bir şenlik halini alan bu festival, 1994 yılından bu yana İstanbulluları birçok önemli müzisyenle buluşturdu. (...) Bu yıl festival programında yine birbirinden önemli sanatçılar yer alıyor. Bu sanatçılardan biri de her nesilden müzikseverin tanıdığı ve sevdiği ünlü jazz vokalisti Tony Bennett. Sanatçının festival kapsamındaki konserini, Ocak ayında kaybettiğimiz Şakir Eczacıbaşı anısına düzenliyoruz"* dedi.

Basın davetinde daha sonra konuşan **Garanti Bankası Kurumsal Marka Yönetimi ve Pazarlama İletişimi Birim Müdürü Elif Güvenen**: *"Garanti Bankası olarak, Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin 17. yaşını kutlamaktan ve bu yıl da İKSV'nin yanında yer almaktan büyük*

Hülya Tunçağ

mutluluk duyuyoruz. Garanti ile jazz'ın birbirine çok yakıştığını düşünüyor, bu nedenle ana sponsor olarak 13 yıldır, büyük bir keyifle festivali destekliyoruz. Festivalin, her yıl artan bir ilgiyle izlenmesi, sürpriz etkinlikler ve yeniliklerle zenginleşerek geniş kitlelere hitap etmesi, bizi son derece mutlu ediyor. Festival için Türkiye'ye gelen birbirinden değerli sanatçılarla, eminim Temmuz ayı boyunca, İstanbul yine bir 'jazz kentine' dönüşecek." dedi.

İstanbul Jazz Festivali Basın Tanıtım Partisi, Uluslararası İstanbul Jazz Festivali Direktörü Pelin Opcin'in programı açıklamasının ardından İKSV binasının üst katında yer alan **X Restaurant & Bar'ın** ilk defa basın mensupları için açılan **terasında** devam etti.

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali **1 Temmuz Perşembe** akşamı **The Marmara Esma Sultan**'da gerçekleştirilecek açılış töreni ve konseriyle başlıyor.

FESTİVALİN YAŞAM BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ HÜLYA TUNÇAĞ'A

Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin **Yaşam Boyu Başarı Ödülü** bu yıl Türkiye'nin en önemli jazz müzik yazarı ve radyo program yapımcısı **Hülya Tunçağ**'a veriliyor. İlk jazz programını 1969 yılında yapan **Hülya Tunçağ**'ın TRT Radyo 3'te yayınlanan **"Günümüzde Jazz"** adlı programı, 1972 yılından bu yana devam ediyor. Müzik programları kadar yazıları ve röportajlarıyla da tanınan Hülya **Tunçağ**, Arto Tunçboyacıyan ve Aydın Esen'in beraber yayımladıkları albüme yaptığı prodüksiyonla da büyük övgü toplamıştı. 2005 yılından bu yana Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin danışma kurulunda da görev alan **Hülya Tunçağ**'a ödülü, festivalin **1 Temmuz Perşembe** akşamı **The Marmara Esma Sultan**'da gerçekleştirilecek açılış töreninde takdim edilecek.

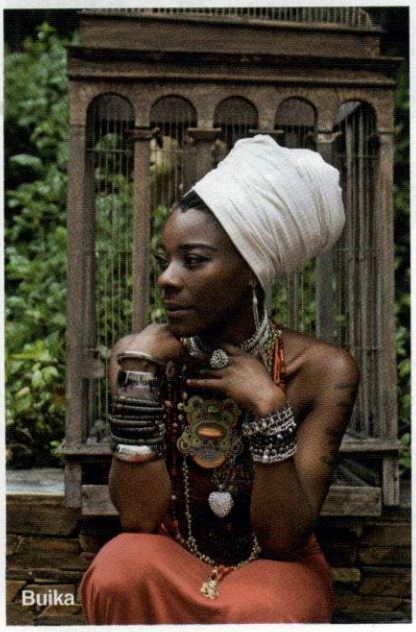
Buika

FESTİVAL CD'Sİ BU YIL DA MÜZİK MARKETLERDE YERİNİ ALACAK

Festivale katılan çeşitli sanatçıların parçalarından oluşan ve festival takipçilerinin koleksiyonlarında önemli bir yer edinen İstanbul Jazz Festivali CD'si bu yıl da hazırlanıyor. Festivalin yabancı yıldız isimlerinin yanı sıra, Türk jazz'cılarının özellikle en yeni albümlerinden seçilmiş parçaların yer alacağı bu CD, festivalin başlamasından önce, Haziran ayının ortasından itibaren müzik marketlerde satılmaya başladı.

İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ'NİN AÇILIŞ KONSERİ, TÜRK JAZZ'ININ YILDIZLARINI AYNI SAHNEDE BULUŞTURACAK

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali 1 Temmuz Perşembe akşamı **The Marmara Esma Sultan**'da, Türkiye jazz sahnesinin çok önemli isimlerini buluşturan özel bir konserle açılıyor. Vokallerde **Sibel Köse, Melis Sökmen** ve **Feyza Eren,** trompette **İmer Demirer** ve gitarda **Neşet Ruacan**'ın solist olarak katılacağı açılış konseri tam bir yıldızlar geçidi olacak. **"İstanbul Jazz Stars"** adı altında düzenlenecek bu gece için özel olarak bir araya gelen kadroda gitarda **Cem Tuncer**, trombonda **Hakan Çimenot**, trompet ve tuşlu çalgılarda **Halil İbrahim Işık**, tenor saksofonda **Engin Recepoğulları**, davulda **Cem Aksel** ve basta **Erdal Akyol** yer alıyor. İstanbul Jazz Festivali Açılış Konseri'ni izlemek isteyen jazz severler için sınırlı sayıda bilet satışı da olacak.

TÜNEL ŞENLİĞİ JAZZ SEVERLERİ SOKAKLARA ÇAĞIRIYOR!

İstanbul Jazz Festivali bu yıl bir ilki gerçekleştirerek Tünel'i bir şenlik alanına çeviriyor! Festivalin ilk hafta sonunda, **3 Temmuz Cumartesi** akşamı düzenlenecek **Tünel Şenliği**'yle festival, kentin kültür-sanat yaşamının nabzının attığı Tünel ve Galata bölgesinde **"festival içinde festival"** yaratacak.

Cumartesi akşamı saat 18.00'de başlayacak şenlik, Beyoğlu ve Galata bölgesinde sokaklarda ve değişik mekânlarda ücretli ve ücretsiz konserler, atölye çalışmaları, özel sergiler ve ikramlarla gecenin ilerleyen saatlerine kadar devam edecek. Tünel Şenliği'nin ayrıntılı programı, bölgede birbirine yakın mekânların haritası üzerinden takip edilebilecek.

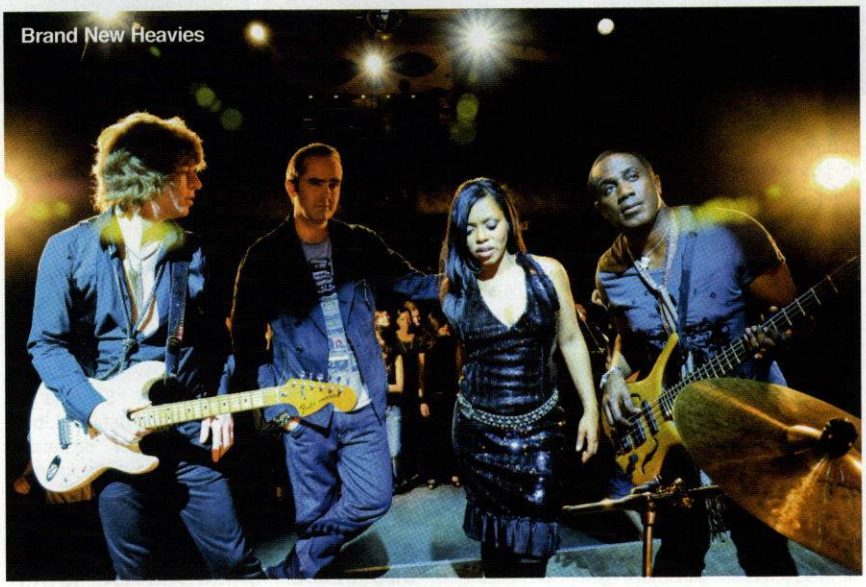
Brand New Heavies

Genç Jazz gruplarının da konser vereceği **Galata** ve **Tünel**'de kurulacak iki ana sahnedeki ücretsiz konserlerle bütün bölgede bir festival atmosferi yaşanırken gece boyunca seyirciler değişik mekânlar ve sahneler arasında mekik dokuyarak, birbirinden farklı etkinliklere katılacak. **Salon, Nardis Jazz Club, Hollanda Konsolosluğu Bahçesi, Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi** ve **Muammer Karaca Tiyatrosu** gibi Tünel bölgesinin renkli mekânlarında gece boyunca sahne alacak sanatçılar arasında **Larry Graham & Graham Central Station,The Panorama Jazz Band, Emir Ersoy Projecto Cubano, Maffy Falay Sextet, Jungle Boldie, Timuçin Şahin Quintet** ve 2010 Türkiye'de Japonya yılı etkinlikleri kapsamında konser verecek **Riko Ogawa** gibi isimler yer alıyor.

AÇIK HAVA SAHNESİ'NDE EFSANE İSİMLER JAZZ'DA PİYANONUN USTASI CHICK COREA FREEDOM BAND'LE İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ'NDE

Jazz müziğin en ünlü piyanist ve bestecilerinden **Chick Corea**, "müziğin özgür ruhlarının birleştiği" bir proje olarak tanımladığı yeni grubu **Chick Corea Freedom Band**'le **7 Temmuz Çarşamba** akşamı festivalin ilk Açık Hava konseri için sahnede olacak. WestLB AG sponsorluğunda düzenlenecek **Chick Corea Freedom Band** konseri **saat 21.00**'da başlayacak.

Imogen Heap

Solo çalışmalarıyla olduğu kadar, Origin ve Return To Forever gibi grupları ve klasik müzik ile jazz'ı buluşturduğu projeleriyle de tanınan **Chick Corea**, 1960'lardan bu yana en ilham verici ve üretken jazz müzisyenlerinden biri sayılıyor. 16 Grammy ödüllü usta piyaniste İstanbul konserinde, jazz takipçilerinin yakından tanıdığı efsanevi müzisyenler eşlik edecek: Uzun yıllar Miles Davis'le birlikte çalan ve bugün jazz'ın en yetkin isimleri arasında sayılan **Kenny Garrett**, akustik ve elektrik basın en önemli ustalarından **Christian McBride** ve 50 yıldır tekniğiyle jazz'a yön veren, bu yıl 85 yaşına giren efsanevi davulcu **Roy Haynes**...

JAZZ'IN UNUTULMAZ SESİ TONY BENNETT "ŞAKIR ECZACIBAŞI ANISINA" İLK KEZ İSTANBUL'DA

1950'lerden günümüze gelen bir efsane, jazz'ın unutulmaz seslerinden **Tony Bennett**, **15 Temmuz Perşembe** akşamı tekrarı olmayacak bir konser ile ilk kez İstanbul'da! **Şakir Eczacıbaşı anısına** düzenlenen konserde, **Tony Bennett**, jazz severlere unutulmaz bir gece yaşatacak.

Biri "Yaşam Boyu Başarı" olmak üzere tam 15 Grammy ödülü alan **Tony Bennett**, her yaş grubundan müzikseverin gönlünü çelen, nesil farkını yok eden bir sanatçı. Jazz standartları ve ballad'lara getirdiği unutulmaz yorumlarla ünlenen İtalyan asıllı Amerikalı jazz şarkıcısı, "Great American Songbook" olarak adlandırılan geleneğin ikonlaşmış seslerinden. **K.D. Lang** ile yaptığı düet albümünün yanı sıra, **Michael Bublé, Elvis Costello, Celine Dion, Diana Krall, Bono** gibi isimlerle yaptığı çalışmalarla da jazz ve pop dünyasının en önemli isimleri yer alıyor.

Bu muhteşem gecede **Tony Bennett**'tan önce sahnede ünlü jazz piyanisti **Kerem Görsev** olacak. **Kerem Görsev Trio** gecenin açılışını saat 20.00'de yapacak.

CANLI PERFORMANSIN KRALİÇESİ GRACE JONES TÜM İHTİŞAMIYLA AÇIK HAVA'DA

Etkileyici sesi ve çarpıcı sahne performansıyla tanınan, disco'dan rock'a, 70'lerden günümüze uzanan efsane şarkıcı **Grace Jones**, Emirates Havayolu sponsorluğunda ilk kez İstanbul'da! Kariyerinin hiçbir döneminde gösterişli tavrı ve görüntüsünden ödün vermeyen, geçtiğimiz yıl çıkardığı son albümü ***Hurricane*** ile bir kez daha dünyayı sarsan **Grace Jones**, **16 Temmuz Cuma** akşamı **saat 21.00**'da **Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi**'nde.

Jamaika doğumlu kontralto şarkıcı **Grace Jones**, çok özel bir vokalist olmanın yanı sıra, androjen görüntüsü ve iddialı sahne şovlarıyla da tanınıyor. 1977 yılında yayınladığı ilk albümü ***Portfolio***'dan bu yana stil ikonu kimliğini taşımaya devam eden Jones'un diskografisi ***Island Life***, ***Nightclubbing*** gibi ikonlaşmış yapıtlarla dolu. Unutulmaz klasikleri "**Slave to the Rhythm**", "**I've Seen That Face Before (Libertango)**" ve "**Pull Up To the Bumper**" ile hafızalara kazınan sanatçıyı dünya gözüyle izlemek için kaçırılmayacak bir fırsat!

R&B VE SOUL'UN GÜÇLÜ İSMİ SEAL UNUTULMAZ ŞARKILARIYLA İSTANBUL'DA

"**Killer**", "**Crazy**" ve Grammy ödüllü "**Kiss From A Rose**" gibi unutulmaz hitleriyle günümüz müziğinin yıldız isimlerinden **Seal**, İstanbul Jazz Festivali'nin bu yılkı yıldız konuklarından... Son albümü ***Soul*** ile modern R&B ve soul müziğinin en güçlü seslerinden olduğunu bir kez daha kanıtlayan **Seal**, Matraş sponsorluğunda **19 Temmuz Pazartesi** akşamı **saat 21.00**'de **Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi**'nde!

1963 yılında Nijeryalı bir baba ve Brezilyalı bir anneden dünyaya gelen **Seal**, Londra'da yaşayan İngiliz bir ailenin yanında büyüdü. Mimarlık eğitimi ve modellik kariyerinin ardından, Nat King Cole'un kadife sesini anımsatan ses rengi ve şarkı söyleyiş biçimiyle dikkatleri çekip profesyonel olarak şarkı söylemeye başladı. 1990'lardan bu yana birçok uluslararası hitin sahibi olan **Seal**, duygusal ve dokunaklı şarkılarıyla dünya çapında milyonlarca hayran kazandı ve eleştirmenler tarafından övgü yağmuruna tutuldu. **Seal**, hiçbir konserinde onu yalnız bırakmayan, Alman süpermodel **Heidi Klum**'la olan mutlu evliliğiyle de dünya magazin basının odağındaki isimlerden...

FESTİVAL YENİDEN SEPETÇİLER KASRI'NDA MARTHA WAINWRIGHT'IN SICACIK SESİNDEN UNUTULMAZ EDITH PIAF ŞARKILARI

Müzisyen Wainwright Ailesi'nin **Rufus Wainwright**'tan sonra bir üyesi daha İstanbul Jazz

Grace Jones

Festivali'nde! Kanada'nın folk müzik alanındaki en ünlü isimlerinden **Martha Wainwright**, efsanevi Fransız şarkıcı **Edith Piaf**'ın şarkılarını seslendirdiği projesiyle **6 Temmuz Salı** gecesi saat 22.00'de **Sepetçiler Kasrı**'nda.

Folk müzisyenleri **Loudon Wainwright III** ve **Kate MacGarrigle**'ın kızı ve ünlü ozan-şarkıcı **Rufus Wainwright**'ın kız kardeşi **Martha Wainwright**, hayatındaki en etkileyici figürlerden biri olan **Edith Piaf**'a adadığı "**Martha Wainwright Sings Piaf**" projesiyle her ülkede övgüler topluyor. Piaf'ın şarkılarını 8 yaşından beri dinleyen ve şarkı söyleme stilinde Piaf'ın izlerini taşıyan **Wainwright**, tutkulu ve romantik yorumlarla seslendirdiği Piaf şarkılarıyla İstanbul Jazz Festivali'nin konukları arasında...

MERAKLA BEKLENEN VOKALİST BUIKA ÇARPICI YORUMUYLA SEPETÇİLER KASRI'NDA

Birçok müziksever tarafından heyecanla beklenen, günümüzün en güçlü seslerinden **Buika**, **İstanbul Jazz Festivali** kapsamında hayranlarıyla buluşacak. Çağdaş İspanyol ve Latin müziğini jazz ve flamenkonun melankolisiyle harmanlayan usta şarkıcı **Buika**, **20 Temmuz Salı** gecesi **saat 22.00**'da **Sepetçiler Kasrı**'nda sahne alacak.

Özellikle son albümü ***El Último Trago*** ile Türkiye'de de büyük bir hayran kitlesi kazanan **Buika**, yayımladığı birbirinden güzel albümlerle, olağanüstü vokalinin yanı sıra iyi bir şarkı yazarı olarak da tanınıyor. Geçtiğimiz sene İspanya'nın Grammy'si olan "**Premio de la Música**" ödülünü kazanan Buika'yı sahnede izleyen eleştirmenler, performansları tek bir kelimeyle tanımlıyor: "muhteşem". Sahneyi izleyiciyle derin bir bağ kurabildiği bir mekân olarak gören Buika'yı izleyen herkes kelimenin tam anlamıyla büyüleniyor.

YILDIZLAR ALTINDA HAREKETLİ GECELER İSVEÇ'İN NORAH JONES'U LISA EKDAHL'DAN BOĞAZ'A KARŞI BOSSA NOVA

İstanbul Jazz Festivali seyircilerinin merakla beklediği isimlerden **Lisa Ekdahl**, sıcak ve çocuksu vokali, jazz, bossa nova ve folk müziğin birleştiği birbirinden güzel şarkılarıyla İstanbul'da! **13 Temmuz Salı** gecesi **The Marmara Esma Sultan**'ın muhteşem atmosferinde Abacı Group ve Volvo Car Türkiye eş- sponsorluğunda vereceği konserde **Lisa Ekdahl** dinleyenleri bambaşka diyarlara götürecek.

"**İsveç'in Norah Jones'u**" olarak adlandırılan şarkıcı ve besteci Lisa Ekdahl, popüler şarkısı "**Vem Vet**" ve çok satan pop-jazz albümü ***Heaven, Earth and Beyond*** ile İstanbullu müzikseverlerin beğenisini kazanmıştı. Sanatçı, kendi yazdığı şarkılardan oluşan son albümü ***Give Me That Slow Knowing Smile*** ile hayranlarından ve eleştirmenlerden yine övgüler topluyor.

LAURA FYGI VE AYHAN SİCİMOĞLU LATIN ALL STARS'LA YERİNİZDE DURAMAYACAĞINIZ BİR GECE

Yumuşacık, enfes sesi ve başarılı jazz, swing ve Latin müziği yorumlarıyla dünya çapında bir yıldız olan Hollandalı sanatçı **Laura Fygi** de festivalin yıldız konukları arasında. **Laura Fygi**'nin, Türkiye'nin en renkli müzisyenlerinden vurmalı çalgılar ustası, ritim profesörü **Ayhan Sicimoğlu** ve topluluğu **Latin All Stars** ile birlikte vereceği konser DHL sponsorluğunda gerçekleştirilecek. The Marmara Esma Sultan'da **14 Temmuz Çarşamba** gecesi **saat 22.00**'da başlayacak bu hareketli gecede **Laura Fygi** ve **Ayhan Sicimoğlu Latin All Stars**, dans etmeyi sevenlerin ayaklarını yerden kesecek.

SARAYIN FARKLI KÖŞELERİNDE JAZZ'IN ÇOK ÖZEL İSİMLERİ BAS VİRTÜÖZÜ STANLEY CLARKE EKİBİ VE HIROMI'YLE ARKEOLOJİ BAHÇESİNDE

Bas gitarın dünyaca ünlü ismi **Stanley Clarke**, geçtiğimiz yıl kendisi gibi usta iki basçı **Marcus Miller** ve **Victor Wooten**'la verdiği unutulmaz konserin ardından, bu kez kendi grubuyla yine **İstanbul Jazz Festivali**'nin konukları arasında... **8 Temmuz Perşembe** akşamı **Arkeoloji Müzesi**'nin bahçesinde gerçekleştirilecek konserde **The Stanley Clarke Band**'e festival izleyicisinin yakından tanıdığı ünlü piyanist **Hiromi** eşlik edecek.

Sağ el tekniğindeki ustalığı ile dinleyenleri büyüleyen **Stanley Clarke**'a Arkeoloji Müzesi'ndeki bu konserde eşlik edecek olan 30 yaşındaki piyanist **Hiromi**, ustalıklı tekniği ve enerjik sahne performansıyla tanınıyor. Bestelerinde jazz, progresif rock ve klasik müziği bir araya getiren genç sanatçı, 2003 yılından bu yana dünyayı turluyor ve önemli jazz festivallerinde konserler veriyor. **Hiromi**, 2005 yılında 12. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'ne de triosu ile katılmış ve İstanbullu jazz severlerin beğenisini toplamıştı.

İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ'NE ÖZEL: "USTALARLA BULUŞMA" FAHİR ATAKOĞLU TRIO FEATURING HORACIO "EL NEGRO" HERNANDEZ AND ALAIN CARON

Festivalin İstanbul'un tarihi mekânlarında düzenlenen "**Ustalarla Buluşma**" konserlerinde bu yıl yine özel bir proje müzikseverleri bekliyor: Ülkemizin en önemli piyanist ve bestecilerden **Fahir Atakoğlu**, Grammy ödüllü vurmalı çalgılar ustası **Horacio "El Negro" Hernandez** ve Kanadalı yetenekli basçı **Alain Caron**'dan **Arkeoloji Müzesi**'nin bahçesinde kaçırılmayacak bir konser...

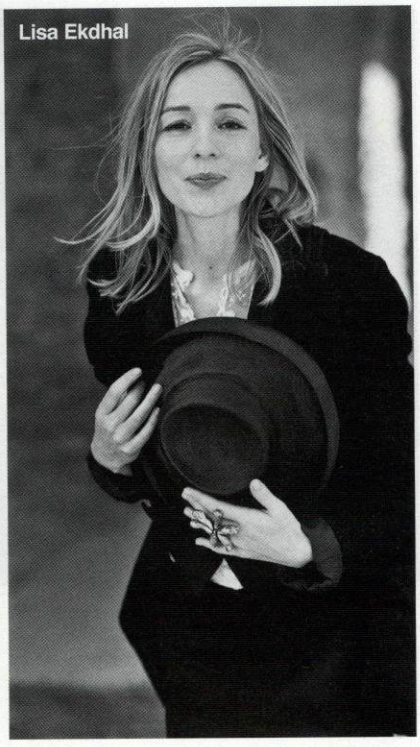
Lisa Ekdhal

Tekirdağ Rakısı Trakya Serisi eş-sponsorluğunda, **12 Temmuz Pazartesi** akşamı **saat 21.00**'da gerçekleştirilecek konserde senfonik çalışmaları ve film müzikleriyle olduğu kadar jazz albümleriyle de dikkat çeken piyanist ve besteci **Fahir Atakoğlu**'na eşlik edecek jazz'cılardan ilki ***İstanbul in Blue*** albümünde Atakoğlu'yla birlikte çalışan, dünyaca ünlü davulcu **Horacio "El Negro" Hernandez**. İkiliye elektrik ve akustik basta eşlik edecek isimse tartışılmaz yeteneğiyle bugün en başarılı basçılardan biri olarak kabul edilen Kanadalı **Alain Caron**.

İTALYAN JAZZ DEVLERİ ENRICO RAVA VE STEFANO BOLLANI'DEN DURU BİR JAZZ DİNLETİSİ

İtalya'nın olduğu kadar Avrupa jazz'ının da en önemli temsilcilerinden, efsanevi trompetçi **Enrico Rava** ve öğrencisi piyanist **Stefano Bollani**, **İstanbul Jazz Festivali**'nin konuğu oluyor.

Türk Pirelli sponsorluğu ve İtalyan Kültür Merkezi işbirliğiyle, **9 Temmuz Cuma** akşamı **Aya İrini Müzesi**'nde **saat 20.30**'da gerçekleştirilecek konserde İstanbullu jazz severler, İtalya'nın tartışmasız en iyi müzisyenlerinden **Enrico Rava**'nın, 15 yaşından beri öğrencisi olan usta jazz piyanisti **Stefano Bollani**'yle kurduğu sinerjiyi doyasıya hissedecek.

İSTANBUL MODERN'DE ELEKTRONİK MÜZİĞİN GENÇ OZANI

Etkileyici sesi, folk ve elektronik müziği ustaca birleştiren çalışmaları ve renkli kişiliği ile tanınan **Imogen Heap**, festivalde geçtiğimiz yıllarda Rufus Wainwright, Antony and the Johnsons, Blonde Redhead, Cocorosie, Kings Of Convenience, Emiliana Torrini gibi isimleri ağırlayan "**Yeni Ozanlar**" serisinin bu yılki konuğu olacak.

Grammy ödüllü son albümü ***Ellipse***'le hem hayranlarından hem de eleştirmenlerden tam not alan **Imogen Heap**, **10 Temmuz Cumartesi** gecesi **saat 21.00**'da **İstanbul Modern**'de İstanbullu hayranlarıyla buluşacak

İlgi çekici güzelliği, uçarı ve etkileyici vokalleriyle İngiliz besteci, söz yazarı ve vokalist **Imogen Heap**, birçok müzikseverin beğenisini ilk olarak **Urban Species**'in "**Blanket**" parçasındaki vokaliyle toplamıştı. "**Headlock**",

Rava & Bollani

Bora Çeliker

"**Hide and Seek**" ve "**Come Here Boy**" gibi şarkıları dillerden düşmeyen Imogen Heap, Madonna, Seal ve Björk gibi yıldızların prodüktörü **Guy Sigsworth**'la birlikte kurduğu **Frou Frou** grubuyla da tanınıyor. Grup, "**Let Go**" parçasıyla Zach Braff'ın ***Garden State*** film müzikleri arasında yer almış ve bir döneme damgasını vuran bu bağımsız filmle eşzamanlı olarak büyük bir hayran kitlesi kazanmıştı.

ORİJİNAL KADROSUYLA THE BRAND NEW HEAVIES

Son 20 yılın en önemli acid jazz, funk ve R&B gruplarından **The Brand New Heavies**, vokalistleri **N'Dea Davenport**'un da yer aldığı orijinal kadrosuyla **İstanbul Jazz Festivali**'nde. **14 Temmuz Çarşamba** gecesi **saat 22.00**'da, festivalin ilgi gören mekânlarından **İstinyePark**'ta gerçekleştirilecek konserde müzikseverler yerlerinde duramayacaklar.

James Brown hayranı üç arkadaşın 1985 yılında kurduğu **The Brand New Heavies** Londra acid jazz sahnesinin öncülerinden... "**Dream Come True**", "**Never Stop**", "**Stay This Way**", "**You are the Universe**" ve "**Dream on Dreamer**" gibi şarkılarıyla tanınan **The Brand New Heavies**, 2006 yılında vokalist **N'Dea Davenport**'la yollarını yeniden birleştirdiğinden bu yana Avrupa ve Amerika'da çok başarılı performanslara imza attı. Son albümleri ***We Won't Stop***'ı bu yıl yayımlayan **The Brand New Heavies**, festival izleyicisiyle İstinyePark eş-sponsorluğunda buluşacak.

SALON'DA HAFTA SONU PARTİLERİ

İstanbul Jazz Festivali'nin ilk yıllarına damgasını vuran, birbirinden renkli grupların sahne aldığı parti geceleri tekrar hayata geçiyor. Festival, bu yıl **İKSV**'nin yeni açılan mekânı **Salon**'da bu ruhu kaldığı yerden devam ettirecek bir seri başlatıyor. **Hafta Sonu Partileri**, konuklarına funk, soul, Latin ve afro-beat tarzlarının en gözde gruplarıyla neşe ve coşku içinde geçecek geceler yaşatacak.

İstanbul Jazz Festivali, Hafta Sonu Partileri'nin ilk gecesinde, basgitarda "slap" tekniğinin yaratıcısı, Amerikalı bariton şarkıcı, müzisyen, besteci ve plak yapımcısı **Larry Graham**'ı konuk ediyor. **2 Temmuz Cuma** gecesi **saat 23.00**'da başlayacak **Hafta Sonu Partisi**'nde **Larry Graham**, uzun yıllar **Prince** ile dünyayı turladığı **Larry Graham & Graham Central Station** ekibiyle sahne alacak.

Festivalin **9 Temmuz Cuma** ve **10 Temmuz Cumartesi** geceleri gerçekleştirilecek **Hafta Sonu Partileri**'ndeyse, 60'lar sonu, 70'ler başından esintiler taşıyan repertuarlarıyla funk gecelerinin aranan isimlerinden Los Angeles'lı orkestra **Breakestra and Chali 2na**, festival izleyicilerine eğlenceli iki gece yaşatacak.

EUROPEAN JAZZ CLUB GECELERİ SALON'DA DEVAM EDİYOR

Festivalde Türkiye jazz sahnesinin en başarılı isimlerini Avrupalı ustalarla özel projelerde buluşturan "**European Jazz Club**" serisi, bu yıl Kahve Dünyası sponsorluğunda, Estonya, Fransa, Hollanda, İtalya, İsveç ve Norveç'in büyükelçilik, konsolosluk veya kültür merkezlerinin katkılarıyla, Salon'da düzenlenecek. Festival boyunca devam edecek "**European Jazz Club**" konserleri **saat 22.30**'da başlayacak.

European Jazz Club konserleri kapsamında **5 Temmuz Pazartesi** akşamı farklı projeleriyle her zaman beğeni toplayan usta jazz gitaristi **Önder Focan** ve sıcak tonu ve stiliyle övgü toplayan Estonyalı saksofoncu **Raivo Tafenau**; **6 Temmuz Salı** akşamı pırıl pırıl ve akıcı sesiyle Jülide Özçelik'in grubu **Jülide Özçelik Band** ve değişik projeleri ile Hollanda'nın tanınmış saksofon ve klarnet sanatçılarından **Maarten Ornstein**, **7 Temmuz Çarşamba** akşamı kontrbas ustası **Volkan Hürsever** ve İsveç'in gözde saksofoncularından **Magnus Lindgren**, **8 Temmuz Perşembe** akşamı Türkiye'nin en iyi trompetçilerinden **İmer Demirer** ve İtalyan trompet ustası **Enrico Rava**, **13 Temmuz Salı** akşamı kontrbasın genç ve parlak isimlerinden Ozan Musluoğlu'nun grubu **Ozan Musluoğlu Quartet** ve Norveçli trompetçi **Tore Johansen**, **15 Temmuz Perşembe** akşamı da dünyanın dört bir yanında verdiği konserler ve genç izleyicilerden gördüğü ilgiyle dikkat çeken Fransız jazz piyanisti **Yaron Herman** ile be-bop ve jazz yorumlarıyla tanınan vokalist ve gitarist **Bora Çeliker**'in konserleri yer alıyor.

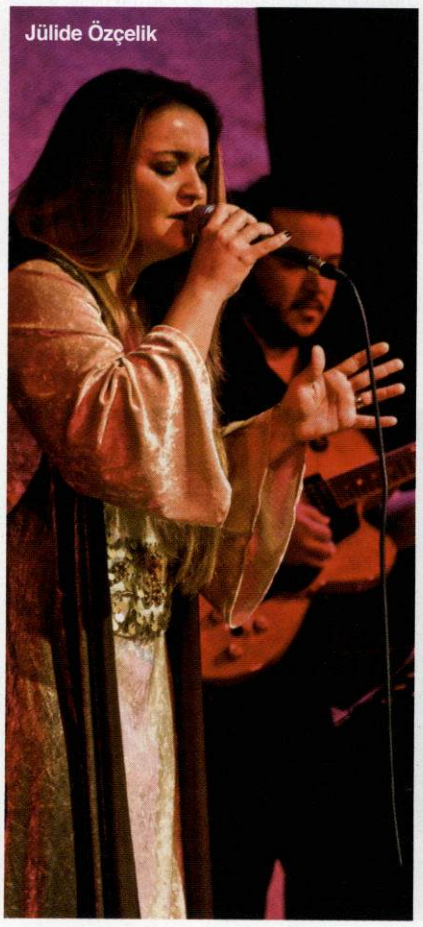
Jülide Özçelik

JAZZ KENTİ İSTANBUL

Uluslararası İstanbul Jazz Festivali, jazz'ın coşkusunu İstanbul sokaklarından Boğaz'ın sularına ve değişik semtlere taşıyarak İstanbul'u bir "**jazz kenti**"ne dönüştürüyor. Festivalin, jazz müziğini İstanbul'un zengin kültürel dokusuna yayıp en gencinden en yaşlısına her yaştan dinleyici ile buluşturmayı hedeflediği ve *ücretsiz olarak gerçekleşecek* olan "**Genç Jazz**" ve "**Sokak Konserleri**" gibi etkinlikler İstanbullulara benzersiz bir müzik ziyafeti yaşatacak.

JAZZ VAPURU

Her yıl, festivalin vazgeçilmezleri arasında yer alan **Jazz Vapuru** halatlarını topluyor; festival coşkusu **Jazz Vapuru** ile bir kez daha Boğaz'a açılıyor! **Jazz Vapuru** bu yıl yolculuğuna, **4 Temmuz Pazar** günü, New Orleans'lı, enerjik bando **The Panorama Jazz Band** ve repertuarlarında jazz standartlarından ünlü müzikallere çeşitli parçalar bulunan **İstanbul Saksofon Kuartet** eşliğinde çıkıyor.

"GENÇ JAZZ" KONSERLERİ

Son altı yıldır genç jazz müzisyen ve topluluklarına Uluslararası İstanbul Jazz Festivali programında yer alabilecekleri bir platform oluşturan "**Genç Jazz" Konserler Dizisi**, bu yıl da devam ediyor. Bu yıl **yedinci kez** düzenlenen Genç Jazz konserleri, **3 Temmuz Cumartesi** günü gerçekleştirilecek **Tünel Şenliği** kapsamında ücretsiz olarak izlenebilecek.

THE PANORAMA JAZZ BAND İLE SOKAK KONSERLERİ

Festivalin kenti köşe bucak jazz'la dolduran sokak konserleri, bu yıl da ABD Konsolosluğu'nun desteğiyle, New Orleans'tan **The Panorama Jazz Band** ile devam ediyor. **The Panorama Jazz Band**'in İstanbul'un değişik semtlerinde vereceği konserlerin detaylı programına, çok yakında **www.iksv.org/jazz** adresinden ulaşılabilecek.

NARDİS JAZZ CLUB'DA FESTİVALE PARALEL KONSERLER

İstanbul'un sevilen jazz kulüplerinden **Nardis Jazz Club** bu yıl festival heyecanına, festivale paralel olarak düzenleyeceği konserlerle dâhil olacak. Nardis'te **1–20 Temmuz** tarihleri arasında Meltem Ege, Jef Giansily, Elif Çağlar, Cem Aksel, Sibel Köse, Yahya Dai, Kürşad Deniz, Selim Benba, Burak Bedikyan, Engin Recepoğulları, Teneffüs, Emre Kayhan, Baki Duyarlar gibi jazz'ın önemli isimleri sahne alacak.

Ayrıntılı bilgi için: www.iksv.org/jazz

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Tony Bennett

İstanbul Jazz Festivali'nde Açık Hava'da...

Kimi sanatçılar, yenilikler yaptıkları, bir dönemi kapatarak, yeni başlangıçlara imza attıkları, sanata, sanata bakış açısına, ya da insanların algı dünyasına yepyeni bir soluk getirdikleri için efsaneleşirler. Kimileri ise – elbette sanatçılar derken müzisyenler, hatta jazz müzisyenleri özelinde bakıyoruz – bildikleri doğruları savunarak, onlara sıkı sıkıya bağlı kalarak, toplumun iyiye, doğruya, kaliteliye olan özleminin sesi olarak efsaneleşir. İşte tam da bu tanımlamayı yaparken, akla Anthony Dominick Benedetto'nun, ya da hepimizin bildiği adıyla Tony Bennett'in gelmesi kaçınılmaz oluyor. Çünkü o, altmış yılı aşkın müzik kariyerinde hep bildiği doğruları savunmuş ve bu doğrulara bağlı kalarak kariyerini yeniden, tekrardan yaratmış gerçek bir efsane.

Tony Bennett, bunca yıl boyunca yüzlerce konser verdi; dinleyenleriyle, sevdikleriyle her ortamda sıcak ilişiler kurmaktan, müziğinde ve yaşamında dürüst ve doğru olmaya çalışmaktan hiçbir zaman bıkıp usanmadı. Ve bugün, karşımızda en yalın anlamıyla bir efsane var. Günümüzün ve jazz tarihinin en saygı değer vokalistlerinden biri olmanın ötesinde, hayatın tesadüflere bırakılmayacağının, gerçek şansın gelmesi için çalışmak, hatta çok çalışmak ve her zaman için olumlu kalmak gerektiğinin canlı bir kanıtı Bennett.

İşte bu büyük efsane, Tony Bennett, 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin konuğu, hatta bence onur konuğu olarak 15 Temmuz akşamı Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi'nde sahne alacak. Kendisini ve çalışmalarını yakından ve ilgiyle takip ettiğimiz Kerem Görsev ise, bu prestijli gecenin açılışını gerçekleştirecek.

Tony Bennett konserinin başka bir önemi de, bu yıl aramızdan ayrılan ve uzun yıllar boyunca ülkemizde kültür ve sanatın gelişmesi için sonsuz emekler sarf eden Şakir Eczacıbaşı'nın anısına düzenleniyor olması. Şakir Eczacıbaşı'nın liderliği ve özverili çalışmaları sayesinde, bugün ülkemizde sanat ortamı gittikçe gelişiyor, her geçen gün yeni sanatçılar yetişiyor, bu sanatçıların sanatlarını sergileyebileceği ortamlar oluşuyor ve yaratılanlara saygı ve hayranlık besleyen sanat izleyicisi kitleler gittikçe artıyor.

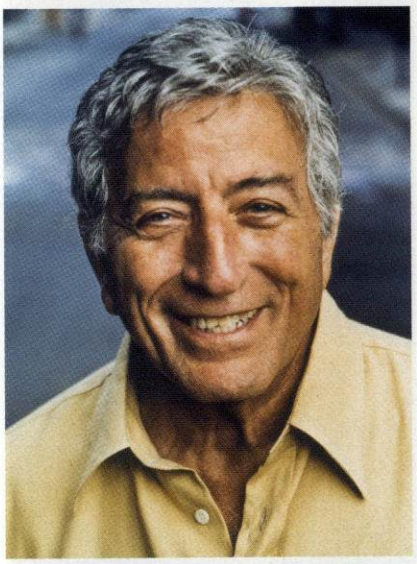

Biz de, böylesine önemli bir sanatçı, böylesine önemli bir sanat insanın anısına konser vermek üzere ülkemize geliyorken, Bennett'in sıcak gülümsemesinin, insanın içini ısıtan, aşkla dolduran sesinin sırlarına uzanmaya çalıştık...

Bennett, 1926 yılında, Amerika Birleşik Devletleri'nin "Çılgın Yirmileri" yaşadığı dönemde, New York'un Queens bölgesinde dünyaya geldi. Henüz on yaşında babasını kaybeden müzisyenin annesi terzi, amcası ise bir dansçıydı. İtalyan asıllı Bennett'in geniş bir ailesi vardı ve küçüklüğünden bu yana aile toplantılarında şarkı söylemeyi son derece seviyor olması, onun ileride şarkıcı olabileceğinin göstergesiydi.

Annesi, şarkı söylemesi için onu yüreklendiriyordu ancak asıl müzikal yeteneklerini babasından almıştı. "Babam ben on yaşındayken öldü, ancak onun şarkı söylemesiyle ilgili efsaneler dolaşırdı. Güney İtalya'dan Queens'e taşınmadan önce, Calabria'da bir dağın üzerinde durarak şarkı söylediği ve tüm vadinin onun güzel sesini duyduğu söylenirdi. Kardeşim ve ben de onun bu efsanevi varlığından etkilenerek şarkıcı olduk".

Büyük Depresyon'un ABD'yi sarmasıyla birlikte, henüz 16 yaşındayken okuduğu endüstriyel sanatlar lisesinden ayrılmak zorunda kalan Bennett, bu sırada İtalyan restoranlarında şarkı söylüyor ve garsonluk yapıyordu. Zor günler geçirdi Bennett, ancak küçüklük tutkuları olan şarkı söylemek ve resim yapmaktan hiçbir zaman uzaklaşmadı. Bu zorlu koşullarda bile garsonluk yaparken şarkı söylüyor, bulabildiği tüm boş zamanlarda, duygularını farklı bir şekilde, farklı bir bakış açısıyla dışa vurabilmek için resim yapıyordu.

Bennett'in gençliğindeki en büyük ilham kaynakları Bing Crosby ve Nat King Cole'du. Onların yumuşak, ancak bir o kadar da kuvvetli tonlarından etkilenmiş, onları dinleyebileceği bütün fırsatları değerlendirmeye çalışmış, ancak yine de kısa süre içinde kendi üslubunu oluşturmuş, kendisi olmayı başarmıştı. Bennett, yıllar boyunca bel canto yöntemiyle vokal yeteneklerini geliştirdi. Şu anda 80 yaşının üzerinde olmasına rağmen, hem sesinin gücü, hem de üslubunun tutarlılığı, yıllar boyunca yaptığı müzikal çalışmaların sonuç verdiğini de ayrıca gösterir.

İkinci Dünya Savaşı'nda savaşmak üzere Amerika Birleşik Devletleri ordusu tarafından göreve çağrılan Bennett, önce Fransa, sonra Almanya'da piyade olarak Almanlara karşı savaştı; birkaç kez ölümden döndü ve Almanya'daki Landsberg konsantrasyon kampındaki esirlerin kurtarılmasında rol oynadı. "Almanya'da benimle birlikte savaşan bir arkadaşım, bana savaştan sonra 'bombalar bize gelirken siperlerde ne yaptığını hatırlıyor musun?' diye sormuştu. Hiç bir şey hatırlamıyordum o günlere dair, hatırlamak istemiyordum. Kendi sorduğu sorunun cevabını ise 'Sürekli resim yapıyordum, deli gibi...' olarak verdi". Bu yılları üzüntüyle anlatan sanatçı, savaşta gördüklerini ve yaşadıklarını hatırlamak istemediğini, son derece vatansever ve ülkesine minnettar bir insan olmasının

yanı sıra, savaşın onu gerçek bir pasifist haline getirdiğini söyler. Savaşlar anlamsızdır onun için, gerçek olan ise; sevgidir.

Savaşın ardından orduda kalmaya devam ederek şarkı söyleyen Bennett, o dönemde sahne ismi olarak Joe Bari'yi kullanıyordu. ABD'ye döndükten sonra G. I. Bill kapsamında Amerika Birleşik Devletleri ordusu tarafından finanse edilerek, American Theatre Wing'de oyunculuk ve müzik eğitimi aldı. Müzisyen, aralarında sempatiyle andığı Zhilinski isimli Rus bir proseför olmak üzere, çok iyi profesörlerle çalıştığını vurgulamaktan hiç kaçınmaz ve özellikle aldığı oyunculuk eğitiminin şarkı söylemesine bambaşka bir şekilde yansıdığını söyler. Bu bilinçli bir yargıdır, çünkü Bennett, şarkı söylerken o şarkının sözlerinin anlamına de özellikle önem verir, şarkı sözlerinin içindeyken kendi hikayesini düşünür ve o şarkının hikayesini mümkün olan en iyi şekilde dinleyicilerine anlatmaya çalışır.

Fred Astaire de, Bennett'in mentörlerinden biri olmuştu: "Fred Astaire bana derdi ki: 'Şarkıya, önce bestecinin gözlerinden, daha sonra da yepyeni, aslen verilmeye çalışılan fikrirle bak'". Bennett'in, kendisine verilen her türlü tavsiyeyi, fikri, kendisini geliştirilmesi için yapılan her türlü eleştiriyi dikkatlice dinlemesi, hatta kucaklaması onun sürekli gelişim içinde olmasını sağlayan etkenlerden de biriydi.

Bennett'ın hayatında en sevdiği şeylerden biri de, anılarını anlatmaktır. Yokluk ve yoksulluk içinde geçirdiği çocukluk ve gençlik yıllarının sevgi dolu anılarını hatırlar; müziğe başladığı yıllardan, onu keşfeden Bob Hope ile olan ilk diyaloğundan her fırsatta bahseder. Çünkü, Bennett'a göre, sıfırdan bu noktaya gelmiş olması, onun için çok şanslı ve bir o kadar da zorlu bir süreç gerektirmiştir. Buna şükredecek kadar, "Hayatım ucuz bir roman gibi. İlginç insanlar, maceralar, değişik hikayeler..." diyebilecek kadar da mütevazıdır. Bennett'in zengin manevi dünyasının gözlerinde ve gülümsemesinde yarattığı yansımayı izlemekse, aynı onun yumuşak sesi ve kendine has üslubu gibi, insanın içini ısıtır.

Müzisyenin gerçek anlamıyla kariyerinin başlangıcı 1949 yılına denk gelir. Bennett, New York'ta, Pearl Bailey'in şovunda şarkı söylerken Bob Hope ile tanışır. Bob Hope, aslında bu şova Pearl Bailey'i izlemek için gelmiştir ve kesinlikle Bennett gibi kendisini şaşırtan bir genç yetenekle karşılaşmayı hiç beklemiyordur. Bennett, bu güzel karşılaşmayı büyük hevesle anlatmaktan hep keyif duymuştur.

"O akşam Bob Hope gelmişti. Benim şarkı söylememi o kadar beğenmiş ki, biz sahneden indikten sonra kulise gelerek bana 'Hadi oğlum, benimle birlikte Paramount'a geleceksin ve orada şarkı söyleyeceksin' dedi. O zamanlar sahne adım Joe Bari'ydi. O da bana mevcut sahne adımla ilgilenmediğini ve gerçek ismimi sordu. Ona 'Benim adım Anthony Dominick Benedetto' dediğimde, 'Peki o zaman biz de sana Tony Bennett deriz' diye yanıtlamıştı. Ve işte herşey o gün başladı: Yeni bir isim, harika bir kariyerin başlangıcı ve elli yıldır devam eden muhteşem bir macera".

Bu harika kariyerin ilk çıkış noktalarından biri de, Bennett'ın Columbia Records ile 1950 yılında yaptığı anlaşmaydı. Columbia Records'tan Mitch Miller ile çalışan Bennett, *Because of You*, *Blue* Velvet, *Rags To Riches* ve bir Hank Williams bestesi olan *Cold, Cold Heart* ile müzik listelerine en üst noktalardan girmeyi başarmıştı. 1951 yılında yayınladığı *Because of You* plağı, 1 milyonun üzerinde sattı ve 10 hafta boyunca radyo listelerinin birinci sırasında yer aldı. Hatta bir dönem, Amerika Birleşik Devletleri'nin Top 40 listesinde Bennett'in seslendirdiği tam 24 şarkı vardı. Bu şarkılar arasında da *I Wanna Be Around, The Good Life, Who Can I Turn To (When Nobody Needs Me)* gibi şarkılar da zaman içinde klasikler arasında yerini aldı. Kısmet isimli Broadway müzikalindeki *Stranger in Paradise* şarkısı da, *There'll Be No Teardrops Tonight* ve *Cinnamon Sinner* şarkılarıyla birlikte 1950'lerin ilk yarısının hit şarkıları arasındaydı.

New York'un ünlü Paramount Tiyatrosu'nda sahne almaya devam eden Bennett'in son derece yorucu bir programı vardı. Günde üst üste dört, hatta beş konser verir, sabah 10'dan, akşam 10'a kadar durmadan şarkı söylerdi. Ancak, kendi sanatsal değerlerini korumak şartıyla, dinleyicilerini dinlemeyi de iyi biliyordu: "Eğer bir şarkıyı sevmezlerse, hemen programdan çıkarırdım.

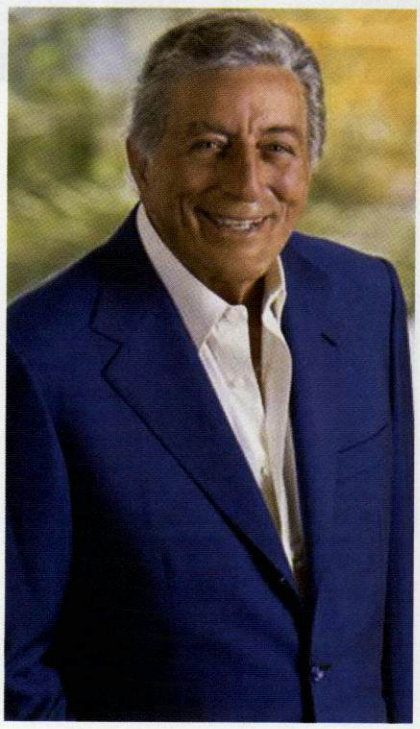

Eğer bir şeyi severlerse de, bir sonraki gösterimde yine yapardım."

Bennett, sadece müzikle sınırlı kalmadı. Şarkı söylemekte olduğu kadar televizyonda da başarılı olan sanatçı, 1956 yılında televizyonda *The Tony Bennett Show* isimli programı sunmaya başladı. Bu programda genellikle ünlü simalar, müzisyenler, sanatçılar ve hatta politikacılar Bennett'a konuk oluyor, müzik ekseninde hoş sohbetler gerçekleştiriyorlardı.

Bennet, jazz'a karşı olan ilgi ve sevgisini, kaydettiği albümlerde de ayrıca gösterdi. 1957 yılında kaydettiği *The Beat of My Heart*, birçok jazz perküsyoncusunun katılımıyla çok ilginç bir kayıt olmuştu. 1959 yılında kaydettiği *In Person! With Count Basie and His Orchestra* ise, Count Basie'yle oluşturduğu uzun yıllar boyunca sürecek olan müzikal yakınlığının ilk göstergesiydi.

Tony Bennett'in bir anlamda alamet-i farikası olan şarkı ise, çok tanınmayan iki besteci George Cory ve Douglass Cross tarafından bestelenen ve Bennett'in müzikal direktörü olan Raplh Sharon tarafından düzenlenen *I Left My Heart in San Francisco* idi. Müzisyenin 1963 yılında kaydettiği bu şarkı, hem kendi yorumuyla milyonlarca insanın zihninie, birbirinden farklı anlamlarla birlikte kazındı, hem de müzisyene Yılın Albümü ve En İyi Erkek Solo Vokal Performansı dallarında iki Grammy Ödülü kazandırdı.

Ancak, 1960'ların ikinci yarısında işler Bennett'in kötü gitmeye başlamıştı. Sürekli seyahatte olmasından ötürü yaşadığı ailevi sorunlar, eşinden ayrılmasına yol açmıştı. Üstüne üstlük, 1966 yılında ilk defa bir sinema filminde oyunculuk yapmış, ancak *The Oscar* aldı bu film ve Bennett'in oyunculukta gösterdiği performans, yorumcular tarafından acımasızca eleştiriliyordu. Dönemin müzik alışkanlıklarının değişmesi, dinleyicilerin başka beklentiler içinde olması, rock'ın ve elektronik temelli müziklerin yükselişi, Bennet ile uzun yıllar çok iyi ilişkilerde olduğu Columbia Records arasında anlaşmazlıklar yaşanmasına yol açıyordu. Bennett, en çok sevdiği işi yapmak istiyor, en sevdiği şarkıları söylemek, onları söylerken de her zaman için kendi müziğinin aslına sadık kalmayı tercih ediyordu. Birlikte çalıştığı Mitch Miller, Bennett'in güncel şarkılar ya da güncel tarzda kayıtlar yapmasını istemiyordu, ancak Columbia Records başkanı Clive Davis, özellikle albüm satışlarının düşmesi ve müzik endüstrisinde yaşanan değişime yeteri kadar hızlı uyum sağlayamaması sebebiyle Bennett'in günün popüler şarkılarını, o şekilde yorumlaması için baskı yapıyordu.

Hem sanatsal, hem de ticari bakımdan felaketle sonuçlanan *Tony Sings the Great Hits of Today!* gibi birkaç denemenin ardından, Bennett ile Columbia Records'ın yolu 1972 yılında ayrıldı ve Bennett Verve Records'a geçti. Yirmi yılın ardından birlikte çalışmaya alıştığı insanlardan kopması, Bennett'in daha da zor bir duruma düşmesine yol açmıştı. Birkaç yıl içinde Verve'den de ayrılan ve *Improv* isimli kendi plak şirketini kuran Bennett, bir süre boyunca bu firmanın ayakta kalabilmesi için emek sarf etti, ancak maalesef üretilen müziğin toplumun genel beklentilerini karşılamaması sebebiyle de firmasını ayakta tutmayı başaramadı.

Hayat gittikçe kötüleşiyordu Bennett için. Hayatta en çok sevdiği iki şeyden biri olan şarkı söylemekten uzaklaşıyor, maddi anlamda olduğu gibi, manevi dünyasında da büyük çöküntüler yaşıyordu. Yaşadığı bu sorunlu dönem, Bennett'in kötü bir uyuşturucu alışkanlığı geliştirmesine sebep olmuştu. İşler zamanla daha da kötüye gitti, IRS müzisyenin Los Angeles'taki evine haczetti ve bu son olayın üzerine Bennett'in hayatında en güvendiği insanlardan biri olan oğlu Danny, hem hayatında, hem de kariyerinde yepyeni bir başlangıç yapabilmesi için babasının yardımına koştu.

Yarı profesyonel anlamda müzikle ilgilenen Danny Bennett ise, babasının kariyerini yeniden inşa etmesine yardımcı oldu. Öncelikle New York'ta çok daha uygun maliyeti olan bir eve yerleştiler, ardından insanların aklındaki Tony Bennett imajını yenilemek üzere çalışmalara başladılar. Son dönemlerde neredeyse sadece Las Vegas'ta sahne alan Bennett, öncelikle oradan uzaklaşarak daha temiz bir imaj üzerine yoğunlaşmaya çalıştı. Danny Bennett'e dinleyicilerin Tony Bennett'in müziğini almaları, onu sevmeleri için tek şart, onu duymalarıydı. Onu en doğru

mecralarda, on doğru şekillerle, onun kendi özgün stili, üslubu içinde duymaları...

"Oğlum, hayatımı düzene koymama çok yardımcı oldu. O günlar finansal olarak çok zorlayıcıydı. Kariyerimi sürdürebilmem için kazandığımdan çok para harcamam gerekiyordu. Aynı zamanda devlete de çok vergi borcum birikmişti. Şarkı söylemeye odaklanabilmem için, birisinin gerçek anlamıyla bu işin ticari boyutlarıyla ilgilenmesi gerekiyordu. Oğlum Danny de, son derece parlak bir menejer olduğunu birlikte yakaladığımız başarılarla kanıtladı".

Baba – oğul dayanışması ve Tony Bennett'in özel yetenekleri sayesinde, 1980'lerin sonunda ve 1990'ların başında gerçek bir geri dönüş yaşadı müzisyen. David Letterman ve Jay Leno gibi talk show devlerinin programlarına konuk oldu, sadece eski dinleyicileri veya takipçileri değil, tüm müzikseverlere hitap edebilecek mecralarda onlara seslendi.

"60 yıldır kayıtlar gerçekleştiriyorum ve genellikle yeteri kadar hit şarkı kaydetmediğim için anlaşmalı olduğum plak firmaları tarafından eleştirilirim. Ancak bu harika şarkıları kaydetmeye devam ettim ve işte bugün onlar da bunun değerinin farkına vardı. Şu anda gençlerin de ilgilenmeye başladığını görebiliyorum ve tüm toplumumuz bu güzel şarkıları keşfediyor."

Müzisyenin başarısını gören Columbia Records ise Bennett ile yeniden anlaşma imzaladı. Bu anlaşmayla birlikte Bennett bir bakıma ikinci evi olarak gördüğü Columbia Records'a dönmüş oldu, hem de bu sefer sanatsal anlamda tamamen özgür olabilecekti. 1986 yılında Columbia Records etiketiyle çıkardığı *The Art of Excellence* albümü, Bennett'in 14 yıl içinde listelere giren ilk albümü olmuştu.

Bennett ile Columbia Records arasındaki bu ilişki, aslında bir bakıma genel anlamda müzisyenlerle prodüksiyon şirketleri arasındaki ilişkileri incelemek açısından güzel bir örnek teşkil ediyor. Değişen dünya ve değişen piyasa koşullarında müzisyenlerin nasıl yönlendirilmesi gerektiği çok önemli. Müzisyenin yapmak istemediği bir işi yapmaya zorlanması veya kendi yaratıcılığının dışında olabilecek bir tarzın empoze edilmesi, sanatsal başarısızlık kadar, ticari başarısızlığı da getirebiliyor. Ancak, özellikle Bennett'in ikinci Columbia Records döneminde sergilediği performans, prodüksiyon şirketinin müzisyeni sanatsal anlamda rahat bırakırken, onu dinleyicilerin ve izleyicilerin beklentileri konusunda bilgilendirmeye devam etmesinin önemini gösteriyor. Columbia Records'ın desteğiyle Bennett ikinci altın çağını yaşamakta ve müzisyen sadece onu geçmişten tanıyanlara değil, çok daha geniş bir hedef kitleye ulaşma şansını yakalamış durumda.

Bennett, 1994 yılında, gençliğin ilgiyle izlediği müzik kanalı MTV'nin *MTV Unpluggged* konserinde yer aldı ve yayınlanan albüm sayesinde 2 Grammy Ödülü kazandı. Dünyanın birçok popüler müzik sanatçısının ziyaret ettiği ve konser verdiği, İngiltere'nin ünlü müzik festivallerinden Glastonbury Festivali'nde de sahne alan Bennett, dinleyici kitlesi içinde yeniden gençlerin yer almasına çok seviniyordu.

Bennett, 1996 yılında *Tony Bennett: What My Heart Has Seen* isimli kitabıyla resim koleksiyonunu bastı, 1998 yılında ise kendi otobiyografisini *The Good Life* ismiyle yayınladı. 1990'lardan sonra kaydettiği sayısız albümde Bennett, gerçekten istediğini yapıyor, 1920'lerden bu yana oluşan Amerikan klasiklerini yorumluyordu. *Here's to the Ladies* (1995) ve *On Holiday: A Tribute to Billie Holiday* (1997) ile Grammy koleksiyonunu genişleten müzisyen, hem *Bennett Sings Ellington: Hot & Cool* (1999) ile, hem de *Playin' with My Friends: Bennett Sings the Blues* (2001) ile En İyi Geleneksel Pop Albümü dalında Grammy ödülüne layık görüldü. Özellikle bu kategorideki Grammy Ödülü, bir dönem sadece Bennett'a aitmiş gibiydi, çünkü 2002 yılında k.d. lang ile kaydettikleri *A Wonderful World* ve 2004 yılındaki *The Art of Romance* albümleri de Grammy Ödülü kazanmıştı.

Günümüzde Bennett, birkaç yılda bir Amerikan standartlarını kaydediyor, bu albümlerle de ödüller almaya devam ediyor. Bennett'e göre, hayatın her anını dolu dolu yaşamak, gelen fırtınaları sonsuz iyimserlikle karşılamak ve hayatın getirdiklerini – iyi şeylerle birlikte kötülerini de – kabullenmek, hatta kucaklamak gerekiyor.

Frank Sinatra bile Bennet için "Tony Bennett, bizim işimizdeki en iyi şarkıcı" demiş. Birleşmiş Milletler tarafından "Dünya Vatandaşı" ödülü de verilen, müziğinin dışında, dünyaya yardım etmeye de çalışarak, birbirinden farklı sosyal sorumluluk projelerine gönülden destek veren bir sanatçı Tony Bennett.

Jazz, Bennett için çok önemli, çok değerli: "Büyük plak şirketlerinin jazz'a karşı önyargıları var. Amerika'daki jazz'ı siyah müzisyenler yarattı, ama hala hak ettikleri gibi bir saygı görmüyorlar. Jazz, dünyadaki en heyecan verici müziktir. Her gece spontan olmanızı sağlar ve harikulade jazz müzisyenleriyle birlikte olabilirseniz, bir noktada inanılmaz şeyler yapabilirsiniz".

Bennett'in kariyerine genel olarak baktığımızda, başarılı olduğu ve başarısının giderek arttığı üç farklı dönem görebiliriz: Henüz yeni bir çıkış yakaladığı ve çok başarılı olduğu 1950'ler, bir anda hedef kitlesini çok genişlettiği ve popüler bir müzik insanı olduğu 1960'lar ve kendini yenileyerek bambaşka bir hedef kitleye seslenmeye başladığı, kendisine duyulan saygının giderek arttığı 1980'ler. Ancak bu üç dönemde de Bennett aynı şeyi yapıyordu; istediği, bildiği ve sevdiği gibi şarkı söylüyor, yine smokinini giyiyor, yine kendine özgü yorumunu, söylemeyi en çok sevdiği şarkılarda, Amerikan standartlarında gösteriyordu. Kariyerindeki çıkış ya da düşüşler de, toplumun beklentilerinin ya da onun müzik yönetiminin farklılıklarından kaynaklanıyordu sadece...

Kariyeri boyunca 50 milyonun üzerinde albüm satışı gerçekleştiren, müzik kariyerinden bağımsız bir şekilde görsel sanatlar anlamında da başarılı bir kariyere sahip olan, müziğe ve jazz'a sonsuz katkısından ötürü Billboard Dergisi'nin Yüzyıl Ödülü'ne layık görülen, ASCAP'ten Yaşam Boyu Başarı Ödülü alan, kariyeri boyunca 2 Emmy Ödülü ve 15 de Grammy Ödülü kazanan, yüzbinlerce, hatta milyonlarca insana albümleri ve konserleriyle ulaşan Tony Bennett, bugün de gerçek bir efsane olarak sanat yaşamını sürdürüyor, hayata ve insanlara karşı olan sevgisini tüm içtenliğiyle müziğe yansıtıyor. Kuşkusuz, 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nde bu müzik insanını dinlemek, bizler için de büyük bir onur ve keyif olacak.

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Stanley Clarke Band feat. Hiromi

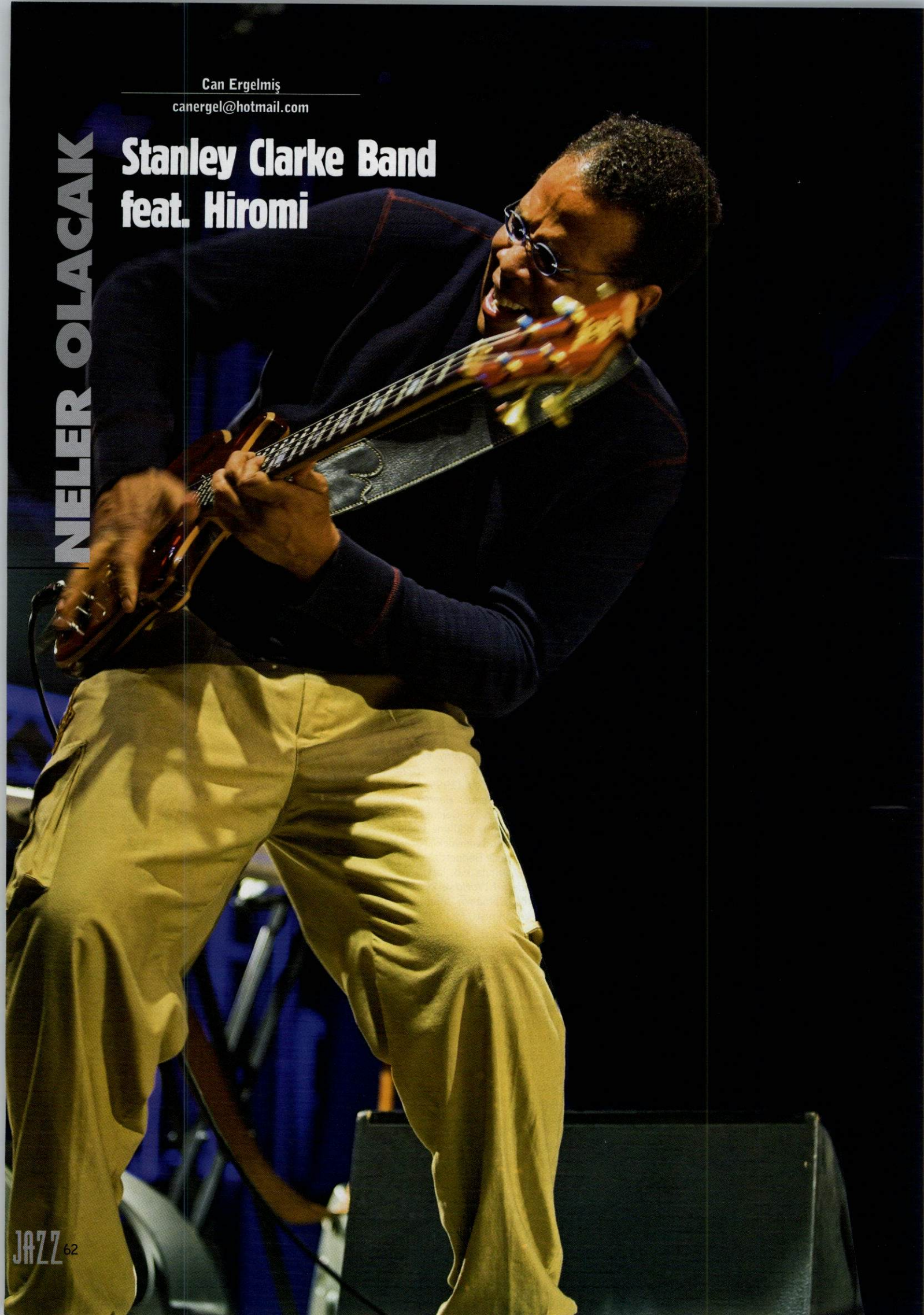

17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin başka bir ilgi çekici etkinliği de Stanley Clarke topluluğunun, Hiromi'yle birlikte 8 Temmuz akşamı Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi'nde vereceği konser olacak. Elektrik bas üslubunu kendine has tarzıyla yenileyen, aynı zamanda birçok genç basçıya ilham kaynağı olan, özellikle 1970'lerdeki fusion döneminden bu yana önemli müzikal projelerde yer alan Stanley Clark ve topluluğuna, bu konserde son dönemlerin en yenilikçi müzisyenlerinden, genç piyanist Hiromi eşlik edecek.

Stanley Clarke da, Hiromi de, festival takipçilerinin aşina olduğu isimler: Stanley Clarke, kendisinden sonraki jenerasyondaki en büyük elektrik bas üstadları olan Marcus Miler ve Victor Wooten ile birlikte, geçtiğimiz yıl 16. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nde SMV projesini çalmıştı. Hiromi ise 2005 yılında 12. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nde, kendi triosuyla birlikte bir konser vermişti.

Clarke ve Hiromi'nin 2009 yılında Heads Up etiketiyle çıkardıkları *Jazz in the Garden*, Stanley Clarke'ın çok uzun bir aradan sonra tamamında akustik bas çaldığı ilk albüm olma özelliğini taşırken, piyano triosu kavramını da temel anlamıyla yaşatan bir projeydi. Yani hem piyano, hem bas, hem de davul arasında gerçek bir uyum ve denge izlenirken, enstrümanların ayrı ayrı ve topluluğun tamamen sınırlarının zorlandığı bir sonuç ortaya çıkmıştı. Bu albümle birlikte iki çok farklı müzisyenin bir araya gelmesi mümkün oldu. Clarke ile Hiromi hem albümlerini tanıtmak, hem de birbirleriyle müzik yaparak kendilerini tanımak amacıyla uzun bir dünya turnesine çıktı. Bu turnede, kendilerine farklı müzisyenler eşlik etti; zaman zaman trio formatında konserler verdiler, zaman zaman da daha kalabalık formasyonlarda performans sergilediler.

Jazz in the Garden'da, trioyu Stanley Clarke'ın uzun yıllar yoldaşlığını yapan Lenny White tamamlıyor. Clarke'ın tecrübesi, White ile uyumunun üzerine, Hiromi'nin sıradışı üslubu da birleşince, bu albüm özellikle piyano trio formatını takip eden jazz severlerin arşivinde mutlaka bulundurması gereken kayıtlardan biri haline geliyor.

Bu kayıttaki uyumun, enerjinin, karşılıklı dinlemenin, canlı performansın sadece göstergeleri, işaretleri olduğu düşünülürse – kimsenin beklentisini boş yere artırmak istemem, ancak yine de bunu söyleyeceğim - festivalde karşılaşacağımız performansın, hayal gücümüzün sınırlarını zorlayacağını öngörebiliriz. Ancak herşeyden önce, Hiromi'yle Clarke'ın bugüne nasıl geldiklerini ve birbirileri için müzikal anlamda nasıl özel olabileceklerini araştıralım.

1979 doğumlu Hiromi – tam adıyla Hiromi Uehara – henüz çocukken keşfedilmiş bir müzik dehası. Japonya'nın Shizuoka kentinde dünyaya gelen müzisyen, 5 yaşında piyano, 8 yaşında da jazz çalmaya başladı. Piyano öğretmeni tarafından farklı metotlarla emprovizasyon yapmaya yönlendirilen piyanist, 12 yaşında Yamaha School of Music'e katıldı. Müzisyen, 14 yaşında kolay kolay her genç müzisyenin bulamayacağı bir fırsat yakalayarak, Çek Cumhuriyeti'ne gitti ve burada Çek Filarmoni Orkestrası'yla bir konser verdi.

Hiromi için onun ilk piyano öğretmeni çok önemliydi, çünkü "onun enerjisi her zaman çok yüksekti ve aynı zamanda çok da duygusaldı. Benim belli bir şekilde çalmamı istediğinde, bunu teknik terimler kullanarak yapmazdı. Eğer parça tutkuluysa, o zaman benden kırmızı çalmamı, ya da eğer biraz daha hüzünlüyse benden mavi çalmamı isterdi. Bu şekilde sadece kulaklarımı kullanarak değil, kalbimden gelerek çalabilmeyi öğrenmiştim."

17 yaşında Japonya'da, Yamaha fabrikasında son derece tesadüfi bir şekilde Chick Corea'yla kaşılaşan Hiromi için, o karşılaşma müzik kariyeri açısından da çok büyük bir önem taşıyordu.

"O zamanlar Chick Corea'nın Yamaha'da işleri varmış, ben de aynı dönemde bazı derslere katılmak için Tokyo'daydım. Onun şehirde olduğunu duyduğumda, öğretmenlerimle görüşerek kendisine ulaşmaya çalıştım. Sonunda buluştuk ve bana 'bir şey çal' dedi önce; ben çaldıktan sonra da 'Emprovizasyon yapabilir misin?' diye sordu. Önce biraz ben çaldım, ardından da iki piyano şeklinde birlikte çaldık."

Hiromi'den etkilenen Chick Corea, ertesi gün Tokyo'da vereceği konsere onu da çağırdı, konserin sonunda sahneye davet etti ve birlikte dört el emprovizasyon yaptılar.

Yamaha School of Music'ten mezun olduktan sonra Japonya'da birkaç yıl boyunca reklam müziği besteleyen Hiromi, müzik vizyonunu genişletmek ve eğitimini bir sonraki seviyeye taşımak amacıyla Berklee School of Music'e katıldı. Berklee'de okurken Ahmad Jamal'le tanışan ve onun da ilgisini çeken Hiromi'nin ilk albümü *Another Mind*, Ahmad Jamal'in ön ayak olmasıyla 2003 yılında Telarc firmasından çıktı.

2003 yılında, 24 yaşındayken, basta Mitch Cohn ve davulda Dave DiCenso ile kaydettiği piyano trio formatındaki ilk albümü hakkında birçok ülkede olumlu eleştiriler aldı, Japonya'da 100 binin üzerinde satış gerçekleştirdi ve Japonya Kayıt Endüstrisi Birliği'nin Yılın Jazz Albümü ödülünü kazandı.

2004 yılında çıkardığı ikinci albümü *Brain*'i ise, Berklee'den tanıdığı Tony Grey ve Martin Valihora'yla kaydetti Hiromi. *Brain* ile birlikte Hiromi uluslararası platformlarda da ödüller almaya başladı. Swing Journal'in Yeni Yıldız Ödülü'nü, Jazz Life'ın Altın Albüm ve HMV'nin En İyi Japon Jazz Albümü ödüllerini alan Hiromi, 2006 yılında ise *Spiral* isimli albümünü yayınladı.

Albüm kayıtları ve öncesindeki çalışma-

lar boyunca Hiromi'yle olan arkadaşlıklarını müziklerine yansıtmayı başaran ve çok iyi uyum yakaladıkları albümden de rahatlıkla hissedilen Grey ve Valihora 2004 yılından bu yana Hiromi'ye eşlik etmeye devam ediyor. Bu üçlüye Berklee'deki profesörleri gitarist David Fiuczynski'nin katılmasıyla birlikte *Hiromi's Sonic Bloom* oluştu, *Hiromi's Sonic B loom* olarak da *Time Control* (2007) ve *Beyond Standard* (2008) albümlerini kaydettiler. Hiromi, 2009 yılında ise *Place to Be* isimli ilk solo albümünü kaydetti.

Müzik kariyeri boyunca karşılaştığı en önemli mentorlarından biri olan Chick Corea'yla da bir albüm kaydetti Hiromi. Tokyo'daki dünyaca ünlü Blue Note'ta kaydettikleri *Duet* isimli düet albümleri önce 2008 yılında Japonya'da yayınlandı, gördüğü ilgi karşısında da 2009 yılında çok daha geniş bir coğrafyada yayınlandı.

Hiromi'nin müzik anlayışında janrlara, tarzlara, daha doğrusu kalıplara yer yok. "Bazı insanlar jazz seviyor, bazıları klasik müzik, diğerleriyse rock. Herkes kimi dinlemeyi sevdiği konusunda çok endişeli. Her zaman 'Bu müzisyen çok en iyisi', 'Hayır bu müzisyen en iyisi' diyorlar. Ancak bence hepsi çok iyi. Müzik tarzları konusunda bariyerlerim yok. Metalden, klasik müziğe ve hatta diğer bütün türlere kadar herşeyi dinleyebilirim."

Hiromi'nin etkilendiği müzisyenler, sanat insanları da müzik anlayışıyla son derece paralel: "Bach'ı çok severim, Oscar Peterson'ı, Franz Liszt'i, Ahmad Jamal'i çok severim. Ayrıca Sly ve Family Stone, Dream Theater ve King Crimson gibi toplulukları da çok severim. Ayrıca, Carl Lewis ve Michael Jordan gibi sporculardan da etkilenir ve enerji alırım. Temel olarak, yüksek bir enerjiye sahip olan herkesten etkilenebilirim. Onlar doğrudan kalbime hitap ederler."

"Müziğimi adlandırmak da istemiyorum. Başka insanlar benim yaptıklarıma isimler verebilir. Ancak, yaptığım müzik neler dinlediğimin ve neler öğrenmekte olduğumun bir sonucu, bir bütünü sadece. Klasik müzik, rock veya jazz öğeleri taşıyor, ancak yine de müziğime bir isim vermek istemiyorum."

Özellikle son bir yılda birçok dünyaca ünlü prestijli jazz dergisine kapak olan Hiromi, hem yaptıklarıyla, hem de müziğe olan bakış açısıyla önümüzdeki yıllar için dinleyenlerini heyecanlandırıyor. Kuşkusuz bunun çok iyi örneklerinden biri de Stanley Clarke ile gerçekleştirdikleri bu proje.

Stanley Clarke ise, özellikle elektrik bas ve akustik basın çalınması konusunda yenilikler getirmiş, kendi çağdaşı Jaco Pastorius ile birlikte, gençlere büyük bir ilham kaynağı olmuş bir isim. Yorumculuğunun yanı sıra, özellikle film müzikleri konusunda da başarılı bir bestecilik kariyerine sahip olan müzisyen, en büyük çıkışını Chick Corea'nın liderliğini üstlendiği ünlü fusion topluluğu Return to Forever'da gerçekleştirmişti.

Philadelphia doğumlu Stanley Clarke, henüz lisedeyken akustik bas çalmaya başladı, kısa bir süre içinde müzikte kariyer yapmak istediğini fark etti ve Philadelphia Music Academy'den başarıyla mezun oldu. 1971 yılında New York'a taşınan müzisyen, kısa sürede New York müzik camiasına kabul edildi ve Joe Henderson, Pharoah Sanders, Stan Getz, Art Blakey, Horace Silver, Dexter Gordon ve Gato Barbieri gibi isimlerle çaldı. Her biri birer jazz dehası olan bu müzisyenler, çok kısa süre içinde Clarke'ın kendine has tekniğini takdir etti, bas üzerindeki hızını ve müzikalitesine hayran kaldı.

Clarke, sadece enstrümanının geleneksel rolü olan ritim elemanı olma işlemini son derece başarılı bir şekilde sürdürmüyor, aynı zamanda basın bir melodi enstrümanı olduğunu da gösteriyordu. Lirik üslubunda Charles Mingus ve Scott LaFaro gibi, bası bir solist enstrüman gibi kullanan müzisyenlerin özellikleri görülüyor, ancak onun da ötesinde Coltrane gibi başka enstrümanların üstadlarından da edinimler hissediliyordu. Clarke'a göre bas, arkada kalmaması gereken, müziğe sadece eşlik etmeyen, onun da ötesinde önde olan, melodi çalan bir solo enstrümanı olmalıydı. Müzisyen, bunu da, özellikle kendi yetenekleri sayesinde başardı.

Clarke ve Chick Corea'nın birlikte kurduğu Return to Forever topluluğunda Clarke'ın bu vizyonu daha da bariz bir şekilde gerçekleşmişti. Return to Forever'da yaptıkları müzik, topluluğun her üyesinin zaman zaman öne çıkabileceği bir niteliktedi; müzisyenlerin enstrümanının özellikleri ne olursa olsun, hepsinin birer solist olduğu bir yapı taşıyordu. Return to Forever, *Return to Forever* (1972), *Light as a Feather*

(1972), *Hymn of the Seventh Galaxy* (1973), *Where Have I Known You Before* (1974), *No Mystery* (1975), *Romantic Warrior* (1976), *Musicmagic* (1977) ve *Return to Forever Live* (1979) isimli sekiz albüm kaydetti, çok uzun süre boyunca konserler verdi; ayrıca *No Mystery* ile de bir Grammy Ödülü kazandı.

Clarke'ın tekniği, 1970'lerde basın yeniden yorumlanması ve tanımlanmasını sağlayan bir devrim yarattı. 1974 yılında kaydettiği Stanley Clarke albümü de bunun ilk adımıydı. School Days (1976) ise, özellikle solo çaldığı *School Days* parçasıyla, özellikle elektrik bastaki slap tekniklerinin ilk defa bu kadar yoğun kullanılması dolayısıyla bir anlamda çok geniş bir kitleye hitap etmeye başladı. Larry Graham'ın ortaya çıkardığı bu tekniği jazz armonisine uygulaması ve çok daha kompleks dokular ve akor değişimleriyle kullanması, onun bu konudaki virtüözitesini kanıtlıyordu. Bu konuda, Jaco Pastorius ile birlikte önde gelen iki müzisyenden biriydi.

Stanley Clarke, jazz tarihinde kendi liderliğinde bu kadar konser verip, bu konserlerde başarı sağlayan ilk basçı oldu. 25 yaşındayken, fusion janrının en önde gelen müzisyenlerinden biri olarak kabul ediliyordu ve hem elektrik bas, hem de akustik bası aynı seviyede bu kadar iyi çalan sayılı müzisyenlerden biriydi. Basın limitlerini zorlamaya çalışan Clarke, hem piccolo bası, hem de tenor bası geliştirdi ve kullandı. Bu iki enstrüman da, Clarke'ın melodik özgürlüğünü artıran ve bambaşka tonlara uzanmasını sağlayan araçlar olmuştu.

Clarke, 1981 yılında George Duke ile bir araya gelerek Clarke/Duke Project projesini oluşturdu. Birlikte 1981, 1983 ve 1990 yıllarında üç albüm kaydettiler ve hala da konserler vermeye devam ediyorlar. Ayrıca, Jeff Beck, Keith Richards, Stuart Copeland ve Lenny White ile birlikte farklı ortak projeler gerçekleştiren Clarke'ın en önemli projelerinden diğer ikisi de Larry Carlton, Billy Cobham, Najee ve Deron Johnson ile birlikte oluşturduğu Superband ve Jean-Luc Ponty ve Al Di Meola ile birlikte çaldıkları The Rite of Strings'di.

Clarke'ın başarısı, sadece albüm satışlarında, ya da iyi eleştirilerde yer almadı. Aynı zamanda Grammy Ödülü, Emmy Ödülü gibi prestijli ödülleri aldı, jazz dünyasında bulunan sayısız okuyucu anketinde yer alma başarısını gösterdi ve Rolling Stone Dergisi'nin ilk Yılın Jazz İnsanı ödülünü kazandı.

1980'lerin ortalarından bu yana film müziği de besteleyen Clarke, bu süre içinde Boyz 'N the Hood, What's Love Got To Do With It?, Little Big League, Passenger 57, Poetic Justice, The Five Heartbeats, Romeo Must Die, The Transporter ve Roll and Bounce gibi filmlerin müziklerini besteledi, düzenledi ve çaldı. Film müziği yapmak, Clarke için yepyeni bir alandı. Orkestra için eserler yazması ve düzenlemesi, şimdiye kadar yapmadığı bir işti ve bunları yapması, kendi müziğine de olumlu bir şekilde etkide bulunmuştu. Clarke, bu tecrübenin onu daha tam bir müzisyen haline getirdiğini ve kendi yeteneklerine odaklanmasını sağladığını da söyler.

Clarke'ın müzisyenliğinin dışında kendine özgü bir de politik bir duruşu vardır. Savaş karşıtı olan sanatçı, politik fikirlerini ve görüşlerini müziği aracılığıyla topluma aktarmayı sever. 2007 yılında, 5 yıldan sonra kaydettiği ilk albüm olan *The Toys of Men*, savaş karşıtı bir projeydi. Esperanza Spalding, Paulinho da Costa ve Mads Tolling gibi müzisyenlerin de katkısıyla gerçekleştirilen kayıtlar, verilen politik mesajlar kadar müziğin içeriği açısından da son derece kuvvetliydi. Son yıllara kadar akustik bastan çok elektrik bası kullanan sanatçı, hem *Toys of Men*'de, hem de *Jazz in the Garden*'da akustik basa daha çok yer verdi. Bu da, sanatçının kendini yenilemesinin ve farklılık arayışının göstergeleri olarak kabul edilebilir elbette.

Hem Hiromi'nin, hem de Clarke'ın geçmişine yaptığımız kısa yolculuk sonunda, her iki sanatçının da kendine özgü bir yol seçtiğini, bu yol üzerinde de kendini yenilemekten, yeni maceralara girmekten ve müziğin sınırlamalarını mümkün olduğu kadar ortadan kaldırmaktan çekinmediğini görebiliriz. İşte bu açıdan birbiriyle çok iyi uyum sağlayan bu iki müzisyenin liderliğini üstleneceği konserin son derece heyecan verici olmasını beklemek son derece doğal. Tıpkı birlikte çalan çok iyi iki müzisyenin, birbirlerini dinlediklerinde ve müziğin temeline inerek kendilerini korkusuzca ortaya koymadan çekindiklerinde ortaya çıkan müziğin doğallığı gibi...

Serdar Sırtanadolu
serdar1@mac.com

Fahir Atakoğlu Trio

Yine Fahir Atakoğlu. Yine birinci sınıf bir takım. Kaliteli üretkenlikte hızına yetişilemeyen piyanist/besteci/aranjör, yurtdışı ve yurtiçindeki kültür elçimiz bu kez de karşımıza yenilediği trio'suyla çıkıyor İstanbul jazz Festivali'nde.

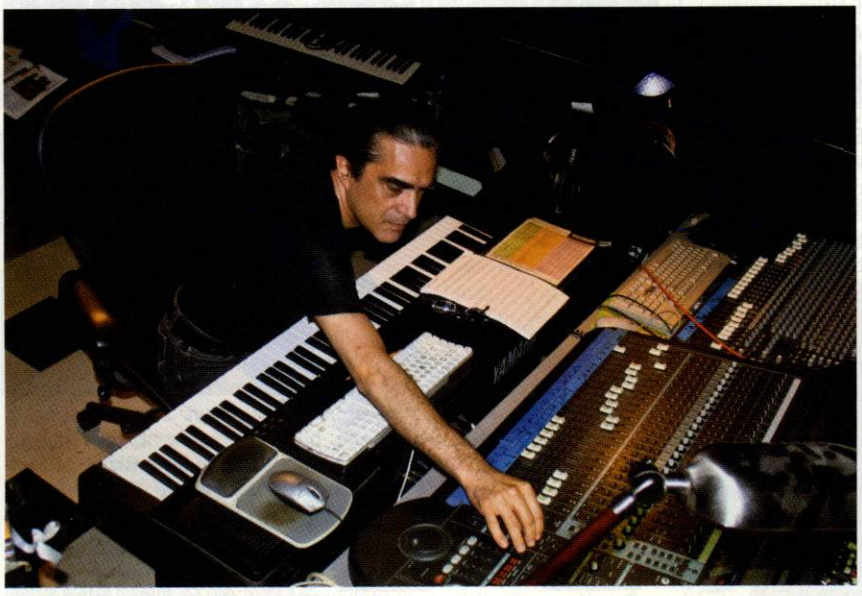

Fahir Atakoğlu Trio
Fahir Atakoğlu (p)
Alain Caron (b)
Horacio "El Negro" Hernandez (d)

İstanbul Jazz Festivali
12 Temmuz 2010 - Arkeoloji Müzesi

12 Temmuz'da İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndeki trio konserinde, son senelerde çeşitli turne ve kayıtlarda Atakoğlu'nun vazgeçemediği, Küba kökenli, Grammy ödüllü (Carlos Santana "Supernatural" turnesi ve kayıtları) üstad davulcu Horacio "El Negro" Hernandez'i tekrar dinleme fırsatını yakalıyoruz. Dünya davulcu çevrelerinde "önünde ceket iliklenen/şapka çıkartılan" mertebesine yükselmiş ritim sihirbazı Hernandez'i, geçmişte Michel Camilo, Arturo Sandoval, Gonzalo Rubalcaba gibi soloistlerle yaptığı dinamik çalışmalardan da tanıyoruz.

www.elnegro.com

Gecenin sürprizi, bu kez efsanevi Anthony Jackson'nun yerini alan, pekçoğumuzun 80'li senelerden hatırlayabileceği Kanada'lı özgün electric/synth jazz grubu UZEB'in bas virtüözü, Alain Caron. UZEB'in 1992'de dağılmasından sonra pekçok nitelikli projede rastladığımız Caron, mütevazı sanatçı duruşuyla ve dürüst yaratıcılığıyla "müzisyenlerin müzisyeni" yakıştırmasını çoktan haketmiş bir jazz emektarı. Kanada'nın Montreal ve Quebec gibi frankofon bölgelerinin jazz çevrelerinde "star" statüsüne erişmiş bir müzisyen olmasının dışında, 15 senelik UZEB ve bunun devamında kurduğu "Le Band" adlı gruplarıyla Avrupalı dinleyicilere de kalitesini ispatlamış bir sanatçı Alain Caron:

"Fahir'in müziğini ilk duyduğumda çok etkilendiğimi söylemem gerekir. Alıştığım türlerden daha değişik, aynı zamanda müzikalitesi ve ritmik yapısı beni yakalayan, hemen ısındığım bir tarz. Çok iyi bir piyanist olması, güçlü icracılığı ve eğlenceli şahsiyeti de aramızdaki uyumun mükemmel olmasını sağlıyor. İstanbul sonrası beraber devam edeceğimiz Avrupa turnemizin hem trio'muz hem de izleyenler için çok keyifli olacağını şimdiden hissedebiliyorum."

www.myspace.com/alaincaronjazzrock

Son albümü "Faces & Places"i 2010'un Ocak ayında dinleyicilere sunan Atakoğlu, bu albümün kayıtlarını A.B.D.'nin Connecticut Eyaletindeki Carriage House stüdyolarında tamamladı. Bestelerin üzerine kendi tarzlarını da değdirerek Atakoğlu'nun müziğine katılan dünya çapında müzisyenler: John Patitucci, Randy Brecker, Bob Mintzer, Wayne Krantz, Bob Franceschini, Horacio "El Negro Hernandez", Rogerio Boccato, Romero Lumambo ve Rene Toledo

Eleştirmenlerden ve dinleyicilerden büyük beğeni toplayan bu çalışma uluslararası jazz sahnesinde yerini son iki albümü "If" ve "Istanbul in Blue" gibi her geçen gün sağlamlaştıyor.

Fahir Atakoğlu yoğun çalışma temposunda, turneler ve özel konserler dışında, çeşitli film/belgesel müziklerinin beste ve aranjman projeleriyle meşgul. İstanbul Jazz Festivali sonrası aynı trio'yla İspanya, İsviçre ve İtalya'da iki haftalık bir turneye devam edecek müzisyen, Aralık ayında Yellow Jackets'in saksofoncusu Bob Mintzer'i de grubuna katarak bir konserler serisi planlıyor.

www.fahiratakoglu.com

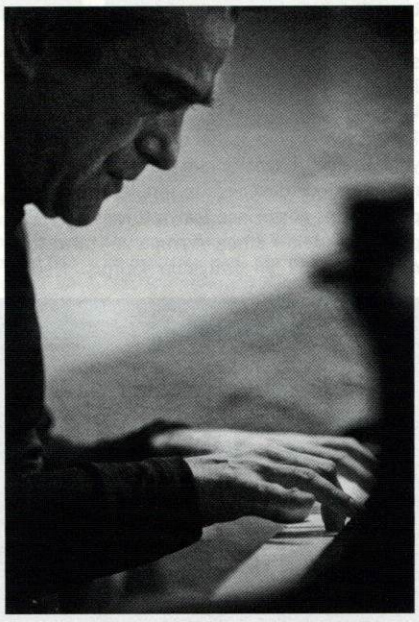

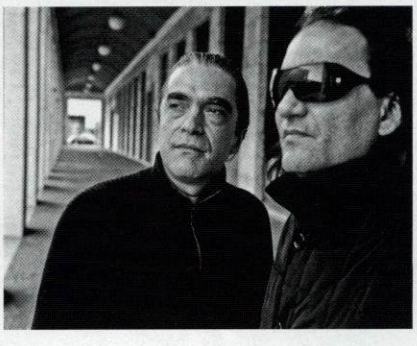

Engin Recepoğulları Quartet

10 Temmuz 2010 C.tesi

1980 Ankara doğumlu, 2003 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Siyasal Bilimler ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. Ömür Gidel ile çalıştı. Amerikalı caz müzisyeni Ricky Ford ile emprovizasyon çalıştı. Italya'da workshoplara katıldı. Maria Rita Epik Royal School of Music'de dersler vermekte. Standartlar ve düzenlemelerden oluşan bir repetuarla karşınızda olacaklar.

Engin Recepoğulları (ts), Kürşad Deniz (p), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).

Teneffüs

12 Temmuz 2010 P.tesi

Teneffüs özgün müzikleri hayata geçirmek amacıyla 2004 yılında kuruldu. Alışılmış formatların dışında bir quintet olan Teneffüs iki saksofon, vibrafon, davul ve kontrbastan oluşmakta. Bu grup aynı zamanda Ricky Ford Orkestra'nın altyapısını oluşturan müzisyenlerden oluşuyor. Teneffüs kendi bestelerini doğaçlamaya açık ve yalın bir şekilde yorumlamakta. 'Sabah İçin' ismini verdikleri ilk albümlerinin kayıtlarını tamamlayan grup, LinRecords etiketiyle bu albümü önümüzdeki günlerde dinleyicileriyle buluşturacak. Repertuarı tümüyle enstrümantal olan grup bir çok festivalde ve İstanbul'da gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerde sahne aldı.

Serhan Erkol (ts), Barış Ertürk (as), Tunç Çakır (vib), Kağan Yıldız (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Selim Benba Trio

14 Temmuz 2010 Çarşamba

1969 yılında İstanbul'da doğdu. Yedi yaşında klasik piyano ile müzik eğitimine başladı. Alman Lisesi'ne devam ederken okul orkestrası ve amatör senfonik-rock gruplarında yer aldı. Aynı yıllarda Faris Akarsu ile de klasik piyano repertuarı üzerinde çalıştı. 1989'dan sonra caz çalışmalarına ağırlık verdi. Can Kozlu'dan Caz Tarihi ve Teorisi dersleri aldı. 1992 yılından itibaren başta Tahsin Ünüvar Quartet olmak üzere değişik standart caz ve fusion grupları ile konser ve kulüp performanslarında yer aldı. 1994 yılında Önder Focan'ın 'Jazz Guitar' albümünde çaldı. Ted Curson, Scott Hamilton, Jorge Pardo, Roy Patterson, Carol Chaiken, en son Amandah Jantzen gibi birçok uluslararası caz müzisyenine eşlik etti. 1998 yılından bu yana İstanbul Caz Festivali'nde ve Akbank Caz Festivali'nde yer aldı. Selim Benba son dönem çalışmalarını Spin ve kendi grupları ile sürdürüyor.

Selim Benba (p), Kağan Yıldız (b), Deniz Dündar (d).

Emre Kayhan 5tet

15 Temmuz 2010 Perşembe

Bu gece repertuarlarında Emre Kayhan ve Engin Recepoğulları'nın beste ve modern caz standartlarından oluşan bir repertuar sunacak olan grubun kurucularından Emre Kayhan İngiltere'de doğdu. Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı trombon bölümü mezunu olan sanatçı Londra Royal College of Music'de lisans eğitimi aldı. 1991-93 yılları arasında İngiltere'de çesitli profesyonel ve amatör senfoni orkestralarında ve big band'lerde çaldı. North Texas State University'de çalıştı. 2000 – 2001'de Trinity College of Music'de tam burs ile caz masterini tamamladı. 1998 de EBU (Avrupa Yayın Birliği) Caz Orkestrasi ile Stockholm Caz Festivali'nde ve 2002 de ise yine aynı orkestra ile Budapeşte'de ikişer konser çaldı. 2005'de İstanbul Caz Festivali'ne Neşet Ruacan Dörtlüsü içinde katıldı ve konuk sanatcı trompetçi Claudio Roditi ile çaldı.

Barış Ertürk (ts), Emre Kayhan (tb), Cem Tuncer (g), Baran Say (b), Cem Aksel (d)

Serkan Çakıt Quintet

16 Temmuz 2010 Cuma

2008 Ağustos'ta Polonya'da düzenlenen Uluslararası Voicingers Zory 2008 Yarışması'nda ülkemizi başarıyla temsil edip, Jüri Özel Ödülü'ne seçilen Serkan Çakıt, Nardis Genç Caz Vokal 2007 yarışmasında Polonya Pulawy Workshop Ödülü'nü, 2008'de de NTV Özel Ödülü'nü kazanmıştır. 2004 yılında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yarı Zamanlı Şan Bölümü'nü ve 2005 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nü bitirmiştir. Çalışmalarını 2006 eylül ayından beri Sibel Köse'yle Caz Vokal Atölyesi'nde devam ettiren Serkan Çakıt, bu gece caz standartları ve vocalese örneklerinden oluşan bir repertuar ile sizlerle olacak.

Serkan Çakıt (vo), Kürşad Deniz (p), Barış Arslan (g), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Fundo Swings

17 Temmuz 2010 C.tesi

Daha önce Fundolatino isimli projesiyle Nardis sahnesinde yer alan Funda Sezer yeni projesi Fundo Swings ile bu kez caz standartlarını yorumlayacak. Randy Esen ile caz vokal, Donovan Mixon ile armoni çalışan ve 2007'de Berklee School of Music Jazz Clinics'e katılan sanatçı 4.Nardis Genç Caz Vokal yarışmasında da dereceye girmişti. Çeşitli mekan ve organizasyonlarda caz ve latin caz söyleyen sanatçı ayrıca 19.Akbank Caz Festivali'ne de katıldı.

Funda Sezer (vo), Baki Duyarlar (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Yeşim Pekiner Quartet

19 Temmuz 2010 P.tesi

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi mezunu olan Yeşim Pekiner, müzik çalışmalarına lise ve üniversite yıllarında Yıldız Dağdeleli eşliğinde klasik şan eğitimi ile başladı. İlerleyen yıllarda, Boğaziçi Üniversitesi Klasik Müzik Korosu ve Ladies and Gentlemen Müzikal Korosu'nda solist ve korist olarak yeraldı. Caz çalışmalarına, 3 yıl önce başlayan Yeşim, Sibel Köse ve Randy Esen gibi ustalarla çalışmalarına devam ediyor ve çeşitli mekanlarda konserler veriyor.

Yeşim Pekiner (vo), Kürşad Deniz (p), Baran Say (b), Deniz Dündar (d).

Plongeur Quartet

20 Temmuz 2010 Salı

Aslen bir trio olarak Şubat 2009'da kurulmuş olan Plongeur Quartet, hip-hop esintili bir caz grubu. Grubun müziği northern jazz, neo-soul, hardbop, r 'n b, swing ve post-rock ezgilerini taşıyor. Birbirilerini uzun zamandır tanıyan grup üyeleri önceden birçok farklı projede beraber çalıştılar. Plongeur Quartet onlara bireysel müzikalitelerinin en üst sınırlarına ulaşmaları doğrultusunda alan yaratıyor. Plongeur Quartet, Genç Caz yarışmasının galibi olarak 3 Temmuz'da 17. Uluslararası İstanbul Caz Festivali kapsamında sahne aldı.

Saper Şahbaz (p, kyb), Fikret Erenyol (g, fx), Esat Ekincioğlu (db, eb), Uğur Küpeli (d).

Canan Duran Quintet

21 Temmuz 2010 Çarşamba

İstanbul Üniversitesi Devlet Konsevatuvarı Opera - Şan bölümü mezunu Canan Duran, okul yılları boyunca CRR bünyesinde çeşitli eserlerde görev aldı, konserler verdi. 2004 yılından itibaren çeşitli gruplarda solist olarak çalıştı. Sibel Köse atölyesi ve Randy Esen'le caz vokal çalışmalarına katıldı, kulüplerde sahne aldı. Baki Duyarlar, Emin Fındıkoğlu gibi isimlerle çalışma fırsatı buldu.2009 Polonya The Internatinol competition for singing musicians Voicingers Zory'e katılım hakkı kazanıp Türkiye'yi başarıyla temsil etti. Bu gece sizlere günümüze kadar ulaşmış birçok caz standartını Anadolu motif ve ezgileri ile birleştirme düşüncesinin yanı sıra, Steive Wonder, Sting, Willie Nelson gibi müzisyenlerin eserlerini de yorumlayacak.

Canan Duran (vo), Cansun Küçüktürk (g), Erdal Akyol (b), Derin Bayhan (d).

Ebru Selvikavak Band

22 Temmuz 2010 Perşembe

ODTÜ Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü mezunu Ebru Selvikavak, üniversite yıllarında şan dersi aldı ve üniversite korosunda şarkı söyledi. Ankara'da Gordion Caz Akademi'de Sibel Köse ve Durul Gence ile tanıştı. Ankara ve İstanbul'da Sibel Köse caz vokal atölyelerine devam etti. Ankara'da Janusz Sprot ve Durul Gence ile çeşitli mekanlarda şarkı söyledi. Son olarak 2009 yılında Polonya'daki Pulawy Jazz Workshop'una katıldı. Standartlardan oluşan bir repertuarla sizlerle olacak.

Ebru Selvikavak (vo), Kürşad Deniz (p), Kağan Yıldız (b), Ekin Cengizkan (d).

Brigitte Beraha Quartet

23 Temmuz 2010 Cuma

İtalya doğumlu, annesi İngiliz babası Türk, Monako'da büyümüş olan Brigitte Beraha son dönem yeni albümü Flying Dreams ile Londra'nın gündemde sanatçılarından. Bir zamanlar Azymuth Trio ile de şarkılar söyleyen sanatçı bu kez bizden bir trio ile sizlerle birlikte olacak. Standartlar ve bazı orijinaller ile keyifli bir gece olacak.

Brigitte Beraha (vo), Burak Bedikyan (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Şirin Soysal Band

24 Temmuz 2010 C.tesi

Viyana doğumlu Şirin Soysal, Trinity College Dublin tiyatro mezunu. Dublin'de ayrıca sinema üzerine yüksek lisansını tamamladı. Dublin Fringe Festival'inde birçok oyunda sahne aldı. İstanbul'a döndüğünden beri, müzik dışında sinema yazarlığı ve yönetmenliği ile uğraşıyor. Sahnede şarkı söylemeye lise yıllarında başladı ve uluslararası öğrenci korolarında ve festivallerde yer aldı. Müzik eğitimine Mustafa Yurdakul'dan şan dersleri alarak başlayan Şirin, çalışmalarına Randy Esen ve Sibel Köse gibi ustalarla devam ediyor. Caz standartlarından oluşan repertuvarı içinde sürprizler de barındırıyor.

Şirin Soysal (vo), Kürşad Deniz (p), Cansun Küçüktürk (g), Kağan Yıldız (b), Ekin Cengizkan (d).

Ceren Koçak Quartet

26 Temmuz 2010 P.tesi

İTÜ Elektrik Mühendisliği öğrencisi Ceren Koçak, 2007'de Nükhet Ruacan'ın vokal atölyesinde başladığı caz vokal çalışmalarına 3 yıldır Sibel Köse ile devam etmektedir. Bu yıl Nardis Genç Caz yarışmasında gösterdiği başarıyı Estonya'da da sürdüren ceren Koçak 3.lük ödülü ile döndü. Bu gece sizlere caz standartlarından oluşan bir repertuar sunacak.

Ceren Koçak (vo), Kürşad Deniz (p), Baran Say (b), Derin Bayhan (d).

Fuat Tuaç Group

27 Temmuz 2010 Salı

İzmir doğumlu olan Fuat Tuaç'ın müzikle gerçek tanışması lise çağlarında klasik gitar dersleri alarak gerçekleşti. Mart 2007'de Sibel Köse caz vokal atölyesine başladıktan sonra eşzamanlı olarak şan, solfej, piyano ve armoni dersleri de almaya başladı. Temmuz 2007 itibariyle Randy Esen'den de caz vokal dersleri almaya başlayan Fuat, 2006-2009 yılları arasında üç kez Polonya'nın Pulawy kentindeki uluslararası caz vokal atölyesine de katıldı. Aynı zamanda avukatlık yapan Fuat Tuaç, sizlere Fransızca şansonlar ve hareketli caz standartlarından oluşan renkli bir repertuar sunacak.

Fuat Tuaç (vo), Baki Duyarlar (p), Volkan Topakoğlu (b), Ediz Hafızoğlu (d).

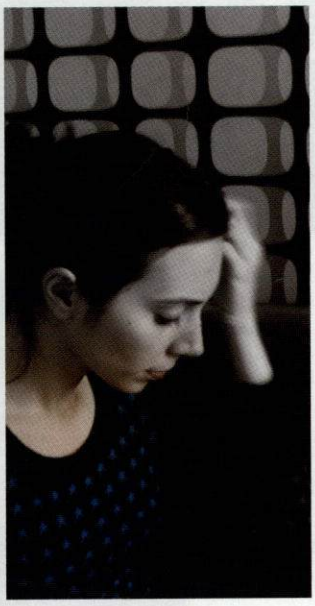

Neslihan Akbulut Quartet

28 Temmuz 2010 Çarşamba

Neslihan Akbulut sahnede şarkı söylemeye Robert Koleji'deki öğrencilik yıllarında yer aldığı müzikaller ve korolarla başladı. İTÜ Çevre Mühendisliği'ne girdiği yıl katıldığı İstanbul Avrupa Korosu'nda soprano olarak pek çok bestecinin klasik koral eserlerini seslendirdi. Korolarda söylemeye tropik su ekolojisi yüksek lisansı için gittiği Bremen'de devam etti. Bremen'de kendi grubuyla alternatif rock şarkılarını akustik olarak yorumladı ve Falstaff tiyatrosunda konserler verdi. İstanbul'a döndükten sonra 2006 yılında Nükhet Ruacan'dan caz dersleri almaya başladı. Halen İstanbul Avrupa Korosu'nda söylemekte olan Neslihan müzik (caz) çalışmalarına Randy Esen, Sibel Köse ve Aydın Esen'le devam etmekte. 5. Nardis Jazz Club Genç Caz Vokal Yarışması'nda Nardis Özel Ödülü'nü kazanan şarkıcı, 2008'de Vermont Jazz Center'daki workshoplarda Jay Clayton ve Peter Elridge ile çalıştı.

Neslihan Akbulut (vo), Kürşad Deniz (p), Kağan Yıldız (b), Derin Bayhan (d).

Yaşam Hancılar

29 Temmuz 2010 Perşembe

Yaşam Hancılar şarkı söylemeye ve gitar çalmaya 15 yaşında başladı ve bugüne kadar pek çok farklı grupta ve projede vokalist ve gitarist olarak yer aldı. Üniversite yıllarında tanıştığı caz müziğini icra etmek amacıyla 2007 yılı başında 'Jazzmates' isimli kendi grubunu kurdu. Bu grupla aralarında '14. Uluslararası İstanbul Caz Festivali' ve ülkemizin en prestijli caz kulübü 'Nardis Caz Club'ın da yer aldığı kulüp ve organizasyonlarda sahne aldı. 2008 yılında düzenlenen '4. Nardis Genç Caz Vokal Yarışması'na katıldı ve derece alarak Estonya'da düzenlenen '8th Nomme International Young Jazz Artists Competition, 2008' yarışmasında Türkiye'yi temsil etmeye hak kazandı. Sibel Köse ve Randy Esen ile çalıştı. Halen Amsterdam Konservatuarı'nda caz vokal eğitimini sürdürmektedir.

Yaşam Hancılar (vo), Baran Say (b), Ferit Odman (d).

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Sivil Toplum Diyaloğu İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hibe Programı;

İstanbul - Pori Music Networking

2010 İstanbul Kültür Başkenti Etkinlikleri çerçevesinde Avrupa Birliği "Hibe" programı olan Central Finance and Contracts Unit Civil Society Dialogue- Istanbul 2010 European Capital of Culture'a başvurumuz değerlendirildi ve 13 Mayıs 2010 tarihinde kabul edildiği resmen tarafımıza bildirildi.

İstanbul Jazz Festivali

Bu projeye **Galata Derneği, İstanbul Kültür Sanat Vakfı, Finlandiya Pori Belediyesi Konservatuarı, Nardis Jazz Kulüp ve Pori Jazz Festivali** ortaklığında **Istanbul - Pori Music Networking** adı altında hazırlandık.

2010 yılı ve 2011 yılı içinde bu konsorsiyum ile birlikte yapılacak işlerin başlıkları;

- Haziran ayı içinde yer alacak olan Galata Şenliği konserleri,
- Müzikal kültürleri kapsayan çalışmalar - workshoplar;
- Nardis Jazz Club'da ve Finlandiya'daki Jazz Café'de konserler,
- Finlandiya'daki Pori Senfoni Orkestrasına konuk davetli Türk müzisyenlerin yer alacağı konserler,
- Çocuk Konserleri
- Gençlik Konserleri

Jyrki Kangas

İstanbul Etkinlikleri

Galata Şenliği kapsamında Finlandiya'dan Elifantree grubu katıldı. Konser 6 Haziran 2010 tarihinde dernek binasında yapıldı.

Finlandiyalı Elifantree Topluluğu CFCU Civil Society Dialogue – Istanbul 2010 European Capital of Culture Istanbul – Pori Music Networking Project kapsamında 21. Galata Şenliği'nde sahne aldı.

Elifantree temel olarak vokal, saksofon ve davul ile müzik yapıyor. Zaman zaman orkestrasyonda clockenspiel , melodika ve viyolonsel'e de yer veriyor.

Elektronik müzik, etnik ve pop müzik gibi değişik müzik tiplerinden etkilenmesi Elifantee'yi standard jazz katagorisi dışına çıkarıyor. Doğaçlama, vurgu farklılıkları ve ortak yaratıcılık Elifantree müziğinin temel taşlarıdır.

Elifantree Avrupa'da değişik kulüp ve festivallerde çaldı. Avrupa: Sudtirol Jazz Festival (İtalya), Young Generation Jazz Festival (Berlin, Almanya), Mariehamn Winter Jazz Festival (Mariehamn) ve Nasjonal Jazz Scene (Oslo) ve diğerleri. Elifantree Finlandiya'da Kasım 2009 da Vincent Courtois Quartet ile birlikte bir turne yaptı. Turne Charles Gil and Finnish Jazz Federation tarafından finance edildi.

Elifantree'nin albümü "Love and Trees" Eclipse Records tarafından çıkarıldı.

Grup üyeleri;

Anni Egecioğlu (vo, clockenspiel, viyolonsel)

Pauli Lyytinen (s, melodika, clockenspiel)

Tatu Rönkkö (d, perc)

17. İstanbul Jazz Festivali

1-15 Temmuz
Katılacak Grup; 3/7/2010
Jari Perkiomaki Quartet feat. Sirkka Kosonen
Jari Perkiomaki (as), Riita Paakki (p),
Juho Kivivvori (b), Markus Ketola (d)
Sirkka Kosonen (vo)

Jari Perkiomaki

A. Şenol Filiz

Finlandiya'nın önde gelen alto saksofoncularından olan Jari Perkiomaki son yıllarda dünyaca ünlü konservatuar Sibelius Academi'de jazz bölüm başkanlığı görevini de sürdürmektedir. Repertuarlarında post bop tarzında parçalar olan gruba ayrıca "throat singing" konusunda şöhretli Sirkka Kosonen vokali ile katılıp müziğe Afrika ve folk esintileri getirecektir.

Daha fazla bilgi foto ve müzik için:

www.jariperkiomaki.com

www.myspace.com/jariperkiomaki

Nardis Jazz Club Konserleri

(22 – 24 Eylül 2010)
Katılacak Grup;
Mikko Innanen (as)
Jyrki Kangas (b)
Tomi Salesvuo (d)
Turkish Musician (tp)
Turkish Musician (p)

Gençlik Konserleri

(Kasımın ilk haftası)

Pori'den gelecek grup henüz belirlenmedi.

Kids Festival

23 Nisan 2011

Workshop'lar

17-21 Temmuz 2010
Türkiye'den katılacak olanlar;
İsmail Hakkı Ersel (ney)
Okay Temiz (perc)

Pori Etkinlikleri

Pori Jazz Festivali 17-25 Temmuz 2010
Katılacak Grup; 17-25 Temmuz
3GitarISTanbul
Önder Focan (g)
Cem Tuncer (g)
Murat Usanmaz (g)

Doğunun en batısı, batının en doğusu İstanbul'dan 3 gitarist, 3 müzikal bakış, 3 farklı anlayış yerelde birleşiyor.

İstanbullu 3 gitarist, medeniyetler beşiği Anadolu'dan dünyaya bir kültür köprüsü kuruyor. Yerelden evrensele, evrenselden yerele çok sesli, çok kültürlü bir gitar yolculuğu **3GitarİstanbuI** projesiyle Türkiye'nin müziğini dünyaya taşıyorlar.

Pori Kids Festival

17-21 Temmuz 2010

3gitarISTanbul; Murat Usanmaz, Önder Focan, Cem Tuncer

Türkiye'den katılacak grup;
Mark Raymund (16 - gitar)
Ayşe Tüzün (16 - piyano),
Fulden Aydın (16 - keman)
Okay Temiz Ritim Atölyesinden 2 perküsyon öğrencisi

Pori Jazz Café Konserleri

10 – 11 Ağustos 2010
Sibel Köse Quartet
Sibel Köse (vo)
Kürşad Deniz (p)
Erdal Akyol (b)
Derin Bayhan (d)

Sibel Köse Ankaralı. TED Ankara Koleji'nin ardından ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. Caz ile ilgili ilk çalışmalarına üniversitede öğrenci olduğu yıllarda başladı. Polonya'da seminerlere katıldı. 1987 yılından bu yana Sibel Köse konserlerde, radyo ve TV programlarında yer almakta, yerel ve uluslararası caz festivallerine katılmaktadır. Polonya'nın Zamosc kentinde düzenlenmiş olan Uluslararası Caz Vokalistleri Yarışması'nda birincilik ödülü aldı. "Nina Simone Tribute" konserinde Dee Dee Bridgewater, Raul Midon ve Stacey Kent ile aynı sahneyi paylaşan Köse, Polonya'da bir de albüm çıkardı.
www.myspace.com/sibelkose

Pori Sonbahar Konseri

16-17 October 2010
Katılacak sanatçı;
Aziz Şenol Filiz (ney)

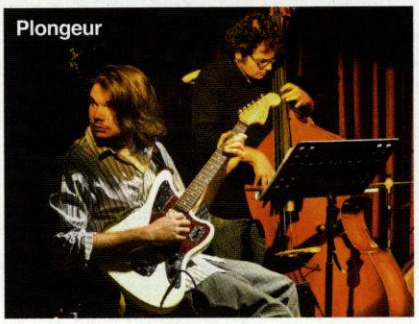
Plongeur

Gençlik Konseri;

16-17 October 2010
Katılacak Grup;
Plongeur Quartet
Saper Şahbaz (p, kyb),
Fikret Erenyol (g, fx),
Esat Ekincioğlu (db, eb),
Uğur Küpeli (d).

Aslen bir trio olarak Şubat 2009'da kurulmuş olan Plongeur Quartet, hip-hop esintili bir caz grubu. Grubun müziği northern jazz, neo-soul, hardbop, r 'n b, swing ve post-rock ezgilerini taşıyor.

Birbirilerini uzun zamandır tanıyan grup üyeleri önceden birçok farklı projede beraber çalıştılar. Plongeur Quartet onlara bireysel müzikalitelerinin en üst sınırlarına ulaşmaları doğrultusunda alan yaratıyor. Plongeur Quartet, Genç Jazz yarışmasının galibi olarak 3 Temmuz'da 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali kapsamında sahne aldı.

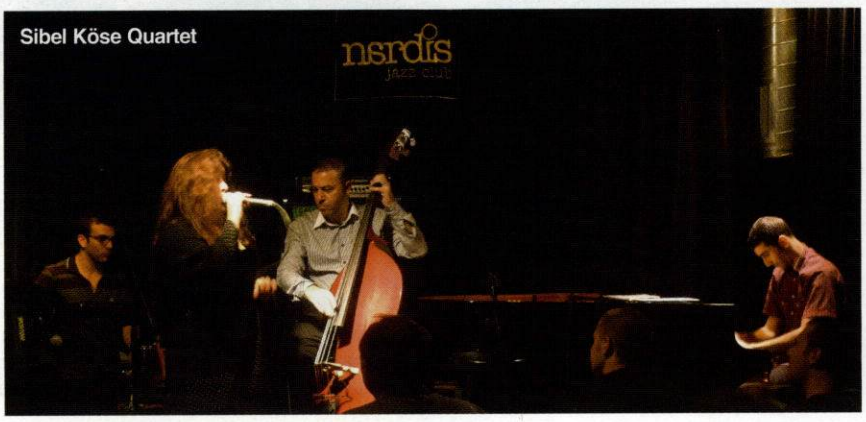
Sibel Köse Quartet

Sumru Ağıryürüyen
a.sumru@gmail.com

İstanbul müziğin başka türlüsüne hazırlanıyor!

Bu kez sizlerle, 29 Temmuz-8 Ağustos tarihlerinde İstanbul'da yapılacak İsmet Sıral Yaratıcı Müzik Okulu (İsmet Sıral Creative Music Studio, ISCMS) etkinliklerimizi paylaşmak istiyorum. İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteği ve Gitarcafe'nin katkılarıyla Argos Kültür Sanat tarafından düzenlenecek bu uluslararası yaz okulu ve festivalini gerçekleştirebilmek için 2006'daki açılış etkinliğinden bu yana içimizdeki heyecanı canlı tuttuk. Amacımız, ISCMS'i her yıl düzenleyerek, İstanbul'u dünya üzerinde müzikte yaratıcılığı aktif olarak destekleyen etkileşim merkezlerinden biri haline getirmek.

ISCMS 2010 etkinlikleri, aralarında Karl Berger, John Zorn, Oliver Lake, Adam Rudolph, Marc Ribot, Trilok Gurtu, Oğuz Büyükberber, Erdem Helvacıoğlu, Ayşe Tütüncü, Ömer Faruk Tekbilek, Erkan Oğur, Mutlu Torun, Göksel Baktagir, Yurdal Tokcan, Alper Maral, Tolga Tüzün gibi isimlerin bulunduğu 50'yi aşkın dünyaca ünlü Türk ve yabancı sanatçıyı ağırlayacağımız birbirinden ilginç konserleri, müziğin ustalarıyla genç yetenekleri buluşturan atölye ve seminerleri kapsıyor. Santralistanbul'u merkez alan bu etkinlikler, Sepetçiler Kasrı, Heybeliada, Eminönü Üstgeçidi gibi şehrin farklı alanlarında gerçekleştirilecek.

İstanbul, 2010'un en sıra dışı, en keyifli sanat projelerinden birine imza atmaya hazırlanıyor. Dünyaca ünlü Türk ve yabancı sanatçıların katılacağı İsmet Sıral Yaratıcı Müzik Atölyesi (İsmet Sıral Creative Music Studio, ISCMS), **29 Temmuz – 8 Ağustos** tarihlerinde birbirinden ilginç konserleri, müziğin ustalarıyla genç yetenekleri buluşturan atölye ve seminerleriyle izleyici ve öğrencilerin karşısına çıkacak. Santralistanbul'u merkez alan ISCMS 2010 etkinlikleri, Sepetçiler Kasrı, Heybeliada, Eminönü Üstgeçidi gibi şehrin farklı alanlarında gerçekleştirilecek.

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteği ve Kadıköy Gitarcafe'nin katkılarıyla Argos Kültür Sanat tarafından düzenlenen bu yaz okulu ve festival, aralarında Karl Berger, John Zorn, Oliver Lake, Adam Rudolph, Marc Ribot, Trilok Gurtu, John Lindberg, Kenny Wessel, Rahman Jamaal, Dawda Jobarteh, Oğuz Büyükberber, Erdem Helvacıoğlu, Ayşe Tütüncü, Ömer Faruk ve Ahmet Hacı Tekbilek, Ahmet Özden, Orhan Osman, Erkan Oğur, Mutlu Torun, Göksel Baktagir, Yurdal Tokcan, Alper Maral, Tolga Tüzün gibi isimlerin bulunduğu 50'yi aşkın sanatçıyı ağırlayacak.

Seyyar satıcılar sahneye, yıldız sanatçılar üstgeçide!

İstanbul'un müzikte yaratıcılığın yeni platformu olmasını hedefleyen ISCMS 2010'un 11 günlük benzersiz programında; birbirinden ilginç temalarıyla 8 büyük konser, 23 atölye ve seminer, pek çok grup çalışması ve konferans yer alıyor. Yaşamlarını güçlü hançereleriyle kazanan İstanbul'un emektar seyyar satıcılarını usta müzisyenler eşliğinde sahneye taşıyan "**Seyyar Satıcılar**" temalı konser, karadan ve denizden yükselen şehir seslerinin yıldız sanatçılar tarafından yerinde ve canlı olarak yorumlanacağı Eminönü'ndeki "**Üstgeçit**" etkinliği, dünyanın farklı müzikal geleneklerini Anadolu'nun sesleriyle buluşturan "**Kültürler Arası Doğaçlamalar**" konseri, çarpıcı projelerden yalnızca birkaçı.

Öğrenciler usta müzisyenlerle aynı sahnede

ISCMS 2010, katılım için başvuracak yerli yabancı öğrencilerin usta sanatçılarla birlikte çalma ve önümüzdeki yılın projelerini biçimlendirme olanağı bulacağı zengin atölye çalışmaları ve disiplinler arası seminerlerle pek çok ilkin kapısını aralayacak. Araştırma ve altyapı çalışmalarına Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü, İTÜ Müzik İleri Araştırmalar Merkezi ve Boğaziçi Üniversitesi'nden öğrencilerin de katıldığı tematik konserler için İstanbul'un dört bir yanından çok özel ses ve nida kayıtları alınarak bir arşiv ve belgesel çalışması yürütülüyor.

BİLGİ İÇİN ÖNEMLİ LİNKLER:

ISCMS 2010 Kısa Tanıtım Filmi için: www.iscms.org/TR/?ISCMS=Video

www.iscms.org

İsmet Sıral

Türkiye'nin ilk profesyonel jazz orkestrası kurucularından, saksafon, flüt ve ney ustası İsmet Sıral (1927-1987), orkestrasıyla Avrupa'da da büyük yankı uyandırdı. 60'ların sonunda dostu Neyzen Aka Gündüz'den ney çalmayı öğrendi; Mevlevî felsefesine ve Anadolu'nun müzikal zenginliğine yönelerek, Türk müziği ile jazz arasında köprüler kurduğu çalışmalarına başladı. 1978-80 yıllarında New York'taki Creative Music Studio'da (CMS) dünya müziğinin dev isimleriyle birlikte dersler ve konserler verdi, jazz ustalarını Türk müziğiyle tanıştırarak onlara Anadolu ezgilerinin, aksak ritimlerin, makamların inceliklerini öğretti ve derin izler bıraktı. Sanatçının adını taşıyan ISCMS, onun uluslararası bir müzik okulu kurma hayaline de saygı duruşu niteliği taşıyor.

Hülya Tunçağ
htuncag@portecho.com

Günümüzde Jazz;
Yaron Herman İstanbul Jazz Festivalinde

2009 yılı Eylül ayının başlarıydı. A.K. Müzik'ten sevgili Eray Aytimur'un gönderdiği harika albümlerin içinde üç CD'siyle yepyeni bir isim dikkatimi çekmişti. İsrailli piyanist Yaron Herman'dı bu sanatçı. Beni şaşırtan yeteneğini ise "Variations – Solo Piano-2005", "A Time for Everything - 2007" ve "Muse -2009" albümlerinde keşfetmiştim. Son iki albümünü bascı Matt Brewer ve davulcu Gerald Cleaver'dan oluşan üçlüsüyle gerçekleştirmişti. Doğal olarak o haftanın "Günümüzde Caz" programı bu albümlere ayrılmıştı. Geçtiğimiz Nisan ayında 17.Uluslararası İstanbul Jazz festivali programı netleştiğinde Yaron Herman'ın adını bu kez "European Jazz Club" projesinde görmem çok tatlı bir sürpriz oldu. Deniz Palas'ın Konser Salonu'nda 15 Temmuz'da gitarist şarkıcı Bora Çeliker ile biraraya gelecek sanatçı.

Yaron Herman,12 temmuz 1981'de Tel Aviv'de dünyaya gözlerini açtı. Yaşamının ilk yıllarında tutkusu basketboldu. İsrail Genç Milli takımında oynarken dizini incitti. İyi ki de incitmiş çünkü jazz dünyası harika bir piyanist kazandı böylelikle. 16 gibi geç bir yaşta piyanoya başlayan Herman, yanı sıra Opher Brayer'dan felsefe, matematik ve psikoloji dersleri aldı. İlk prestijli konserlerini İsrail'de verdi. Yine aynı yıl Boston Berklee Müzik Okulu'na yazıldı. Ancak buradaki eğitim Herman için biraz düşkırıklığı oldu ve Tel Aviv'e döndü. Bir Paris gezisi sırasında rastlantıyla katıldığı bir jam session'da teklif alınca Fransa'da kalmaya karar verdi. Ufkunu dilediği gibi açan Paris jazz ortamı, ikinci evi haline geldi. Bu dönemde kendisini geliştirirken altyapısını besleyen ögeler, Keith Jarretth, Paul Bley, Lennie Tristano, Brad Mehldau'nun piyanistlik anlayışıyla Björk, Sting, Olivia'nın şarkıları, Alexander Scriabin ve Maurice Ravel'in engin müziğiydi.

Yaron Herman'ın sonsuz merakı ve yeteneği, onun jazz çevrelerinde adının çokca ve

hayranlıkla geçmesini sağlıyordu. Sunside'ın "Yeni Yetenekler" ödülünü kazandıktan sonra 21 yaşında "Takes 2 To Know 1" albümünü kaydetti. "Real Time Composition" diye adlandırdığı bir kuramıyla Sorbonne'da ders verme şansını yakaladı. 2005 yılı Ekim'inde ilk solo albümü "Variations"ı çıkardı. Tema ve çeşitlemeler temeline dayanan bu albüm, klasik birikimin de bir yansımasıydı ve çok beğenildi. Öyle ki; Avrupa'dan Kuzey ve Güney Amerika'ya, Pekin'e uzanan solo konserlerle dünyaya seslendi. 2007'de, Fransız Artistik Komitesince "Adami Jazz Talent" ödülüne değer görüldü. Uluslararası çaptaki yüzlerce solo konserin ardından ilk trio albümü geldi. 2007'nin Ekim'inde bascı Matt Brewer ve davulcu Gerald Cleaver ile "A Time For Everything" albümünü çıkardı. Çok akıllıca iki usta ritmciyle ilk üçlüsünü oluşturmuştu. Brewer'ı Gonzalo Rubalcaba'nın üçlüsünden Cleaver'ı ise Jacky Terrasson - Miroslav Vitous üçlüsünden anımsıyoruz. Kendi bestelerinin yanısıra Björk'ün "Army Of ME", Britney Spears'in "Toxic" ve Police'in "Message in a Bottle" gibi hit parçalarını çağdaş jazz açısından ele aldığı bu albüm iki ödül kazandı: "Choc Jazzman" ve "Disque d'émoi Jazz magazine"...

2008'deki yine dünyayı kapsayan konserleri ve Monterey, San Francisco, Juan les Pins, Vittoria Gasteiz Jazz Festivallerindeki trio performansları çok etkileyici oldu. Ayrıca Michel Portal, Bertrand Chamayou, Lars Danielsson, Yael Naim ve Dominic Miller'ın projelerinde yer aldı. 2008'in Eylül'ünde Yaron Herman, "En iyi piyanist" dalında "Victoires Du Jazz" ödülünü aldı. Ekim ayındaki Belgrad konseri ise 39 ülkede ve Mezzo TV'de naklen yayınlandı. Her çalışmasıyla çizgisini yükselten Herman, Brewer ve Cleaver ile 2009'de yine sıradışı bir albüm çalışması için stüdyoya girdi. Bu kez yanlarına "Quatuor Ebéne" yaylı çalgılar dörtlüsünü alarak bambaşka bir sound'a doğru yelken açtılar. "Muse"dü bu albüm. Yine Björk'den Dizzy Gillespie'ye kendi yolunda uzanırken üçlünün özgün çalışmaları da çok dikkati çekiciydi. Beni albümde Herman'ın bestesi iki parça çok etkilemişti: "Muse" ve "Rina Balle".

Bu albümün tanıtım konserleri de üç kıtada çok ses getirdi. Her yaştaki jazz dinleyicisini kolayca etkileyen bu çok özel piyanisti Salon'da 15 Temmuz'da dinlemek için sabırsızlanıyorum. Bora Çeliker ile başarılı bir uyum yakalacağına da eminim.

Temmuz'da İstanbul Jazz Festivali'nde görüşmek üzere sevgili Jazz okurları...

Ebru Aksu
ebru@hootconcertproduction.com

İmer Demirer

Bodrum Adasofra'da

"Yemekten Sonra Jazz"

Temmuz ve Ağustos aylarında yolunuz Bodrum'a düşerse, Ortakent Adasofra'ya uğramayı unutmayın. Hem nefaset bir yemek, hem de usta müzisyenlerin jazz tınılarıyla tüm duyularınıza hitap eden bir gece yaşayabilirsiniz.

Maffy Falay

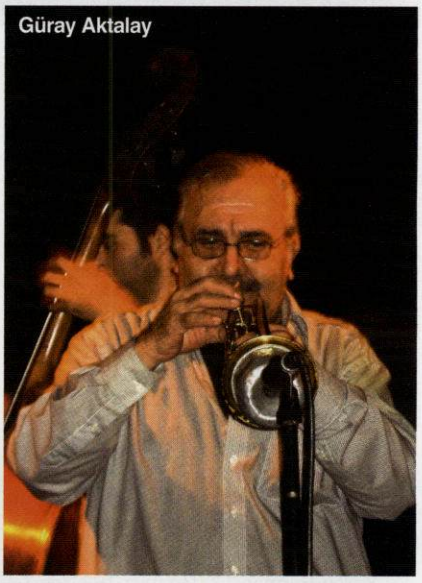
Güray Aktalay

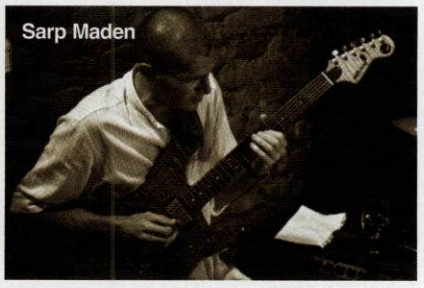
Sarp Maden

6-7 Temmuz'da Maffy Falay Quintet ile başlayacak jazz performasları, 14-15 Temmuz'da Sarp Maden Quartet, 21-22 Temmuz'da Erkan Oğur /Telvin,

28-29 Temmuz'da İmer Demirer Quartet, 4-5 Ağustos'da Sibel Köse Quartet ile devam edecek. 11-12 Ağustos'da Güray Aktalay Quartet ile seri tamamlanacak.

Adasofra'da "Yemekten Sonra Jazz" Kavaklıdere 'nin katkısıyla gerçekleşiyor ve Ortakent Yahşi Belediye'sinin desteğiyle her sene tekrarlanacak bir etkinlik olma yolunda ilk adımını atıyor.

Adasofra tüm bu değerli jazz müzisyenlerini aynı etkinlik içinde bir araya getirebilmekten ve performansların başlangıcını ilk olarak dünyaya açılan türk jazz müzisyeni ünvanına sahip trompetçi Muvaffak (Maffy) Falay'la yapmaktan dolayı heyecanlı. Maffy Falay Dizzy Gillespie'nin Miles Davis ile karşılaştırdığı usta bir müzisyen.

Bu senenin bir diğer yeniliği olan şarap barında yıldızların altında bu değerli müzisyenlerin performanslarını dinlemenin tadı bir başka olacak gibi.

Yerinizi ayırtmayı ihmal etmeyin.

0252 3587414 veya 0533 6003607.

Karsanat
gulderene@hotmail.com

Bodrum'da Jazz Fırtınası...

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Spor ve Gençlik Bayramı kapsamında, Karya Kültür ve Sanat Derneği tarafından düzenlenen Bodrum 1. Karsanat Jazz Festivali 19 - 22 Mayıs tarihleri arasında Bodrum Marina Yat Kulübünde yapıldı.

Açılışta solo jazz piyanosuyla sahne alan Kent Mete, kendi rearmonizasyonları ve neoklasik jazz yorumuyla "My funny Valentine", "Autumn Leaves", "Duke Ellington Blues" gibi 20. yüzyıla ait birçok jazz standartının yanı sıra, "Uzun ince bir yoldayım", "Uzun olur gemilerin direği", "Burası Huştur yolu yokuştur", "Nihavent longa" gibi sevilen birçok eserimizi seslendirdi. Aileden sanatçı olan Mete ilk müzik eğitimlerine babası Aydemir Mete ile başlamış. İstanbul Devlet Konservatuarının kompozisyon , cello ve piyano bölümlerini bitiren sanatçı, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasındaki görevi yanı sıra, jazz müziğinde yaptığı özgün çalışmalar ve konserlerle, bu kulvarda da sanat yaşamını sürdürmekte. Piyanosuna hakimiyeti ve mesleki birikimini birleştirerek farklı bir stil yaratan Mete, sanatseverler tarafından dakikalarca alkışlandı ve defalarca sahneye davet edildi.

"Güneşi Jazz'la Batırıyoruz" sloganı ile açık hava sahnesinde başlayan festival, 2. ve 3. gününde yoğun yağışlar ve fırtına nedeni ile güneşsiz, fakat Bodrum Marina Yat Kulubü'nün kapalı sahnesinde, keyifli ve sıcak ortamında devam etti.

Festivalin ikinci etkinliğinde Sanat Yönetmeni Gülderen Erdoğmuş, Türkiye'de az dinleme fırsatı bulduğumuz 21. yüzyıl çağdaş jazz repertuar yorumcularını da etkinlikler kapsamına almış. New York'tan, THY'nin ulaşım sponsorluğunda konuk edilen Timuçin Şahin Trio, perdesiz gitarda Timuçin Şahin, kontrbasta Hans Glawischnig ve davulda genç sanatçı Kenny Grohowsky, Timuçin Şahin'in Bafa adlı albümünden "I also know how to live like stars", "Elif ", "It's time", "New years letter", "At Tom's" adlı bestelerinin yanı sıra kendi düzenlemeleriyle John Coltrane'den "Giant steps", efsanevi Sam Rivers'ın "Beatrice" adlı eserlerini yorumladılar.

Muğla - Ortaca doğumlu sanatçı, eğitiminin büyük bölümünü Hollanda'da (Amsterdam ve Hilversum) konservatuarlarında jazz gitar ve kompozisyon bölümlerinde tamamlamış, Hollanda hükümetinin burs desteğiyle Master'ını Manhattan School of Music New York'ta kompozisyon üzerine yapmış, uluslararası birçok saygın jazz ödülüne layık görülmüştür (Dutch Jazz Competition - birincilik, "Occult" adlı bestesi 2002 Jur Naessens Music award, Deloitte Jazz award 2006). Halen yaşamını NewYork'ta sürdüren sanatçı,elektro - perdesiz gitarıyla ünlenmiş, Randy Brecker, Greg Osby, Robin Eubanks, Kai Eckardt, Mike Mainieri, Tony Moreno, Mark Turner, Aydın Esen ve daha birçok önde gelen jazz sanatçısıyla kendi eserlerini yorumlamış ve kaydetmiştir. Dünyanın saygın sanat eleştirmenleri tarafından müziğinin kategorize edilemeyeceği ve "geleceğin müziğini bugünden yorumluyor" olarak değerlendirilmekte. Halen Manhatten School of Music New York'ta eğitmen olarakta çalışmalarını sürdüren sanatçı, 3 Temmuz'da İstanbul Jazz Festivali'nin konuğu olarak İstanbul'da jazz severlerle buluşacak.

Kontrbasta dinlediğimiz Avusturya asıllı sanatçı Hans Glawischnig, Graz Müzik Akademisinde özel yetenek olarak keman eğitimi sürdürürken, jazz'a olan ilgisi ile yarı zamanlı olarak akademinin jazz bölümünde Wayne Darling ile çalışmalarını sürdürmüş. Aldığı bursla Berklee School of Music bitirdikten sonra, yine burslu olarak Master'ını Manhattan School of Music New York'ta tamamlamıştır. Birçok saygın ödüle layık görülen sanatçı, kendi konser ve kayıtlarının yanı sıra birçok özgün çalışmaya ve konsere katılmış, 2006'dan beri de Chick Corea ile birlikte kayıt ve turneler yapmaktadır.

Grubun en genç üyesi Kenny Grohowsky, New York School of Music drum&percussion performance bölümlerini bitirmiş, dikkat çeken yetenekler arasında yer almakta.

Timuçin Şahin'in seyirciyle kurduğu sıcak iletişim ve sanatçıların olağanüstü enstrümantal performanslarıyla, konser festivalin en dikkat çeken etkinliklerinden oldu. Gerçekten, Bodrumlu jazz severler "geleceğin jazz'ını dinleme" şansını yakaladılar.

Festivalin kapanış konserinde sahne alan İmer Demirer Dörtlüsü ve Ayşe Gencer performanslarıyla seyirciyi büyüledi. Konserin birinci bölümünde dörtlü, 20. yüzyılın sevilen standartlarından "All Blues", "Well you needn't", "Stella by starlight"ı yorumladılar. İmer Demirer'in muhteşem soloları, Serkan Özyılmaz'ın usta piyanosu, ve adları anılmadan geçilemeyecek genç nesil sanatçılarımızdan kontrbasta Ozan Musluoğlu'nun enstrümanına hakimiyeti ve solo performansları, tek kelimeyle harikaydı. Yine Bilgi Üniversitesi'nde yetişmiş genç sanatçı Onur Alatan, davulu ile hem sololarında, hem ansambl'daki uyum ile, çok başarılı bir performans çıkardı. Gençlerimize gerçekten tebrikler. Genç neslin arkadan yetiştiğini görmek Türkiye'de jazz adına gerçekten gurur verici.

Konserin ikinci bölümünde sahne alan ünlü jazz yorumcumuz Ayşe Gencer, her zaman dinleme şansı bulamadığımız jazz'ın seçkin örneklerinden eserler yorumladı. Sesindeki etkileyici buğulu renk, yorumlarına ayrı bir ruh/groove katarken, aileden gelen yeteneği ve ustalığı festival adına güzel bir final oldu. Sanatçı "I got the world on a string", "But beautiful", "I love in vane" adlı eserlerle konseri tamamlarken, dakikalarca dinmeyen alkışlarla grup "Just Friend"le konserini tamamladı.

Henüz çiçeği burnunda bir festival olan Bodrum I.Karsanat Jazz Festivali'nde; yetkililerin, konuk sanatçıların, sponsorların ve Bodrumlu sanatseverlerin , yağmurlara rağmen son derece keyifli geçen festivalden ayrılırken, mutlulukları yüzlerinden okunuyordu.

Etkinlikler boyunca, Karsanat adına dernek başkanı ve festivalin sanat yönetmeni Gülderen Erdoğmuş, konser organizasyon sorumlusu Rezzan Şebin; festivalin gerçekleşmesinde mekan-ışık -ses sponsoru olarak Marina Yat Kulubü, ana sponsorlar olarak THY, MAKPAŞ, Hublot ve Hürtop, Cafe Cafen, Akustik Travel, Bosis, Ada Klinik, Bodrum Nakliyat, Mehmet Aran, Ortakent ve Bodrum Belediyelerine teşekkür belgelerini sundular.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Akbank Sanat'da Haziran Ayında Jazz Günleri Vardı...

10 – 30 Haziran tarihleri arasında Akbank Sanat'ta Jazz Günleri dünyaca ünlü ustaları ve genç yetenekleri müzik tutkunlarıyla buluşturdu.

Bilal Karaman

Türkiye'nin başarılı genç gitaristlerinden **Bilal Karaman**'ın **10 Haziran 2010, Perşembe** günkü konseri ile başlayan **Akbank Sanat'ta Jazz Günleri, 15 Haziran 2010, Salı** günü müziğinde flamenkonun yanı sıra diğer İspanyol folklorik ezgilerinden de izler taşıyan **Silvia Perez Cruz** ile devam etti. Klasik müzik formlarını çağdaş ritimlerle harmanlayan jazz dünyasının usta ismi **Mich Gerber,** etkinlik boyunca iki ayrı performans sergiledi. Sanatçı ilk olarak **23 Haziran 2010, Çarşamba** günü The Seed'de, **24 Haziran 2010, Perşembe** günü ise Akbank Sanat'ta jazz tutkunlarıyla buluştu. Müzisyen kimliğinin yanı sıra besteci kimliği ile de tanınan gerçekleştirdiği albüm çalışmalarında farklı müzikal renkler yaratarak jazz'ı benzersiz bir noktaya taşımaya devam eden **Lars Danielsson** ise **30 Haziran 2010, Çarşamba** günü unutulmaz bir konser verdi.

• Yeni neslin üretici gençlerinden gitarist Bilal Karaman Akbank Sanat'ta sahne aldı.

Akbank Sanat'ta Jazz Günleri'nin açılış konserini **Bilal Karaman** gerçekleştirdi. Genç sanatçıya **10 Haziran 2010, Perşembe** günü verdiği konserde basta Çağlayan Yıldız, davulda ise Ediz Hafızoğlu eşlik etti. Gitarist konserinde kendi bestelerinin ağırlıkta olduğu bir repertuarı seslendirdi.

• Akbank Sanat'ta İspanyol Rüzgarı: Silvia Perez Cruz

Bilal Karaman'ın ardından ise güçlü sesi ve usta vokal tekniği ile birçok farklı tarzı başarı ile icra eden **Silvia Perez, 15 Haziran 2010, Salı** günü sahne aldı. **Cruz**'a, konserinde perküsyon sanatçısı **Ravid Goldschmidt** eşlik etti.

• Klasik Müzik Formlarını Çağdaş Ritimlerle Harmanlayan Mich Gerber'den İki Özel Performans

Kendine özgü *sampling* tekniğiyle, yalın melodik kesitleri canlı performans sırasında düzenleyip, klasik müzik formlarını çağdaş ritimlerle harmanlayan jazz dünyasının ünlü ismi **Mich Gerber**, **23 Haziran 2010, Çarşamba** günü The Seed'de, **24 Haziran 2010, Perşembe** günü Akbank Sanat'ta jazz tutkunlarıyla buluştu.

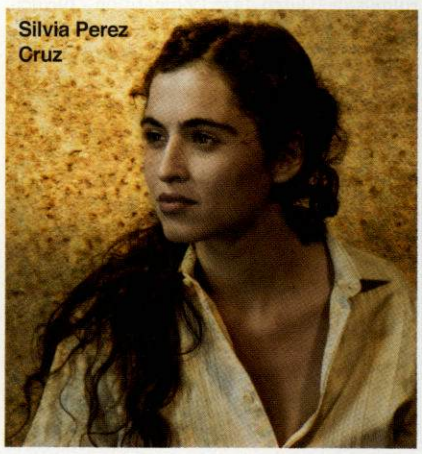
Silvia Perez Cruz

Tekrar ve katmanlar kullanarak müziğinde büyüleyici armoni ve inanılmaz bir canlı performans dinamizmi yakalayan **Gerber**, kontrbasını vurmalı bir saz gibi kullanarak sınırları zorluyor. Orijinal bestelerindeki soyut ve Doğu'ya has dokunuşlarla dinleyicilerini farklı dünyalara yolculuğa çıkaran sanatçı, dans ederek yaptığı bedensel oyunlarla konserlerine teatral bir hava katıyor.

• Dünyaca Ünlü Jazz Sanatçısı Lars Danielsson Akbank Sanat'taydı...

Kontrbas'a zarif ve etkileyici bir melodik üslup kazandıran ünlü jazz'cı **Lars Danielsson 30 Haziran 2010, Çarşamba** günü jazz tutkunlarıyla buluştu.

Yaklaşık yirmi yıldır sound'unu ve jazz vizyonunu devamlı yenileyip derinleştiren **Lars Danielsson**, 1980 yılından günümüze gerçekleştirdiği 15 solo albümün yanı sıra John Abercrombie, Randy ve Michael Brecker, John Scofield, Jack DeJohnette, Mike Stern, Charles Lloyd gibi birçok jazz müzisyeni ile ortak projeler gerçekleştirdi. Kontrbasın yanı sıra viyolonsele de aynı derecede hakim olan sanatçı, özellikle 1990'lı yıllarda

Mich Gerber

David Liebman, Bobo Stenson ve Jon Christensen'den oluşan dörtlüsüyle dünya çapında bir hayran kitlesine ulaştı.

Lars Danielsson'un son dönem albümleri olan Pasodoble, Libera Me ve Tarantella'yı seslendireceği **Akbank Sanat**'taki konserinde; piyano ve davulda **Stavros Lantsias**, gitarda **John Parricelli** eşlik etti.

AKBANK SANAT JAZZ GÜNLERİ

10 Haziran 2010, Perşembe -
Bilal Karaman Trio
Bilal Karaman - gitar, Çağlayan Yıldız - bas, Ediz Hafızoğlu - davul

15 Haziran 2010, Salı - Silvia Perez Cruz
Silvia Perez Cruz - vokal, Ravid Goldschmidt - perküsyon

23 Haziran 2010, Çarşamba - Mich Gerber

24 Haziran 2010, Perşembe - Mich Gerber

30 Haziran 2010, Çarşamba - Lars Danielsson
Lars Danielsson - Kontrbas, Viyolonsel / Stavros Lantsias - Piyano, Davul / John Parricelli - Gitar

Özlem Oktar Varoğlu
oov@leo.com.tr

Ankara Caz Derneği'nden Haberler

Yeni Koordinatör Erdinç Aktuğ Göreve Başladı..

Ankara Caz Derneği'nde Erdinç Aktuğ koordinatörlük görevine getirildi. Koordinatör görevine gelen ilk müzisyen olan Aktuğ, özellikle Dernek ile üyeler arasında daha etkin bir bağ oluşturmak için çalışmalarına başladı. 2 yıl önce göreve başlayan Yönetim Kurulu üyeleri ile daha genç ve dinamik bir yapı oluşturan Ankara Caz Derneği, jazz severler arasında daha yoğun iletişim ve bilgi akışı sağlamak üzere etkinlikler planlıyor.

Uluslararası Ankara Caz Festivali'ni her yıl geliştirip Başkent'in en önemli etkinliklerinden biri haline getiren Derneğin Yönetim Kurulu A.Lütfi Varoğlu (başkan), Cevat Sarı, Tuğba Korkmaz, Özgür Acır ve Serkan Ertan'dan oluşuyor.

Jazz Arşivi ve Jazz Portalı Sponsorlarını Arıyor...

1995 yılından bu yana yapılan etkinliklerden oluşan Jazz Arşivi, çok değerli kayıtlar, fotoğraflar, anılar barındırıyor. Yapılan yaklaşık 500 etkinliğe ait kayıtlar, yüksek teknoloji ile yeniden ele alınıp kullanılabilir hale getirilmeye çalışılıyor. Türkiye'de yaşayan ve jazz müziği ile uğraşan herkesin bilgi, belge, kayıt ve özgeçmişlerini bir web sitesinde oluşturmaya çalışılan Türk Jazz Portalı da diğer önemli proje. Projelerin mali yüklerini sahiplenecek bir sponsor kuruluş arayışı devam ediyor.

14. Uluslararası Ankara Caz Festivali Programı Hazırlanıyor

Ankara Caz Derneği, 2011 yılında düzeleyeceği 14. Uluslararası Ankara Caz Festivali'nin temasını " Bir Nefes Caz" olarak belirledi. Jazz'a üflemeli enstrümanın getirdiği özelliklerin ön plana çıkartılacağı projelerinin yer alacağı festivalde başvurular başladı. Ankara Caz Derneği web sayfasında üye başvuruları, festival etkinlikleri, festival katılım başvuruları için gereken materyaller ile ilgili bilgiler yeralıyor. Yönetim Kurulu, 15 Eylül 2010 tarihine kadar kesin programı hazırlayacak. www.ankaracazfestivali.org

Festivalin Etkinlik Yönetimi, PR, Tasarım ve Yapım işleri her zaman olduğu gibi LEO tarafından gerçekleştirilecek. www.leo.com.tr

Dernek adresinde değişiklik..

Ankara Caz Derneği, aynı binada 4 numaralı daireye taşındı. Üyelerimizi ve arşivden yararlanmak isteyen jazz severleri Nenehatun C. No:72/4 GOP Ankara adresine bekliyoruz.

Telefon numaramız aynı:
0312 4462733.
www.acd.org.tr

NELER OLDU

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Charlie Porter Quartet İstanbul'daydı

Amerikan Başkonsolosluğu ve YTÜ Sanat ve Tasarım Fakültesi – Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü işbirliği ile düzenlenen etkinliklerden başka Galata Meydanı'nda halka açık konser ve Nardis'deki jamsession da oldukça ilgi gördü.

Charlie Porter (tp), Adam Birnbaum (p), Scott Ritchie (b), Jon Wikan (d)'dan oluşan Charlie Porter Quartet, geleneksel duruşu ile ilerici, coşkulu ve sofistike bir jazz grubu. 2005'te kurulan dörtlü, sınırsız bir yaratıcılık ve hayalgücü çerçevesinde standart repertuar ve orijinal yeni müzikleri yorumlamakta. Baskın müzikal elementleri ve etkileri bulunan anlatımcı müzik, dinleyiciyle iletişim kuran, görsel sanatlar ve dansta bulunan çeşitli estetik kavramları içeriyor. Louise Armstrong ve Dizzy Gillespie gibi üst düzey jazz temsilcilerinin geriye bıraktıkları miras ve onların kültürel diplomasiye, bunun yanı sıra jazz müziğine katkıları çok büyük önem teşkil etmekte. Charlie Porter Quartet'in üyeleri, turneleri sırasında yerel müzisyenler ve dinleyicilerle kültür alışverişi ve iletişimleri sayesinde, kendi müzikleri ile iletişim kurma tecrübesi kazanmışlardır. Bunun göstergesi olarak konserlerinde Sezen Aksu şarkıları da çalarak oldukça sempatik bir görünüm sergilediler.

Aslı Delikara
asli@turuncuiletisim.com.tr

Grup Yorum 25 Yaşında...

Muhalif müziğin güçlü temsilcileri, çeyrek asrı devirirken Beşiktaş İnönü Stadyumu'nu dolduran 55.000 dinleyici, unutulmaz bir kutlamaya tanık oldu. Binlerce hayranı olan sanatçıların bile cesaret edip yapamadığı stadyum konserini Grup Yorum layıkıyla başardı. Sahnede 25 yılı devirmek ve bunu bir stadyum konseriyle taçlandırmak her müzisyenin rüyası olsa gerek.

Koca stad dolar mı? Bu kadar politik bir kitle nasıl zapt olacak? Güvenlikle didişir miyiz? Listede neler olacak, kimler gelecek dinlemeye? Merakım büyüktü. 1980 sonrası bir grup üniversite öğrencisi tarafından kurulan grupta, sanat hep toplum için 'yorumlandı'. Müziklerindeki muhalif çizgi nedeniyle pek çok tutuklama ve yasaklamayla karşılaştılar. Darbeye karşı sesini yükseltenden zabıtadan kaçan seyyar satıcıya, harçları protesto eden öğrenciden, maden işçilerine emekçi ve muhalif kesimin sözcüsü oldular. 25 yılın ilk 10 yılında yaptıkları müzikal açıdan da doyurucu ve umut vericiydi. Kaba propagandist şarkıları sanırım bir 25 sene sonra hatırlanmayacak ama Nazım Hikmet, Pir Sultan Abdal, Mahzuni Şerif, Pablo Neruda, Victor Jara ve niceleriyle Yorum sayesinde tanışanların kalbinde daima özel bir yerleri olacak.

Hayatımdaki gördüğüm bu en kalabalık konser, üstümüz aranmadan, yer için kimseyle itiş kakış yaşanmadan muhteşem bir kalabalıkla başladı. Grup Yorum'a bu konserde Orhan Şallıel yönetimindeki 60 kişilik "İstanbul Syhmphonic Project", Ruhi Su Dostlar Korosu ve Nejat Yavaşoğulları, Süavi, Yasemin Göksu, Ali Ekber Eren, Birol Topaloğlu, Tuncel Kurtiz gibi sanatçılar eşlik etti. Sahnenin 2 yanındaki dev ekranlardan yansıtılan Che'den, Ahmet Kaya'ya, Selda'dan Deniz Gezmiş'e görüntüler yansıdı. Neşet Ertaş'ı polemik yaparak meşhur ettiğini düşünen, Ruhi Su'ya yaşıyor sanıp selam söyleyenlerden sonra halk ozanlarının 18'liklerce tanınmasından çok hoşlandım, temiz hava almış gibi oldum. Herkes bayılmış ama Tuncel Kurtiz'in seslendirdiği şiiri, ardından topluca söyledikleri Amerika Katil şarkısını hiç beğenmedim. Daha ince bir eleştiri beklerdim. Genel İş adına yapılan upuzun konuşma ve afiş tasarımcısından fotokopiciye teşekkür faslı da konserin temposunu biraz düşürdü. Yetkililere 30 yıl. konseri için şimdiden sesleniyorum; konserlerde az söz çok müzik olsun lütfen!

Konsere grubun halen cezaevinde olan gitaristi ses kaydıyla, İsveç'ten sanırım mülteci bir arkadaşları türküyle katıldı.

Venezuela Komünist Partisi Genel Sekreteri Figuara'nın ilettiği destek mesajı dinleyicileri coşturdu. Güney Amerika'dan gelen misafir iki şarkıyla sahne aldı, biri Hasta Siempre'ydi. En duygu dolu dakikaları Haziran'da Ölmek Zor, Sabahın Bir Sahibi Var ve 1 Mayıs marşında yaşadım. Hakiki 1 Mayıs bu kadar heyecanlı değildi, 30 yıl sonra Taksim'de olmamıza rağmen. 'Gazze ve emperyalizme direnen tüm Arap halkları için okuyoruz' dedikleri Arapça şarkı, Caney Caney (Kürtçe) dinleyicilerce en çok ilgi gören şarkılar arasındaydı. Cemo mühim istek parçasıydı çoğu dinleyici hazırolda dinledi ve final Haklıyız Kazanacağız'la yapıldı. Özetle nitelik ve nicelikte beklentilerin üzerine çıkan bir konserdi. Şahane müzikler yoktu ve böyle bir iddia da yok zaten, ama her karışından bireysellik fışkıran İstanbul'da 55 bin kişinin halay çekmesi, şarkı söylemesi çok kardeşçeydi, içim ısındı. Umarım Yorum için her şey sloganlarındaki gibi olur: Türküleri susmaz, halayları sürer.

Sevin Okyay
sevino@gmail.com

Sadece dört kişi kaldı

1958 tarihli ve "A Great Day in Harlem" başlıklı fotoğraftan geriye beş jazz'cı kalmıştı. Şimdi ise sadece dört tane var, çünkü Hank Jones hayata veda etti.

Harlem'de 1958'in bir yaz günü çekilmiş bir siyah beyaz fotoğraf, 57 jazz'cıyı bir araya getirir. "A Great Day in Harlem", sahiden de muhteşem bir günü görüntüler. Sabah saat 10 sıralarında, 126'ncı Sokak'ta, Esquire dergisi için biraraya gelmiş 57 jazz'cı. Kimler yok ki içlerinde? Count Basie, Art Blakey, Dizzy Gillespie, Coleman Hawkins, Gene Krupa, Charles Mingus, Thelonious Monk, Gerry Mulligan, Sonny Rollins, Lester Young ilk akla gelenler.

Art Kane'in çektiği fotoğraftakilerden biri de, Jones Biraderler'in en büyüğü Hank Jones'tu. Kendisi, geçen yıl 91 yaşındayken İstanbul'a gelip İş Sanat'ta bir konser vermişti. Cildi şeffaflaşmıştı ama gözleri pırıl pırıldı. Emekli olmayı asla düşünmediğini söyledi. "A Great Day in Harlem"i ise daha önce, internet yoluyla yaptığımız söyleşide anmıştı. Fotoğraftan geriye kalan beş kişiden biriydi: Marian McPartland, Sonny Rollins, Horace Silver ve 16 Haziran'da Ataköy Sheraton'a gelen, tenor saksofon üstadı Benny Golson.

Steven Spielberg'in 'The Terminal'ında da sözü geçen fotoğraf bu. Hatta Golson da Tom Hanks ile kendisi olarak kamera karşısına geçmişti. Hank Jones geldiğinde, o resimden sadece beş kişi kaldığını konuşmuştuk: Benny Golson, Marian McPartland, Sonny Rollins, Horace Silver ve Hank Jones. "Biri, Harlem'de belli bir yerde olmamızı istediklerini söyledi ama neler olacağını söylemedi," diyordu o günü anlatırken. "Bu yüzden bizim için büyük bir sürprizdi. O adamların bazılarını tanıdığım için gerçekten çok mutlu oldum, bazılarının hayranıydım ama birlikte çalışmamıştım, hatta bir süredir görmüyordum".

O muhteşem gün kameranın karşısında olanlardan geriye artık sadece dört kişi kaldı. Jones kardeşlerin en büyüğü, Hank Jones başka diyarlara gitti. Eşsiz bir duyarlılığı olan, zevk sahibi Hank Jones'un müzikal imzası, 1950'lerden 2000'lere kadar kaydettiği, çaldığı her şeyde kendini belli etmiştir. Trompetçi, onun gibi orkestra şefi ve besteci Thad Jones'un ve adı en çok John Coltrane'le anılmış olan davulcu Elvin Jones'un ağabeyi Hank, kader işte, kardeşlerinin ikisinden de daha uzun yaşadı.

Doğal olarak, içlerinde jazz'a en erken başlayan da o oldu. Yedi çocuklu bir ailenin olağanüstü yetenekli üç oğlu olan Jones Biraderler (şimdiki Jones'larla zinhar karıştırmayalım), müzikle uğraşmaya karar verince biraz zorluk çektiler. Babaları dindar bir adamdı ve oğullarının böyle makbul olmayan sanatlarla uğraşmasını hiç hoş karşılamamıştı. Ancak, Hank Jones diğerlerinin yolunu açtı. Babalarının jazz'ı seçmeleri konusunda ne dediğini söylemiyor ama, mutlu olduğunu sanmıyormuş. Öte yandan, hayatlarıyla yaratıcı bir şey yapmalarının onu hoşnut ettiğini düşünüyor.

Kardeşlerinin tanınmasında, sevilmesinde rolü olduğunu da reddediyor. Ona göre, Thad ve Elvin Jones, kendi mesleki başarılarını kendileri yaratmış. Doğrusu, her ikisi de kendi enstrümanlarının en iyi isimleri arasında yer alan harikulade müzisyenlerdi. Tıpkı ağabeyleri Hank gibi. Bende, zaman zaman radyoda çaldığım bir albümleri vardır: 'Keepin' Up with the Joneses featuring The Jones Brothers'. Hank Jones da bu albümü muhabbetle hatırlıyordu. Bir yandan da, kardeşleri ile daha fazla ortak çalışma yapamadığına üzülüyordu. Birlikte daha fazla kayıt gerçekleştirmeyişlerini, farklı yönlere gitmelerine bağlıyordu.

1918 doğumlu Jones, 1944'te New York'a gitti. O ilk dönemde düzenli olarak bop piyanistlerini dinlerdi, bu yeni stile hakim olmaya çalışırdı. Genç bir jazz'cıyken, en çok Teddy Wilson, Bud Powell, Thelonious Monk ve Art Tatum gibi büyük piyanistlerden etkilendi. Ancak, genç jazz müzisyenleri arasında bir gözdesi yok. Olsa da söylemeyeceğini belirtiyor, kırgınlığa yol açmamak için. Liderliğinin yanısıra, eşlikçi olarak da pek çok kayıtta hazır bulunmuştu. Hatta bir ara Savoy'un ve CBS'in kadrolu piyanisti olmuştu. Ama gelişmelere asla uzak kalmadı. Son âna kadar da, eski performanslarını aşmaya çalışmıştı.

Hank Jones geçen sonbaharda, İstanbul'da jazz severlerin karşısına çıktı. Doksanını geçtiği halde piyanosunun başından ayrılmayan Jones, dünyayı birlikte turladıkları George Mraz (kontrbas) ve Willie Jones III ile (davul) sahnede yer aldı. Enerjikti, neşeliydi, çok iyi çalıyordu. Konserden sonra, "İnsan daima eski performanslarını aşmaya çalışmalı," diyerek kulağımıza bir küpe takmayı da ihmal etmedi. İster istemez, bir eleştirmenin onun için dediklerini hatırlıyoruz: "Hank piyanoya her oturduğunda "bilgelik" ve "güzellik" ondan ders alır; tıpkı diğer bütün jazz piyanistleri gibi."

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Herb Ellis

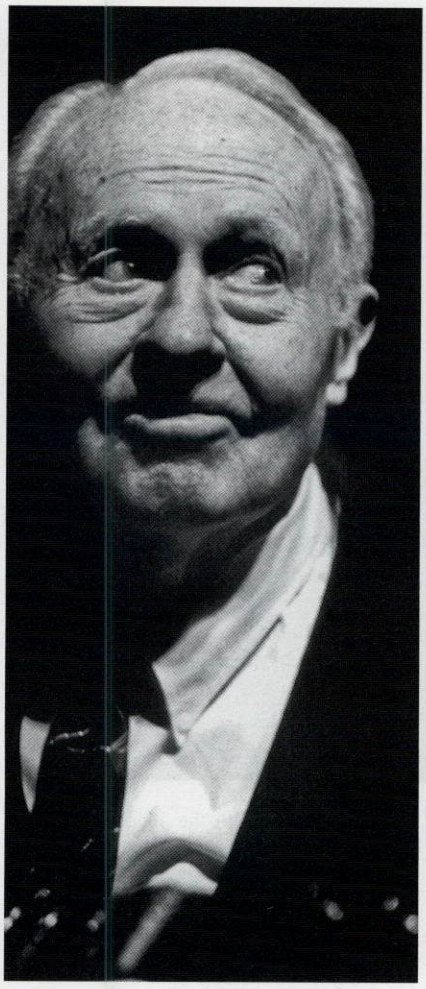

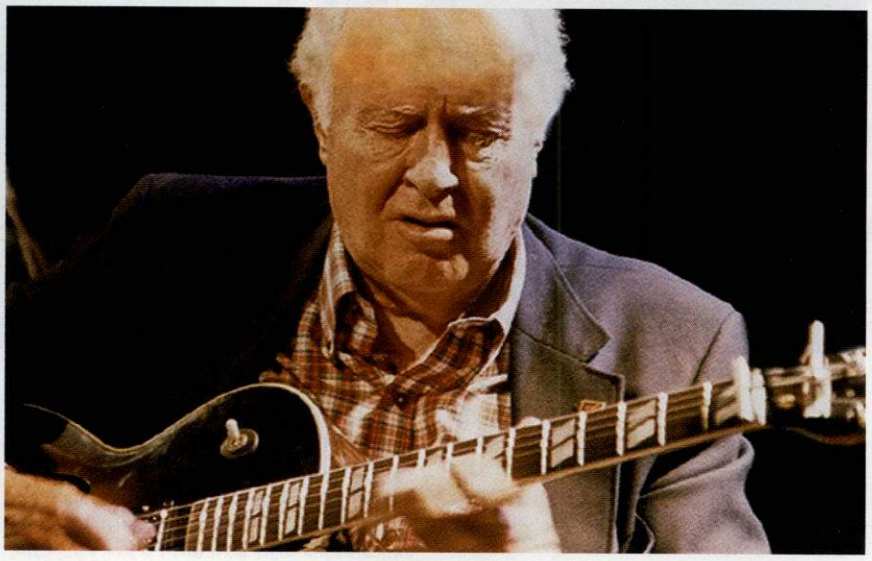

Jazz yorumlamak hiç bir müzisyen için hafife alınacak bir iş olmamasına rağmen, belki bazılarının işi diğerlerininkine göre daha kolay olabilir. Ama işi en zor olan müzisyenleri kategorize edersek şüphesiz ki üst sıralarda dünyanın en teknik, en hızlı ve en virtüöz piyanistlerinden Oscar Peterson'a eşlik edenler yer alırlar. Peterson küçük grupları tercih ettiği için eşlikçilerinin deyim yerindeyse "saklanacak yerleri" hemen hemen hiç olamamıştır. İşte bu zor görevi 1950'li yıllarda üstlenenler arasında, 28 Mart 2010 tarihinde Alzheimer hastalığının komplikasyonları sonucu 89 yaşında yaşama veda eden ünlü gitarist Herb Ellis de yer almıştı.

Ellis, Peterson'un başdöndürücü ritmleri karşısında hiç bir zaman bocalamamış, şarkının temposu ne olursa olsun sololarında temadan gereksiz yere uzaklaşmadan bilgi ve becerisini ortaya koymuştur. Bununla birlikte kullandığı zengin ama abartısız akor yapısı eşlik ettiği solistlerin armonik ifadelerini artırmıştır. Ellis, bu "hizmeti" Ella Fitzgerald, Louis Armstrong ve birçok yıldız soliste 1940'lı yıllardan 2000'lerin başına kadar tek başına vermeyi sürdürmüştü.

Mitchell Herbert Ellis, Texas eyaletinin Dallas şehri yakınlarındaki bir pamuk çiftliğinde 4 Ağustos 1921 yılında dünyaya geldi. Armonika ve banjo'yu biraz denedikten sonra çalgı olarak gitarda karar kıldı. Etkilendiği kişiler arasında elektrik gitar öncüsü George Barnes ve Çingene müzisyen Django Reinhardt da vardı. Kısa bir süre North Texas Üniversitesinde kontrbas eğitimi aldı, çünkü okulda gitar eğitmeni yoktu. O günlerdeki oda arkadaşı saksofoncu ve klarnetçi Jimmy Giuffre idi.

Parasızlık yüzünden üniversite hayatı çok uzun sürmedi ama bu dönemde onu en çok etkileyen müzisyeni dinleme fırsatı elde etti: Benny Goodman'ın gitaristi Charlie Christian. Christian'ın gitardan çok saksofonu andıran cümleleri jazz'ın resmen klasikten moderne geçtiği o dönemde aralarında Wes Montgomery ve Herb Ellis'in de bulunduğu birçok gitaristi etkilemişti.

Ellis, 1940'lı yıllarda önce Charlie Fisk ve Casa Loma orkestralarında ardından Dorsey Big Band'de çalıştı. Dorsey'deki 2 arkadaşı, piyanist Lou Carter ve basçı Johnny Frigo ile Soft Winds adlı trioyu kurdu. Üçlünün ortak bestesi Detour Ahead yıllar içinde Billie Holiday, Bill Evans ve Jane Monheit gibi tarz ve dönemleri farklı müzisyenler tarafından seslendirildi.

5 yıl süren Soft Winds deneyimi sırasında üçlüye o yıllarda genç bir Kanadalı piyano dahisi olarak anılan Oscar Peterson da sık sık katılmaktaydı. Peterson, 1953 yılında gitarist Barney Kessel'in ayrılması sonrasında Ellis'i kontrbasta Ray Brown'un yer aldığı üçlüsüne davet etti. Ellis kıvrak tekniği ve incelikli armoni duygusu ile jazz tarihindeki en iyi Oscar Peterson Trio'nun ortaya çıkmasına ön ayak oldu.

Ellis bir taraftan solo kariyerini de sürdürdü; Ellis in Wonderland, Ellis Meets Giuffre ve Thank You, Charlie Christian albümleri küçük grup gitar jazz'ının en iyi örnekleri arasında yer alırlar.

Evlenen ve turne hayatından yorulan Ellis 1957 yılında Peterson'dan ayrıldı. Ella Fitzgerald ve Julie London'a eşlik etti ve ağırlıklı olarak stüdyo müzisyeni olmayı tercih etti. 1970'lerin başında yine konserlere çıkmaya başladı ve ve yeni kurulan Concord plak şirketinin ilk sözleşmeli sanatçılarından biri oldu. Gitaristler Joe Pass ve Laurindo Almeida, piyanistler Monty Alexander ve George Duke ile kayıtlar gerçekleştirdi.

Herb Ellis gibi usta bir müzisyeni başka bir gitarist Les Paul şöyle tanımlamıştı: "Yapamadığınız swing'i o size yaptırır."

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Mike Zwerin

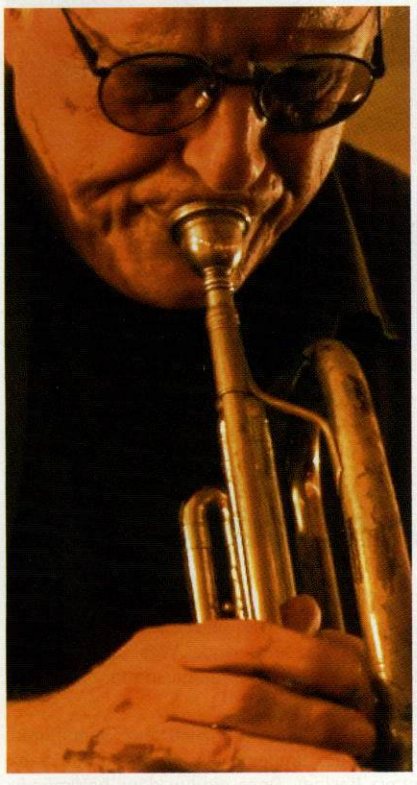

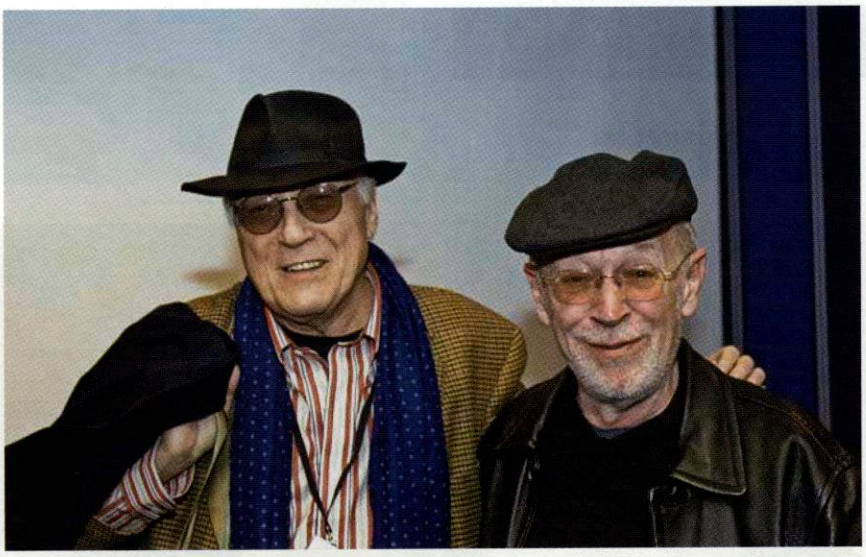

Uzun süren bir hastalıktan sonra 2 Nisan 2010 tarihinde Paris'te yaşama veda eden müzisyen yazar Mike Zwerin "üç hayat"ı olduğunu söylerdi. Birincisi ve onun için en değerli olanı jazz tromboncusu hayatıydı. Hâli vakti yerinde New York'lu bir ailenin tek çocuğu olan Zwerin 1949 yılında henüz Miami Üniversitesinde 19 yaşında bir öğrenciyken Miles Davis'in topluluğunda 2 hafta çalmıştı. 1966 yılında Earl Hines ile Sovyetler Birliği turnesine çıkmış bunun dışında hayatının belli dönemlerinde Eric Dolphy, John Lewis ve Maynard Ferguson ile de çalışmıştı.

İşte böyle Bohem bir jazz severken, Zwerin birdenbire bir iş adamına dönüşmüş ve 1960-64 yılları arasında babasının çelik şirketinin başına geçmişti. 1983 yılında yazdığı Close Enough for Jazz adlı otobiyografisinde bu ikinci hayatı ile ilgili "Mike Zwerin boş zamanlarında Dome Steel Corporation adlı kuruluşta genel müdürlük yapar" demişti.

Zwerin üçüncü hayatında ise bir yazardı. 1977 yılında, International Herald Tribune gazetesinin popüler müzik muhabiri olmuş ve gazetenin arka sayfasında Monk'tan Motown'a kadar uzanan konularda yazıları yayınlanmıştı. Zwerin genelde röportaj yapmayı tercih ederdi. Bir keresinde Paris'teki bir kafede Bob Dylan ile röportaj yapmış ve en güncel haberin sohbet ederlerken kahveleri Dylan'ın ısmarlaması olduğunu belirtmişti.

Michael Zwerin 18 Mayıs 1930 yılında New York, Queens'te dünyaya geldi. Lisede müzik ve sanat ağırlıklı bir eğitim aldıktan sonra "hiç bir şey öğrenmeyecek kadar zeki" olduğunun ortaya çıktığı üniversiteye devam etti. İş adamlığı döneminde evlendi ve bir kızı oldu. İş dünyasına yakın bir spor olan ama "içinde hiç swing bulunmayan" golfü öğrendi. İşte o günlerde uyuşturucuya olan ilgisi başladı. İlk başta bir kullanıcı olan Zwerin, bu kötü alışkanlıktan kurtulmaya çabalarken yazarlık hayatının ilk çalışması olan The Silent Sound of Needles (İğnelerin Sessiz Sesi) adlı kitabını yazdı. Bu konuda bir kitap daha yazmak istediyse de kısa yazılarda daha verimli bir yazar olduğunu fark etti.

Gazetenin ara sıra yazarlardan habersiz parantez içinde özgün yazılara yaptığı konu dışı eklemelerin yakışıksızlığına rağmen, Herald Tribune'deki işi tam ona göreydi. Mike Zwerin, üç hayatına da kendi mizahi üslubuyla birer tanım getirmişti: Gazeteciliğini "yarının balığını bugünden paketlemek" olarak niteliyordu. İkinci hayatındaki bugün CEO denilen pozisyonuna "çelik parmaklıklar arkasındaki Yahudi iş adamı" tanımını uygun görmüştü. Müzisyenliği içinse Davis ile yaptığı teşrik-i mesaiye atfen "jazz tarihinde bir dip not" demeyi yeğliyordu.

Miles Davis ile tanışmasının hikâyesi de şöyledir: Zwerin, Harlem'deki Minton kulübünde Art Blakey ile jam session yaparken Miles'ın dikkatini çekti. Bir süre sonra Miles onun yanına giderek "sound'unu beğendim" veya Zwerin'in yorumuyla "bir beyaz için oldukça iyi ritm tutuyorsun" dedi. Akabinde onu "The Birth of the Cool" albümünü kaydedecek olan topluluğun provalarına yolladı. Zwerin o hafta rahatsız olan tromboncu Kai Winding'in yerine çaldı. Bu toplulukta, bilindiği üzere Gery Mulligan, Max Roach ve Lee Konitz gibi kendi enstrümanlarına daha o günlerden hükmetmiş müzisyenler de vardı.

İki haftalık provaların sonunda Zwerin'e teşekkür edildi ve albüm kaydına Winding girdi. Zwerin'in "Move" adlı parçadaki solosunu, prova kayıtlarını da içeren The Complete Birth of the Cool albümünde dinlemek mümkündür. Bunun dışında prodüktör ve aranjörlüğünü kendisinin yaptığı Getting Xperimental Over U ve Kurt Weill eserlerinden oluşan Mack The Knife adlı albümleri de vardır.

Zwerin 1969 yılında temelli olarak Paris'e taşındı. 1985 yılında oldukça iddialı bir kitap olan ve Nazi kamplarındaki iki jazz topluluğunu anlatan La Tristesse de Saint Louis: Swing Under the Nazis (Saint Louis'deki Hüzün: Naziler Sırasında Swing) adlı çalışmasını yayınladı. 1988 yılında Boris Vian'ın jazz yazılarını içeren ve Monk'un ünlü standardına gönderme yapan Round About Close to Midnight adlı eseri Fransızca aslından İngilizceye çevirdi. Gene de kitaplardan beklediği ilgi ve getiriyi elde edemeyince gazeteciliğe aralıksız devam etti.

Jazz, Mike Zwerin'in tutkusuydu. Bilgisi engindi ve tahminen en büyük teessüfü yalnızca jazz çalarak geçimini temin edememesiydi. Bu konuyla ilgili 1983 yılında yazdığı bir makalede şöyle demişti: "Eğer Davis ile çaldıktan sonra kendimi tümüyle jazz'a adayabilseydim bugün dünyanın en iyi 10 tromboncusundan biri olabilirdim. O kadar affedilmez bir suç işlemişim ki bedelini hala ödüyorum".

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Bill Dixon

Avant-garde jazz'ın önde gelen isimlerinden, kendi başına buyruk trompetçi, besteci ve eğitimci Bill Dixon 16 Haziran 2010 tarihinde Vermont eyaletindeki evinde 84 yaşında vefat etti.

1960'lı yılların başında rock müziği popüler kültüre tümüyle hakim olmak üzere olduğu için jazz kulüpleri "yeni şey"i (o günlerde avant-garde tarza verilen ad) az bile olsa programlarına almaktan imtina etmekteydiler. İşte bu zamanlarda derin ve akıcı tarzı ile tanınan Bill Dixon serbest doğaçlamanın görünürlüğünü artırmak ve müzisyenlere daha fazla inisiyatif vermek üzere mücadeleye girişti. 1964 yılında piyanist-besteciler Sun Ra ve Cecil Taylor ile Manhattan'daki Cellar Café'de 4 gün boyunca müzik ve söyleşilerin yer aldığı "Jazz'da Ekim Devrimi" adını verdiği festivali düzenledi. Bu, aynı zamanda dünyada yapılan ilk free-jazz festivali oldu ve müzisyenlerin bizzat yürüttüğü Vision Festival gibi etkinlikler için model oluşturdu.

Kısa süre sonra, kulüp patronları ile pazarlık gücünü ve medya görünürlüğünü artırmayı amaçlayan Jazz Composers Guild (Jazz Bestecileri Birliği) adlı oluşumu kurdu. Dixon oyunu sert oynamak istedi: üye müzisyenlerden jazz kulüplerini toplu olarak boykot etmelerini talep etti ve John Coltrane'in de buna destek vermesini ümit etti. Beklediği destek hiç bir zaman gelmedi ve Birlik bir sene içinde dağıldı.

William Robert Dixon, 5 Ekim 1925 yılında Massachusetts eyaletine bağlı Nantucket kasabasında doğdu. Yedi yaşındayken ailesi Harlem'e taşındı. Görsel sanatlarla küçük yaşlarda ilgilendi ve lisede ticari sanat eğitimi aldı (hayatı boyunca da resim yapmayı sürdürdü.) 1944 yılında askere yazıldı ve savaşın son aylarını Almanya'da görev yaparak geçirdi.

Askerlik dönüşü hem Manhattan'daki Hartnett konservatuarına devam etti hem de New York'taki değişik kulüplerde sahne almaya başladı. Önce Taylor, ardından basçı Wilbur Ware ile çalıştı. Kısa bir süre sonra tanıştığı Archie Shepp ile bir dörtlü kurdu.

1967 yılında yayınlanan "Intents and Purposes" ve 1993 yılında yayınlanan "Vade Mecum" albümlerinde Dixon fısıltılı notaları ve en karanlık tınıları kullanmaktan aldığı keyfi ortaya koyarak amaçladığı saf soyutlamalara tahminen ulaşabilmiştir.

1950'li yıllarda gündüz saatlerinde Birleşmiş Milletler'de sekreter olarak çalışan Dixon, gece saatlerinde West Village'daki kafelere yeni müziği tek başına tanıtmaya ve satmaya çalışıyordu.

1968 yılında Vermont'taki Bennington College'de akademisyen olarak görev yapmaya başladı. Önce okulun dans bölümünde dansçı Judith Dunn ile birlikte ders verdi ardından müzik bölümüne geçti. 1973 yılında, teori ve performansın iç içe geçtiği ve müfredatını da kendisinin oluşturduğu Siyah Müzik Bölümünü kurdu.

1980'lerde küçük grup eserleri, orkestra parçaları ve solo trompet çalışmalarından oluşan 6 disklik "Odyssey" albümünün prodüktörlüğünü de bizzat kendisi üstlendi.

Genelde en üretken olanların en başarılı olabildiği deneysel jazz sahnesinde Dixon'un çalışmaları çok fazla değildir. Ama tüm albümlerinde biraz derin biraz da ürkütücü bir nüve bulunur.

Çağdaş trompetçilerin birçoğunu etkilemiş olan Bill Dixon'un yaptığı müzik ile ilgili söylediği şu cümle belki bütün kariyerini açıklamaktadır. "Beğenseniz de beğenmeseniz de çaldığım zaman samimiyim."

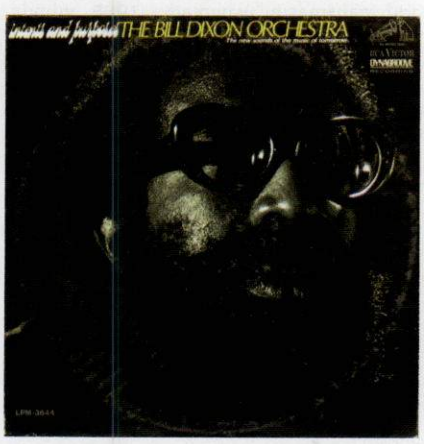

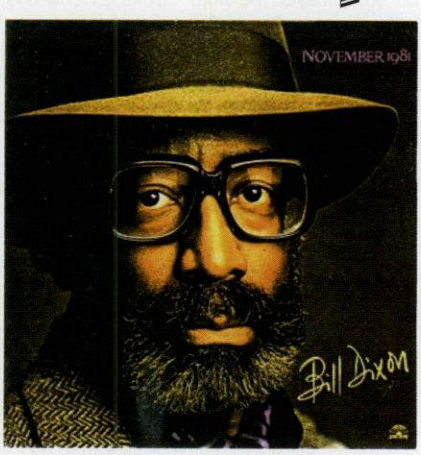

Fusun Levet
jazzforever23@gmail.com

April in Paris

3 ay çok çabuk geçiyor ve yine sizlerleyiz. Bu süre zarfında neler yaptığımıza gelince: ben ender güzel baharlardan birini yaşadım Paris'te. Yağmursuz, biraz çekimser ama ılık güneşli bir hava. Anlayacağınız gerçek bir "April in Paris"di.

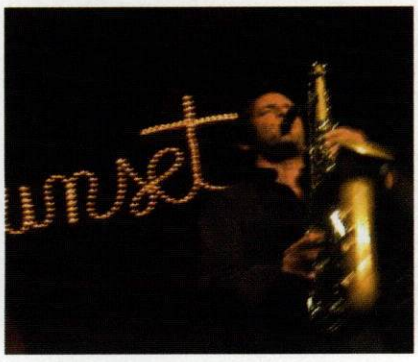

Benny Golson

Çok hareketli geçen bahar ayları sonunda yaşadıklarımızı ve gördüklerimizi anlatmanın

paylaşmanın zamanı geldi. Ama inanın bu çok kolay olmuyor. Dolayısıyla her zaman yaptığım gibi yazı öncesi dinlemek üzere bir albüm seçtim. James Moody, Kenny Barron, Todd Coleman ve Lewis Nash... Büyük bir huzurla dinliyorum. Jazz'ı, olması gerektiği gibi, "illaki yaratıcı olacağız"dan ve gösterişten uzak yorumluyorlar. Repertuara gelince: Secret Love, Round Midnight, Without a Song, East of the Sun, Stablemates, Bye Bye Blackbird...

Yine mi demeyin... Çünkü Moody'nin, bu albümde Dexter Gordon'dan Sony Rollins'e merhaba diyen tenoru, çok sıkı bir ritmik ve başlıbaşına bir Kenny Barron'u var. Sanki ebediyete kadar birlikte çalacaklarmış gibi bir duyguya kapılıyorsunuz. Sonunda eminim sizler de dinlerseniz, işte jazz bu! diyeceksiniz.

Sunset jazz kulübünde Alain Jean Marie'nin (p) Gwadarama isimli albümünün tanıtım konserini dinledim. Roger Raspail (perc), Marcel "Nana" Falla (b), Raymond Grego (d). Alain, Guadelup adasında doğmuş bir piyanist. "Biguine" müziğini, Lewoz, graj, kaladja, mendé çeşitlemeleri ve kendine özgü yorumuyla sunuyor. Fakat bu sefer onu daha fazla kendi kültürünün içinde buldum. Roger Raspail'ın geleneksel kompozisyonlarını ise, Guadelup'un sesi olarak tanımlayabilirim.

Sunside ise, Ouest grubunu (Richard Beirach, Dave Liebman, Ron Mc Clure, Billy Hart) ağırladı. Beirach sevdiğim piyanistler arasında. Ona göre, yaptıkları müzik,1960'ların Coltrane ve 1970'lerdeki Miles'ın sentezinden doğuyor. Bu arada konserde, Dave Liebman'ın, modal doğaçlamalarını takibetmede çok zorlanan dinleyiciler olduğunu da belirtmek isterim.

Claude Bolling 80.nci yaşını kutladı. Jazz'ın popüler olması için çok çaba sarfeden Bolling, Duke Ellington'un Bach ve Debussy kadar önemli olduğunu bilerek bir big band yarattı. Swing'i metronomik olsa bile, Bolling yaşını unuttuğu an orkestra tamamen değişiyor. İşte o zaman, niçin Ellington Bolling'i seviyordu anlıyoruz.

Küba'dan çok iyi piyanistler çıkıyor. Bebo, Chucho Valdes, Alfredo Rodrigues, Gonzalo Rubalcaba, Omar Sosa, Roberto Fonseca ve şimde de Harold Lopez Nussa.

Kendisini birkaç yıl önce Paris'e ilk geldiğinde tanıdım. Şimdi 27 yaşındaki piyanist, Montreux'de 2005 yılında aldığı ödülden sonra hayli yol aldı. Havana jazz'ını, Rus ekolü ve Afro-Cuban ile yorumluyor. Bu kez konserde, babaları kadar iyi bir davulcu olan kardeşi de çaldı. Doğrusu pek keyif aldık.

Bahar ayları çok yoğun geçiyor jazz açısından. Bir konseri feda ederek bugüne kadar hiç görmediğim bir yere gittim. Kulüp gibi ama değil. Onlarca kuyruklu ve duvar piyanosunun olduğu bir depo. Güzel bir jazz ortamı için çaba sarfedildiği gözleniyor. O gece Manu Le Prince'i piyanist Francis Lockwood'la dinledim. Sayısını pek tahmin edemediğim piyanolar arasında çok zengin bir duyguya kapılıyor insan. Artık sempatik ve orijinal bir kulüp-depomuz da var...

İşte tam o sıralar bir başka mutluluk daha yaşadık. Hayati Kafe, geleneksel bahar ziyaretini yaptı Paris'e. Chez Papa jazz kulübünde, kendisine piyanoda Alain Jean Marie, kontrbasta Pierre Boussaygues eşlik ettiler. Umarım birgün onu Türkiye'de de ağırlarız.

Bildiğim kadarıyla Eubie Blake (100 yaşına yakındı vefatında) haricinde her açıdan yoğun ve yorucu jazz'ı yorumlayan uzun ama sağlıklı yaşayan müzisyenler çok az. Benny Golson yanılmıyorsam 80 yaşının üzerine ulaştı. Fakat hiçbir şekilde ona "dede" muamelesi yapamayız. Her ne kadar nefesi daha kısa, sololarında parmaklar biraz yavaşladıysa da kendine özgü sesi ve yorumu, orijinal fikirleriyle hep Benny Golson olarak kalacak.

Harold Lopez-Nussa

10 yıldır, Fransız bascı Pierre- Yves Sorin ile olan dostluğu nedeniyle sık sık dinlemek fırsatını buldum Duc de Lombards jazz kulübünde. 2002 yılında yine aynı kulüpte, "Live in Paris" isimli albümün kayıtlarını yapmışlardı.

Baptiste Trotignon, sevdiğim piyanistler arasında. Kendisini ilk kez 10 yıl kadar önce, Jean Loup Longnon'un big band'inde dinlemiştim.2009 yılında çıkardığı "Share" isimli albümüyle büyük sükse topladı. Yeni albümü "Suite" de ise, 40 dakikalık bir senfoni izlenimi uyandırıyor. Klasik müziğe olan tutkusu eşliğinde, 2003 ve 2005 yılında yaptığı melodik soloları burada da dinliyoruz. Bana kalırsa tam olarak kendini ve yaşadığı zaman dilimini anlatıyor. Bir ara, çok yıllar önce Friedrich'in eserlerini okuduğunu ve çok etkilendiğini ve özetlersek yazarın dediği gibi "güvercin, yılan ve domuz" olduğunu ve öyle kalmak istediğini söylüyor. Maalesef yorum yapamıyorum. Çünkü adı geçen yazarı tanımıyorum.

"Manuş geceleri" adı altında düzenlenen Festival kapsamında virtüoz gitar ustası Rafael Fays'ı dinledim. Birincisi solo olarak diğeri ise Yorgui Loeffler ve Steeve Laffont ile birlikteydi. Django ekolünden olan bu müzisyenler Fays'ın kompozisyonlarını çaldılar.

Django'un doğumunun 100.ncü yılı yılı olması nedeniyle de düzenlenen 30 kadar konserde Marcel Azzola, Boulou ve Elios Ferré David Reinhardt gibi isimler vardı.

Her zaman değindiğim gibi, yaz aylarında onlarca jaz festivali var Fransa'da. Ben yaz aylarında Fransa'yı terk ettiğimden maalesef katılamıyorum. Ama Paris St.Germain Festivalinde hep varım. Bu yıl programlarında oldukça genç gruplara yer verirken davulcu André Ceccarelli ve Michel Legrand gibi büyük isimler de afişteydi. Michel Legrand harpist Cathrine Michel ile, St.Germain kilisesinde düo olarak bir konser verdi.

Kiliselerde ses düzeninin çok zor olduğunu bildiğim için, nasıl bir performans elde ettiklerini tahmin edemiyorum. Çünkü ben o sırada kulüp-depoda onlarca kuyruklu ve duvar piyanosu arasında sevdiğim bütün piyanistlerin aynı anda Michel Legrand'ın unutulmaz kompozisyonlarından Summer Know'u çaldıklarını düşlüyordum.

Yaz'ınız, jazz'la dopdolu geçsin...

Claude Bolling

Alain Jeanmarie

Uğur Hüküm
ugur.hukum@gmail.com

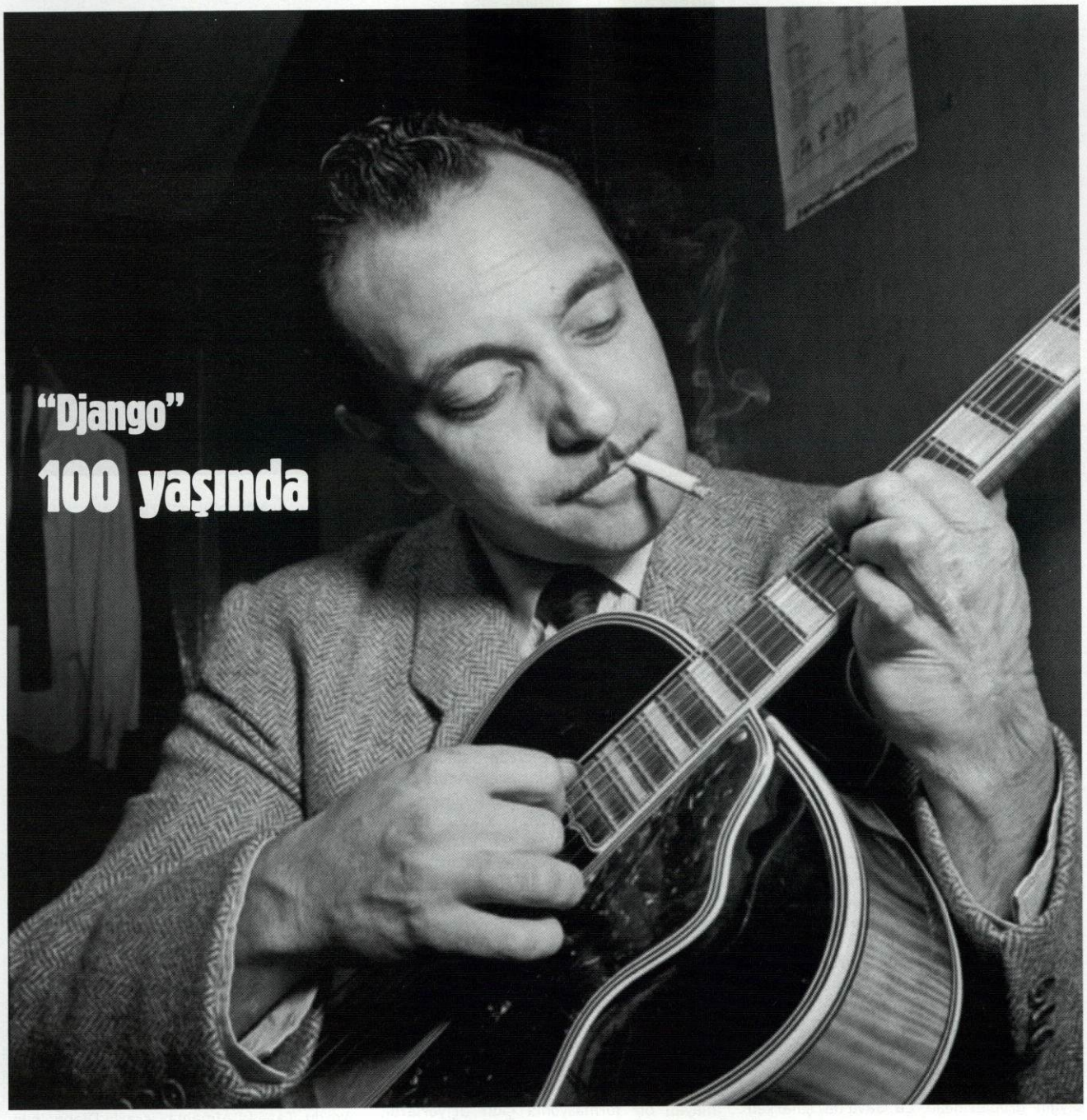

"Django" 100 yaşında

Rivayete göre, bütün zamanların en iyi klasik İspanyol gitaristi diye bilinen **Andrés Segovia** (1893-1987) 2. Dünya savaşını takip eden günlerden birinde Paris'te o dönemin cazibe merkezlerinden bir barda **Django Reinhardt** ile karşılaşır. Django konuşmasını pek sevmediğinden kısa süre sonra yanından hiç ayırmadığı gitarıyla değişik bir hava tıngırdatır. Usta Segovia çok duygulanmış ve etkilenmiştir. Gayri ihtiyari "Kimden bu parça?" deyiverir. Django başını gitarından kaldırmadan, omuzlarını silkeliyerek çocuksu bir saflıkla, "İçimden geldi, öylesine dokundum", diye yanıtlar. Gözyaşlarını tutamayan Segovia hayranlıkla "Sen ne biçim bir yaratıksın böyle, dururken bile üretiyorsun? " diye sorgular. Django'nun cevabı gitarındadır. Çalmağa devam eder...

20. yüzyılda özgürlük ve yaratıcılık nişanı takılacak bir kaç müzisyen varsa, sanat tarihinin yaldızlı sayfalarına "dâhi" diye yazılacak jazz'cılar olacaksa, herhalde Avrupa kökenlilerin başında, nota-partisyon okumasını bile bilmeyen çingene çocuğu, efsanevi sanatçı Django Reinhardt gelir. Jazz yazarı ve araştırmacısı **François Billard**'ın deyişiyle, "O, halkının gerçek bir kahramanıdır". Tüm baskı, kıyım, önyargı, ayrımcılık ve dışlamalara karşın halen yeryüzünün en "özgür halkı" diyebileceğimiz çingenelere göğüslerini gere gere, "Çingene olmaktan gurur duyuyorum", dedirtmiş, dedirtebilen bir sanatçıdır o. Jazz'da çığır açan, Avrupa'dan dünya jazz'ına tür katan tek müzisyendir o. Gitarı jazz'ın özgün ve temel enstrümanı olarak dünyaya kabul ettiren besteci ve yorumcudur o. Django 2010'da 100 yaşında. Jazz âlemi ve Fransa bu eşsiz evlâdını, ona hasrettiği "**Django Reinhardt Yılı**"nda saygıyla anıyor.

Bir başka jazz uzmanı, "**Django Reinhardt Efsanesi**" (1957) isimli kitabın yazarı **Yves Salgues**'a göre Django, Avrupalı çingenelerin Fransızca konuşan "**Manuşlar**" kanadındandır. Annesi "**Négros**" Django'yu 23 Ocak 1910'da göçer kervanları Fransa'ya yakın Belçika'nın **Liberchies** kasabasından geçerken dünyaya getirmiştir. Babası bilinmeyen bebek, nüfus kayıtlarına **Jean** (**Baptiste**) ilk adı ve adet olduğu üzere annesinin soyadı **Reinhardt** ile geçtikten sonra göç katarları durmak bilmez yolculuklarını sürdüreceklerdir. Annesi oğluna, yine çingene geleneklerine uygun biçimde tek gerçek ismini takacaktır: "**Django**". Django oğlan jazz'da çığır açacak, **Swing**'e "**Çingene-Manuş**" stiliyle yepyeni bir boyut, benzersiz bir ritm kazandıracak, başka türde müziklerin de ufkunu genişletecek, ni-

celerine öncülük edecektir. Örneğin, **Jimi Hendrix** ve **Tony Iommi** kurdukları gruplarına, "**Band Of Gypsies**" ve "**Black Sabbath**" adını takmışlarsa; **B.B. King** 1950'lerde yaptığı radyo programlarında düzenli onun plaklarını çalmışsa, **Jeff Beck** "**En büyük o! O bir Tanrı!**", diyebiliyorsa Django efsanesi basit bir pazarlama başarısı veya keyfi tercih meselesi değildir. Hele de 2010 yılı içerisinde Django'ya ilişkin düzenlenen yüzlerce (yanlış okumadınız) konser, festival, şenliği görünce onun eserini, değerini, jazz'a, dünya müzik ve kültürüne kattıklarını daha iyi kavrarız.

Müzik dünyasının bir dizi ciddi kalem ve çehresine göre, gelmiş geçmiş en yetenekli, en önemli gitaristlerinden biri, hatta birincisi kabul edilen Django Reinhardt kariyerine 54 kuzeninden bir tanesi, Gabriel'in çok eskidiği için bir kenar attığı banjosuyla başlar. O bozuk ve eski aleti gece-gündüz çıplak parmakla ve öylesine tutkuyla çalar ki, annesi oğlunun parmaklarındaki şişme ve aşırı kızarıklığı önceleri dolama sanar. 10 yaşındadır, savaşta Kuzey Afrika'ya sığınan kervan o sıralar Paris'in kapılarından (**Porte**) **Choisy**'ye yerleşmiştir. Django'nun annesi dışında ilk dinleyicisi, çingenelere okuma-yazma öğretmeğe çalışan idealist bir ilkokul öğretmeni, **Mösyö Guillon**'dur. Guillon Django'ya okumayazma öğretemez, ama ondaki benzersiz müzisyen cevherini keşfedecek ilk kişi olacaktır. 12 yaşında gelen hediye bir gitar ufaklığın hayatını değiştirecektir. Kulaktan dolma, gözden kapma edindiği bilgilerle, bazı tanınmış şarkı ve melodilerin havalarından esinlenen kendince doğaçlamalara daha o yaşlarında girişir. 13 yaşında "**Trio Reinhardt**"ı kurmuş, Paris'in güneşin yolunu gözleyen Güney kapılarından (**Porte**) **d'Italie**'de tezgâh açmıştır. Anında fark edilip **Monge** ve **Huchette** sokakları gibi Paris'in popüler eğlence merkezlerinde açık halk balolarına terfi edecektir. Kısa sürede ödüller kazanıp tanınmış **Café**'lerde çalışmaya başlayacaktır. Kara yağız, uzun boylu çok yakışıklı bir delikanlı olmuştur. Giyimine kuşamına çok düşkündür. 18 yaşında tutulduğu, Çingene geleneği gereği kaçırdığı güzel **Florine** "**Bella**" ile yaşamağa karar verir. Aynı yıl, 1928'de katıldığı dönemin saygın gruplarından **La Java**'da çalarken İngiliz orkestra şefi **Jack Hylton** tarafından fark edilir. Kontrat imzalayıp kayıt ve konserler için Londra'ya gitmezden bir kaç gün önce, 26 Ekim'de gece geç saatte döndüğü atlı arabasında karanlıkta mum yakmak isterken çıkarttığı yangından kendisi ve karısı kılpayı kurtulacaklardır. Sol eli ve sağ bacağı ağır biçimde yanan Django 18 ay hastanede yatacaktır. Doktorlar sol elinin iki parmağı kesilen sanatçıya artık asla müzik yapamayacağını söylerler.

Yangın, ortak çocukları **Henri "Lousson"**nun varlığına rağmen Django ve "Bella"nın yollarını ayırır, ama onu gitardan koparamaz. Django 'insanüstü' nitelenebilecek bir gayretle çalışır ve 6 ayda sakat sol elinde kullanabildiği iki parmağıyla 'mucizevi' bir teknik geliştirir. Bu arada iş ve bağlantılarını yitirmiştir. Parmaksızlığı bir başka işe de yarar. Askere

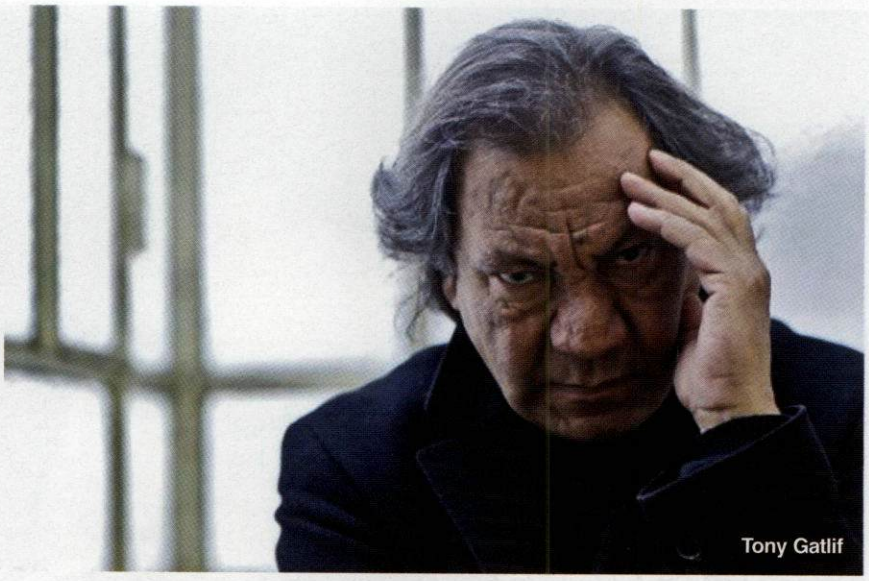
Tony Gatlif

alınmaz ve yeni sevgilisi **Sophie "Naguine"** ile yine göç(er) yollarına düşer. Toulon civarında yazlıkta bulunan Parisli ressam bir sanatçı, **Emile Savitry** onu bir kır kahvesinde fark eder. Django koruyucu meleği sayesinde Paris'e döner ve annesi, kardeşi ve eşiyle Savitry'nin atölyesine yerleşir. Kısa sürede Paris semalarında yıldızlaşır. Onu her gören, dinleyen cazibesine kapılır. Devrin en büyük kalem ve aydınlarından **Jean Cocteau**'nun deyişiyle "**İnsan sesli gitar**"ın sahibi asılzade, büyük burjuvalardan, angaje kültür insanlarına; **Jean Sablon** gibi o yılların en ünlü şarkıcılarından **André Gide, Jean Paulhan** gibi yazar ve düşünürlere herkesin gönlünü fetheder. Fakat hayatının karşılaşmasını bir başka Fransız jazz deviyle yaşayacaktır. 1934'te kemancı **Stéphane Grapelli** ile tanışan Django kendilerini dünya ölçeğine taşıyacak ortaklıklarının siftahını Paris'in en lüks otellerinden **Hotel Claridge** salonunda yapacaklardı. Bir kaç hafta sonra Reinhardt-Grapelli çifti jazz'ın tarihi topluluklarından "**Le Quintette du Hot Club de France /QHCF**"ı oluşturacaklardı. İkiliye ilaveten yine gitarlarda Django'nun kardeşi **Joseph "Nin-Nin" Reinhardt** ve **Roger Chaput**, kontrbasta **Louis Vola** yalnızca tellilerle geçmişte benzeri olmayan bir formasyonla çığır açıyorlardı. QHCF'in 1935'te **Salle Pleyel** konser salonunda **Coleman Hawkins** ile verdiği konser onları bir anda şöhretin zirvesine taşıyacaktır. Django Manuşların kralıdır, zaferini her

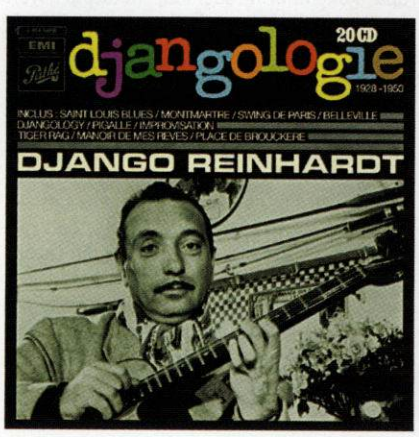

zaman olduğu gibi onlarla kutlar. Ancak QHCF beklenen, dilenen uyumda işlememektedir. Çok zıt karakterlere sahip Django ile Stéphane konser veya kayıtların dışında bir araya gelmekten çekinmektedirler. Reinhardt ne kadar disiplinsiz, uçarı ve müsrifse Grapelli'de o denli tutumlu ve ciddidir. İlerleyen yıllarda topluluğun başarısı artarken, ikilinin arası da gittikçe açılmaktadır. 2. Dünya savaşının başında çıktıkları turnelerden birinde, Londra konserinden sonra Grapelli orada kalmağa karar verince, Django Paris'e dönüp, farklı bir "Quintette" kuracaktır.

Jazz ve Swing Naziler tarafından her ne kadar "**Entartete Musik / Dejenere Müzik**" kabul edilse de; Çingeneler "**İmha edilmesi gereken ırk**" sayılsa da Django ve arkadaşları adeta gözle görülmeyen bir korumaya, dokunulmazlığa sahiptiler. (Django'nun hayatının bu dilimine ilişkin bir takım sorular dışında, sanatçının çok zor durumdaki "ırkdaş"larını himaye ettiği, yaşattığı günümüzde tescillenmiş bir gerçektir. UH) Genç ve delişmen "Çingene" 1940'ta unutulmaz klasiklerinden "**Nuage**"ı ilk kez kaydediyor. Topluluk turneler, konserlerle çok güzel paralar kazandığı gibi sorunsuz, kaygısız bir yaşam sürüyordu. Taaa ki Almanlar israrla Django'nun Almanya'da konser vermesini isteyinceye kadar. Bunun üzerine 15 yıldır birlikte olduğu ikinci karısı Sophie ile resmen evlenip, önce Fransa'daki serbest bölgeye, oradan da gizlice İsviçre'ye göçmeye karar veriyor. Fakat sınıra yakın bir köyde önce Almanların eline düşen Django'ya büyük bir şans eseri, tam bir Jazz amatörü ve hayranı olan, bölgedeki birliklerin komutanı Alman subay sahip çıkıyordu. Hemen serbest bırakılan sanatçı İsviçre'ye geçmeyi becerememeyince Paris'e dönmek zorunda kalıyor. Burada Quintette'tini yeniden oluşturan Django bir müddet Fransa'da turladıktan sonra, bir kadın dostunun fikir ve desteğiyle kendi Kabare'sini kuruyor. Müthiş bir kumar düşkünü olan kişiliğin bazen tüm kazancını poker, bilardo gibi oyunlarda kaybettiği oluyormuş. 1944'te Nazileri izleyen Amerikalılarla her anlamda daha iyi anla-

şan Django işgalin ardından turnelerine yeniden başlıyor.

Ocak 1946'da Londra'ya gidip Grapelli'yi arıyor. Oldukça duygusal bir buluşma sırasında doğaçlama biçiminde enfes besteleri - hem de bildiğimiz kadarıyla "millet-devlet" çağında muhtemelen bir ilk zira uzun süre Fransa'da yasaklanıyor-, Fransız Ulusal marşından esinlenen "**La Marseillaise**" çeşitlemesi ve hatta muhteşem birlikteliklerinden aynı akşam "**Night and Day**" yaratılıyor. Django Paris'e döndüğünde resme de merak sarıyor. Baştaki tereddütlerine rağmen keyifle film müzikleri besteliyor. Kazandıklarını kumarhane ve batakhanelerde harcayan kişilik tam bir sergüzeşt hayatı sürdürüyor. Yabancı ülkelere düzenlenen turneler sonrası, örneğin çocukluğundan beri yaptığı gibi kimseye haber vermeksizin ortalıktan kayboluyor. 1939'da Paris'te karşılaştığı **Duke Ellington** ile turne/konser ve kayıtlar için ABD'ye gidiyor. Başıbozukluk ve disiplinsizliği gündelik akışı zorlaştırsa da "Duke" eşliğinde konserleri çok başarılı geçiyor. 24 Ocak 1947 akşamı bardağı taşıran bir damla yaşanıyor. **Carnegie Hall**'da Duke Ellington ile vereceği konsere gelmiyor. Daha doğrusu konserin sonuna doğru, 11'de aniden peydahlanıyor. Performansıyla ayakta alkışlanıyor, ancak kral "Duke" duruma feci şekilde bozuluyor. Çocuksu sorumsuzluğu tatlı serseriyi, dünya boks şampiyonluğu için New York'ta bulunan **Marcel Cerdan**'ın antrenmanı sırasında alıkoymuştur. Amerika turnesinden sonra haftalarca New York **Café Society Uptown** gece kulübünde çalan Django sonuçta Amerika'da aradığı "özgürce" (!) ortam ve beklediği şaşaalı ağırlamayı bulamıyor. Dil zorluğu, aile, arkadaş özlemleri yurt, sıla hasretiyle birleşince Fransa'ya dönüyor.

Stéphane Grapelli'de Paris'e dönmüştür. Efsanevi QHCF tekrardan birleşir. 1948'de Django şöhretinin zirvesindedir. Ancak gittikçe artan umursamazlığı ve rahatlığı öncelikle kendine ve yakın çevresine zarar verecektir. "Quintette"in İtalya'ya yaptığı bir turnenin ardından Pigalle'deki evi dahil her şeyi satıp savarak, çok lüks bir **Lincoln** otomobil alacaktır. Ona taktığı bir römorkla göçebe hayatına niyetlenir. Fakat daha Paris çıkışında başına gelenlerden ötürü, yakın banliyölerden Le Bourget'de göçer kampında döşeği serecektir. Müzikten soğumuş gösteri dünyasından uzaklaşmıştır. Eski dostlarından besteci, orkestra şefi, saksafoncu **André Ekyan** 1949 baharında Django ile karşılaştığında sanatçı tanınmaz bir vaziyettir. 39 yaşında olmasına rağmen ağzında diş kalmamış, şişmanlamış, tümüyle düşkün bir haldedir. Ekyan dişlerden başlayarak dostunu toparlar. Bir iki "café-cabaret" gösterisi pek iyi geçmez. QHCF ile düzenlenen zoraki turnelerde pek başarı sağlamaz. 1950'de Paris'e gelen **Benny Goodman** onu onurlandırır, konserlerine katmak ister. Gel gör ki Django daha birinci konserden önce ortadan yok olur. 1951 Şubatı'nda dünyaya dönen uslanmaz adam **Club Saint-Germain** verdiği konserlerde yıldızlaşır. Toparlamıştır. Emile Savitry "Django yeniden doğdu"yu müjdeler.

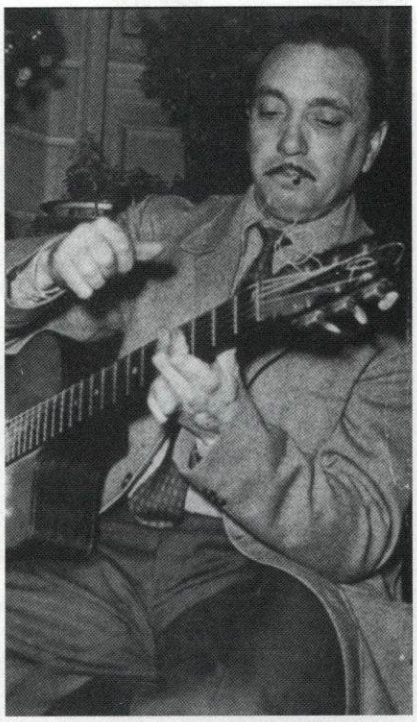

Adeta olgunlaşmış, büyümüştür. Çevresinden Manuşlarını eksik etmese de daha derli toplu bir hayata geçer. 1951 başında kazandığı paralarla Paris'in uzak banliyölerinden Fontainebleau yakınlarında **Samois-sur-Seine** köyünde bahçeli bir ev satın alır. Günlerini Seine nehrinde balık tutarak, bilardo oynayarak ve resim yaparak geçirir. Nadiren kayıt veya radyo programları için Paris'e iner. Daha da nadiren konser verir. Albümleri başarıdan başarıya koşmaktadır. 1953'in ilk günlerinde Django'ya öylesine müthiş bir talep vardır ki turnelere çıkmağa başlar. Dizzy Gillespie'nin Brüksel konserine "yıldız konuk" sıfatıyla katılır. Dünya turnesi arifesinde arkadaşlarıyla köy kahvesinde aperitif içerken aniden fenalaşır ve düşer. Başı terasın betonuna çarpar. Aynı gece kaldırıldığı hastanede beyin kanamasından vefat eder. 15 Mayıs 1953'de hayata gözlerini yumduğunda 43 yaşındadır. Ailesi çingene geleneği her şeyini yaktığı için Django'nun son döneminden, elektrikli gitarda kaydettiği besteleri dahil hiç bir şey kalmamıştır. Topu topu 100 kadar, o da müzisyen arkadaşlarının gayretiyle toparlanmış veya kaydedilmiş parçası bilinmektedir.

Django'nun kaybı jazz dünyasında doldurulamaz bir boşluk yaratmıştı. Ama onun çok özgün kişiliği, Fransız şarkı geleneğine getirdiği tazelik, yarattığı Swing-Manuş stili dans ve harika popüler müziği jazz severlerin ötesinde milyonlara ulaşmıştı. Ölümü yalnızca sanat ve müzik dünyasında değil bütün Fransa'da bir matem havası yaratmıştı. Son çeyrek asırda Django'nun müziği, evrenselleşen yerel müzikler, özellikle de 'ulusal' Çingene müziklerinin dünya müzik hazinesine kattıklarıyla bambaşka bir anlam ve önem kazandı. "**Çolak Django**" ismi ve sanatı bir **Miles, Duke, Bird, Armstrong** veya **Coltrane** kadar müziğe damgasını vurdu. Bugün onun torunları sayılabilecek onlarca önemli grup, yüzlerce kanıtlanmış jazz'cı; binlerce, onbinlerce amatör müzisyen esin kaynağını onda aramakta, ondan yararlanmakta, öğrenmekte; milyonlarca insan, dinleyici onunla hayal görmekte, onun müziğiyle coşup keyifle ona katılmakta, onun tadını çıkartmaktadırlar. Aklımıza ilk gelen **Woody Allen**'in "**Sweet and Lowdown**" (1999) isimli filmi dahil çok sayıda film, kitap, roman, resim, fotoğraf ya onu, hareketli kısacık hayatını anlatmakta ya da ondan aldığı ilhamlarla ortaya çıkmaktadır, çıkacaktır. Kanımızca onu bu denli evrensel ve cazip kılan, kendine has kısalık ve sadelikte sarfettiği şu iki kelimelik cümlede gizlidir: **"Lisanım çaldığımdır (müziğimdir)."**

(Başka ülkelerdeki kutlama ve anmaları bilemem fakat sadece Fransa'da abartmasız yüzlerce konser, şenlik, festival yılbaşından beri onun için, onun anısına düzenlenmektedir. Arzu edenler bir dizi internet sitesinin dışında özellikle aşağıdaki adreslerden geniş bilgi edinebilirler)

http://www.djangostation.com/,

http://www.about-django.com/ accueil/accueil.php

FESTİVALLERDEN:

Django festivalleri, Bit Pazar, La Defense, Paris Jazz ve Vienne...

Django Reinhardt 100 yaşına basar da müzikseverler, hayranları, çocukları, yurttaşları onu bağrına basmaz mı? Hem de nasıl... Hele sanatçı Belçika'nın Valonya yani Fransızca konuşulan güney yarısı, Liberchies köyünde doğmuşsa tabii ki paylaşılamaz. Gerçi Fransız veya Belçikalı kimliği taşıması onun hiç umurunda değildir. O yal-

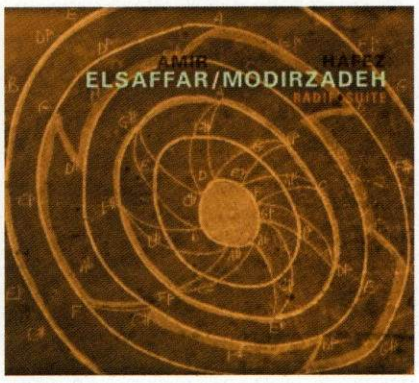

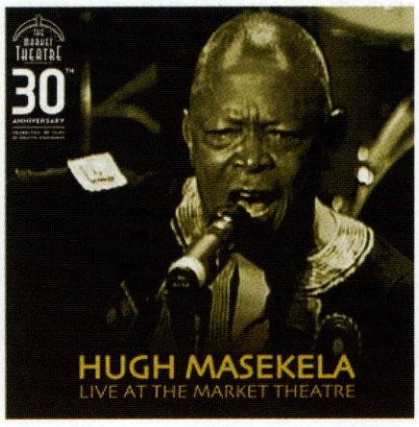

nızca mutlak özgür, serseri ruhlu, göçebe bir müzisyen, "Çingene Jazz'cıdır"... Doğduğu ve öldüğü köyler onun adına zaten yıllardır festivaller düzenlemekte. Ama müzisyen bir "Yüzyılı" doldurunca hassasiyet bir başka yükseliyor. Önce Belçikalılar 28-30 Mayıs tarihleri arasında 2,5 günlük alçakgönüllü bir şenlik hazırlamışlar. Ustanın torunu **David Reinhardt**'ın açtığı 8. "**Django à Liberchies**" buluşmasını Doğu ve Orta Avrupa Romanları geleneğini sürdüren Fransız "**Les Yeux Noirs**" grubu noktaladı. (www.django-liberchies.be)

Django'nun son güzel yıllarını geçirdiği **Samois-sur-Seine** ise 2010'da 31. kez sanatçıyı anıyor. "**Festival Django Reinhardt**" adını taşıyan şenlik 23-27 Haziran'da 5 gün süreyle son derece zengin bir program sunuyor. Festivali açan tanınmış akordeoncu **Marcel Loeffer** has Manuş geleneğinden çıkma bir sanatçı. Bir örnek buket sizlere: **Angelo Debarre, Caravan Palace, David Reinhardt** eşliğinde **James Carter, Dr. Lonnie Smith, Rocky Gresset** eşliğinde **Eric Legnini, Lollo Meier ve Fapy Lafertin, Lulu Reinhardt Swingtette, Paco de Lucia, Pierrick Pedron, Susie Arioli, Biréli Lagrène** eşliğinde **Trio Rosenberg, Trio Winterstein** ve **Yom**. Son 10 yılda Django geleneğinin en sevilen simalarından biri haline gelen gitarist **Tchavolo Schmitt** de bu tarihi şenliği noktalayacak. Daha fazla ayrıntı ilişikteki adreste. (www.festivaldjangoreinhardt.com/)

Bu sene Djangoya ithaf edilen çok sayıda şenlikten bir tanesi de Paris'in kuzeyindeki **St. Ouen** kapısındaki bit pazarlarında düzenlenen "**Festival Jazz Musette des Puces**" (www.festivaldespuces.com). 40 yıldır süren, her hafta sonu Manuş ve yaylıtelli, akordeoncu, gitarcı, kemancı ve benzeri kim varsa, 'cümbür cemaat' toplanır, çalarlar; birlikte aşık atar, içer, atıştırır yine çalarlarmış. **Stéphane Grapelli**'nin 'manevi evladı' diye de bilinen elektro-kemancı **Didier Lockwood** 2004'te 2-3 arkadaşıyla St. Ouen Bit Pazarı'ndaki buluşmalara yılda bir ciddi bir şenlik yapısına dönüştürüyor. Fransa'da "Fakirin piyanosu" diye bilinen akordeonun da basiti "**musette**" oldu bitti, sokak çalgıcılarının favori enstrümanı olmuştur. Django ve Manuşlar bu aletle gitar ve kemanı da everince ortaya ideal "Üçlü" bir aile çıkmış. 18-22 Haziran arasındaki buluşmalara çoğu "Üçlü" 50'den fazla sanatçı ve topluluk katılıyor. Hâmi Lockwood başta olmak üzere **Caravan Palace, Maurane, Richard Manetti, Serge Malik, Thomas Dutronc, ZAZ** gözümüze ilişen bir kaç tanıdık isim. Bit Pazarı Şenliği'ni şenlendiren ünlü ünsüzler arasında bu yıl 12 yaşına basan bir **Swan Berger** var ki, tek başına üstadı Django'nun 'ruhunu şaad etmeye' yeter.

Sadece yaz veya Jazz festivallerinde değil, Django Fransa'da her yıl düzenlenen yaklaşık 800 kadar "Müzik" festivallerinin tümünde bir biçimde anılıyor. Örneğin, 30 Temmuz – 15 Ağustos diliminin olmazsa olmaz festivali "**Jazz in Marciac**"da sahneye çıkacak **Biréli Lagrène, Costel Nitescu, Paco de Lucia, Richard Galliano, Steeve Laffont** ve **Trio Rosenberg** gibi sa-

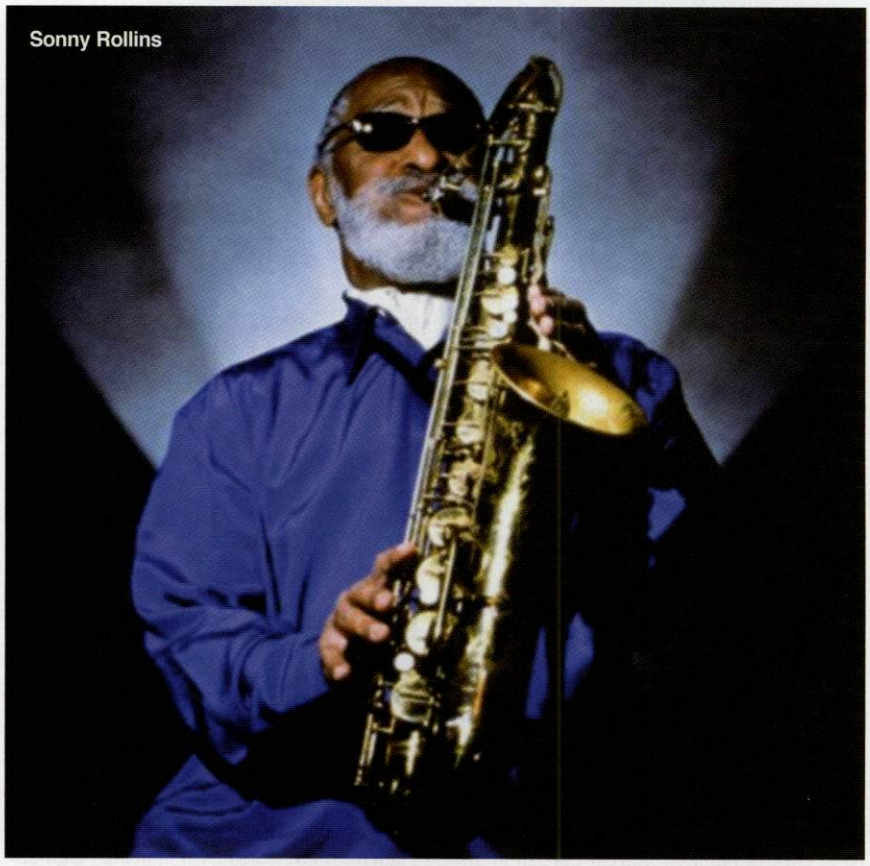
Sonny Rollins

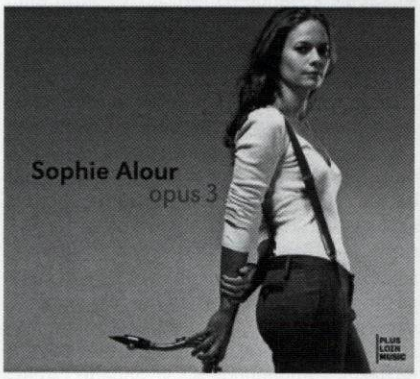

natçılar Django'ya olan minnet ve hayranlıklarını seslendirecekler.

Paris'e ucuza gidiş-dönüş uçak bileti denk getirirseniz 18-27 Haziran tarihlerinde **La Defense**'da **Bojan Z, Chris Potter, Eric Legnini Mina Agossi** ve diğerlerini açık havada bedavaya izleyebilirsiniz. Prim olarak da **Caetano Veloso** ve **Wayne Shorter** bile **BEDAVA**. Bu olanak yolsuz Jazz amatörlerine 33 yıldır sunuluyor. "Paris'te hava bedava, su bedava, Jazz (pek) bedava (değil)!!!" Gerisi sizlerin cesaret ve zevkinize kalmış. İcabında tek bir Veloso veya Shorter konser bileti bile daha pahalıya mal olabilir, değil mi ? İşte böyle sevgili okur, hayat bazen pek acımasız!!! (www.ladefensejazzfestival.com)

Yükte ağır, pahada hafif ucuzlarla noktalıyalım. Jazz aşkınız hayatta kalmaya yetişiyorsa, Paris'in tanınmış Çiçek Parkı, **Parc Floral**'a 5 avroya girip, bir de kaçak bir döşek attınız mı bir kenara, 8 hafta (sonları), 2 ay süresince "**Paris Jazz Festival**"inin (12 Haziran-1 Ağustos) birbirinden âlâ konserlerine adaysınız demektir. Hepsi Cumartesi ve Pazar günleri öğleden sonra verilen toplam 16 gün, 34 konser. Hem de ne konserler! Örneğin, 12 Haziran'da **Nils Petter Molvaer**, 13'ünde **Jan Garbarek**, 26'sında **Eric Ribb**, 3 Temmuz'da **Joachim Kühn**, 10'unda **Youn Sun Nah + David Linx**, 17'sinde **David El Malek**, 18'inde **Anouar Brahem**, 24'ünde **Richard Bona** ve 1 Ağustos'ta **Enrico Pieranunzi + Richard Galliano**... (www.parisjazzfestival.fr)

Fransa'da düzenlenen jazz şenliklerinde ilk ona giren "**Jazz à Vienne**" de 30 yaşına bastı. 25 Haziran – 9 Temmuz arasında epeyce olağandışı bir program var. Bu yıl bazıları bedava konserlerden seçme bir demet sizlere: **Bobby McFerrin, Brad Mehldau, Chucho Valdés, Dee Dee Bridgewater, Diana Krall, Esperenza Spalding, Jason Moran, Joe Cocker, Manhattan Transfer, Manu Katché, Michel Portal, Monty Alexander, Paco di Lucia, Regina Carter ve Wayne Shorter.** Dahası www.jazzavienne.com sitesinde. Program dışı ekleme, 17'sinde de **Norah Jones** Vienne'de konuk...

MEKANLARDAN:

Django Meydanı, Alhambra, Fourvière geceleri

Yeri gelmişken hatırlatarak başlayalım, evet artık Paris'te bir "**Django Reinhardt Meydanı**" var. İstanbul'un önemli semtlerinden, meydanlarından birine **Mustafa Kandıralı** veya **Barbaros Erköse Meydanı**

adının verildiğini düşünün. Örneğin, Tophane veya Kasımpaşa niçin olmasın? Başka Kasımpaşalılar (!) kıskanabilirler, fakat işte Fransızlar öyle düşünmüyor. Onlar politikacılarından ziyade sanatçılarından gurur duyuyorlar. "**8 Parmaklı Çingene**"nin anısına Paris'in 18. Bölgesi'nde bir meekân 'django'lanmış oldu. Meydan Django ve şürekâsının en fazla dolaştığı, çaldığı (gitar) ve de göçer katarının konakladığı Paris kapılarından birinde, **Porte de Clignancourt**'a çok yakın bir mesafede bulunuyor. Açılış törenini aralarında Kültür Bakanı **Frédéric Mitterrand** ve eski sosyalist başbakanlardan **Lionel Jospin**'in de olduğu çok sayıda sanatçı ve kişilik eşliğinde Paris Belediye başkanı **Bertrand Delanoë** yaptı.

Django'nun 100. yılı kutlamaları aslında sene başında **Alhambra** (Elhamra) Konser salonunda pek görkemli bir biçimde başlamıştı. Son iki mektubuma şöyle bir göz attım. Bu muhteşem olaydan hiç söz etmemişim. Bu halk çocuğunu, benzersiz sokak çalgıcısını anmaya Paris'in en sevimli ve güzel, en insani boyutlu konser salonlarından Alhambra'dan başlamaktan daha güzel bir düşünce olamazdı. 1933 yılında **Demiryolu İşçileri ve Memurları Kardeşlik Derneği** tarafından büro ve kültürel faaliyetler için inşa edilen mekânın 60'lı yıllarda kaybolan, efsanevi müzikal ve gösteri salonu Alhambra ile hiç ilişkisi yok. İsim sonradan oranın anısına veriliyor. Fakat bu mekân da tam bir ulusal varlık. 2005'te tümüyle yıkılmaktan kurtarılıp, Paris Belediyesi'nin mali ve siyasi desteğiyle restore ediliyor. 2007'den beri çok sayıda büyük ismin konser verdiği salonda, geçtiğimiz 19-30 Ocak'ta 12 gece süren "**Manuş Geceleri**" düzenlendi. 4 yıldır yapılan bu geceler 2010'da tamamen Django'ya, onun eseri ve geleneğine hasredilmişti. Büyük çoğunluğu Fransız, gerisi farklı ülkelerden sanatçı bilene bilmeyene her gece Django yaşattılar, yaşadılar. Django Alhambra'da 100 yaşında her zamankinden daha zinde, popüler olarak yeniden doğdu. (www.lesnuitsmanouches.com)

Lyon kentinin Galler-Roma stilindeki **Fourvière** tiyatrolarının bazı geceleri, 10 yıldır, özellikle yaz aylarında büyük gösterilerle şenleniyor. Cezayirli Berberi-Çingene kökenli Fransız sinemacı **Tony Gatlif**'in Django'nun 100. yaşına armağan sahneye uyarladığı "**Django Drom**" başlıklı müzik-dans-şarkı ve film alıntılı gösterisi Django Yılı'nın heyecanla beklenen faaliyetlerinden biri. 15-17 Haziran geceleri **Didier Lockwood**'un şefliğinde antik Fourvière tiyatrosunun sahnesini dolduran 9 usta gitarist, 2 kemancı, birer akordeon, klarinet, kontrbas, bir şarkıcı ve bir dansçı orijinal bir yapımda binlerce seyirciye Django'yu canlandırıp yaşattılar. (www.nuits-de-fourviere.org)

ÖDÜLLERDEN:

Avignon, Boublil, Defense, Erdre, Solal ve Vannes

Mevsim biz yazarken gençlerin, gelecek vaat edenlerin ödüllendirildiği mevsim bahar, siz okurken öncelikle gençler, sonra da normal insanların dinlenmeğe hak kazandığı mevsim yaz olacak, fakat biz sizlere sonuçları bildiremiyeceğiz. Bir tanesi hariç: **Shon Boublil**. Shon 16 yaşında Kanadalı gitarist bir genç. Kendisi bu seneki "**Lee Ritenour's Yamaha Six String Theory Guitar Competition**"ı kazanmış. Ödülü mü? **Berklee College of Music**'de tam eğitim bursu. Yamaha himayesinde "**Six String Theory**" albümünde yer alacak. Helâl olsun çocuğa...

Bu diyarlara gelince:

33. Ulusal La Defense Jazz Yarışması 25-26 Haziran'da düzenleniyor. Başvuruların 28 Mayıs'a kadar ulaşması olması gerekiyordu. (www.ladefensejazzfestival.com) veya (00 331 47 29 30 48).

19. Avignon Avrupa Jazzı Trampleni yarışması önümüzdeki 4-5 Ağustos'ta gerçekleşecek. Genç adayların kayıtlarını 10 Mayıs'a kadar yaptırmış olmaları icap ediyordu. (www.trempjazz.com)

20. Ulusal Vannes Jazz Trampleni 27-29 Temmuz arası yapılacak. Bluescular 27, profesyonel cazcılar 28, amatörler de 29

Graciela

Temmuz'da boy ölçüşecekler. Adayların 2 Temmuz'dan önce başvurması gerek. Şansını denemek isteyenler seneye kaçırmasınlar. (www.myspace.com/jazzavannes)

Erdre Buluşmaları çerçevesinde Nantes'ta (Gençlik ve öğrenci cennetlerinden, yıllardır Fransa'nın en yaşanası kenti seçilen Brötanya bölgesi başkenti) 8 yıl önce başlatılan **Blues Trampleni**'nde ödül veya burs kazanmak için 30 Nisan'a kadar yazılmak gerekiyordu. Yarışmacılar ise 28-29 Ağustos'ta ağırlanacaklar. (www.rendezvouserdre.com)

Çitayı bir boy daha yükseltecek olursak, örneğin sevgili **Aydın Esen**'i dünya çapında bir jazz sanatçısı ölçeğine taşıyan "**Martial Solal Jazz Yarışması**"ndan söz edebiliriz. Yaşayan en büyük Fransız jazz piyanisti, Django'nun 8 Nisan 1953'teki son kaydına eşlik eden **Martial Solal** (1927 Cezayir doğumlu) adına Paris Belediye tarafından oluşturulmuş çok saygın piyano yarışması bu yıl 16-24 Ekim tarihleri arasında yapılacak. 1998'den beri 4 yılda bir düzenlenen yarışma tarihinde 5. kez ödül verecek. 1989 yılındaki ilk yarışmayı Aydın Esen kazanmış ve 2. yarışmanın düzenlenmesi için 1998'i beklemek gerekmişti. Tüm ülke ve düzeylerden piyanistlerin başvuracağı yarışmanın kayıtlarıysa 1 Haziran'da kapandı. (www.civp.com)

Bu yılki "**Victoires du Jazz / Jazz'ın Zaferleri**"ni kazananları 13 Temmuz'da Akdeniz kıyılarının incilerinden **Juan-les-Pins** şenliğinden bir gün önce öğreneceğiz. 2010 törenin başkanı Jazz armonikası, ağız mızıkası ustası **Jean-Jacques Milteau**. İlk Avrupa Jazz Festivali ünvanını barındıran "**Jazz A Juan**" (14-25 Temmuz) bu yıl 50 yaşına basacak. Bu Jazz olayı hakkında gelecek sayımızda özel bir dosya hazırlamak niyetindeyiz. (www.jazzajuan.com)

YAYINLARDAN:

Django kitapları, JM/JM, SoJazz

Yılbaşından beri **Django** hakkında veya ona ithafen onlarca kitap yayınlandı. **Catherine Gravil** ve **Marcel Campion**'un birlikte hazırladıkları 100. Yıl kitabı "**Django Reinhardt et *L'histoire de* La Chope des Puces*'in Tarihi ve* Django Reinhardt**" (Eds. Didier Carpentier Yayınları) bunların en özgünlerden biri. Eser 1910 yılında yani Django ile aynı yılda doğan, önceleri "**Chez Marcel**" daha sonra "**La Chope des Puces**" adını alacak "Café-Bar"ın paralel ve çakışan hikayelerini anlatıyor. Yukarda sözünü ettiğimiz Bit Pazarı'nda yer alan bu mekân bugün Django geleneğinin her gün yaşayan buluşma merkezidir.

Jean-Baptiste Tuzet'in "**Django Reinhardt et le Jazz Manouche** *ou le 100 ans du jazz à la française* **/ Django Reinhardt ve Manuş Jazzı** *veya Fransız Jazzı'nın Yüzyılı*" (Eds. Didier Carpentier Yayınları), **Patrick Williams**'ın "**Les Quatre Vies Posthumes de Django Reinhardt'ın Ölümünden Sonraki Dört Hayatı**" (Eds. Parentheses Yayınları) son aylarda yayımlanan çalışmalardan iki ilginç örnek. Fransa'nın en tanınmış romanesk Jazzcı biyografileri yazarı **Alain Gerber**'in "**Insensiblement (Django) Belli Etmeden**" (Eds. Fayard Yayınları) başlıklı kitabı ve Samois-sur-Seine'de düzenlenen Django Reinhardt Festivali'nin tarihini anlatan **Antony Voisin** ve **Sébastien Vidal** imzalı "**Minor Swing**" (Eds. du Layeur Yayınları) zikretmeden geçmek istemedik.

Sandrine Fillipetti'nin hazırladığı bir rehber kitap Paris'e gelip de, "Jazz kulübü veya konser bulamadım", diyen ukalalara ithaf edilir. Yeni ve genişletilmiş baskısı **Parigamme** yayınlarından çıkan kitabın adı "**Jazz à Paris /Paris'te Jazz**".

İkiz dergimiz **Jazz Magazine/Jazzman** (**JM/Jm**), kapak konuklarını sırasıyla Nisan'da **Marcus Miller**, Mayıs'da **Paul Motian**, Haziran'da da **Eddy Louis** olarak seçmiş. Söz konusu sanatçılarla gerçekleştirilmiş söyleşiler ve bir hayli zengin dosyalar dışında Mayıs sayısında "**Baterinin Picas-**

Marcus Miller

sosu" nitelenen Motian etrafında yazılan bir ayrıntı, anlaşılan bir bardak suda fırtınalar yaratmış. Niye mi? JM/Jm yazarlarından **Laurent Bataille**, sanatçı hakkında hazırladığı enfes dosyada şöyle bir cümle kullanmak gafletinde bulunmuş: "...Altını çizmek gerekirse, Türk kökenleri olan Motian, daha 2 yaşındayken her duyduğu havaya uyup dans eder, oynarmış..." Bu cümle bazı çevrelerde olay olmuş. Derginin Haziran sayısında yer alan, karınca harfli "**Snapshot**" başlıklı kısa haberler arasında hafif mizah içeren bir açıklama (dikkatli) göze çarpıyor: "***Ermeni dostlarımız çığlıklar atıyorlar; Paul Motian Türk değil, Ermeni kökenlere sahiptir.***" Umarız JM/Jm bu hayati (!) hatadan ötürü boykot edilmez !!!

Çok sayıda birbirinden ilginç röportaj, inceleme, eleştiri ve albüm tanıtımlarının yer aldığı JM/Jm dergisinin son Haziran sayısında Dünya Futbol Şampiyonası vesilesiyle hazırlanmış son derece yerinde ve yararlı bir "Jazz, Futbol ve Güney Afrika" dosyası dikkatimizi çekti. Dergi Güney Afrika'nın yaşayan en ünlü jazz'cısı, trompetçi **Hugh Masekela** ve gazeteci **Paul Sedres**'in de görüşlerine başvurmuş.

Aynı sanatçı, **Hugh Masekela,** aylık **So Jazz** dergisinin Haziran sayısının kapak yıldızı. Bu dergi de gündemdeki futbol etrafında Güney Afrika'ya, daha da özelde ülkenin en önemli kenti **Johannesburg** sahnelerine, korkunç banliyölerinde yaşam kavgası veren jazz'cılara eğilmiş. Örneğin, flüt ve saksofon yorumcusu, 1959 doğumlu **Zim Ngqawana** "**İsa Hıristiyanlar için neyse Coltrane benim için o oldu. Yani güvendiğim, umut ettiğim, kendisi için direndiğim *Evrensel Vicdan***". Masekela ile yapılan söyleşiyse gerçekten çok öğretici ve uyarıcı öğeler taşıyor. Sanatçı trompeti ve müziğiyle verdiği mücadeleyle ülkesinde olup bitenleri dünyaya ulaştırabilen nadir insanlardan biriydi. Masekela vesileyle müziğin Güney Afrika'da yaşanan siyasi ve toplumsal değişimde ne denli temel bir rol oynadığını anlatmış.

ALBÜMLERDEN:

Django'lar ve Alour, Bonacino, Buronfosse, Gall, Hoffman, Sendecki ve ElSaffar ile Modirzadeh.

Tahmin edebileceğiniz gibi seçmece Django toplular, özgün baskılar, güzel baskılar, bilinmeyenler, ithaflar, esinlenmeler ve daha niceleri plakçıları, büyük mağazaların özel raflarını, vitrinlerini doldurdu. Pazar ekonomisi her keseye, her zevke hitap ettiğine inandığı bir çeşniyi geçmişte görülmemiş bir oranda piyasaya sürdü. Teslim etmek gerekir ki, meraklısına sudan ucuza bile Django albümleri mevcuttu. Su alacak dahi parası olmayana ne dersin, derseniz? Bu satırların sınırında haklısınız demekle yetinirim.

Efendim neyi tercih edersiniz?

20 CD'li "**Djangologie – Intégrale**" (EMI-France - 63 avro), 26 CD'li "**Le Manoir de ses Rêves – Coffret du centenaire 1910-2010**" (Harmonia Mundi – 66 avro), 4 CD'li "**Trésors Django Reinhardt**" (Sony – 14 avro), 2 CD'li "**100 Ans de Django**" (Sony-BMG – 5 avro) ve onlarca ona ait veya ona ithaf edilmiş "yeni" albüm. İsmi gereksiz "meşhur" internet satıcısından hepsini daha ucuza bile bulmanız mümkün. Yeterki isteyin, merak edin...

Kriz Jazz'a ne kadar dokundu, bilemiyoruz. Gördüğümüz ,Türkiye'de de olduğu gibi izlemesi olanaksız bir çeşni zenginliği somut ve sanal vitrinlere sığmayacak kadar geniş bir arz huzurlarınızda. Endüstriyel devleri zikretmeksizin Almanya'dan **ECM** ve **ACT**, Fransa'dan **Abeille, Laborie** veya sayısız daha da küçük yapımcı İngiltere'den **Razdaz** inanılmaz güzellikte, yaratıcılıkta eserler çıkartıyorlar. Gerçekten neyi seçeceğinizi bilmekte zorlanıyorsunuz...

Kulağımıza çalınan bir kaç tanesiyle yetinelim:

Fransız tenor ve soprano saksofon **Sophie Alour** 3. albümü "**Opus 3**" (Plus Loin/HM) ile aldı başını gidiyor. Bravo kızlar, haydi bir gayret daha! En kuşkucular dahi her albümünde büyüyen bu yorumcuya hayranlığını ifade etmeden geçemiyor.

Daha önceleri **Bojan Z, Georgui Kornazov, Stéphane Guillaume, Sylvain Kassap, Sylvain Beuf** gibi tanınmış Jazzcılarla çalan genç kontrbasçı **Marc Buronfosse** kendi yapımı "**Sounds Quartet**" ile gelecek vaat ediyor.

Hamburg'da yaşayan 55 yaşındaki Polonyalı piyanist **Vladyslav Sendecki**, asla gecikmeyen bir başarıyla "**Solo Piano at Schloss Elmau**" (ACT) isimli kayıdında dikkatleri çekiyor. Veya aynı yapımcıda rock

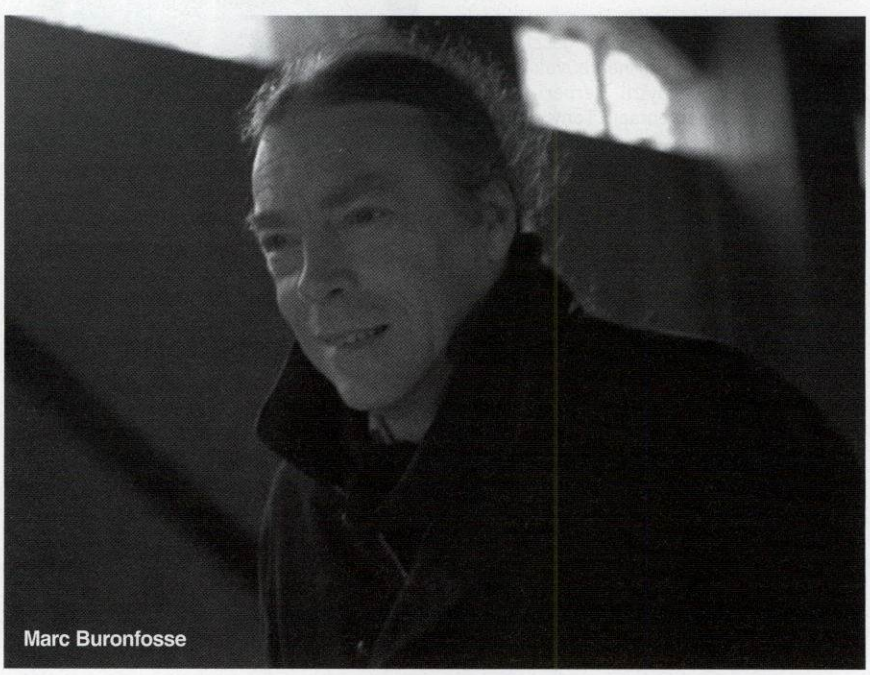
Marc Buronfosse

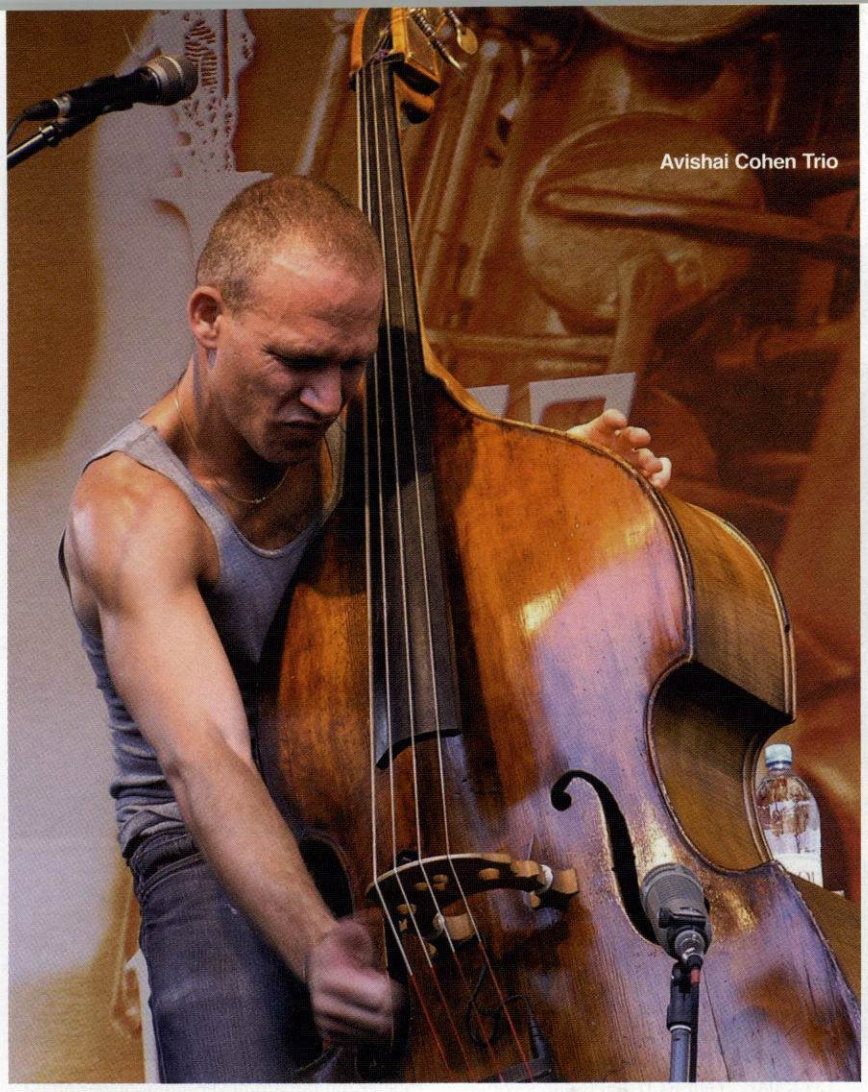
Avishai Cohen Trio

esintili bir çocuk var ki herhalde gelecekte adını sıkça duyacağız. **Chris Gall** ve Trio'su "**Hello Stranger**". Peki bariton saksofoncu bir genç kız, **Céline Bonacino**'ya da ne oluyor, demeyin. Trio'su ve **Nguyên Lê** eşliğinde "**Way of Life**"ı bir dinleyin, lütfen...

Siz hiç udi (gitar da çalıyor) **Amos Hoffman** dinlediniz mi? Of aman of Hoffman...! Nedir bu İsrailli harika çocuklardan 'çektiklerimiz'! **Avishai Cohen**'den sonra şimdi de Hoffman'ın "**Carving**"ine (Razdaz) bir kulak verin. Sonra da elinizi vicdan veya kalbinize koyup düşünün! "Devletle halkı, insanları ayrı tutmalı" diyen bilgeler ne kadar haklı...

Jazz sen nelere kadirsin? Orta Doğu kökenli bir şok daha. Iraklı trompetçi **Amir ElSaffar** ve İranlı tenor saksofoncu **Hafez Modirzadeh** düşmanlara taş çıkartırcasına başbaşa verip "**Radif Suite**" (PI Recordings /Orkhéstra) çıkartmışlar. **Makam** ile **Dastgâh**'ın yolları jazz diyârında çakışınca ne olur? Ortaya dillere destan örnek bir dostluk ezgisi dökülmekle kalmaz, unutulmaz ve keyifle dinlenen bir eser çıkar.

ŞAPKALAR:

Alf, Cullum, Herbolzheimer, McConnell, Perez-Grillo, Trussardi ve Rollins...

19 Mayıs 1929 Rio doğumlu, **Bossa Nova**'nın öncülerinden Brezilyalı **Alfredo José da Silva**, namı diğer **Johnny Alf** geçtiğimiz 4 Mart'ta son figürünü attırıp hepimize veda etmiş. Besteci ve piyanist Alf'a ilk 'Şapka'mızı çıkartıp, kendisini saygıyla anıyor ve gecikmeyle de olsa tanıtıyoruz. "**Rapaz de bem**" ve "**O tempo e o vento**" başlıklı ünlü bossa nova melodilerinin bestecisiymiş.

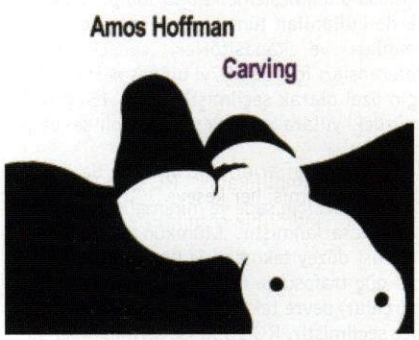

Rumen kökenli Alman tromboncu, gitarist ve orkestra şefi **Peter Herbolzheimer** 1935'te Bükreş'te dünyaya gelmiş. Rejimden ötürü 1951 yılında ailesiyle Almanya'ya göçmüş. Sürekli Amerika ve Avrupa'nın farklı ülkelerinde yaşayan sanatçı ünlü funky grup "**Rhythm Combination & Brass**"ın kurucusu, Alman Ulusal Jazz Orkestrası, "**BundesJazzOrchester**"inde (**BuJazzo**) yıllarca Müzik Direktörlüğü görevini üstlenmiş. Sanatçı yaşamını 27 Mart'ta Köln'de yitirmiş.

14 Şubat 1935'de Ontario'da doğan Kanadalı besteci, düzenlemeci ve trombon yorumcusu **Rob McConnell** 1 Mayıs'ta Toronto'da vefat etmiş. McConnell 1968'de kurduğu 16 enstrümanlı "**The Boss Brass**" topluluğuyla tanınırmış. Üç kez "**Grammy Awards**" de kazanmış jazz'cı uzun yıllar "**Toronto Big Band**"ini yönetmiş.

1916'da Havana'da dünyaya gelen Latino-Jazz'ın "**First Lady**"si diye anılan Kübalı şarkıcı **Graciela Perez-Grillo** 7 Nisan'da sessiz sedasız aramızdan ayrılmış. Eşsiz vibratosuyla okuduğu salsadan boleroya havaları, nesilleri kucakladığı gibi **Jennifer Lopez** ve **Shakira** gibi çağdaş popüler şarkıcılarından önünü, ufkunu açmışmış.

1938'de bir İtalyan göçmenin çocuğu olarak Paris'in yakın banliyölerinden Clichy'de doğan kontrbasçı **Luigi Trussardi**'yi geçtiğimiz 29 Nisan'da yitirdik. **Baden-Powell, Chet Baker, Eddy Louis, Eric Dolphy, Kenny Clark** ile çalmış ve uzun yıllar **Claude Nougaro**'nun vazgeçilmez yoldaşı olmuştu.

Daha önceki mektubumuzda verdiğimiz bir sözü tutalım. Vefatını duyduğumuz çok ünlü de olsa Amerikalıları kısaca hatırlatalım, zira özellikle ünsüzleri kimse bilmiyor: Akordeoncu **Art Van Damne** (1920-15 Şubat 2010), besteci, öğretmen ve de trompetçi **Bill Dixon** (1925-16 Haziran 2010), baterist ve perküsyoncu **Francisco Aguabella** (1926-7 Mayıs 2010) büyük piyanist **Hank Jones** (1918-16 Mayıs 2010), gitarist **Herb Ellis** (1921-28 Mart 2010), baterist **Jake Hanna** (1931-12 Şubat 2010), kontrbasçı **Jamil Nasser/George Joyner** (1932-13 Şubat 2010), angaje sanatçı ve eşsiz yorumcu **Lena Horne** (1917-9 Mayıs 2010), New Orleanslı Gospel ve Blues vokalisti **Marva Wright** (1948-23 Mart 2010), baterist **Steve Reid** (1944-13 Nisan 2010),

Şahsen biraz ticari ve şımarık bulduğum fakat başarılı piyanistliği ve ses yorumculuğundan hiç kuşkum olmayan İngiliz 'yumurcak crooner' **Jamie Cullum**'a yeri gelmişken bir şapka. Nankör ancak çok yararlı bir işe soyunmuş. 6 Nisan'dan beri **BBC Radio 2**'de hoş bir jazz programı hazırlayıp sunuyormuş. Bravo! Hayran ve meraklılarına duyurulur.

Amerikalılar bir "**Soyluluk**" ünvanı verecek olsalardı en büyüğünü, örneğin "**Sir**"lüğü **Theodore Walter Rollins**'e takmaları gerekecekti. Önümüzdeki 7 Eylül'de 81 yaşına basacak bu "**Ulu**" çınar, daha ziyade **Sonny Rollins** adıyla tanıdığımız tenor saksofonun benzersiz ustası **American Academy of Arts & Sciences**'e kabul edilmiş. Daha önce **Einstein, Churchill** gibi istisnai kişiliklerin alındığı bu kurumun sanatçının onuruna düzenlediği törene Rollins, büyük sinemacı **Francis Ford Coppola**'nın eşliğinde gelmiş. Bir Jazzcının bu biçimde onurlandırılması futbolcuların, mankenlerin, sonradan görme yeni zenginlerin yarı-tanrılaştırıldığını bir çağda yüreklere azıcık su serpiyor. "**Colossus**" Sonny Rollins'e sözler yetersiz kalıyor.

21. yüzyıl sanat ve müzikte daha da özel olarak jazz'da 20. yüzyılın zenginlik ve bereketliliğini yakalayabilir mi? Bir çok temel müzik türü 20. yüzyıldan önce de vardı. Jazz yalnızca bu yüzyıla damgasını vurmakla kalmadı, farklı türlerin de öncüsü oldu, önünü açtı. Jazz'ın yaratıcısı zenciler, Afro-Amerikalılar ABD'nde nasıl "öteki"nin simgesi olmuşlarsa, bu yıl 100. yaşı kutlanan eşsiz gitarist **Django Reinhardt** da Fransa'da ve Avrupa'da öyle bir "öteki"ydi. O içinde yaşadığı dünyada farkına varmadan müziğinin ötesinde bir rol oynadı. Aynen müzik hakkında söylediği gibi: "**Ben müziği bilmiyorum. Ama o, müzik beni biliyor...**" Ötekini, müziğini sevebildiğimiz kadar sevebildiğimiz, tanıdığımız, saydığımız, andığımız günlerde, yıllarda, toplumlarda var olmak dileğiyle yazınız şen, esen ve bol jazz'lı olsun...

Derya Doğu
deryad@sfrkd.com

Rotel'den Hi-Fi Keyif

Rotel 15 Serisi bilinçli hi-fi tutkunlarının gerçek sesi keşfetmeleri için tasarlanmıştır. Hi-Fi tutkunları tarafından merakla beklenen iki kanallı bileşenlerden (ve sinema serisinden) oluşan 15 Serisi, verdiği en doğal ses ile dinleyenleri büyüleyecek. 15 Serisinde yer alan CD Çalar, Integrated Amplifikatör, İki kanallı Pre-Amplifikatör ve Power Amplifikatör yeni teknolojisi, detaylara tutkulu ve şık görünümüyle göze de hitap ediyor.

Stereo Integrated Amplifikatör; RA 1520 müzik severler için ideal bir stereo ses amplifikatördür. Analog ses mühendisliğinde 50 yıla yakın tecrübe sahibi olan Rotel, istediğiniz müzik performansını 15 Serisinde yer alan ürünleriyle siz müzik severlere sunuyor. RA 1520 kulağınızı okşayacak ince nüansları ve geniş dinamikleri fark edebileceğiniz titizlikle üretilmiştir.

CD Çalar; Yeni RCD 1520 güç kayıplarını minimize eden ve daha büyük bir toroidal trafosu olan, besleme katına sahiptir. Devrelerde kullanılan tüm diyot regülasyon ekipmanları ve kapasitörler, sadece düşük toleransları için değil, iyi bir ses performansı için özel olarak seçilmiştir. RCD 1520 önümüzdeki yıllara kalacak referans bir ses ekipmanıdır.

Stereo Amplifikatör; RC 1580 müzikal performans için sade ve minimalist bir yaklaşımla tasarlanmıştır. Mümkün olan en iyi ses için üst düzey teknoloji kullanılmıştır. Toroidal güç trafosu ve özel BHC kapasitörü gibi parçalar, devre teknolojisi ile birlikte dikkatlice seçilmiştir. RC 1550 ise serinin diğer stereo amplifikatörüdür. CD, Aux, Tuner, Tape 1, Tape 2 fono girişleri bulunmaktadır.

Stereo Power Amplifikatör; RB 1582 ve RB 1552 Rotel'in mühendislik ve üretim tecrübelerinin tamamını yer aldığı power amplifikatörlerdir. İki amplifikatörde dengeli tasarım konsepti felsefi baz alınarak üretilmiştir. Sağlam, istikrarlı ve doğal ses için ideal yüksek performanslı ses sistemidir.

Tüm bu ürünler en iyi ve en doğal sesi müzik severlere sunmak için üretilmiştir. Kalitenin verdiği haz ve özgüveni Rotel 15 Serisinde bulacaksınız.

Perakende Satış Fiyatı:

RA 1520 – 1822 $
RCD 1520 – 1822 $
RC 1550 – 1316 $
RC 1580 – 2423 $
RB 1552 – 1720 $
RB 1582 – 2729 $

www.sfrkd.com

En İyi Ses, Tek Parça; Harman Kardon Ms 100

Ses sistemlerinde dünyanin en iyi üreticilerinden Harman Kardon yeni ürünü yüksek performanslı ve kompakt stereo ses sistemi MS 100 Türkiye'de satışa sundu.

MS 100 birçok ses bileşenin bir araya geldiği tek parça çok fonksiyonlu stereo ses sistemidir. Evrensel iPod docku birçok ipod modeli ve 3G ile uyumludur. iPod şarj etme özelliğine sahiptir. MS 100 S-Video ve composit video çıkışları sayesinde ipodunuzda kayıtlı video ve fotoğraf TV ekranında görüntüleyebilir. CD çalma özelliğinin yanı sıra Mp3 ve WMA dosyaları ile de uyumludur. RDS metin görüntüleme özelliği sayesinde ipod bilgilerini (sanatçı ve şarkı ismi) ön panelde görüntüler. Bir kulaklık girişi ve bir subwoofer çıkışı mevcuttur. Diğer ses kaynaklarına bağlanabilmek için 3 yardımcı ses girişi vardır. Radyo ve alarmlı saat diğer özelliklerdir.

Farklı tasarımı, şık siyah rengi ile gözlere net, zengin, detaylı ve geniş sesi ile de kulağa hitap ediyor. MS 100 ile kalite ve uygunluğun zevkini yıllarca yaşayacaksınız.

KDV Dahil Perakende Satış Fiyatı; 999 $

www.sfrkd.com

Bang&Olufsen'nin tablolardan bile ince BeoVision 10 ailesine yeni üye

Bang & Olufsen, şıklığın, zarafetin ve dayanıklılığın simgesi olan Beovision 10-40 ailesine 46 inçi ekledi. Yüzde 32 daha büyük izleme alanı sağlayan 10-46 'da beyaz arka kapağı ile de göze çarpıyor.

Duvar kağıdınıza hayat katma fikriyle tasarlanan Bang & Olufsen'in yeni LED TV'si BeoVision 10, özellikle duvara yerleştirme için geliştirilmiş klasik Bang & Olufsen kimliğine sahip, ince, full entegre bir televizyon. BeoVision 10, şık görünümü ile her evin tablolarına ve iç dekoruna uyum sağlıyor. İnce kabinine karşın BeoVision 10, yenilikçi hoparlör sistemi, üstün bas ve orta frekans üretimiyle inanılmaz derecede dolgun bir ses veriyor.

BeoVision 10 ailesinin 46 inç üyesi

BeoVision 10-40 ile aynı kasa üzerinde üretilen 46 inç modelde, yüzde 32 daha büyük bir izleme alanı sağlamanın yanı sıra, görünümünde de farklılıklar göze çarpıyor. Siyah yerine beyaz olarak değiştirilen arka kapak ürüne daha hafif bir ifade katıyor ve dekorla uyumlu televizyon konseptini destekliyor.

BeoVision 10-46, en yeni görüntü iyileştirme teknolojilerini uygulayan etkileyici görüntü performansına sahip bir full HD olarak göz kamaştırıyor. Gelişmiş hareket teknolojileriyle birleşen LCD panel, görülmemiş bir düzgünlük sağlayarak evinizdeki tablolar kadar ince bir alanı kaplıyor. BeoVision 10-40'dan farklı olarak panelin üstü ve altı olmak üzere sadece iki tarafa yerleştirilen LED'lerle LED teknolojisinde son noktayı sunan 46 inç, görüntü deneyimini mükemmelleştiriyor. Olağanüstü görüntünün yanı sıra, bu ince güzel, etkileyici bir ses performansı da sunuyor.

Dekora göre kapak seçimi

BeoVision 10-46'da ekranın altına yerleştirilmiş ve kumaş bir kaplamayla kaplanmış entegre bir stereo hoparlör bulunuyor. Entegre surround sound ve DVB-HD modülü, elektronik perdeler ve bir surround sound düzeni için beş adede kadar fazladan hoparlör ve gerektiğinde çok sayıda set-top kutu eklemenize olanak tanıyan daha da geniş bir bağlantı paneline sahip. Bunun yanı sıra BeoVision 10-46'nın hoparlör ön kapağı için toplam yedi renk arasından seçim yapılabiliyor. Bu sayede kapak rengini oturma odanızın dekoruna uyacak şekilde değiştirebiliyorsunuz. Ön kapak mıknatıslarla yerine tam oturduğundan, değiştirme işlemi kolayca gerçekleştirilebiliyor. Hangi boyutu seçerseniz seçin, BeoVision 10 ile göze ve kulağa hitap eden aynı zamanda ev dekorunuza da uyan benzersiz bir düz ekran televizyona sahip olacaksınız.

Bang & Olufsen 1925 yılında Struer, Danimarka'da kaliteli ses yeniden üretimine kendilerini adamış olan Peter Bang ve Svend Olufsen adlı iki yenilikçi mühendis tarafından kuruldu. O zamandan beri marka, uzun yıllar süren zanaatkarlık geleneği ve yüksek teknolojili araştırma ve geliştirmeye mümkün olan en üst düzeyde bağlılığı sayesinde performans ve tasarım mükemmelliğinin simgesi haline geldi. Ev teknolojisinde hala en ön sırada olan Bang & Olufsen, ev için entegre ses ve görüntü çözümleri konusundaki yaygın deneyimini, son yıllarda ağırlama ve otomotiv gibi sektörlere de genişletti. Böylece, mevcut ürün yelpazesi evde olduğu kadar arabada ve hareket halinde de kusursuz medya deneyimleri sunmaktadır. Bang & Olufsen hakkında daha fazla bilgi için, lütfen www.bang-olufsen.com adresini ziyaret edin.

TASARIM David Lewis
BOYUTLAR (G x Y x D) / AĞIRLIK
113,9 cm x 103,5 cm x 6,4 cm (duvar askısıyla 6,8 cm) / 52,5 kg

RENK
Kabin: Siyah, beyaz
Çerçeve: Alüminyum
Ön kapak: Siyah, mavi, koyu gri, alüminyum, turuncu, beyaz
KONTRAST EKRANI Mevcut, her iki tarafta isteğe bağlı yansımayı önleyici kaplama
GÜÇ TÜKETİMİ
230 VAC normal: 147W/Ağa bağlı uyku konumu: 0,9 W
DİJİTAL SURROUND SOUND MODÜLÜ Entegre standart
DOLBY DIGITAL SES ÇÖZME ÖZELLİKLERİ Dolby Digital 5.1, DTS 5.1, DTS Digital Surround, Neo:6, Pro-Logic II
EKRAN TİPİ 46" 16:9 TFT LCD kenar tipi LED fon ışığı, parlak yüzey ve yansıtıcılığı düşük kaplama, 1.07 milyar ekran rengi

ÇÖZÜNÜRLÜK 1920 x 1080 piksel (Full HD)
YENİLEME HIZI 200 Hz/240 Hz
HAREKETLİ GÖRÜNTÜ İYİLEŞTİRME
Uyumlu film hareket telafisi
HOPARLÖR Entegre stereo hoparlör (surround sound düzeniyse merkez hoparlör)
KABİN PRENSİBİ Bas refleks
WOOFER 100 mm / 4"
ORTA FREKANS 50 mm/2" tam frekans tipi
TWEETER 19 mm/3/4 " kubbe tipi
KABİN HACMİ 1,8 litre
AKSESUARLAR Motorlu yer standı (alüminyum)
Duvar askısı (alüminyum)
Kablo kapağı, 600 mm (alüminyum)
Kablo kapağı, 1140 mm (alüminyum)
Kabin (siyah, beyaz)
UZAKTAN KUMANDA Beo4 veya Beo5

Cem Tuncer
ct@cemtuncer.com

Selam!
Bu sayıda 12 tonda yazdığım bir çalışma var 12 tane majör modalite (zaman zaman lydian ve lydian augmented olabilen) her ölçüde değişiyor ve ilk 6 tondan sonra formülde ufak bir değişiklik var. Dikkat ederseniz formül D majör tonuna kadar m3'lü yukarı ve 5'li aşağı hareketlerle devam ediyor yalnız G majör (Lydian)den 5'li aşağı inersek tekrar C majöre döneceğimizden zinciri G den sonra 4'lü aşağı devam ettikten sonra aynı formülü D majörden uyguluyoruz.Tekrar m3'lü yukarı ve 5'li aşağı... Bu şekilde 12 ton (bu çalışmada mod diyebiliriz) tamamlanmış oluyor.Tonlar ya da modlar arasında geçiş yaparken birbirine çok yakın sesler kullanıldığına ve bazen ortak notalara dikkat.
Bu gibi çalışmaları kendiniz de istediğiniz formüllerle çeşitleyebilirsiniz bu sadece basit bir örnek...

İyi çalışmalar.

12 ton etüd

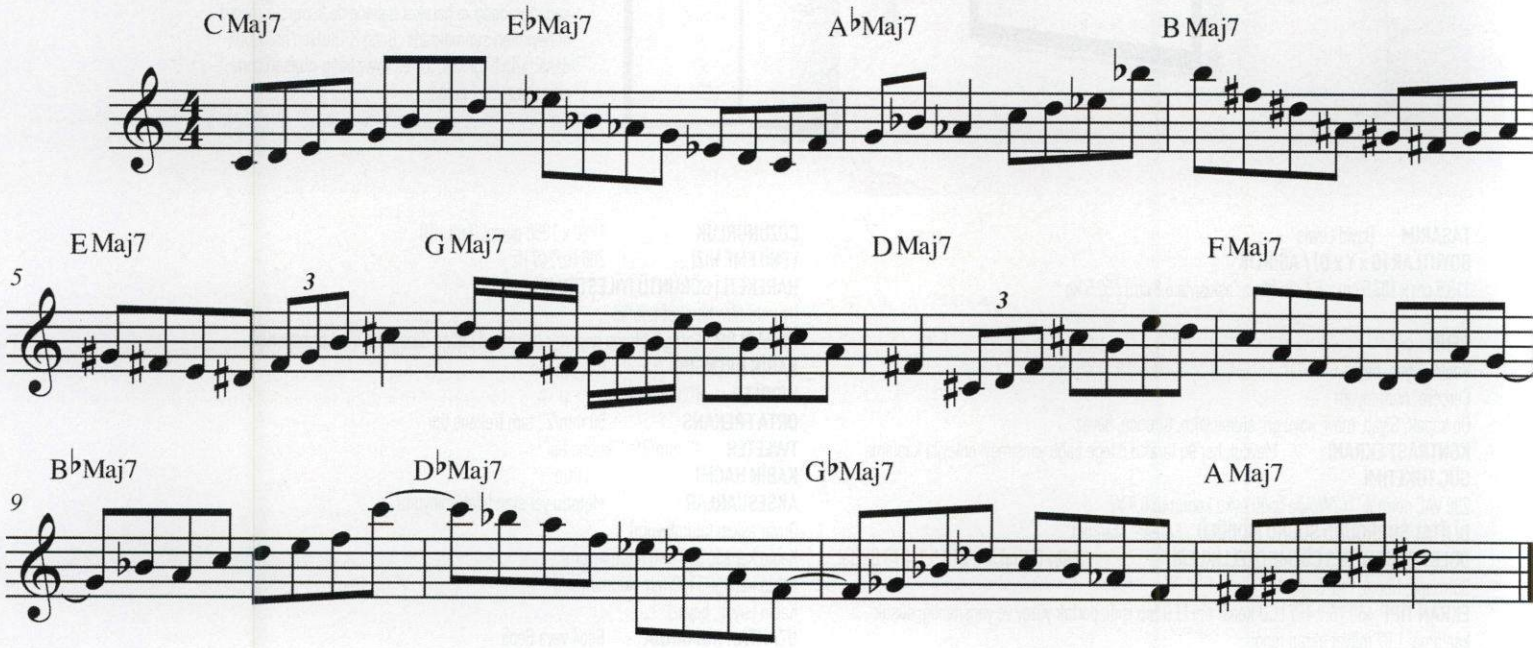

Filiz Küçük
filiz.kck@gmail.com

Ülkem Özsezen

Ülkem Özsezen, Berklee College of Music mezunu, genç ve yetenekli bir piyanist. Müzik eğitimine klasik piyano ve geleneksel armoni ile başlayan Özsesen, daha sonra İtalya'da Berklee Umbria Jazz Clinics'e giderek jazz piyano eğitimi almaya başladı. Ali Perret, Joenna Brackeen gibi isimlerle jazz piyano ve armoni çalıştı. Ülkemizde hazırlanan pek çok jazz albümünde piyanist ve prodüktör olarak yer aldı. Aynı zamanda dergimizin 'Körleme' sayfasını da hazırlayan Ülkem Özsezen bu sayımızın konuğu oldu.

Türkiye' de müzik yapıyor olmanın size ve müziğinize getirileri ve götürüleri neler?

Türkiye ve özellikle İstanbul son yıllarda dünyanın önemli kültür ve sanat merkezlerinden biri haline geldi. Burada neredeyse dünyanın önemli metropollerindeki kadar kültür çeşitliliğini yaşamak mümkün. Festivaller ve sanat organizasyonları için Türkiye yeni bir adres. Sanatçılar artık Türkiye deyince, severek müzik yapmaya geliyorlar buraya. Biz de önemli sanatçıları burada izleyebiliyoruz. Ben müzikte dünyanın her yanındaki yenilikleri, değişimleri, yeni akımları izlemeye çalışırım. Birileri dünyanın bir yerinde çok değişik armoniler, çok değişik müzikal yaklaşımlar kullanıyorsa bunlardan yararlanmak isterim. Türkiye'de de bu anlamda önemli müzisyenler var. Onlarla iletişim içerisinde olmaya çalışıyorum. Türkiye' nin önemli eksikliği hiç kuşkusuz müzik eğitimi verilen okulların yetersizliği.

Müziğe başladığınız yıllarda kendinize kimi ya da kimleri rol model almıştınız?

Genelde piyanist ve bestecileri rol model olarak aldım. Klasik müzik çalıştığım ilk yıllarda Chopin duyarlılığı üzerinde çok yoğunlaşmıştım. Jazz çalışmaya başladığım ilk yıllar ise Bill Evans, T. Monk ve Lennie Tristano gibi usta jazz piyanistlerini ve bestecilerini dinleyerek geçti. Arif Mardin ve Ahmet Ertegün'ün yaşamları ve Amerika gibi bir ülkedeki inanılmaz başarıları, Arif Mardin'in aynı zamanda önemli bir piyanist ve aranjör olarak performansı ve ikilinin prodüktörlük yönleri hep ilgimi çekmiştir.

Şu zamandan o yıllara baktığınızda, kendiniz için çizdiğiniz yolda hedefinize ulaşabildiğinizi düşünüyor musunuz? Ne gibi sapmalar olmuş?

Piyanist olarak, besteci olarak ve prodüktör olarak üç alanda ilerlemeyi hedefliyorum. Başlangıçtan itibaren bu hedeflere yönelmeyi planlamıştım. Bugün de baktığımda her üçüyle de ilgili çalışmalar yapıyorum. Bildiğiniz gibi günümüzün müzik ile ilgili branşları her konuda olduğu gibi teknolojinin de katkılarıyla birbirinin içine yürüyerek komplike bir hale geldi. Dolayısıyla bir müzisyen olarak beceri alanlarınızı genişletmeniz gerekiyor. Ben de bunu yapmaya çalışıyorum.

Kendinizi 20 yıl sonra nerede, nasıl ve ne konumda görmek istersiniz?

Doğrusu zor bir soru. Şunu söylemek mümkün: Globalleşen dünyada, enternasyonel ölçeklerde müzik yapmak zorundasınız. Müziğinizin dünyanın her yerinde dinlenmesi, internet gibi mecraları da nazara alırsanız olası. Diğer yandan ise bölgesel ve yöresel müzik değerleri de yeniden gözde hale geliyor. Bu trend 20 yıl daha devam eder mi bilemem. Bu demektir ki, şu anda bu etkileşimler altındayım. Benim kişisel yönelimlerim ise herhalde evrensel ölçülerde müzik projeleri yaratımı ve organizasyonları üzerinde yoğunlaşacaktır diye düşünüyorum.

Müzisyen olarak geliştirdiğiniz en güçlü ve geliştirmeniz gereken en zayıf özelliğinizin ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Geliştirdiğimi düşündüğüm bir özelliğin şu olduğunu söyleyebilirim: Çeşitli müzik branşlarıyla ilgilendiğim için bir müzik eserini çok yönlü değerlendirebilirim. Bu doğrudan müzikaliteyle ilgili olabileceği gibi, örneğin, kayıt koşulları, varsa üzerinde yapılmış süreçler, müzikal dengeler, orkestrasyon vs konularıyla da ilgili olabilir. Zayıf özelliklerimiz ise herhalde İstanbul'daki yaşamın getirdiği güncel itiş kakıştan doğan iş kayıplarından kaynaklanmaktadır. Verimli çalışamıyoruz İstanbul'da. Trafik keşmekeşi, ulaşım, iletişim sorunları en büyük zaafiyetlerimizi oluşturuyor hiç kuşkusuz. Soluksuz, sorunsuz uzun süreli çalışma tempoları oluşturamıyorsunuz bir türlü. Batıda olduğu gibi bu tempoları oluşturmak lazım halbuki.

Günlük çalışma rutininiz nasıl? Günde kaç saatinizi kendi müziğiniz için ayırabiliyorsunuz?

Berklee'de okurken günde 6-7 saat çalışıyorduk. Şimdi daha da çok zaman ayırıyorum. Ama belirttiğim gibi sürekli bölünüyorum. Bu da randımanı düşürüyor. Diğer yandan bir Anonim şirketin bünyesindeyim. İdari ve yürütümle ilgili işlerim de var.

Eğitim hayatınızın artıları ve eksileri nelerdir? Kendi eğitiminiz üzerinden müzik eğitimi almak isteyenlere neler önerirsiniz?

Berklee mezunuyum. Jazz eğitimini veren dünyadaki ilk okul. Dünyada jazz eğitimi burada şekillenmiştir diyebiliriz. Okulda saksofoncu ve çok iyi bir eğitimci olan David Liebman'ın bir workshop'una katılmıştım. Şöyle bir tespitte bulunmuştu: "Eskiden yeni bir şeyler üretebilmek için birkaç müzisyen kulüplerde ve prova stüdyolarında ter dökerdik; şimdi bu ensemble odalarında bilinçli bir şekilde oluyor. Bunu görmek çok umut verici."

Jazz ile ilgili müzik eğitimi veren çok iyi başkaca okullar da var kuşkusuz. Buralarda eğitim almak isteyenlerin herhalde bu okulların eğitim koşullarını ve müracat prosedürlerini iyi inceleyip, çalışmalarını buna göre yönlendirmeleri gerekir. Çünkü her okul farklı koşullar gösterebilir.

Ülkem Özsezen'i tanımlayan ve müziğini besleyen özellikler ya da uğraşlar neler?

Yaptığım müziği, özünde mutlaka klasik etkileşimler bulunan modern jazz olarak tanımlayabilirim. İçerisinde bebop, blues, modal müzik, Afrika tınıları bulmak mümkündür. Genelde quartet formatını tercih ediyorum. Jazz'ın diğer müzik türleriyle ilişkileri var. Jazz'ın diğer sanat branşlarıyla da yakın ilişkileri var. Mümkün olduğunca diğer sanatları ve etkinlikleri izlemeye çalışıyorum. Diğer sanat branşlarındaki yeni oluşumların jazz'a olan muhtemel etkilerini anlamaya çalışıyorum.

Şu sıralar kimlerle, hangi projelerde çalıyorsunuz?

İstanbul Avrupa Kültür Başkenti Programı çerçevesinde Bir Şehir Hikayesi, Konstantiniyye – İstanbul Projesi' nin Koordinatörlüğünü yapıyorum. Boston'da Amerikalı müzisyenler ve akademisyenler tarafından hazırlanan ve yine onlar tarafından icra edilen olan konser etkinliği 18 Haziran'da Harbiye Cemiltopuzlu Açıkhava Sahnesi'nde gerçekleşti. Şu sıralar neredeyse bütün zamanlarımı alıyor bu proje. Yorucu da doğrusu. Sürekli Boston'a gidip geliyorum. Boston'da bu projenin başında Müzik Direktörlüğünü yapan Berklee'den yakın arkadaşım Dr. Mehmet Ali Sanlıkol var.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Kızım var 5,5 yaşında. Onunla küçük antremanlar yapıyoruz.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

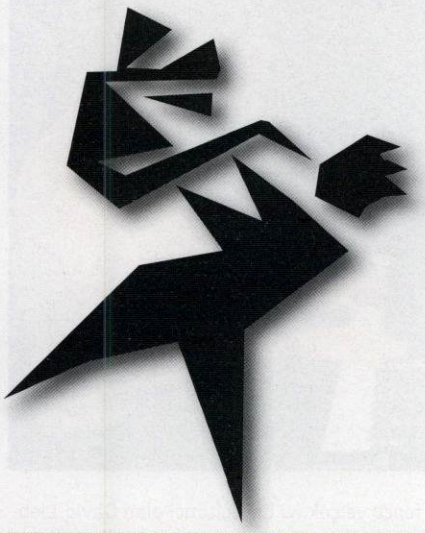

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**s**ax	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**t**a	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**m**an	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**w**bd	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**x**yl	xylophone

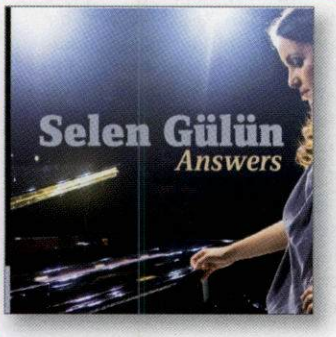

Selen Gülün

Answers
Pozitif 36007 (2010)

Müzisyenler
Selen Gülün (p)
Patrick Zambonin (b)
Jörg Mikula (d)

Günümüz genç nesil piyanistlerinden Selen Gülün "Answers" isimli yeni Trio albümünü Haziran ayında Pozitif Müzik Yapım etiketiyle jazz severlerle sunuldu. Pozitif Müzik Yapım 2009 yılında ağırlık vermeye başladığı caz albümleri serisine bir yenisini daha ekleyerek İmer Demirer ve Tuluğ Tırpan'ın çalışmalarından sonra Haziran ayının ilk haftası gerek Türkiye gerekse dünya çapında, yaşadığımız dönemin en iyi piyano sanatçısı ve en etkileyici bestecilerinden biri olarak ünlenen Selen Gülün'ün "Answers" isimli albümünü de cazseverlere sundu.

Müzik yaşamına İstanbul Belediye Konservatuarında yarı zamanlı piyano öğrencisi olarak başlayan Selen Gülün, İstanbul Üniversitesi İşletme bölümünü bitirdikten sonra eğitimine Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarında devam etti. Daha sonra almış olduğu bursla Boston, Berklee College of Music'e gitti ve orada kendi eserlerini seslendirmek üzere Beşli formatındaki "Just About Jazz" gurubunu kurdu. İki sene gibi kısa bir sürede özel derece ve ödülle Caz Kompozisyon bölümünden mezun olduktan sonra yüksek lisansını ITU MIAM'da tamamladı. Müzikleri İngiltere, Türkiye ve Amerika dışında İtalya, Avusturya, Almanya, Fransa, Pakistan ve Rusya'da çalınan besteci, ayrıca sahne performanslarını çeşitli jazz ve modern müzik grupları ile yurt içinde ve dışında sürdürdü. Selen Gülün'ün Pozitif Müzik Yapım tarafından yayınlanan Answers albümü dışında Just About Jazz Live, Selen Gülün Trio, Sürprizler ve Selen Gülün by Selen Gülün adı altında yayınlanmış albümleri bulunmaktadır.

Sanatçının yeni albümü ile ilgili tüm detaylar dergimizin sayfaları arasında, kendi ağzından...

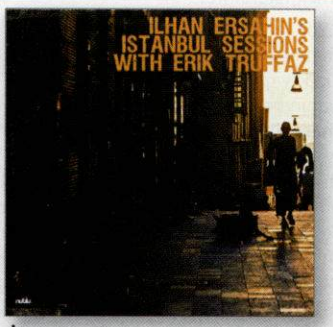

İlhan Erşahin

İstanbul Sessions feat Eric Truffaz
Nublu 032023 (2010)

Müzisyenler
İlhan Erşahin (s)
Eric Truffaz (tp)
Alp Ersönmez (b)
İzzet Kızıl (perc)
Turgut Alp Bekoğlu (d)

11 parçanın yer aldığı, tamamının İlhan Erşahin'e ait olduğu albüm sanatçının İstanbul'a dair düşünce ve dugularının ifadesi gibi. İstanbullu müzik içinde Kefal de var, Les Ottomans da, Boğaz da...

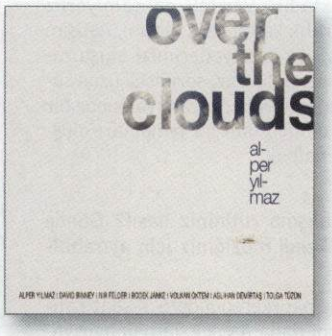

Alper Yılmaz

Over the Clouds
Kayique rec. 1001 (2010)

Müzisyenler
Alper Yılmaz (b)
David Binney (as)
Nir Felder (g)
Bodek Janke (d, perc)
Volkan Öktem (d)
Aslıhan Demirtaş (vo)
Tolga Tüzün (sound des.)

Amerika'da yaşayan bascımız Alper Yılmaz'ın ikinci CDsi. Umarız yakın zamanda burada da piyasaya çıkar. Görüşmelerin sürdüğünü biliyoruz ve sizlere de ulaşacaktır. Albüm Amerika'da çok başarılı bulundu, özellikle Alper Yılmaz'ın besteleriyle çok övgü aldığını duyuralım. Albüme şimdilik amazon.com ve cdbaby'den ulaşabileceksiniz.

Güç Başar Gülle

İlk Renk
AK Müzik 810047 (2010)

Müzisyenler
Güç Başar Gülle (ud, vo)
Volkan Hürsever (b)
Türker Çolak (perc)

Güç Başar Gülle'ye ait olan ilk albüm 'İlk Renk' müzik piyasalarındaki yerini aldı. Grup, Osmanlı- Türk Müziği temellerini esas alarak bu müziği bugüne ait bir anlayışla işliyor.

Temel olarak Osmanlı- Türk Müziği'nin bugün de yaşadığını ve gelecek için belli açılımları olabileceğini göstermeyi amaçlayan bu 'ilk' albümde Güç Başar Gülle (ud), Volkan Hürsever (kontrbas) ve Türker Çolak'la (vurmalılar) çalıştı.

Bir tanesi haricinde diğer hepsi Güç Başar Gülle'ye ait olan eserlerin üzerinde hiçbir bilgisayar müdahalesi yapılmadı. Sanatçı ve albümü ile ilgili röportaj bu sayımızda.

Oğuz Büyükberber & Sophie Hassfurther

Orient Express
Extraplatte 180226 (2010)

Müzisyenler
Sophie Hassfurther (s)

Oğuz Büyükberber (clt)
Hannes Enzlberger (b)
Wolfgang Reisinger (d)
Genç kuşak Avusturyalı saksofoncular dan Sophie Hassfurther, Oğuz Büyükberber'in Amsterdam yıllarından beri beraber çalıstığı bir isim. Bu yıl Ocak ayında Avusturya'da yayınlanan ortak çalışmaları 'Orient Express' adlı CD' büyük beğeni topladı. Avusturya'da birkaç yıldır çok sayıda konser veren Büyükberber ve Hassfurther'in bu çalışmasına www.fairmusic.net adresinden ulaşabilirsiniz.

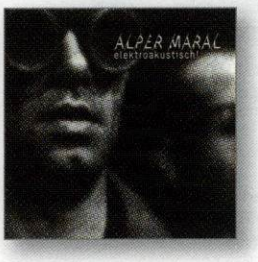

Alper Maral

Elektroakustisch!
AK Müzik 1002-2 (2010)

Müzisyenler
Alper Maral (elec.)
Pedro Bonet (b, bflt)
Leyla Pınar (klavsen)
Laura Puerto (klavsen)
Mert Topel (korg)
M.Fakıh Kademoğlu (ney)
Jörgen Petterson (s)
Bengi Heval Öz (vo)
Celia Alcedo (vo)
Belen Gonzales Castano (bflt, vo)
Leonardo Luckert (viola da gamba, vo)
Dünyaca tanınmış seçkin sanatçıların katkılarıyla klavsen, saksofon, viyola da gamba, blok flüt, ney gibi çok farklı enstrümanların kullanıldığı ancak bunlardan herhangi biri, ikisi, üçü, vb. ile karakterize edilmesi tek başına yeterli olmayan bir albüm Elektroakustisch!. Çünkü Alper Maral'ın synthesizer'a müzikte gerçek işlevini kazandırmaya yönelik uzun süreli çabasından çok yoğun izler taşıyor. Bir yandan piyano ile synthesizer arasındaki tek ortak noktanın siyah ve beyaz tuşlar olduğunun altını çizerken, bir yandan da kullanılan tüm enstrümanların birbirinin ve nihayet elektronik ortam içinden geçerken özgürleşmelerini talep eden bir müzik var ortada.
İsminden de anlaşılacağı üzere elektronik ve akustik birlikteliğin ötesinde bir karmaşa vaat ediyor Elektroakustisch! Yazılı parçaların yanında doğaçlamaların önünü, öncelikle kafasında duyduğu ses yönünde açan Alper Maral, Elektroakustisch!'teki parçaları farklı dönemlerde tamamlamış. Aralarında tiyatro, sinema ve belgesel için yazılmış yapıtların da bulunduğu bu albüm, temaları dolayısıyla da bugüne kadar benzeri görülmemiş bir dinleme serüveni sunuyor. Hiç bir şeyin göründüğü kadar kolay, ancak hiç bir şeyin de korkulduğu kadar zor olmadığını kendi üslubunca hatırlatan elektroakustisch!'i kavrayabilmek için albümdeki aynı isimli parça ile birlikte 'Şeytanın Sözlüğü'ndeki maddelere göz atmakta fayda var. Besteci, yorumcu ve akademisyen kimlikleriyle 'yeni müzik'inin Türkiye ve daha çok da dünyada en renkli isimlerinden olan Alper Maral'ı izlemek ve Elektroakustisch! dinlemek her tür müzikseverin 'menfaati icabıdır'!

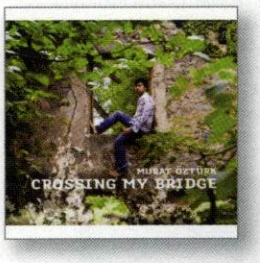

Murat Öztürk

Crossing My Bridge
Ak Müzik 810061 (2009)

Müzisyenler
Murat Öztük (p)
Laurent Gautier (b)
Olivier Strauch (d)
Jean Pascal Boffo (sound)
'Crossing my Bridge' (Köprümü geçmek) Fransa'da yaşayan Türk ve İtalyan kökenli jazz piyanisti Murat Öztürk'ün üçüncü; fakat Türkiye'de basılan ilk albümü.
Fransa'nın Lorraine bölgesinde 1973 yılında bir Türk babadan ve İtalyan anneden doğan Murat Öztürk çokkültürlü bir aile ortamında büyüdü. Öztürk bu çoklu kültürün zenginliğini müziğine yansıttı.
Jazz'la ilgilenmeye küçük yaşlarda Bill Evans ve Oscar Peterson albümleri dinleyerek başlayan Öztürk, 19 yaşında Paris'e gitti ve Bill Evans Piyano Akademisi'nde ders aldı.
Kendi bestelerini ilk albümü 'Söyle'de (2002) toplayan Öztürk'ün ikinci albümü 'Candies' 2005'te geldi. Bu iki albümüyle Avrupa'da büyük beğeni kazanan Öztürk, 2006'da Fransa'nın önemli plak şirketi 'Laborie' ile anlaştı ve üçüncü albümü 'Crossing my Bridge' bu etiketle Avrupa'ya dağıtıldı. Ancak Türkiye kökenini asla unutmayan ve Türkçe bir isim taşıyan sanatçı, albümünün Türkiye'ye ulaşmasını arzulamaktaydı. Şimdi ise Murat Öztürk'ün 'Crossing my Bridge'i A.K. Müzik etiketiyle Türkiye dinleyicisine ulaşıyor. Murat Öztürk bu albümde müziğindeki kültürler arası geçişliliğin altını çiziyor. Onun içinde yaşattığı çok kültürlülük, albüme isim veren 'Crosing My Bridge' parçasında iyiden iyiye hissediliyor. Öztürk bu parçada jazz'ı alaturka ritmlerle beziyor. Yoğunlukla kullanılan duygusal armonilerin, dengeli şekilde ve kopukluk hissi vermeden devam ettiği albümde Öztürk'e Laurent Gautier (bas) ve Olivier Strauch (davul) eşlik ediyor.

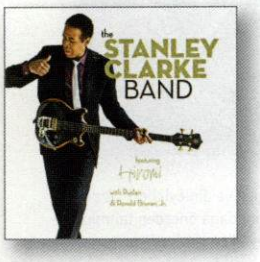

Stanley Clarke Band

feat. Hiromi
Heads Up 3161 (2010)

Müzisyenler
Stanley Clarke (b)
Hiromi (p)
Ruslan Sirota (keyb)
Ronald Bruner Jr. (d)
1971 yılında jazz dünyasında yıldızı parlayan basçı Stanley Clarke, Philadelphia Academy of Music'ten mezun olduktan sonra New York'ta Horace Silver, Art Blakey, Dexter Gordon, Joe Henderson, Pharaoh Saunders, Gil Evans, Stan Getz ve o dönemlerin yine yeni parlayan isimlerinden Chick Corea gibi isimlerle çalıştı. Çaldığı cümleler, ritmik devamlılığı ve bu klasikleşmiş gerekli özelliklerin dışında melodik çalımıyla da (Charles Mingus, Scott LaFaro ve John Coltrane bu konuda örnek aldığı isimlerdi) ilgi çekti. Sanatçı bu kez İstanbul Jazz Festivali'nde de birlikte yer alacağı Hiromi ile birlikte yaptıkları bu çalışmalarıyla geliyorlar. Festivalin ilgi çekecek önemli projelerinden olan bu CD'yi konsere gitmeden dinlemek konser hakkında çok önemli fikirler verecektir.

Keith Jarrett / Charlie Haden

Jasmine
ECM 2165 (2010)

Keith Jarrett (p)
Charlie Haden (b)
Yasmine piyanist Keith Jarrett'in yılalrdır standart üçlüsü dışında ilk kez usta bascı Charlie Haden ile yaptığı sıcak samini, aşk şarkılarından oluşmuş bir kayıt. Body and Soul", "For All We Know", "Where Can I Go Without You", "Don't Ever Leave Me" "One Day I'll Fly Away" gibi 8 parça var. Hem standartlardan hem de günümüz pop şarkılarından oluşmuş. Evde kaydedilmiş. Telaşsız. Keith Jarrett'i sevmeyenlerin bile çok seveceği bir çalışma. Mutlaka dinleyin.

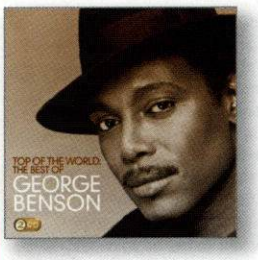

George Benson

Top of the World; The best of
Sony Music 71912 (2010)
Amerikalı 22 Mart 1943 doğumlu büyük gitarist George Benson 20 yaşında başladığı kayıt kariyerine birlikte çalıştığı firmaların toplama kayıtlarını piyasaya çıkardıkları ile de hala devam ediyor. Daha çok pop, R&B ve emprovize scat'leriyle jazz dünyasının da aranan ismi olmaya devam ediyor. Çingene gitarcıların çaldığı pena stiline yakın bir teknik kullanmasıyla dünya listelerinin bir numaralı yerine taht kurmuş olan sanatçı 2 CD'lik albümü ile kendisini tanımak isteyenlere güzel bir olanak sunuluyor.

Chet Baker

The Best of My Funny Valentine
Sony Music 71322 (2010)

1929 doğumlu efsane trompetçi Chet Baker şöhretini 1952 yılında Gerry Mulligan Quartet ile yaptığı My Funny Valentine'daki solosuna borçludur. 1988 yılında ölene kadar yapmış olduğu yayımlanan 1952-1953'deki kayıtlarının bir derlemesi olan The Best of the Gerry Mulligan Quartet with Chet Baker, 1956'da yayımlanan Quartet: Rus Freeman and Chet Baker, 1956 yapımı The Route ile 1958 yapımı It Could Happen To You sayılabilir. 2 CD'den oluşan bu "best of" onu tanımak isteyen yeni nesil dinleyicilere harika bir kaynak.

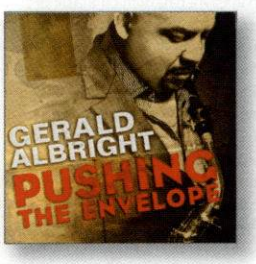

Gerald Albright

Pushing the Envelope
Heads Up 31976 (2010)

Müzisyenler
Gerald Albright (as, ts, bs)

Fred Wesley (tb)
Tracey Carter (keyb)
Ricky Watford (g)
Ricky Rawson (d)
Bugün funk'ı duyabileceğimiz birkaç müzik türünden biri de smooth jazz. Hatta Gerald Albright'ın yeni albümü Pushing the Envelope'u dinleyenler bunun bir funk albümü olduğunu bile söyleyebilirler. Albümün ilk parçası "What Would James Do", albümün ne kadar funk yoğunluklu olduğunun ilk kanıtı. Bu parçada söz konusu olan James, James Brown. Bas ve gitarlar tamamıyla 70'lerin funk müziğinin günümüze mirası. Bu parçada yer alan ünlü tromboncu Fred Wesley ile Gerald Albright'ın karşılıklı soloları dinleyenleri soul ve jazz'ın bolca kesiştiği zamanları hatırlatıyor. Albümde ayrıca konuk müzisyenler de var; Earl Klugh (g), George Duke (p).

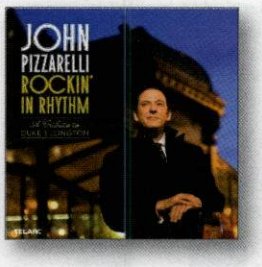

John Pizzarelli

Rockin' in Rhythm
Telarc 31921 (2010)

Müzisyenler
Bucky Pizzarelli (g)
Martin Pizzarelli (b)
Larry Fuller (p)
Tony Tadesco (d)
Tony Kadleck (tp)
John Mosca (tb, as)
Andy Fusco (as, clt)
Kenny Berger (bs, bclt)
Harry Allen (ts)
Aaron Weinstein (vi)
Jazz klasiklerini değişik aranjmanlarla 'yenileme' konusunda uzman olan John Pizzarelli, son albümünde de Duke Ellington'ı anıyor. Ellington vefat ettiğinde henüz bir çocuk olan Pizzarelli, babası efsanevi gitarist Bucky Pizzarelli sayesinde Ellington'ın müziğiyle tanıştı. Sanatçı konserlerinde birçok Ellington parçasına yer verdiğinden hem dinlerken hem de babasıyla çalarken bu klasiklere ister istemez aşık olmuş. Aynı Ellington gibi John Pizzarelli de konserlerinde kendisiyle beraber çalan müzisyenleri ön plana çıkarmayı seviyor. Albümde dört adet çalan quarteti ön plana çıkaran parça var. Grupta Larry Fuller (p), Tony Tedesco (d) ve kardeşi Martin Pizzarelli (b) yer alıyor. Albümdeki yedi parçada bulunan nefeslilerin aranjmanları da Don Sebesky'ye ait.

Hiromi

Place to be
Telarc 83695 (2009)

Müzisyenler
Hiromi Uehara (p)
2003'te Telarc'tan ilk albümünü çıkaran Hiromi Uehara dünyanın her yerinden

eleştirmen ve dinleyicileri jazz'ın sınırlarını daha önceden tahmin bile edilemeyen bir seviyeye taşıyarak kendine hayran bıraktı. Amerika'da piyasaya çıkıp bu kadar büyük bir etki yaratan bu albüm, ardından Hiromi'nin memleketi olan Japonya'da da beğeni topladı. Albüm Japonya'da 100.000 sattı ve Japonya'da yılın jazz albümü seçildi. Bu yıl ayrıca özellikle ABD'de çıkan pekçok jazz, piyano ve keyboard dergilerine de kapak olan sanatçı daha önce geldiği İstanbul'da neredeyse hiç ilgi görmemişti. Bu kez neler olacak oldukça merak ediyoruz doğrusu?

Kenny G

Songbird; The Best Of
Sony Music 86862 (2010)

Sadece ülkemizde değil, dünyada da en sevilen saksofon ustalarından sayılan Kenny G, hayranlarını çok memnun edecek 2 CD'lik bir koleksiyonla karşınızda!
Saksofon çalmaya 1966 yılında başlayan sanatçı, sanat hayatının ilk yıllarında, efsane müzisyen Barry White'ın Love Unlimited Orchestra'sında yıldızı parlamaya başladı. 15 stüdyo albümü ve sayısız karışık albümde yeralan eserleriyle dünyanın her yerine ulaştı. Andrea Bocelli, Whitney Houston, Peabo Bryson, Toni Braxton, DJ Jazzy Jeff & The Fresh Prince, Natalie Cole, Steve Miller, Michael Bolton, Celine Dion ve Aretha Franklin gibi dev isimlerle özel projelere imzasını attı. Geçtiğimiz yıl ülkemizde de geniş hayran kitlesine seslenerek bir konser veren sanatçı, şimdi de en başarılı eserlerinin toplandığı albümü ile sevenlerine sesleniyor.

Trio Da Paz & Joe Locke

Live at Jazz Baltica
MaxJazz 701 (2008)

Müzisyenler
Romero Lumambo (g)
Nilson Matta (b)
Duduka Da Fonseca (d)
Joe Locke (vib)
MaxJazz ülkemize ilk kez ithal edildi, hem de çıkarmaya başladığı yeni serisi ile; bu serinin adı 'Band Series', ve çıkan

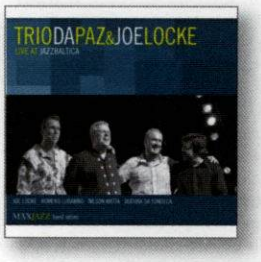

ilk albüm ise Trio Da Paz ve Joe Locke'un bir konser kaydı. Alman 'Jazzthetik' Dergisi tarafından 2007 yılının en iyi konserlerinden biri olarak gösterilen bu kayıt, Almanya'nın Salzau kentinde yapılmış ve adı Live at JazzBaltica. Trio Da Paz'da Brezilya'nın en popüler müzisyenlerinden gitarist Romero Lubambo, basçı Nilson Matta ve davulcu Duduka Da Fonseca yer alıyor. Joe Locke ise jenerasyonunun en yetenekli vibrafoncularından biri olarak görülüyor. Albümde beş orijinal parçanın yanı sıra üç adet de jazz standardı yer alıyor.

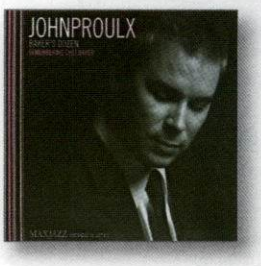

John Proulx

Baker's Dozen
MaxJazz 506 (2009)

Müzisyenler
John Proulx (vo, p)
Chuck berghofer (b)
Joe LaBarbera (d)
Dominick Farinacci (tp, flgh)
2006 yılında ilk albümünü yayınlayan vokalist ve piyanist John Proulx, ikinci albümünü neredeyse tamamen Chet Baker parçalarının üstüne kurmuş. Bu albümde Chet Baker parçalarının notası notasına mükemmel yorumlarını yapan Proulx, hem vokalist hem de piyanist yönünü göstermiş bu albümde. Albümde "Let's Get Lost", "Look For The Silver Lining" ve "My Funny Valentine" gibi klasikleşmiş parçalar da var.

Ben Wolfe

No Stranger Here
MaxJazz 605 (2008)

Müzisyenler
Ben Wolfe (b, comp)
Marcus Strickland (s)
Luis Perdomo (p)
Greg Hutchinson (d)
Jesse Mills (vi)
Cyrus Beroukhim (vi)
Kenji Bunch (vio)
Alistair MacRae (cello)
İlk albümü 'No Strangers Here'ı MaxJazz etiketiyle çıkaran Ben Wolfe, albümdeki tüm parçaları yazıp, aranjmanlarını ve orkestrasyonlarını da yapmış olan bir basçı. Albümde Macus Strickland tenor ve soprano saksofonda, Luis Perdomo piyanoda ve Greg Hutchinson davullarda yer alıyor. Konuklar ise tenor ve soprano saksofonda Branford Marsalis, trompette Terell Stafford, bas klarnette Victor Goines ve davullarda ise Jeff 'Tain' Watts.

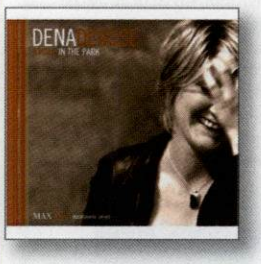

Dena DeRose

A Walk in the Dark
MaxJazz 502 (2005)

Müzisyenler
Dena DeRose (vo, p)
Martin Wind (b)
Matt Wilson (d)
DeRose, hem piyanist hem de vokalist olarak tanınan bir müzisyen. 'A Walk in the Park' 5. albümü, ancak ilk kez MaxJazz ile çalışıyor. Bu albümde ona eşlik eden müzisyenler basta Martin Wind ve davullarda Matt Wilson. Bütün düzenlemeler DeRose'a ait. Üç adet orijinal bestenin yanı sıra Duke Ellington, Al Jolson ve bir adet de John Lennon bestesi olmak üzere toplamda onbir parça bulunuyor albümde.

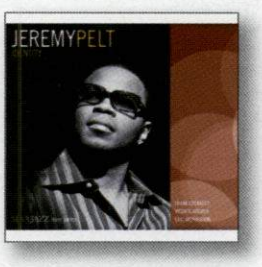

Jeremy Pelt

Identity
MaxJazz 404 (2005)

Müzisyenler
Jeremy Pelt (tp, flgh)
Frank LoCrasto (keyb)
Vicente Archer (b)
Eric McPherson (d)
Son 1.5 buçuk yıldır Pelt müzikal yönelimlerini ortaya çıkaracak kompozisyonlar üstüne çalışıyor. Bu kompozisyonlar ise Hammond B3 Org ve piyanolarda Frank LoCrasto, basta Vicente Archer ve davullarda Eric McPherson'ın olduğu bir grup

düşünülerek yazılmış. Bu gruba konuk olarak gitarda Mike Moreno, vibrafonda Warren Wolf, soprano saksofon ve bas klarnette Myron Walden eşlik ediyor. Albümde ilgi çeken parçalar arasında Dr. Eddie Henderson'a itafen yazılmış olan "Eddie's Story", Pelt'in ve Moreno'nun sololarıyla ön plana çıkan "Suspicion" ve kaybettiğimiz piyanist James Williams'a adanan "Eye of the Beholder" var. Albümün son iki parçası "Scorpio" ve "Dusk"ta ise Myron Walden ve Mike Moreno konuk oluyor. Bu iki parçanın özellikleri ise birçok dijital efektin olması, akustik ve dijital enstrümanların boşluk hissini de kullanarak bir araya gelmesi.

Russell Malone

Live at Jazz Standard Vol.2
MaxJazz 604 (2007)

Müzisyenler
Russell Malone (g)
Martin Bejerano (p)
Tassili Bond (b)
Jonathan Blake (d)

2005 yılında canlı olarak New York'taki Jazz Standard'ta kaydedilen albüm değişken dinamikleriyle dinleyenin hemen dikkatini çekiyor. Albümde Malone'a piyanoda Martin Bejerano, basta Tassili Bond, davullarda Johnathan Blake eşlik ediyor. Albümdeki yedi parçadan dördü Malone'a ait.

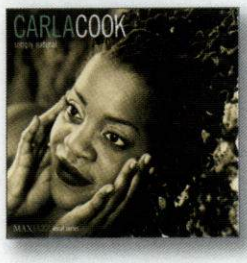

Carla Cook

Simply Natural
MaxJazz 115 (2002)

Müzisyenler
Carla Cook (vo)
Cyrus Chestnut (p, Fender Rho.)
Bruce Barth (p)
Kenny Davis (b)
Billy Kilson (d)
Steve Kroon (perc)

Üçüncü albümü "Simply Natural"ı piyasaya çıkaran Carla Cook'u dünya çapında verdiği solo konserler ve Lionel Hampton Orchestra'dan tanıyoruz. Bu albümde Duke Ellington'ın "Tulip or Turnip" ve "Something 'Bout Believing" parçalarının düzenlemeleri dışında orijinal besteler de var. Albümle aynı adı taşıyan parça "Simply Natural" piyanist Cyrus Chestnut'ın çaldığı inanılmaz bir soloya sahip. Bir diğer beste olan "Still Gotta Thing for You" ise 1992'de yazılmış olmasına rağmen günümüzü yansıtan bir eser. Arka planda Cook'un kaydedilmiş geri vokallerinin üstüne Chestnut'ın Fender Rhodes ile eşlik ettiği bir orta hızda blues. Albümün son parçası ise artık klasikleşmiş olan jazz standartlarından "I Can't Give You Anything But Love". Albümde konuk müzisyenler arasında daha önceden Önder Focan'ın Vocalists albümünden de tanıdığımız piyanist Bruce Barth, basta Kenny Davis ve davullarda Billy Kilson var.

Jack Wilkins

Until It's Time
MaxJazz 606 (2009)

Müzisyenler
Jack Wilkins (g)
Jon Cowherd (p, org)
Mark Ferber (d)
Samuel Torres (perc)

Gitarist Jack Wilkins 70'li yılların başından beri müzik dünyasının içinde. MaxJazz'den çıkan ilk albümü "Until It's Time", onun kendiyle özdeşleşmiş gitar tonu ve yaratıcılığını ön plana çıkarıyor. Albümde yer alan müzisyenler arasında Jon Cowherd (p), Steve LaSpina (b) ve Mark Ferber (d) var.

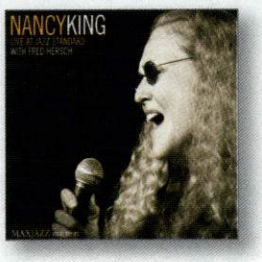

Nancy King

Live at Jazz Standard w/fred Hersch
MaxJazz 122 (2006)

Müzisyenler
Nancy King (vo)
Fred Hersch (p)

Nancy King'in "Live at Jazz Standard With Fred Hersch" albümünün hikayesi en az müziğin kendisi kadar etkileyici. Vokalist Nancy King ve piyanist Hersch bu albümdeki performanslarından önce hiç tanışmamışlar. Dolayısıyla ne prova yapmışlar, ne de çalacakları parçalara önceden karar vermişler. Ancak ortaya çıkan müziği duyunca sanki yıllardır çalıyorlarmış gibi bir kimya yakalıyor iki müzisyen. Bu canlı kaydedilmiş albümde duyulabilecek klasiklerden bazıları "I Fall in Love Too Easily", "Ain't it Misbehavin'", ve "Autumn in New York".

Metro

Metro Express
BHM 1040 (2009)

Müzisyenler
Chuck Loeb (g)
Mitchel Forman (keyb, vo)
Wolfgang Haffner (d)
Will Lee (b, vo)

Metro 1994'de kurulmuş, liderliğini Chuck Loeb ve Mitchel Forman'ın yaptığı, Stan Getz'deki birlikteliklerinden beri dostlukları devam eden bir grup. Gruba daha sonraları Alman davulcu Wolfgang Haffner de katılmış. Bu şekliyle de bugüne kadar gelmiş. Grupta daha önce giren çıkan sanatçılara bakarsanız ne kadar heyecan verici olduğunu göreceksiniz. Anthony Jackson (1994), Victor Bailey (1995), Mel Brown (2002) ve şimdi Will Lee (2007). Bu grubun 6. albümleri ve BHM'den piyasada. Tabiki; fusion!

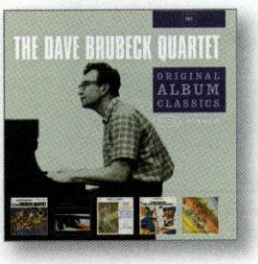

Dave Brubeck

Original Album Classics -5 CD
Sony 60492 (2010)

Original Album Classics serisinden Çok Özel 5 CD'lik "The Dave Brubeck Quartet" Albümleri!
Birçok jazz sanatçısı tarafından yorumlanan "In Your Own Sweet Way" ve "The Duke" gibi bestelerin sahibi Amerika, Kaliforniyalı jazz piyanisti Dave Brubeck; annesi sayesinde aldığı klasik müzik eğitimi ile kendi geliştirdiği üstün doğaçlama yeteneğini birleştirmiş jazz tarihinin en önemli müzik adamlarından biridir.
1951 yılında kurduğu "The Dave Brubeck Quartet" grubu ile büyük popülerlik kazanan sanatçının "Jazz Goes To College" adlı ilk albümü Columbia Records tarafından 1953'de yayınlanmış ve sanatçı aynı yıl içinde Louis Armstrong'dan sonra Time dergisine kapak olan ikinci jazz müzisyeni olma ünvanını kazanmıştır. 1960'ların başında altın çağını yaşayan grup yılda neredeyse 4 albüm yayınlamış, sayısız konsere imza atmıştır.
Dave Brubeck bir yandan da çeşitli filmlerde kendisini oynamış ve radyo program direktörlüğü yapmıştır. 1967 yılına kadar süren efsane "The Dave Brubeck Quartet"in bu altın çağını en güzel özetleyen ve "Time Out", "Countdown: Time In Outer Space", "Time Further Out", "Time Changes", "Time In" albümlerinin yer aldığı "The Dave Brubeck Quartet- Original Album Classics" 5 CD'lik özel kutusu ile arşivciler için kaçırılmaz bir fırsat niteliğinde.

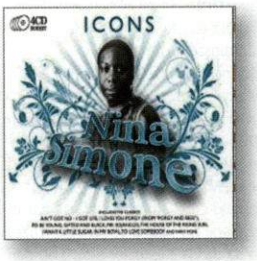

Nina Simone

Icons – 4 CD
Sony 57132 (2010)

Jazz, blues, soul, R&B ve folk müziğin divası Nina Simone'un en sevilen eserlerinin 4 CD'lik çok özel seçkisi şimdi Sony Music, Icons Collection ile müzikseverlerle buluşuyor...
Ain't Got No-I Got Life, I Love You Porgy (Porgy & Bess), To Be Young, Gifted and Black, Mr. Bojangles, the House of The Rising Sun, I Want A Little Sugar In My Bowl, To Love Somebody, ve çok dahası bu albümde...

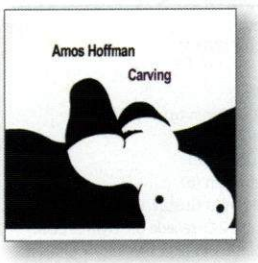

Amos Hoffman

Carving
RazDaz 4609 (2010)

Müzisyenler
Amos Hoffman (g, ud)
Gilad Abro (b)
Amir Bresler (d)
Ilan Katchka (perc)
Ilan Salem (flt)

Gitarist ve udi Amos Hoffman'ın bizde dağıtılmayan albümü carving piyasada. Ustalarla gençlerin buluşması olan albümde 12 parça yer alıyor. Konuklar; Avishai Kohen (b), Itamar Doari (darbuka), Shai Maestro (p). Albümü www.amoshoffman.com adresinden dinleyebilir ve ulaşabilirsiniz.

Five Corners feat. Mark Murphy

Hot Corner
Ricky Tick Rec. 550095 (2008)

Müzisyenler
Mark Murphy (vo)
Okou (vo)
Timo Lassy (flt)
Jukka Eskola (tp, flgh)
Mikael Jakobsson (p)
Antti Lötjönen (b)
Teppo Makynen (d, perc)
Five Corners Finlandiyalı, Helsinki'den bir grup. 2005 yılında Mark Murphy ile yaptıkları albümle dünyaya seslerini duyurdular. Milan Records Amerika'daki çıkış albümleri olan Chasin The Jazz Gone By'ı bastı ve dağıttı. Kuzey Amerika'da da iyi eleştiriler aldı. 100'den fazla uluslar arası konser verdiler. Albümü www.sonybmg.fi adresinden dinleyebilir, ulaşabilirsiniz.

Gustav Lundgren Quartet

8 Venues
LMCD002 (2010)

Müzisyenler
Gustav Lundgren (g)
Johan Hörlen (as)
Martin Höper (b)
Jussi Lehtonen (d)
1980 doğumlu Gustav Lundgren Nardis Jazz Club'ı 2-3 senede bir ziyaret eden Stockholmlü oldukça sevilen bir gitarist. 12 yaşından beri gitar çalan sanatçı 19 yaşında iken ilk müzikal turunu İspanya'ya yapmış. 2000-2010 yılları arasında ise
Japonya, Amerika, İngiltere, Brezilya, Fransa, Suriye, Türkiye, İskoçya, Slovakya, İspanya, İsveç, Danimarka, Norçev, Finlandiya gibi ülkelerde çalıp, 45'den fazla CD kaydedip, 6 adet kendi adına albüm kaydetmiş. Daha çok Gypsy swing çalan sanatçı Jimmy Rosenberg ile çalmış olmaktan her zaman gurur duymuş. Bu albümü www.lundgrenmusic.com adresinden dinleyebilir ve alabilirsiniz.

Barbara Streisand

One Night Only
Sony Music 68978 (2010) DVD
Streisand hayranları 26 Eylül 2009'da hayatlarında sadece 1 kez yaşayacakları bir konsere şahit oldular. Sadece 100 Barbra Streisand hayranı çekilişe katılarak bu konseri izleme şansına sahip

oldu. Konseri ayrıca Bill Clinton, Hillary Clinton, Nicole Kidman ve Sarah Jessica Parker gibi birbirinden ünlü isimler de izlediler.
Tek başına CD olarak yayınlanmayacak olan bu çok özel albüm şimdi Sony Music etiketiyle, DVD, CD&DVD ve BluRay formatlarında müzik
severlerin beğenisine sunuluyor. Albümde sanatçının en sevilen eserleri; "Here's To Life," "In The Wee Small Hours of the Morning," "Gentle Rain," "Spring Can Really Hang You Up the Most," "If You Go Away (Ne Me Quitte Pas)," "Where Do You Start?," "Nobody's Heart (Belongs to Me), "Make Someone Happy," "My Funny Valentine," "Bewitched, Bothered and Bewildered," "Evergreen (Love Theme from A Star Is Born)," "Some Other Time," ve "The Way We Were" gibi en sevilen Streisand şarkıları yer alıyor. DVD'lerde ve BluRay'de ayrıca bonus performanslar da albümde hayranları sevindirecek diğer özellikler.

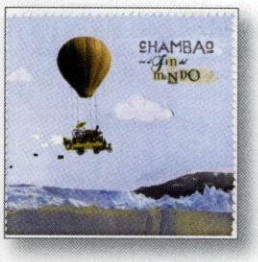

Chambao

En El Fin del Mundo
Sony Music 23182 (2010) DVD

Müzisyenler
Lamari (vo)
Oliver Sierra (g)
Juan Heredia (perc)
Ale Acosta (g)
Nita (vo)
Tony Cantero (g, vo)
Toni Romero (keyb, vo)
Roberto Cantero (s, flt, vo)
Dünyanın 8. harikası Glacier Milli Parkı, El Calafete Bölgesi'nde Patagonya'da çekilmiş çok özel bir konser DVD'si. Doğa ile müziğin inanılmaz birlikteliği. Ekolojik dengeler, ormanların yokedilmesi, olumsuz doğa ve çevre sorunlarına değinen bir albüm ve muhteşem görüntüler...

Moreland & Arbucle

Flood
Telarc 31909 (2010)

Müzisyenler
Aaron Moreland (g)
Dustin Arbuckle (vo, harp)
Brad Horner (d)
Telarc'dan ülkemize giren ve piyasada bulunan blues albümlerinin en

yenilerinden. Garaj rock ögeleriyle süslü Chicago ve Delta Blues türünden hoşlanan blues severelere...

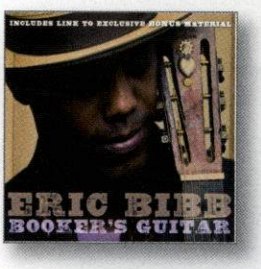

Eric Bibb

Booker's Guitar
Telarc 31756 (2010)
Özellikle Avrupa'daki konselerinden sonra Ameika dışında da tanıdık bir yüz olan Eric Bibb akustik folk ve blues sanatçısı olarak yeni albümüyle bizim piyasamıza da geldi. En iyi "newcomer" listesinin başında bulunan adı ile British Blues ödüllerine de aday. Müziği ile Ry Cooder ve Taj Mahal'in yerine de aday olduğunu belirtelim.

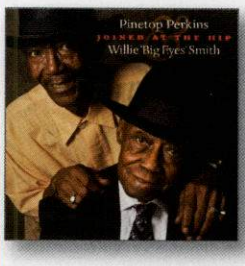

Pinetop Perkins & Willie 'Big Eyes' Smith

Joined at the Hip
Telarc 31850 (2010)

Müzisyenler
Pinetop Perkins (g)
Willie 'Big Eyes' Smith (p, g)
Gerçek bir blues müzisyeni; Pinetop Perkins. 100. doğumgününü görebilen nadir müzisyenlerden üstelik. 1930'ların delta Blues köklerinden geliyor. 1913 Belzoni Mississipi doğumlu Willie Perkins ile yaklaşık 80 yıldır birlikteler. Müziklerini merak etmiyor musunuz?

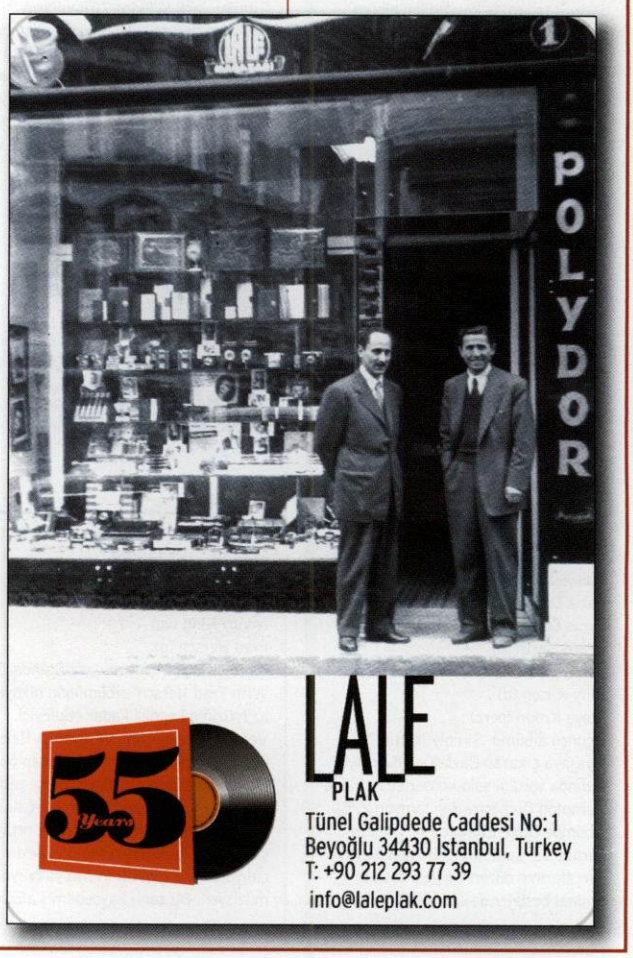

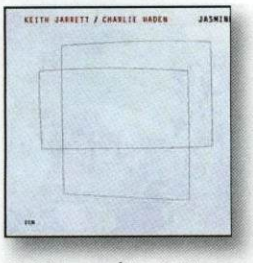

Keith Jarrett/Charlie Haden
Jasmin
ECM

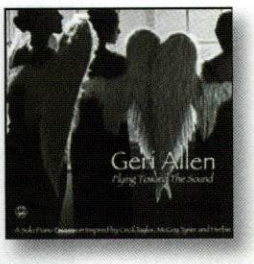

Geri Allen
Flying Toward the Sound
Motéma Music

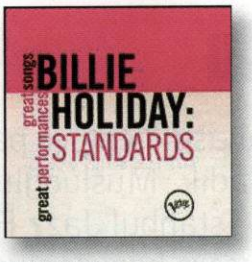

Billie Holiday
Standards
Verve

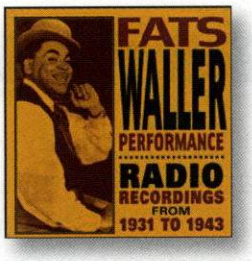

Fats Waller
Performance: Radio Recordings from 1931 to 1943
Varèse Sarabande

Kenny Barron Trio
Minor Blues
Venus

Nnenna Freelon
Homefree
Concord

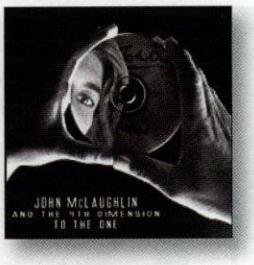

John McLaughlin/the 4th Dimension
To the One
Abstract Logix

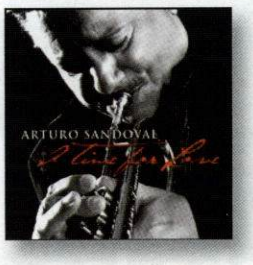

Arturo Sandoval
A Time for Love
Concord Jazz

Dave Liebman/Evan Parker/Tony Blanco
Relevance
Red Toucan

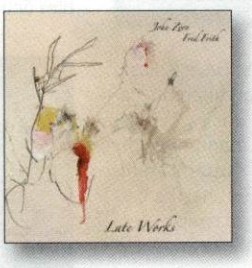

John Zorn/Fred Frith
Late Works
Tzadik

Wes Montgomery
Plays the Hits: Great Songs/Great Performances
Verve

Regina Carter
Reverse Thread
E1 Entertainment

Bobby McFerrin
Vocabularies
Universal/Vrasse

Stan Getz
Standards: Great Songs Great Performances
Verve

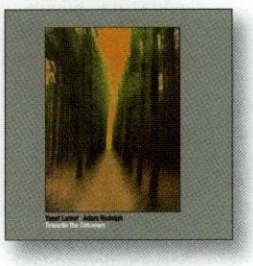

Yusef Lateef/Adam Rudolph
Towards the Unknown
META

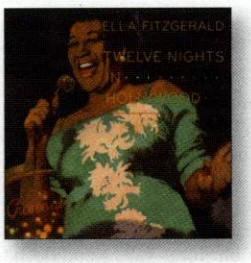

Ella Fitzgerald
Twelve Nights In Hollywood, Vol. 3 & 4
Verve

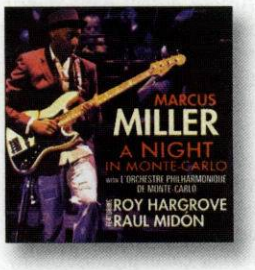

Marcus Miller
A Night in Monte Carlo
Dreyfus Jazz

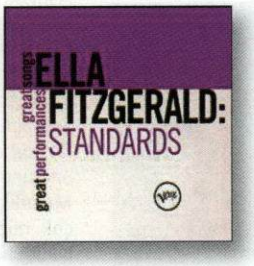

Ella Fitzgerald
Standards: Great Songs/Great Performances
Verve

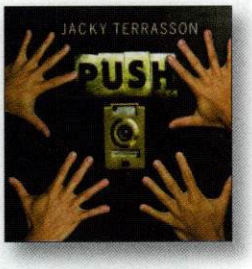

Jacky Terrasson
Push
Concord Jazz

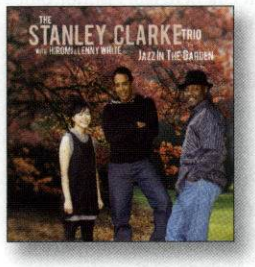

The Stanley Clarke Band
The Stanley Clarke Band
Telarc Distribution

Ülkem Özsezen - Piyanist / prodüktor
ulkemplm@yahoo.com

Ozan Musluoğlu

Körleme'de bu ay kontrabasın genç ve parlak ismi Ozan Musluoğlu'nu ağırladık. Musluoğlu, 13 Temmuz'da İstanbul 17. İstanbul Jazz Festivali kapsamında vereceği konsere hazırlanıyor. Kendisine başarılar dileyerek söyleşimize başladık.

Fotoğraf: Şemsi Güner

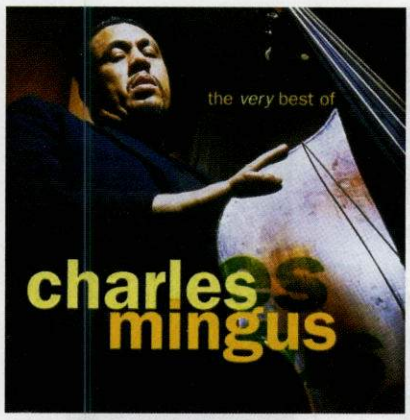

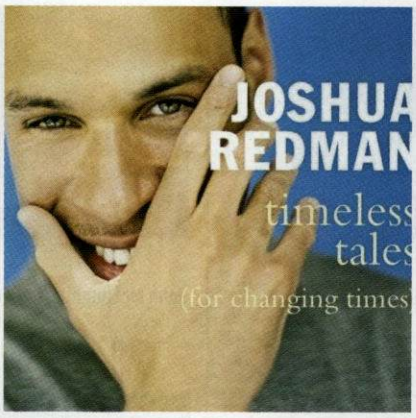

Charles Mingus

The Very Best Of Charles Mingus

(The Atlantic Years)

Haitian Fight Song / Mingus

2001 RHINO/REA

Charles Mingus (vo); Rahsaan Roland Kirk (flt, stritch, manzello, ts, siren); Jackie McLean (as); Booker Ervin (ts); Pepper Adams (bs); Jimmy Knepper, Willie Dennis (tb); Horace Parlan, Mal Waldron, Wade Legge (p); Dannie Richmond, Willie Jones (d).

Charles Mingus gibi.

Evet.

Albümün adını bilmiyorum ama kesin dinlediğim bir albüm. Efsane bir adam bu. İnanılmaz bir ton ve çalış tarzı. Çok seviyorum. Hem kontrabas hem de jazz tarihinde çok önemli bir adam. Besteci olarak da jazz tarihinde yerini almış birisi. Kendi şahsına münhasır bir tonu var. Kendine has bazı basış tarzları var tellere. Hemen tanıyorsunuz onu. "Mingus Ah Um" isimli bir albüm var, o olabilir bu. Parçanın armonik yapısı da "It don't mean a thing (If ain't got that swing)'in akorlarına çok benziyor. Minor blues bu. Ekibi çıkartamadım...

Joshua Redman

Timeless Tales (for changing times)

Summer Time / Gershwin

1998/ Warnerbros

Larry Grenadier (b)

Brian Blade (d)

Brad Mehldau (p)

Parça Summertime. Newyorklu bir ekibe benziyor. İlk başlarda alto gibi tınladı ama tenor bu. Kayıtta saksofonda biraz fazlaca reverb var. Saksofoncu bir beyaz olabilir. Saksofoncunun albümü bu. Piyanist Dave Kikoski gibi tınlıyor. Arap temaları da kullanmış çalarken arada. Bazı yerlerde Jacky Terrasson'a da benzettim. Çok inanılmaz bir saksofoncu. Lovano ve Chris Potter'ı anımsattı bana. Bende yok bu albüm, harika çalmışlar. Kendrick Scott olabilir davulcu. Yeni bir albüme benziyor. Bunlar kesin New-Yorklu. Joshua değil heralde?

Joshua Redman!

Yoksa piyanoda da Brad Mehldau mu var? Bu sene İstanbul'da konserlerine gittim, duo olarak çaldılar. Basda Larry Grenadier. Davulda da büyük ihtimal Brad Mehldau Trio'nun davulcusu Jorge Rossy vardır. Geçenlerde JS's'e geldi Jorge. Gerçekten çok güzel bir session bu.

Dave Holland

Triplicate

Quiet Fire / Holland

1994 / ECM

Steve Coleman (as)

Jack DeJohnette (d)

Dave Holland (b)

Miroslav Vitous'a benziyor. Beyaz bir basçı.

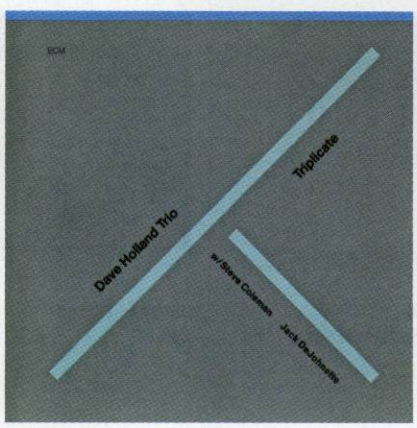

Dave Holland'a daha yakın bu ton ama. Daha ince tel kullanıyor Dave Holland. O yüzden farklı duyulur ses rengi Miroslav'dan. Çalış stilleri de farklı aslında ikisinin. Bu kadar vibratolu bir saksofoncu kim olabilir? Saksofoncu da beyaz galiba. Süper bir müzisyen Dave Holland. Renk olarak benim tercih ettiğim bir ton değil, bu dönem pek takip etmiyorum ama bu sene İşSanat'daki konseri inanılmazmış diye duydum. Bu albümü bende yok.

Saksofoncu Steve Coleman.

Onun kafamda hep Five Elements'daki gibi performansları var. Böyle bir tarzda dinlemedim onu hiç.

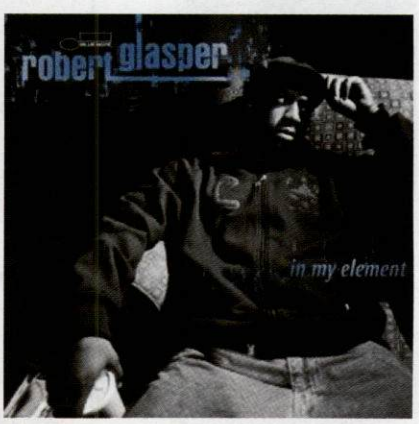

Robert Glasper

In My Element

Beatrice / Rivers

2007 / BLUENOTE

Robert Glasper, piano

Vicente Arcer , b

Damion Reid, d

Robert Glasper. Bu adamın kendine has bir dokunuşu var. Basçı Ben Williams olabilir. Aslında Vicente Archer desem daha doğru olur, genellikle beraber çalıyorlar çünkü. Şu dönemlerde New York'da kendine has sound'u olan az sayıda piyanistden bir tanesi. Tam jazz janrasında da takılmıyor aslında Glasper. Elektronik müziklere de kayıyor. Onları da çok güzel yorumluyor ama kendi sound'unu hep koruyor. Çok iyi bir tekniği var. Melodik bir piyanist. Çok güzel bir albüm ve çok güzel bir kayıt. Basçı Vicente Arcer, benim ikinci albümümde çalan piyanist Danny Grissett'in bütün albümlerinde çalan ve benim çok sevdiğim bir isim.

Bu keyifli körleme için çok teşekkürler Ozan.

Ben teşekkür ederim.

Filiz Küçük / filizkucuk@yahoo.com

NTV RADYO 102.8 AÇIK RADYO 94.9 TRT RADYO-3 88.2
İTÜ RADYOSU 103.8 RADYO ODTÜ 103.1 DİNAMO 103.8

RADYOLAR

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PAZARTESİ	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	06:15-06:30	Caz Kuşağı		NTV Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	23:00-00:00	Caz Vitrini	Zuhal Focan	TRT Radyo-3
	00:00-01:00	Caz Durağı	Hülya Ünsal, Hülya Ayaz İşbilir	TRT Radyo-3
SALI	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	06:15-06:30	Caz Kuşağı		NTV Radyo
	12:00-13:00	Şehrin Ritmi	Berna Kaytaz	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	22:00-23:00	Esintiler	Seda Binbaşıgil	Açık Radyo
	22:10-23:00	Blues'un Tonları	Eyüp İblağ	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Fora	Levent Öget	Açık Radyo
	23:00-00:00	Cazda Modern Kavramlar	Murat Beşer	TRT Radyo-3
	00:00-01:00	Cazın Usta Sesleri	Aslı Avkıran	TRT Radyo-3
ÇARŞAMBA	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	21:30-22:00	TRT İstanbul Hafif Müzik Ve Caz Orkestrası		Caner Beklim-Atakan
	Ünüvar	TRT Radyo-3		
	22:00-23:00	Ayın Karanlık Yüzü	Yosi Falay	Açık Radyo
	23:00-00:00	Caz Fotoğrafları	Levent Öge	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Caz Portreleri	Mustafa Aykın	Açık Radyo
PERŞEMBE	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	04:00-06:10	Caz Müzik		NTV Radyo
	12:00-13:00	Cazır Cazır	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Sokağı	Şafak Tartanoğlu	TRT Radyo-3
	20:00-21:30	Konser Salonlarından		TRT Radyo-3
	20:00-21:00	Mavi Tren	Güven İlter-Güray Oskay	Açık Radyo
	22:00-23:00	Cazkolik	Feridun Ertaşkan	Açık Radyo
	23:00-00:00	Az Biraz Caz	Tayfun Yönlü	TRT Radyo-3
CUMA	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	12:00-13:00	Caz Türbülans	Recep Şencan	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	21:00-22:00	Aşağı Mahalle	Ümit Baykara	Açık Radyo
	23:00-00:00	Şu Caz Dedikleri	Ali Sönmez	TRT Radyo-3
CUMARTESİ	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	12:10-13:00	Caz ve Ötesi		NTV Radyo
	13:10-14:00	Cazın Büyüsü	Dr. Hakan Rauf Tüfekçi	NTV Radyo
	22:10-23:00	Caz Saati	Ozan Musluoğlu	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Günümüzde Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
PAZAR	14:00-16:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	16:00-17:00	Caz ve Ötesi (Tekrar)		NTV Radyo
	17:10-18:00	Cazın Büyüsü (Tekrar)	Dr. Hakan Rauf Tüfekçi	NTV Radyo
	17.00 – 18.00	Caz Bistro	Banu Şahin	Radyo ODTÜ
	17:00-18:00	Öteki Caz	Şevket Akıncı - Volkan Terzioğlu - Korhan Erel - Robert Reigle	Açık Radyo
	18:00-20:00	Beyond Jazz Radio Show	Lennart Schoors & Jurriaan Persyn	Dinamo 103.8
	23:00-00:00	Mavi Nota	Cengiz Işılay	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Aklımda Caz Var		Radyo ODTÜ

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

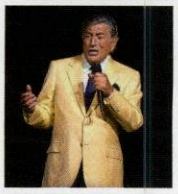

Soldan sağa:

1-Son dönemde popüler olmuş piyanist-şarkıcılardan birinin soyadı.

2-Yaşayan en önemli davulculardan: _____ Foster/Bir klasik: _____ Jam Blues/Mi notasınını harf karşılığı/Sun Ra Arkestra'nın Atlantis albümünün açılış parçası.

3-Roy Hargrove'un RH Factor ile seslendirdiği parçalardan biri: Forget _____ (tersi).

4-Bir Ralph Towner albümü/Yetmişlerin önemli synthesizer markalarından biri.

5-Bir klasik: _____ Can't Get Started/Besteci Myriam Alter'in bir kaydı/Tribal Tech'in bir parçası: Got _____ B.

6-Bir Red Garland albümü: The ___.___. Blues/Bu yaz İstanbul Caz Festivali'ne konuk olacak ünlü vokalistin adı.

Yukarıdan aşağıya:

1-Cazcı anlamında da kullanılan bir İngilizce kelime/Stanley Turrentine'ın That's Where It's At albümünde bir parça (tersi).

2-Çok tanınan bir vurmalıcının soyadı (tersi).

3-Bir Al Jarreau klasiği: _____ is for Lover/Bir Clifford Jordan albümü: Cliff _____.

4-Notaların devam eden tek bir hareket halinde çalınması.

5-Klasikleşmiş bir albüm: Mingus Ah _____/Bir Either/Orchestra kaydı: Dial _____/Bir Yellowjackets albümü: _____ for Your Life.

6-Dixieland'in en önemli trombonlarından biri: Turk _____ (1915-1987).

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVABI

	1	2	3	4	5	6
1	P	R	I	E	T	O
2	A	O	N	R	E	Z
3	R	B	F	A	D	O
4	K	C	O	L	O	N
5	E	B	U	O	D	E
6	N	E	R	V	E	X

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız bizden CD kazanmışlardır.

Suudi Kunduz / Karabağlar-İzmir
Beran Paçacı / Eyüp - İstanbul

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlar CD kazanıyor!

İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-mail'lerinizi u n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Kuledibi Sk. No:8
Kuledibi-
Galata/İstanbul

CAZGIR

VUVUZELA İŞKENCESİ

Özgen Özman

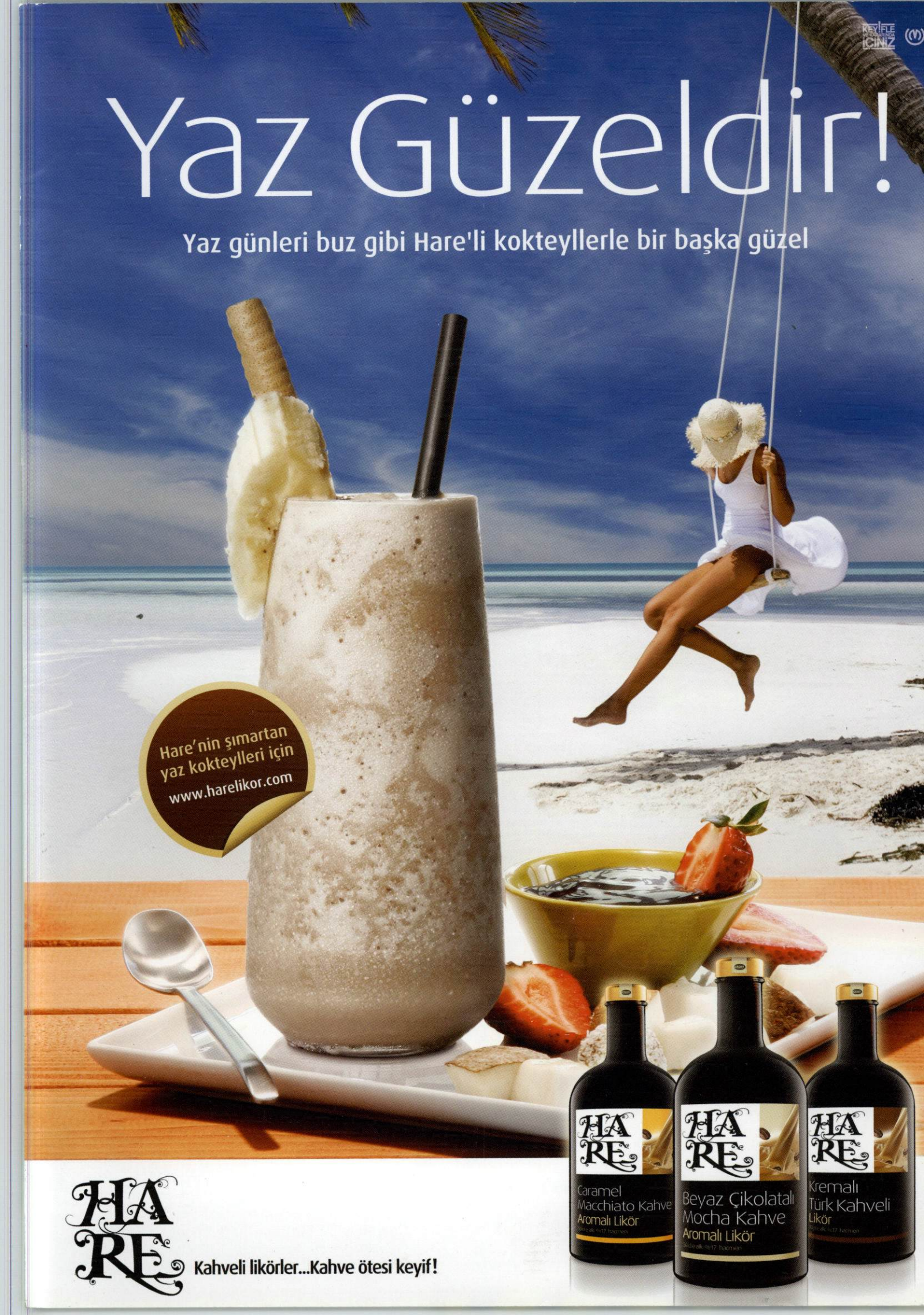
Yaz Güzeldir!
Yaz günleri buz gibi Hare'li kokteyllerle bir başka güzel
Hare'nin şımartan yaz kokteylleri için www.harelikor.com
HARE
Caramel Macchiato Kahve Aromalı Likör
HARE
Beyaz Çikolatalı Mocha Kahve Aromalı Likör
HARE
Kremalı Türk Kahveli Likör
HARE
Kahveli likörler...Kahve ötesi keyif!

ECE Türkiye

üniversitelilere Uni Card

Maltepe Park'ta.

Alışveriş yap, indirimi kap.

tıkla öğren
www.maltepeparkavm.com

UniCard'a sahip olmak için, hemen sen de www.maltepeparkavm.com adresine gir, Unicard başvuru formunu doldur kartını Maltepe Park AVM'den teslim al. Anlaşmalı mağazalardan yapacağın alışverişlerde anında indirimlerden yararlanmaya başla, en güzel indirimlerin ve avantajların tadını çıkar.

UniCard ile alışveriş kampüsünüz artık Maltepe Park!

Carrefour SA
maltepe park
aradığınız her şey burada

111 mağaza
P 2500 araçlık ücretsiz otopark
8 sinema salonu

CarrefourSA Maltepe Park Alışveriş Merkezi
Cevizli Mahallesi Tugay Yolu No.67 Maltepe - İstanbul
Tel: 0216 515 15 50 - 51 • www.maltepeparkavm.com